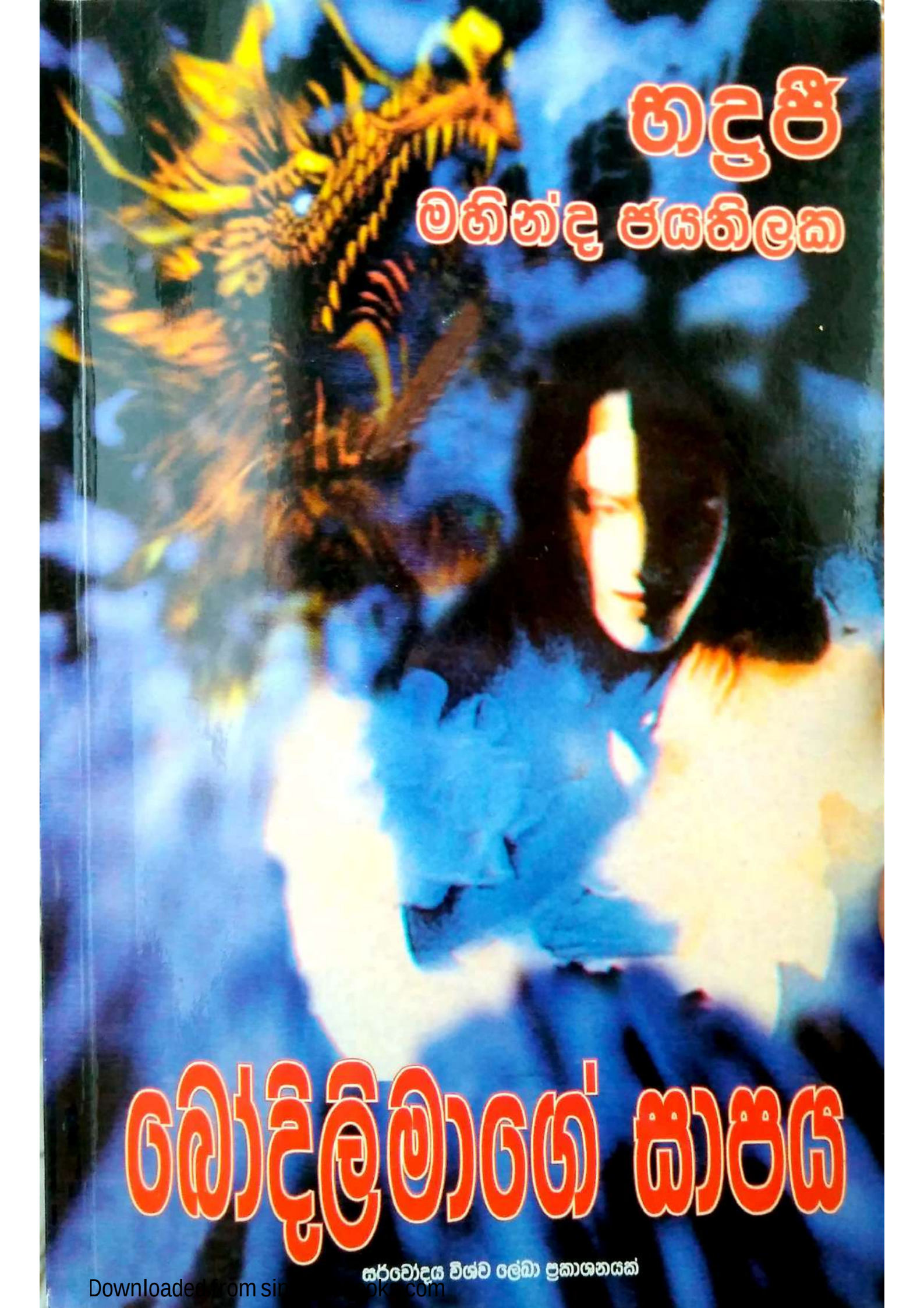

හදුරි
මහින්ද ජයතිලක

බෝදිමයාගේ සාපය

සර්වෝදය විශ්ව ලේඛා ප්‍රකාශනයක්

“කවුදෝ ඉදිරියෙන් ඇවිද යනු යන්නමට පෙනිණි. සෙමින් ගමන් කරන කුඩා රුවකි. හුදු සාරියක් දවවා ගත් ගැහැනියකි. ඇගේ අතක පත් මල්ලකි. මේ රෑ තව්ව තනියම ගැහැනියක් කොගේ යනවාද? මගේ සීත අදි මදි කරන්නට විය. ඇයව පසුකර යනවාද? නැත්නම් ඇයට යන්නට හැර සෙමින් යනවාද?”

ඉදිරියෙන් යන රුව ඉතාම සෙමිනි ගමන් ගත්තේ. හිත දැඩි කරගත් මම ඒ අතට වීදුලි පත්දම යොමු කරමින් චන්ද්‍ර කේවාසි අඩිය ඉක්මන් කළෙමි.

ගැහැනියක් තමා. මැදිවියට ළංවු ගැහැනියක් .

“තව පොඩ්ඩ දුරයි මහත්තයා”

මා යමක් කියන්නටත් පෙර ඇ කතා කළාය.

“කොගේ යනවාද?”

“අර කන්දට”

“මං තව ටිකක් දුර යන්න ඕනෑ. තෙමෙනවනෙ...”

එන්න කුරඩ් යටට.”

“අපේ පින් සිද්ධ වෙනව මහත්තයා”

ඇ කුඩයේ සෙවනට ආවාය.

“කොගේ ගියාද?”

“නුවර ගියා නංගි බලාලා එනඩි. පැනිදෙනියෙ. සනීප මදි. මහත්තයා ඉතින් පරිස්සමෙන් යන්න. මං මෙනහින් උඩහට යනවා.”

“ඔය අහ ගෙවල් තියෙනවයැ.”

“මොකෝ නැත්තෙ මහත්තයා?” ඇ බොල් හඩින් සිනාසුණාය.

එක්වනම ඇ කුඩයේ සෙවනෙන් ඇත්ව දකුණට වු කන්ද නගින්නට , වුවාය. ඇ නැංගා නොව පියැඳුවා කියායි මට සිතුවේ. එතරම්ම කඩිනමකින් ඇ මානා පදුරු අතරින් උඩට නැංගාය.

මම ඒ අතට වීදුලි පත්දම යොමු කළෙමි. කන්ද මදක් දුර තවත් කවුදෝ බලා සිටී. ඔහු කළු කුඩයක් ඉහළාගෙන සිටින බව පෙනිණි. ගැහැනිය ඒ කුඩය යටට රිංගුවාය.

ඊළඟ මොහොතේ මට කවුදෝ සිනාසෙන්නාක් සේ ඇසිණි.

සිතේ ඩියක් මතුපෙත්තට විය. ඉතිරිකෝ ගාජාව මුමුණමින් මම දවන්නට වුණෙමි.

හඳුරි වෙනත් නිර්මාණ

සුදු හංසයෝ ඉහිල ගියහ

දිය රැලි නිහඩයි

වැහි දවස

කතලුගල අන්දරය

උලමගෙ රාත්‍රිය

දොන ලුපිසා සාධනිගේ කථාවෙන් කොටසකි

(ඩී. ආර්. විජේවර්ධන සම්මාන ගෞරවණීය සඳහන්)

සුරුදු පුර

හංස ගීතය

කුරුළු තලාව

සමුද්ධර්

ඉසංකාගේ ලෝකය

හත්තානයි පුරාණදයි

විතූපටිය - දශකයක ලියූ කෙටිකතා

වෙස්සන්තර සිද්ධිය සහ තවත් කතා

පරෙවි පොකුණ

සක්වල වහල්ලු

දොඹගල නිධානය

තුන්වන ලෝකයේ මාකෝපෝලෝලා

රූපවාහිනී සටහන්

සඳ විශරූච

පෙරදිග පහන (LIGHT OF ASIA TRANSLATION)

වැව් ඉස්මත්ත

ගිනි සහ සෙව්වන්දි

ශ්‍රී රාවණ්ණා පුවත

සැන්දරසං ඇත්තෝ

සංකර දූවරු

පවුරු බැඳී රාජ්‍යය (WINNER OF D. R. WIJEWARDANE

AWARD FOR BEST UNPUBLISHED NOVEL 1996)

තන්දනිගේ ස්වයංචරය

HOTEL MADHU & OTHERS STORIES (English Edition)

அநாதியான தேசாந்திரிகள்

හදුරි

මහින්ද ජයතිලක

1995 ඩී. ආර්. විජයවර්ධන සම්මාන
දිනු නවකතාකරුගේ අළුත් ම නවකතාව

බෝදිමමාගේ සාරිය

භයානක රසය දනවන
නවකතා ත්‍රිත්වයක දෙවැන්න

**විශ්වලේඛ
ප්‍රකාශකයෝ**

41 දුම්බිණි මාවත රත්මලාන
1999

පළමුවන මුද්‍රණය: 1999
© හදුන්වා දෙන ජාතික
ISBN 955-599-135-9

මෙම නවකතාවලට සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි

විද්‍යා - ඉලෙක්ට්‍රොනික හෝ අන් කවරාකාර මාධ්‍ය සඳහා
මෙම කෘතිය ප්‍රති නිර්මාණයට
කර්තෘගේ ලිඛිත අවසරය ලබා ගත යුතුය
මේ සම්බන්ධ විමසීම් සර්වෝදය විශ්ව ලේඛා ප්‍රකාශනයේ
වෙත එවිය යුතුය

41 දුම්රිවිණි මාවත රත්මලාන

ප්‍රථම නිෂ්පාදන සලසුම: පී වික්‍රමගේ
පිටපත් සංස්කරණ: ඩබ්ලිව්. කේ. ඩී. නවරත්න

- පිළිගැනීම -

දුර රචක හිඳ මගේ
කෘතිය කරනවේ උවදෙක්
අදහස්
දෙන තිදෙනෙකුට

චන්ද්‍රසිරි සේනාධීර
ලොකුබංඩා තිලකරත්න
ආනන්ද මාකුන්ද

සොහොයුරන්ට
අදරින් පිරිනමමි

හදූරි

BÖDILIMAGĒ SEPAYA

**“THE CURSE OF THE CHAMELEON ELF”
THE SECOND NOVEL OF A HORROR TRILOGY**

BY BHADRAJI MAHINDA JAYATILAKA

**WINNER OF THE
D.R. WIJEWARDANE AWARD (1995)
FOR BEST NOVEL**

**A SARVODAYA VISHVA LEKHA PUBLICATION
RATMALANA: SRI LANKA 1999**

**සිංහල නවකතා 1000කට අධික ප්‍රමාණයක් නොමිලේ
Ebook ආකාරයෙන් කියවන්න...
දැන්ම www.sinhalaebbooks.com වෙත පිවිසෙන්න..**

පෙරවදන

සඳු විශරාද, බෝදිලිමාගේ සාපය සහ දුර කඳු මත අකුණු නමින් හඟානක රස දනවන නව කතා ත්‍රිත්වයක් ලියන්නට මම අදහස් කළෙමි. මේ කතා තුන එකට යා කරන්නේ වර්තනාටේ. හඟානක රසයයි. නමුත් කතා තුනෙහි හය දනවන ආකාරය එකින් එක වෙනස්ය. මා කලකට ඉහත ලියූ “උලමගෙ රාත්‍රිය” නම් නවකතාවට ලද පාඨක ප්‍රතිචාර නිසාය, මෙසේ නවත් කතා තුනක් ලියන්නට පෙළඹුණෙමි.

බෝදිලිමාගේ සාපයෙන් ද ඔබ එ රසය නොඅඩුව ලබනු ඇතැයි සිතමි.

මෙය මුද්‍රණයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන සර්වෝදය විශ්ව ලේඛා, ආයතනයටත්, එහි කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ සුසිරි ද සිල්වා මහත්මාටත් ස්තූතියි.

හඳුපි

B.M. JAYATILAKA
633 SAN DIMAS ST
HEMET CA 92545
U.S.A

බොදිමාගේ සාපය

හදුරි මහින්ද පයතිලක

මිශ්‍ර

භාෂාක රසය දුනවත

තවකතා ත්‍රිත්වයේ දෙවැන්න

1

හබරවැව හන්දියේ අන්තිම බස්ටියෙන් බැස්ස පසු මා ලීලාවතී මැණිකේගේ නවානැන් පළ වෙන සැනපුම් තුන ගමන් ගත යුත්තේ පයිනි. හන්දියේ කඩ කීපයෙන්, බැංකුවෙන් විදුලි එළිය නිබුණ ද එතැනින් ඔබ්බේ මා යන මග නොවේ විදුලි පහන් නොමැත.

මුල්ම සතියේ මා බැංකුවේ රැකියාව කළේ සිතකින් නොවේ. කොළඹ ගොස් ගෙදර දවසක් ගත කොට, අම්මා උයා දෙන බත් වේලක් රස කරමින් කා, හවස් වරුවක රූවිනී දැක ගන්නට යෑම ගැන මම සිහින මැව්වෙමි. මුල් සතියේ සිකුරාදා සවස වැඩ අවසන් කළ සැණින් මා කළේ කොළඹ-ගෙදර යාමයි. සෙනසුරාදා හවස රූවිනී දැක කතාබස් කරන්නට ද මට අවස්ථාව සැලැසිණි. “ඔය රස්සාව හම්බු වෙච්චි එකේ අමාරුවෙන් දුක් විඳගෙන හරි ඔහොම දුර බ්‍රාන්ච් එකක අවුරුද්දක් වැඩ කරල මාරුව හදාගන්න, අනේ!” යැයි රූවිනී මට කීවාය. “මුලින්ම හම්බ උන රස්සාව. එපා කියන්නද? කී දෙනෙක් මේ රස්සාවට වලි කනවද?” ඇ කී නොයෙකුත් වදන් තවමත් මා සිත නොල්මන් කළේය. දුක් විඳගෙන හරි හබරවැව අවුරුද්දක් ගත කරනවා යැයි මම ඉටා ගනිමි.

හබරවැව කුඩා ගමකි. නුවර බදුලු පාරේ විශ්ව විද්‍යාල භූමිය පසුකොට සැනපුම් විස්සක් තරම දුර යද්දී හබරවැවට යන අතුරුපාර වමතට මුණ ගැසේ. වරින් වර මහවැලියේ අතුගහක රළ රහනු හබරවැව පාරේ ගමන් කරන්නෙකුට පෙනෙන්නේය.

අවසන් බස් රථය අඳුර කපා ගෙන කඳු වංගු තහිමින් බසිමින් හබරවැව හන්දියට එන්නේ රාත්‍රි දහයට පමණකි. මේ රැයේ යම් යම් ප්‍රමාද දෝෂයන් නිසාම බසයෙන් බසින විට රාත්‍රි දහයමාරට පමණ විය.

හන්දිය සියල්ල නිදා ගන්නාකල් වැන්න. දිනසිරි හෝටලයේ දොර පළ දෙකක් පමණක් ඇර තිබිණි. ඒ දෙසින් යන්නමට ගුවන් විදුලියක වුරු වුරුවක් ඇසිණි. පාරෙහි තැන තැන අලය ලෙස වැහිර ගත් බල්ලෝ හාමනෙන්දෝ මා ගැන තැකීමක් නොකරති. බස් රියෙන් බැස්ස කීප දෙනා කොහේ ගොස් සැහවුණාදැයි තැන. බස් රියදුරාද, කොන්දොස්තර ද හෝටලයෙන් තේ එකක් බී පෙරළා නුවර'තට යන්නෝය. මම තනිවම ලීලාවතී මැණිකේගේ ගෙදර අතට ඇවිද එන්නට වුණෙමි.

රාත්‍රි අහසේ නියපොත්තක් වැනි සඳකි. එහෙත් මෙහෙත් වලාකුළෙන් එබිකම් පානා තරු කැටවල ද නියපොතු සඳෙහි ද ආලෝකයක් ඇත්තම් එය අහසේම නතර වුනා සේය. මහ දෙපසම උස ගස්වැල්ය. යෝධ අඳුරු අවතාරය.

මම ගමන් මල්ලෙන් ගත් විදුලි පන්දම දල්වා ගනිමි. මගේ සිතෙහි එතරම් බියක් නැත. රාත්‍රියෙහි තනිව ගමන් කොට මට නොපුරුදුවා නොවේ. පාසලෙන් අස්වූ පසු මම නාට්‍යවල රහපෑමට ගියෙමි. බොහෝ රාත්‍රියක නාට්‍ය රංගනයක් අවසන් වී මා ගෙදර එන්නේ රැ. දෙගොඩ හරියේය. සමහර රාත්‍රියක නුගේගොඩින් අන්තිම බස් රියකින් බැස්ස පසු මිරිහානට ඉතිරි දුර මා ගමන් ගෙන ඇත්තේ තනිවම පයිනි. ඉතා ඉක්මනින් අඩි තබන මට සිතේ බියක් ඇති නොවන්නේ ද නොවේ. ඇත යමෙක් ඇවිද යනු දකින මට ඒ හොල්මනක්දැයි සිතේ. එහෙත් මඳ වේලාවකින් ඒ චකිතය සිදී යන්නේය.

මේ රාත්‍රියේ ද මා තුළ අඳුර පිළිබඳ බියක් නම් නොවීය. මගේ වමතට පාරෙන් පහත බැවුමේ ලඳු කැලෑ අතරින් වරින් වර පෙනුණේ ගලා බසින ගංගාවේ දිය රළ රිදියෙන් දිලිසෙන ආකාරයයි. මෙපිටින් නැහැණු යෝධ උණ පඳුරුවල බඳ රිකිලි සුළඟට ඇඹරෙමින් කෙදිරිලි හඬ නැහැ අතර කොළ අතු සර සර නඳ නැහිය. දකුණතට වූ කන්දේ මානා පඳුරු පෙනුණේ යන්නමටය.

මෙසේ මඳ දුරක් ආ මට ගස් අතු අතරින් අමුතු ගඳක් නැග එනු දැනුණි. මේ ගඳ මා මීට පෙරද විඳ ඇත්තෙමි. ඇතැමෙක් එය හඳුන්වන්නේ පෙරේත ගඳ යනුවෙනි. මළ හෝන්තු ගඳක් යැයි ඇතැම්හු කියති. මා තර්ක කළේ මෙය රාත්‍රි කාලයට ගස්වැල්වලින් නිතැතින්ම නැගෙන ගඳක් කියායි.

තවත් මඳක් තැන් යද්දී මේ ගඳ අතුරුදන් විය. මම විදුලි පන්දමේ එළිය ගස්වැල්වලට ද එල්ල කළෙමි. අතු අතර සිටි වවුලෙක් සට සට ගාපියාපත් සලාඉහළට ඉහිලෙනු මට පෙනුණි. හැම වලනයකටම හේතුවක් ඇතැයි සිතුවෙමින් මා මුවහට සිතහවක් ද නැතිණි.

මඳක් දුර ආ මට දකුණු පස කන්ද උඩින් ගැඹුරු කට හඩක් ඇසෙන්නට විය.

“මා” කියමින් නැගුණු අදෝනා හඩක් බඳු ඒ හඩ මා ගත හිරිගඩු නාවමින් හඳු කිරී ගැස්විය. මම සිටිතැනම නතර වුණෙමි.

“මා..... විල වෙලේ මානා කොක් රහන්තේ.....” සුළගේ ඇදී ආවේ කන්ද උඩ අතු පැලක තනිවූ ගැමියකුගේ කට හඩයි.

මමද ඒ අනුව හඩ නගා ගි හඩක් නැගුවෙමි. මෙයින් පසු ගමන පහසු විය. මම මහක් දුර සිවුරුවම් කරමින් ආවෙමි. ගැමියාගේ කවි හඩ ඇත අඳුරේ තුනි වී නැසී ගියේය.

ගස් අතු සොලවමින් සුළඟ නගන කෙඳිරිය පමණි මා අවට වූයේ. සිත මිදුමක් කෙමෙන් පරිසරය වසා ගති. එක්වනම මා ඉදිරියෙන් ම කුඩා අඳුරු සතකු දුටු යන්නාක් සේය මට පෙනුණේ. මොහොතකට මම නිගැස්සුණෙමි. ඉත්තෑවකු, හෝතඹුවකු හෝ උෟරු මියකු විය යුතු යැයි සිත හදාගත් මම අඩිය ඉක්මන් කළෙමි... යළිත් යමෙක් පය හැසුනෙන් මම පසෙකට පැත්තෙමි. මේ මොහොතේ මා අතවූ විදුලි පන්දම අතින් ගිලිහී වමනට වූ පල්ලමට වැටුණි. ගඟ අතට පෙරළී ගිය එය මොහොතකට එළිය දහරක් විහිදුවා නිවී ගියේය. එය වැටුණ තැන පෙනුණ ද දැන් පැතිරුණ අඳුරෙන් මට හරිහැටි තැනක් සොයා ගත නොහැකිවිය. බැගය කරේ ලාගත් ගමන් බිමට පහත් වුණු මම මඳක් පල්ලමට යමින් අඳුරේම තණ පඳුරු අතගාන්නට වුණෙමි. තෙතමනයෙන් යුතු උස් තණ පඳුරු මා තුළ ඇති කළේ හිරිකිත්තයකි. පිනි පොඳ මා අත්ල ගැටෙද්දී, මා අතැහිලි

වැදුන සිතල විදුලි පන්දම තවත් පහළට පෙරළී ගියේය. සිත යටින් යාප කරමින්, විදුලි පන්දම පණ ඇති දහකාරයකු සේ සලකා එයට කථා කරමින් මම තව මඳක් පහතට ඇවිද යන්නට අඩිය තැබුවා පමණයි. පය තැබූ තැන බිම සිදුරක් වුවා සේ පය පැතිළි මම තවත් පහළට තල්ලු වී ගියෙමි.

මෙවර මම උමතු වුවෙකු මෙන් අඳුරු තෙත් තණ බිම අතපත ගාන්නට වුණෙමි. විදුලි පන්දම කොතැනද? එය ඇති තැනක තිබෙන්නට හැර අඳුරේම නවාතැනට ගොස් හෙට දින හිරු පායා ආ පසු ඇවිත් එය සොයා ගන්නට ද නොසිතූණා නොවේ. මේ මොහොතේ මා අතැහිලිවල යම්කිසි දියාරු සෙවල දෙයක් ගැටිණි. ජුගුප්සාවෙන් ඇදගත් අත මම සිඹ බැඳුවෙමි. එයින් නැගුණු වසුරු ගඳ මා තුළ ඔක්කාරය නංවන සුදුවිය.

“චී” කියූ මම වෙන තැනක තණ ගොල්ලේ අත පිය දැමුවෙමි. වායනාවට මෙවර මගේ අතට නොසිතාම, නොදැනීම විදුලි පන්දමේ යකඩ සිතලය දැනුණි. එය අතට ගන්නද දැන් එහි ආලෝකයක් නම් නොවීය. අඳුර අතරින් “චී චී චී” කියන මුසික හඬක් ඇසිණි.

බිය මැඩගත් මම විදුලි පන්දමත් අතින් ගෙන - ආලෝකය නොමැති විදුලි පන්දම තවමත් දුගඳ හමන අතින් ගෙන - පාරට ගොඩ වුනෙමි. නියපොත්තක් වැනි සඳ අහසට මුදුන්ව බලා සිටියේය. මගේ මහ ඵලිය කළේ එය පමණි.

මඳක් දුර ගමන් ගත් මම මගේ වමතින්වූ බෑවුම දෙස බැඳුවෙමි. මිදුම කැටිවෙන ගස්වැල් අතරින් ගහ දිය යන්නමට පෙනිණි. එයින් මෙපිට මා තෙත ගැටුණේ දිලිසෙන විශාල දෑසකි. ඒ දෑස මිනිස් දෑසක් නම් නොවීය. බෝතල අඩි මෙන් රවුම් වූ කොළ පැහැ දිලිසෙන කඳුළු බර දෑසකි.

උණ හපුදුවෙක් යැයි සිත හදාගත් මා ඉතිරි මහ ආවේ දුවන දෙපයිනි.

මා ලිලාවති මැණිකේගේ ගෙදරට ළං වන විට එහි සාලයේ විමිනි ලාම්පුව දැල් වෙමින් තිබුණි.

2

“අපි මේ බලන් හිටියා අයියා එනකල්” ඉස්තෝප්පුවේ අඩ අඳුරේ බලා සිටි අමරසිරි බංඩාරගේ කට හඬ මම හැඳින්නෙමි.

දහනව හැවිරිදි අමරසිරි බංඩාර, ලීලාවතී මැණිකේගේ එකම පුතායි. ඔහු ළහම බලා සිටියේ නැහණිය - එකොළොස් හැවිරිදි නයනායි.

“අතේ ජනකයිය එනකල් මං බයේ හිටියා” ඇ කීවාය. “මට හරියට කන්නත් බැරිවුණා.”

“ඔන්න අම්මා බත් පංගුවකුත් බෙදලා වහලා තිබ්බො.” අමරසිරි බණ්ඩාර හිඳ සිටි කෙටි බිත්තියෙන් මිදුලට පැන මා අතවූ මල්ල උදුරා ගත්තේය. “මොකද්ද අයියෙ මේ ගඳ?”

“මහඳි එද්දී හරි වැඩක් උනා මල්ලියෙ. ඔක්කොටම ඉස්සෙල්ලා අතපය සෝද ගන්න ඕනෑ” කියමින් මම ඉස්තෝප්පුවට ගොඩ වුණෙමි.

“මොකද්ද උතේ කියන්නකො ජනකයියා?” මා ළහට ආ නයනා “හැබෑට ගඳ නං තමා උරුලෑවෙක් වගේ”යි කීවාය.

“මගේ අතේ නිබුණ ටෝචි එක වැටුණා. ඒක අහුලන්න බෑවුමේ තණ ගොල්ලෙ අතගැවා. මොකක්ද ජරාවක් අතේ ගැටුණා. දැන් ගඳයි.”

“ඉතිං ටෝචි එක හම්බ උනාද අයි යා ?”

“ඒක හම්බ උනා. මේ. දැන් ඒක පත්තු වෙන්නෙත් නෑ.”

“කෝදෙන්න මට බලන්න” අමරසිරි බංඩාර විදුලි පත්දම ගනිද්දී අපේ කතා බහ අසමින් ගෙනුලේ සිටි ලීලාවතී මැණිකේත්, ඇඟ ලොකු දුවණිය වජ්රාත් ඉස්තෝප්පුවට ආහ.

විසිතුන් හැවිරිදි වජ්රා පසුගිය සතිය තුළ මා දුටුවේ එතරම් කතා නොකරන විලියෙන් පිරි තරුණියක ලෙසිණි. එහෙත් අද රාත්‍රි මා මුහුණපෑ අත්දැකීම ඇසූ ඇ පෙර කිසි දිනෙක නොවූ විලස දොඩමලු වුණාය. “ජනකට තියෙන්නෙ කොළඹ යනකොට හන්දියට බයිසිකලේකින් යන්න. එතකොට රූ ආපහු එතකොට ඒකෙ එතැකි” ඇ යෝජනා කළාය.

“ඒකට ඉතිං බයිසිකල් එකක් ගන්න එපෑ නේද අයි යෙ?” නයනා තර්කයක් ගෙනාවාය.

“කොයි හරියෙ ද ජනක පුතේ ඕක උණේ?”

ලීලාවතී මැණිකේ ඉස්තෝප්පුවේ අත් පුටුවකට බර දුන්නාය.

“වංගුව පහුකළාට පස්සෙ දකුණු අත පැත්තෙ කන්දක් තියෙන්නෙ, ඕං එතැන්දි. මට එතන උඩහ පැලකින් කවුදෝ කවියක් කියනවත් ඇහුණා,” මා ඒකී පසු මොහොතකට හැම තැන වුයේ නිහැඩියාවකි.

“ඔය කියන තැන කොයින් ද පැලක්?” ලීලාවතී මැණිකේ හඬ බර කොට කීවාය. “කලකට ඉස්සර නම් බක්කා ඔතන පැල් රක්කා. අවුරුදු ගාණකට ඉස්සර. ඒ පැල ගිනි ගන්නා නෙව...”

“එහෙනං අයි යට තැන වැරදිලා, ඊට එහා වෙන්න ඇති” අමරසිරි බංඩාර හේතුවක් සෙවීය.

“බක්කගෙ අවතාරයක් තියෙනව කියනවනෙ” වජ්රා දැන ළමැද හරහා බැඳි අත්තල වලින් උඩු අත්ගොබ පිරිමැද ගත්තාය. “මේත් බලන්න මගේ ඇඟේ හිරි ගඩු පිපුණා.”

“කවුද බක්කා කියන්නෙ?” මම විමසිලිමත් වුනෙමි.

“බක්කා කියන්නෙ මේ ගමේ හිටි මහ විසාල මිනිහෙක්.” අමරසිරි බංඩාර කතාව පටන් ගනිත්ම “සේරටම ඉස්සරවෙලා අතපය සෝදා ගන්න ඕනෑ” යි කී මම ඇතුළු ගෙට ගියෙමි.

ලීලාවතී මැණිකේ ද, වජ්රා ද මා අනුව ආහ. අම්මාගේ ඇණවුමෙන් වජ්රා කුස්සියේ වූ චතුර බාල්දියක් පිටුපස පිලේ වූ බේසමට වත් කළාය. ඇ මට සබන් කැටයක් ද, තුවායක් ද ගෙනවුත් දී “අයියා ඉතින් බය වෙන්න ඇති නේදැ? ”යි ඇසුවාය.

මෙතෙක් මට ජනක යැයි ඇමැතු ඇ මට අයියා යැයි කීවේ අලුත උපන් සමීපත්වයකින් නොවේද? ඇගේ දෑසේ ද ඒ වග කියැවිණි. මා අද රාත්‍රියේ මුහුණ දුන් බියකරු සිදුවීම නිසා ඇ මා හඳුනා මට සමීප වූවා සේය.

“මට ඒ තරං බයක් දැනුනෙ නෑ නංගි”

“අයියා රෑ පානෙ තනියෙමීම එන එක ගැන මං හිතුවා. අප්පච්චිට අමාරු වෙච්ච වෙලාවක මටයි, මල්ලිටයි සැරයක් දුවන්න උනා හන්දියට. අපි දෙන්නා එක පිම්මේ දුවල ගියේ.” මෙසේ කී ඇ බාල්දියෙන් ජෝශ්ගුවකට පිරවූ චතුර මගේ දෑතට වත් කළාය.

“අනේ, අත් දෙක ගඳ නම් තමා. අත් දෙක සෝදාගෙන ඉන්නකො, බේසමට දාන්ඩ කලින්. කහළ ගොඩේ ලැගල ඇවිල්ලා.” ඇ දැන් කතා කළේ මවක දරුවකුට කතා කරන දයා කරුණාවකිනි.

මෙයින් පසු මම මුහුණ සෝදන්නට වුනෙමි. බේසමෙන් හිස ඔසවා බලන විට වජ්රා පෙනෙන අසලක නොවීය. ඇ පිලේ මිටි බංකුව මත තබා ගිය තුවායෙන් මුහුණ පියදාගත් මම කෑම මේසය වෙතට ගියෙමි. ඇතුළු කාමරයක අක්ක නගෝ පහන් හඬින් කතා කරනු ඇසිණි. ලීලාවතී මැණිකේ මගේ බත් පිඟාන හැර දුන්නාය. බතුත් පොළොස් ඇඹුලත්, පරිප්පු ටිකත්, මගේ කුසගින්න අලුත් කළේය. මා කෑම අරඹත්ම, “පුතා රෑ එනකොට පරිස්සමෙන්” කී ලීලාවතී මැණිකේ ද මා තනිකොට ඉවත්ව ගියාය.

මා මඳක් බියවූ බව සැබෑය. එහෙත් දැන්නම් මා සිතට කිසිදු බියක් නොවීය. මම හිතේ හැටියට කැකුළු බතුත්, වැංජනත් කෑවෙමි. වෙනදාට මා රෑ කෑම කත්තේ අමරසිරි බංඩාර සමගයි. අද ඔහුත් පෙනෙන අසලක නොවීය. රෑ වූ නිසා යැයි මම සිතුවෙමි.

ඔවුන් නිදාගන්නා වේලාවත් පසුවෙලාය. ඔවුන් මෙතෙක් අවදිව සිටියේ මා එනතුරුය. දැන් හැම දෙනාටම සැනසිල්ලේ නිදාගත හැකි නොවේ දැයි මට සිනිණි. ඇතුළු කාමරයේ කෙල්ලන් දෙදෙනා දැන්

නිහඩය. මුළුතැන් ගෙයින් ඇසෙන්නේ ලීලාවතී මැණිකේ එහි අස්පස් කරන හඩය. මා කා අහවරවී අත සෝදා ගෙන ආලින්දය අතට එනවිට යාලයේ දකුණතට වූ කාමරයෙන් අමරසිරි බංඩාර පිටතට ආවේය.

“මට නිදාගන්න බෑ අයිියා... අර කතාවට බය හිතෙනවා.”

“මොන කතාවද?”

මා අනුව ඔහු ඉස්තෝප්පුවට ආ හෙයින් මම ද මගේ කාමරයට නොයා නැවතුණෙමි. මා නිදා ගත්තේ ඉදිරි කාමරයේයි. එහි දොර හැරුණේ ඉස්තෝප්පුවටයි. වෙනදා නම් රාත්‍රි කැමෙන් පසු අමරසිරි බංඩාර මඳ වේලාවක් කතා බහක පැටලෙන්නේ මගේ කාමරයට විත් ඇඳ කෙළවරක හිඳගෙනය. අද ඔහු ඉස්තෝප්පුවෙන් ගෙතුළට යන ප්‍රධාන දොර ළඟ නතරවුනේ “බක්කගෙ කතාවට මට බය හිතුණ” කියමිනි. “අයිියා දන්නෙ නෑනෙ ඒ මිනිහගෙ පැල ගිනි ගන්නා. ඊළඟට මිනිහාට පිස්සු වැටිලා ගහට පැත්තා. ඔය සේරම වුනේ බක්කගෙ ගැනි ළමයෙක් වදන්න හිනිත් මැරුණට පස්සෙ.”

“ඒ කොච්චර කල්ද?”

“දැන් අවුරුදු ගාණක් උනා අයිියෙ. මම පොඩි දවස්වල. බක්කගෙ ගැනි සිසිලින් මැරුණට පස්සෙන් මං හරි හරි කතා ඇහුවා.”

හදිසියේම දොරකඩ මුහුණක් මතු විය. අමරසිරි බංඩාර නිගැස්සුණේය. “අම්මා! මං බය උන තරම.”

ලීලාවතී මැණිකේ ගෙයි තිබූ විමිනි ලාම්පුව මා අතට දෙමින් “ඔන්න ඔය කතාව නවත්තල පුතාල නිදගන්නකො” යි කීවාය.

“දැන් මොකටද ඔය නොල්මන් කතා කරන්නෙ.? ”

“මං අයිියට පස්සෙ කියන්නකො” රහසින් මෙන් කී අමරසිරි බංඩාර අම්මාත් සමග ගෙට ගියේය.

මා විමිනි ලාම්පුවත් ගෙන මගේ කාමරයට යන අතර මහදොර වැසෙන හඬ ඇසිණි. ලීලාවතී මැණිකේ පුතාට යමක් කීවාය. කාමරයට ආ මම දොර ඇතුළතින් වැසුවෙමි. මගේ ඇඳ තිබුණේ දොරෙන් වම්පස ඉදිරි බිත්තියේ කවුළුවට පහතිනි. දොරට මුහුණදු එහා බිත්තියේද එවැනිම යකඩ කුරු සහිත කවුළුවක් විය. මේ

මොහොතේ ජනෙල් දෙකම හැර දමලාය. පිටත අඳුර දැඩිය. සීතල සුළඟක් ද සර සර ගාන්නේය.

මගේ බැග් මල්ල කාමරයට ගෙන ආවේ නයනා විය යුතුය. බැගයෙන් ගත් සරම හැඳගන්නට කලින් මම දොරත්, ජනෙලත් වසා දැමුවෙමි. ජනෙල් පියන් වසද්දී යන්නම් බියක් මා සිත තුළ උපණ. පිටත කවුරු හෝ ඇද්ද? අන්තිම ජනෙල් පියන වැසුණේ අපහසුවකිනි. එය අදින්නට අත පිටතට දමද්දී යමෙක් මගේ අතින් අල්ලන්නා සේය හැඟුණේ.....එය තෙතමනයෙන් යුතු සුළං පහරක්ම පමණක් වුවද මා හද වේගයෙන් ගැස්සිණි. ගත පුරා ඒ සීතල හිරිය දුට ගියේය. කවුළු පියන්පත වැසෙන්නට මොහොතකට කලින් එපිට අඳුරේ ගස්වැල් අතරේ දිලිසෙන දෑසක් පෙනුණාද? ඒ නැත්නම් ඒ කණ මැදිරියන් ද? මගේ මතසේ මැවුන මායාවක්ද?

සරම හැඳගත් මම පහත නිවා ඇදෙහි ඇළවුනෙමි. පිටත හුම් හුම් හඬක් නැගෙන්නට විය. “බකමුණෙකු”යි මම අනුමාන කළෙමි. සිහින් සිරි පොදයක් සුළඟකුත් සමග හමා ගියේය. මම හුම් හුම් හඬ අසමින් නින්දට වැටුණෙමි.

එහෙත් එය කෙටි නින්දක් විය. තවමත් ගත වෙහෙස දැනුණද මට ඇදෙහි ඇළවී සිටීම අපහසු විය. මා අඳුරු පාර දිගේ ඇවිද එද්දී දැනුණ පෙරේත ගඳ දැන් මේ කාමරය තුළ විය. “ගස් ගඳ” යැයි මම සිතුවෙමි.

ඇයි මට නින්ද නොයන්නේ? ඇදෙහි පෙරළෙමින් මම නොයෙක් දේ ගැන සිතුවෙමි. බක්කා.....සිසිලින්.....බක්කාගේ හොල්මන.....උන පඳුරු අතර දිලිසුන දෑස කාගේද? උණ හපුළුවෙක්? හෝතඹුවෙක්? ඒ නැත්නම්...විකාර....මම රුචිනී ගැන සිතන්නට වුනෙමි.රුචිනී....මා ආදරණීය රුචිනී.....මම ඇගේ මුහුණ සිත මවා ගනිමි. මා ගත හැඟුමෙන් පුබුදුවන්නට විය. මුළු සිරුරම රත් යවටක් සේ රත්වෙයි. ඇදෙහි නිදාගත නොහී මම එහි කෙළවරක හිඳ ගත්තෙමි. මගේ සිත කියන්නේ බිම හිඳ ගන්නයි. කිසිම හේතුවක් නැතිව මම ඇඳ අසලම බිම හිඳගත්තෙමි. මගේ සිරුර තවමත් රත් යවටකි. මගේ ඉඳුරන් පිබිදී ඇත්තේ වෙන කිසිදාක නොවූ විරූ අයුරකිනි. මහා බැම්මක් බැඳ සිර කරන ලද ගංගාවකි මා තුළ තෙරපෙන්නේ. සිමෙන්ති පොළවේ සීතල පහස විඳිමින් මම එහි වැතිරුණෙමි. මෙසේ බිම

වැහිර ගත් මම දැඩි වෙහෙසින් වුවද, පිබිදුණු ඉඳුරන් ස්පර්ශ කළෙමි. රූපිනී - රූපිනී - මගේ දැන කඩිනම් විය. බැමි බිඳ මහා දිය කඳක් පිටාර ගැටුවා සේය. මම වෙහෙසින් බිම වැහිර ගත් තැනම නින්දට වැටුණෙමි.

මා උදෑසන අවදිවුයේ ද ඒ අයුරෙන් බිම වැහිරුණ ගමන්මය.

මෙතරම් අදක් තිබියදී මා එසේ බිම නිදාගන්නේ ඇයි? හේතුවක් නම් නොවීය.

මට ඉමහත් කෙඩෙන්තු ගතියක් දැනිණ. මුහුණ ඉදිමුණාක් මෙනි. කවුළුව හැරිය මම ඒ ළඟම එල්ලා තිබුණු කැඩපතට එබී බැටුවෙමි. මගේ දකුණු කම්මුල හරහා සිරිම් ලකුණු තුනක් විය. හරියටම කවුදෝ නියපොතු තුනකින් සුරා දැම්මාක් මෙනි. මිදුණු සිහින් ලේ පාරවල් එතරම් ගැඹුරක් නොවුවද මුළු මුහුණෙම වූයේ ඉදිමුණු ස්වභාවයකි.

කැරපොන්නෙක් හෝ වෙනත් කුරුමිණි සතෙක් හෝ මගේ මුහුණ හරහා ඉරි අඳිමින් ඇවිද ගියාද? තද නින්දේ සිටි මට එය නොදැනෙන්නට ඇති. මේ හැරෙන්නට මේ සිරිම් ලකුණුවලට වෙන පිළිතුරක් නම් නොවීය.

මා දොර හැරගෙන ඉස්තෝප්පුවට යන්ම අමරසිරි බංඩාර මා එතතුරු බලා සිටියාක් මෙන් “අයියට පරක්කු වෙනව තේද?” යි ඇසීය.

“මට හරියට නින්ද ගියේ නැහැ” තුවාය කර ලාගෙන ළිඳ ළඟට යමින් මම කීවෙමි.

කඩිනමින් නාහැඳ පැළඳ ගත් මම ලීලාවතී මැණිකේත්, වජ්රාත් එක්ව පිළියෙල කළ පිට්ටුත්, කිරිහොඳින් ගිල දමා පාරට ආවෙමි. මා අනුව ආවේ සුදු යුනිපෝමයක් හැඳගත් නයනායි. මේ ගෙදරින් පාසලට යන්නේ නයනා පමණි. වජ්රා පාසලෙන් අස්ථි වසර කීපයකි. අමරසිරි බංඩාර දෙවැනි චනාවටත් උසස් පෙළ විභාගයට හිඳ දැන් ගෙදර කල් මරයි. අප්පච්චි මිය යාමෙන් තමාගේ ඉගෙනීම කඩාකප්පල් වියැයි ඔහු කියන්නේ චෝදනාවක් ලෙසිනි.

මාත් නයනාත් කන්ද බැස පාරට එනවිට අමරසිරි බංඩාර පාර අද්දර බලා සිටියේය.

“අයියා ගෙදර ආවම මං අර කතාව කියන්නකො” ඔහු කීවේය.

නයනා හෝ ඔහු හෝ මගේ මුහුණේ සටහන්වූ සිරිමි සලකුණු නොදැකීම එක් අතකට සහනයක් විය. මා සිත තරමට සිරිමි දරුණු නොවන්නට ඇත. නයනාත්, මමත් මඳක් දුරක් කතාබහක් නොකර හන්දිය අතට ආවෙමු. අප යන මහ, පාසල් යන දරු දැරියන් කීප දෙනෙකුද, රැකියා සඳහා යන කීපදෙනෙකුද දැකිය හැකි විය.

මගේ විදුලි පන්දම පෙරදා රාත්‍රියේ වැටුණ තැනට ළංවෙත්ම වමතට අත දිගු කළ නයනා “අයියෙ, පැල් කවි කියනව ඇහුණේ අර කන්දෙන්ද?” යි ඇසුවාය.

“ඔව්”

“එතැන පැලක් නැහැ අයියෙ. අර බලන්න නිකං මානා පළුරු වැටුණ කැලේ ”

“ඇත්ත තමයි නංගියෙ.”

“ඉතිං අයිය කොහොමද එතැනින් කවි අහන්නෙ?”

“සමහර විට කවුරු හරි කන්දේ ඉන්න ඇති”

“ඒ මොන මළ සමයමකටද?”

මට පිළිතුරු නොමැති විය.

“අයිය මීට පස්සෙ රැ එනකොට පරිස්සමෙන් එන්න. හොඳ අයියනෙ.”

ඉන්පසු හන්දියට එනතෙක් අප අතර කතා බහක් නොවීය. නයනා පාසල අතට ගිය අතර මම බැංකුවට පිය නැහුවෙමි.

මේ කුඩා බැංකු ශාඛාවේ සේවය කළේ සුඵ පිරිසකි. කළමනාකරු සිරි ජයතුංග හැරෙන්නට මෙහි සිටියේ. අතුලත්, චිත්‍රාත්, අනෝමාත්, මාත්, කාර්යාල කාර්ය සහායකයන් වූ ජයසිරිත්, ටිකිරි බංඩාත්ය.

මගේ මුහුණේ සිරිමි සලකුණු මුලින්ම දුටුවේ ජයසිරිය. “මේ මොකෝ මහත්තය මුණ හුරගෙන?”

මහුගේ විශ්ම පිරි කටහඬ අසමින් ටිකිරි බංඩා ද මා සිටි මේසය වෙතට ආවේය. “ඔව්මයි මහත්තයා, මේ මොකද? ඊයෙ රෑ කවුදෝ එක්ක මොනවද කරල තියෙනව.”

තව ටිකකින් අනෝමා ද එතැන ය. “ඇත්තට ජනක මේ මොකද?” මා මෙහි ආ දා පටන් ඇ මා හා ඉතා කුළුපගය. “කවුද අතේ ඔයාගේ මුණ හිරුවේ? ඔයාට කවුද ඉන්නව නේද?” අනෝමා උවමනාවටත් වඩා මිතුරු වෙන්නට තැත් කරතැයි මට කීපවතාවක්ම සිතුවේ. ඇය මෙයට පෙර වතාවක මගේ පෙම් සබඳතා ගැන හාරා අවුස්සන්නට ආ විට ද මම ඇයව මහ හැරියෙමි.

“ඊයෙ රෑ මොනවද උතේ අතේ?” ඇ යළිත් ඇසුවාය.

“මං දන්නෙ කොහොමද? ඊයෙ කොළඹින් මං ආපහු ආවෙ රෑ වෙලා. බෝඩිමට යන මහදිනං ඔන්න මොකෙද්ද පාර හරහට දිව්වා. ඊ ළඟට කවුද කවි කියනව ඇහුවේ. මගේ අතේ තිබුණ ටෝච් එක පල්ලමේ වැටිලා හොයා ගන්න වෙලා ගියා. ...”

මා විස්තරය කියාගෙන යද්දී අනෙක් අය උවමනාවෙන් අසා සිටියහ. “අපේ බෝඩිමේ ගෙදර අය නං කියන්නෙ මං හොල්මනක් දැකලද්දි.”

“ඔය කියන තැන බක්කගෙ හොල්මන තියෙනව කියනවනේ” ජයසිරි කීවේය.

“ඔව් බක්කගෙ කතාව මං ඇහුව.” මම කීවෙමි. “ඒ උනාට මං ඇහැට දැක්කෙ නෑනෙ. කවුද කවියක් කිව්ව වගේ ඇහුවේ”

“අතේ මගේ ඇහේ මයිල් කෙළින් හිටියා.” අනෝමා ගත සලිත කළාය.

“මහත්තය ඕක බලා ඉන්න එපා. මොකක් හරි දිස්ටියක් මහත්තයට බැල්ම දාලා තියෙනවා.” ටිකිරි බංඩා එසේ කියන්නට එහා මේසය වෙත හිඳ සිටි අතුල “මං දන්නව දිස්ටිය මොකද්ද කියා” යැයි හඬගා කියා සිනාපුණේය.

අනෝමාත් ඒ අනුව ජයසිරිත් ඉවතට ඇවිද ගියහ. ටිකිරි බංඩාද තවත් මඳ වෙලාවක් දිස්ටි ගැන කතා කරමින් සිට වෙනතක ගියේය.

“මහත්තය මොකක් හරි ආරස්සාවක් කරගන්නම ඕනෑ. අඩුම කරමින් මහපිරිත් පොතවත් කොට්ටෙ යට තියාගන්න නිදාගන්න යනකොට.” ටිකිරි බංඩා අන්තිමට කීවේ එයයි.

කළමනාකරු සිරි ජයතුංග කාර්යාලයට ආවේ මඳක් පමාවිය. එහෙත් අනෙක් අයගේ කතා බහ ඇසූ නිසාදෝ ඔහු මගේ මුහුණ දකින්නට නොපමාව පැමිණියේය.

“මේක නිකං දිස්ටියක් නෙමෙයි ජනක” ඔහු දැනුමැත්තෙකු සේ කීවේය. “ඔය වගේ හුරන්නෙ - බෝදිලිමා.”

“බෝදිලිමා?”

“ජනක අහල නැතැයි බෝදිලිමා ගැන.”

“අහල තියෙනවා. පෙරේත දිස්ටියක් තේද?”

“සමහරු නං කියන්නෙ. කටුස්සෙක් වගේ දිස්ටියක් කියල” සිරි තමා දන්නා දෙයක් විස්තර කළේය. “ඉස්සර මං පානදුර බ්‍රාන්ච් එකේ වැඩකරන කොට එතැන ක්ලාක් කෙනකුට ඔය වගේ වැඩක් වුණා. මිනිහගෙ මුණ විතරක් නෙමෙයි පිටෙන් ඉරි තුනක් හුරල තිබුණා. කිප රයක්ම ඕක ඔය විදියට පිද්ධ උණා. අන්තිමේදී ඔන්න මතුරල තුල් බැන්දා. ඊට පස්සෙ තමයි හරි ගියේ.”

“මං නං හිතන්නෙ මගෙ මුණෙ කැරපොත්තෙක් දුවන්න ඇති” මම ගණනක් නොගෙන කීවෙමි. “ආයෙත් උනොත් බලන්න බැරියැයි”

“මහත්තයගෙ මුණ නං ඒ හැටි හොඳ නෑ” දවල් වරුවේද ටිකිරි බංඩා කීවේය. “අසනිප ගතියක් තියෙනවද?”

මා “නැහැ” යි කීව ද තවමත් මා ගතට කෙඩෙත්තු ගතිය දැනිණි. මා බලා සිටියේ කොයි වෙලේ නවාතැනට යනවාද කියායි. හවස වැඩ ඇරුණ සැනින් මම ගෙදර බලා ආවෙමි.

3

වජිරා සාදා දුන් තේ කෝප්පය බොමින් මා ආලින්දයේ හිඳ සිටිද්දීය, අමරපිරි බංඩාර කොතේදෝ ගමනක් ගොසින් විත් ගෙව ගොඩවූයේ. මා හිඳ සිටි තැනට මනාව හවස අව්ව වැටුණ හෙයින්දෝ ඔහු එක්වනම මගේ මුහුණේ වෙනස දුටුවේය.

“මේ මොකද අයියෙ මුණ හුරගෙන?”

“නෑ මොකුත් නෑ”

“මොකද නැත්තේ?”

“මොකුත් නෑ මල්ලි.” කතාව වෙනතකට හරවන්නට සිතූ මම “මල්ලි මොකද්ද ඊයෙ රෑ කතාවක් කියන්න ගියා තේද?” යි ඇසුවෙමි.

“මං කියන්න ගියෙ බක්කගෙ ගැනි - සිසිලින් ගැන කතාව. මං එතකොට පොඩ්ඩි අයියෙ ඔන්න බක්කා කසාද බැඳල සිසිලින්ව ගමට කැන්දං ආවා. ලස්සන ගැනියෙක්ට්! මට යන්න වගේ මතක. ඔන්න එක ළමයෙක් හම්බ උනාට්. ඊළඟ ළමය වදන්න ගිහිත් ඒ අහිංසක ගැනි මැරුණා. මට මතකයි ඔන්න අපිත් යනව මිනියට පාර සරසන්න. එතකොට තමයි ඔය ගමේ ගැනු කිව්වෙ. “පුතා පරිස්සං වෙලා ඉන්න දැන් ඔය දරුව වදන්න ගිහිත් මැරුණ ගැනි බෝදිලිමෙක් වෙලා ඒව් කියලා.”

“බෝදිලිමෙන්?” මට ඉබේම කියැවිණි. පිරි සඳහන් කළෙන් ඒ වචනයම නොවේද?

“බෝදිලිමා? මල්ලි මොනවද බෝදිලිම ගැන දන්නේ?”

“ඔය ටික තමා මං තව අහල තියෙනවා බෝදිලිමගෙ බඩ ලොකුයි. බඩදරු ගැනියෙන් වගේ. ඇස් දෙක ලොකුවට කළු පිරිලායි. උණ හසුයුවෙකුගෙ වගේ. දරු දුකට රට අඩනවායි. ළමයි ලැබෙන්න ගිහිත් මැරෙන ගැනුයි බෝදිලිමා වෙන්නේ.”

පසුගිය රාත්‍රියේ පාර අද්දර කැලේ මා දුටු දිලියෙන දෑය මගේ මතයේ මැවී ගියේය.

“අපිය ඊයෙ රැ කතාව කියන කොටම මට හිතුණා.....”

අපේ කතාවට බාධා කරමින් ලීලාවතී මැණිකේ ඇතුළු ගෙයින් ආවාය. “මොනවද ආයෙත් හොල්මන් කතා කරනවද පුතාල?”

“නෑ අම්මෙ මේ බලන්නකො අපියගෙ මුණ පහරු ගාලා?”

“ඒ කවුද?”

“මං දන්නෙ නෑ අම්මෙ”

“කෝ බලන්න” මගේ මුහුණ බැඳු ලීලාවතී මැණිකේ වී වී ගා හුණු හඩක් නගා “මේක නං හොඳ ලකුණක් නොවේ.” යැයි කීවාය.

“අපේ මැනේජර් නං කියනවා මට බෝදිලිමගෙ දිස්ටියයි.”

“ඇත්තට අපියා?”

“මං නං ඕව ගණන් ගන්නෙ නෑ”

“බලං ඉන්න ඒපා පුතා. දිගටම ඔය වගේ මොනව හරි උනොත් මොකක් හරි ආරස්ථාවක් කරගමු.” ලීලාවතී මැණිකේ තවත් මොනවාදෝ මුමුණමින් ගෙට යන්නට කලින් කීවාය.

තව මඳ වේලාවකින් වජිරා ගෙතුළින් ආවේ බෙහෙත් තෙල් බෝතලයකුත් රැගෙනය. “අපියෙ අම්මා කිව්වා මෙන්න මෙයින් ටිකක් ඔය මුණ ගාගන්න කියලා”

මා අකමැත්තෙන් වුව බොහෙත් තෙල කම්මුලේ උලා ගනිද්දී නයනා ද ඇතුළු කාමරයේ පාඩම් නවත්වා ඉස්තෝස්සුවට ආවාය.

“මොකදද අපියෙ මුණට උනේ?”

“නෑ නංගි. මේ ඊයේ රෑ කැරපොත්තෙක් කාලා”

“ඔයාද කැරපොත්තව කෑවෙ?” නයනාගේ කතාවට සිතා නොවී නොහැකිය. “නැත්තං අයියෙ ඔයා ඊයේ රෑ කාපු හැටියෙ කිදාගත්ත ගියානෙ. කවේ කෑම සුවඳට කැරපොත්තා එන්න ඇති.”

“වෙන්නත් ඇති නංගි”

“කොයිකටත් අයියා හොඳට දොර ජනෙල් වහලා කිදාගන්නකො.”

“අම්මා නම් කියන්නෙ. ආයෙ මොනව හරි උනොත් අයියා මොකක් හරි ආරස්සාවක් කර ගන්න ඕනෑ කියලා” වජිරා කීවාය. “කවුරු හරි හොඳ කට්ටාටියෙක් අල්ලල තුලක් මතුරල...”

“අමරසිරි මල්ලි අපි යමු ද පාර දිහාවට?” ඇගේ කතාවට බාධා කරමින් මම කීවෙමි. තවදුරටත් දිස්වී මනස්ගාත කතාවලට සවන් දීමට මා තුළ කැමැත්තක් නොවීය.

“අයිය හිතනවද බෝදිලිමා අයියට කරදර කරනව කියල?” පාරට ආ පසු අමරසිරි බාධාර යළිත් කතාව ඉස්මතු කළේය.

“අනේ මල්ලි ඔන්න ඔය කතාව අල්ලල දාමු.”

“අයියට තව එකක් කියන්නං. බෝදිලිමා අඩන කොට ගැනියෙක් දරුවො වදන්න ගිහින් අඩන සද්දෙලු.”

මා කතා නොකළෙන් අමරසිරි බාධාර ද මඳකට නිහඬ විය. ඉන්පසු අප කතා කළේ පන්දු, පාපන්දු තරඟ ගැනත් ක්‍රීඩකයන් ගැනත්ය. අප ආපසු ආවේ ඉර බැස යද්දීය. මෙයින් පසු අපි ළිඳ වෙතට ගොස් ඇඟ සෝදා ගත්තෙමු. මුළුතැන්ගෙයි අම්මා සහ ලොකු දුවණියන් විසින් රෑ කෑම පිසිනු ලබන්නේ වෙනදා නැති නිහඬියාවකින් නැයි මට සිතීමි.

කාමරයට ආපසු මම ගෙදරින් එනවිට ගෙන ආ නවකතාවක් කියවන්නට සිතා ඇඳෙහි ඇලවුණෙමි. පොත කොතෙක් කියෙව්වා දැයි මතක නැත. මා ඇස්හැරියේ අමරසිරි බාධාර චිත් දොරට තවු කොට රෑ කෑම ලැස්තිය කියද්දීය. මෙතෙක් ලද නින්දෙන් සුවයක් ද තව පණක් ද ලැබීමි.

රෑ කෑමෙන් පසු අපි හැමදෙනාම ආලින්දයේ අඩ අඳුරේ හිඳ මඳ වේලාවක් සතුටු සාමිච් කතාවේ යෙදුණෙමු. මා යම්කිසි අසාමාන්‍ය

සිද්ධියකට පෙරදා රැයේ මුහුණ දුන්නා නම් ඒ ගැන කිසිවක් මේ මොහොතේ නම් කතා නොවීය. එහෙත් අප අතරවූ කතාබහ වැයමෙන් වුවක් යැයි මට හැගුණි. ලීලාවතී මැණිකේත්, වජ්රාත් පිහත් වළං සෝදන්නට මුළුතැන්ගෙය'තට ගිය අතර, නයනා නිදාගන්නට කියා ගියාය.

තනිවූ ඇසිල්ලේ අමරසිරි බංඩාර යෝජනාවක් ගෙන ආවේය. “අයි යෙ...” ඔහු කතා කළේ රහසෙනි. “අද රෑ යමුද බක්කගෙ පැල තිබුණ තැනට?”

මොහොතකට මම අවිශ්වාසයෙන් ද අතීරණයෙන් ද නිහඩවීම්. “මොකද අයි යා කියන්නෙ යමුද?”

“මගෙ අකමැත්තක් නෑ ඒත්...”

“අයි ය බයද?”

“මං මොකටද බය වෙන්නෙ? මටත් ඕනෑ එතෙත්ට ගිහින් බලන්න. හිතේ සැක ඇරගන්න.”

“ඒක තමයි මාත් හිතුවෙ. මොකද කියන්නෙ අයි යෙ?”

“යමු යමු ”

“මං රෑ ඇවිත් දොරට තට්ටු කරන්නංකො”

“ඕන නෑ මං දොර ඇරල තියන්නං.”

“අම්මලට නින්ද ගියාට පස්සෙ මං එන්නං.”

“දොළහට විතර?”

“ඊට ටිකක් කලින් යමු”

ගෙතුළින් ලීලාවතී මැණිකේ අඩ ගැසූ හෙයින් අමරසිරි බංඩාර එහි ගියේය. මම නිදන නියායෙන් ඇඳෙහි ඇළවුනෙමි. ගෙතුළ දොර කවුළු වැසෙන හඬ ඇසිණි. පිටත සිහින් සුළඟක් හැමීය.

පිනෙහි යම් කිසි බියක් ඇතිවූන ද තවත් අතකින් ඒ සිතම කියන්නේ සියල්ල මනෝ විකාර බවයි. ගහේ ගැඹුර බලන්නට නම් ගහට බැස පතුළටම පිනා බැලිය යුතු නොවේද? බිය පහතර ගන්නට නම් බියටම මුහුණ දිය යුතුය. බිය යනු කුමක්දැයි ඇසුවේ ධර්මපාල කුමාය. බිය යනු හැඟීමක්ම පමණක් නම් අප බිය විය යුත්තේ කුමටද? මෙවැනි තර්ක විතර්ක ඇඳෙහි ඇළවී සිටි මා මනස පුරා හොල්මන් කරන්නට විය.

මා ඇසූ නොයෙකුත් අවතාර කතා මා හිතේ නැති එන්නට විය. ඇතැම්වා බොරු යැයි ඔප්පු වූන ඒවාය. ඒවා කියන්නන් කියූ පලියට හැමදෙනාමත් විශ්වාස කළා නම් අදත් ඒවා සැබෑ අවතාර කතාය. සියල්ල රඳන්නේ හිතේම නොවේද?

සාලයේ බිත්ති ඔරලෝසුවේ එකොළහක් වදිනු මම අසා සිටියෙමි. කාමරය දැන් අඳුරේය. පොප් පොප් ගැ විමිනි ලාම්පුවේ දැල්ල ඒ ආචාරයත් සමග නිවී ගොසිනි.

මම ඇඳෙන් නැංගෙමි. මා සරම් ගැටය තද කොටගත්තේ කිසිවකුට - යකෙකුටවත් - බය නෑ කියන සිතුවිල්ලෙන් සිත දැඩි කොටගෙනය. ඇඳු ලගම වූ කවුළුව මම සෙමින් හැරියෙමි. සිත සුළු පහරක් මුහුණ තෙත් කරන්නට මෙන් ඇතුළතටම ඇදිණි. ගස් අතු සර සර ගෑය. ඒ අතරේ කණා මැදිරි එළි කීපයක් නිවී තිබී පත්තුවෙනු පෙනිණි. නින්ද නම් මගෙන් ඉතා ඇත විය.

කවුදෝ පිටත බිම වියළි කොළ මත්තේ ඇවිද යන්නාක් වැනි කරස් කරස් හඬක් ඇසිණි. මොහොතකට හද ගැස්සුණද, ඒ අමරසිරි බාධාර පිටුපස දොරෙන් වටෙන් එනවා වනැයි මම අනුමාන කළෙමි.

“මල්ලි!” මම රහසෙන් පිටතට මිමුණුවෙමි.

එහෙත් පෙනෙන මානයේ අඩ අඳුරේ නම් කිසිවකුත් නොවීය.

යළිත් හිතට බිය ඇතුළු වූයෙන් මම කඩිනමින් කවුළු පියන වසා කම්පය හැඳ ගත්තෙමි. විදුලි පන්දම අතට ගත්තෙමි. බියට මුහුණ දිය යුතුය. බිය යනු කුමක්ද? දෙපයට රබර් සෙරෙප්පු දෙක දමාගෙන දොර හැරගෙන මම අඳුරු ඉස්තෝප්පුවට ආවෙමි.

පෙරදා නියපොත්තක් වැනිවූ සඳ අද තව ටිකක් ලොකු මහත් වුවද එයින් විහිදෙන එළිය මළානිකය. ඉස්තෝප්පුවේ බිත්තින් කුළුණුන් අළු පැහැයකි. පිටත සියල්ල සෙවණැලි අඳුරය; කොහේදෝ ඇතක බළලෙකු ඤාචි ගැ හඬ ඇසී නෑසී ගියේය.

අර ගස් ගඳු යළිත් අවට දැනෙන්නට විය. ඒ අතරින් රැහැයි හඬ ද නැහී එන්නට විය.

“මං බය නැහැ” යි මටම කියාගත් මම විදුලිපන්දමේ එළිය වත්ත අතට හැරෙව්වෙමි. එළිය පලින් පල වැටෙද්දී එය මගේම හදවතේ ආලෝකයක් සේ ශක්තියක් මට දැනිණි.

“ඡ” ඒ හඬින් තිගැස්සී මා අතින් විදුලි පන්දම බිම වැටිණි. හඳ වේගවත් විය. “අයියෙ”

“මල්ලි!”

“බය වුනාද?”

“නෑ; නෑ” මම විදුලිපන්දම අහුලා ගත්තෙමි. හඳ නිල් කමිසයත්, නිල් ඉරි සරමත් හැඳගත් අමරසිරි බංඩාර ඉස්තෝප්පුවට ගොඩ වී ළඟටම එනතෙක් මා දුටුවේ නෑ නොවැ? “බයවුනේ නෑ ගැස්සුණා”

“අපි යමු ද?”

“යමු”

“සේරම නිදි”

“මට ඉස්සෙල්ලා ඇහුණ කවුද එළියෙ ඇවිදිනව වගේ ඒකයි මං එළියට ආවෙ.”

අප දෙදෙන කතා කළේ කුටු කුටුවෙනි.

“කවුද?”

“මං හිතුවෙ මල්ලි ඒ පැත්තෙන් ආවා කියලා.”

“නෑ;”

අපි එකිනෙකා මුහුණෙන් මුහුණ බලා ගත්තෙමු.

“අයියා මාව බය කරන්න හදනවා?”

“යමු යමු යන මහලෙ ගිහින් බලල එමු.”

“අපි යන්නෙ බය නැහැ කියන්නනෙ.”

මම විදුලි පන්දමෙන් මහ එළිය කළෙමි. අමරසිරි බංඩාර මට ඉස්සර වුණේය. වත්තෙන් පිටුවූ අපි මළානික එළියේ ඇවිද ගියෙමු. වත්ත පසු කළ පසු බය යන්නටත් එක්ක මම මහ හඬින් කතා කළෙමි.

“අපි මොකාටවත් බය වෙන්න ඕනෑ නෑ මල්ලි, සේරම තියෙන්නෙ හිතේ.”

“ඒක හරි අයියා”

“අඩි - පීන පයෝදර වංචල තේත්තා දැන දෙපා මේවා” මම සිහියට නැහැණු පැරණි ගීතයක පද හඬ නඟා කිව්වෙමි. “තනි රත්තරනෙන් කළ පත්තිනි රූපෙක විත්ති කියා පෑවා.”

“මොකද්ද අයියා සිංදුව? තව කියන්ඩකො”

“මම පුංචිම කාලෙදි උන්නා ලියක් මෙහි ඉන්දුමකි කියලා” මම මතක්වු අනෙක් පදයක් ද හඬ නඟා ගැටුවෙමි. “අනේ අත්තප්පා නෑ තව ඒ වගෙ ලස්සන ඇත්තියක් මම දැකලා”

“හා හා” අමරසිරි බංඩාර ද දන්න තාලෙන් එකතුවුණෙය.

පාර දෙපස කැලේය. ගෙවල් ඇත්නම් ඒවා අඳුරේය. හැම දෙනාම නින්දේය. දකුණින් ගහ ගලා යයි. වමනින් දැන් පෙනෙන්නේ කඳු ගැටයයි.

“ආන් අතනයි අයිය බක්කගෙ පැල තිබුනෙ. යමුද?” අමරසිරි බංඩාර වමතට අත දිගු කළේය.

“යමු මල්ලි යමු. මොන බක්කෙක්ටවත් මං බය නෑ දැන්.”

ඉහළ මුකලාන්වලට මා අතවු විදුලි පන්දමේ එළිය විහිදුණි. අහසේ සඳ පඵව හැරෙන්නට තාරකා කීපයක් අඳුර මැද දිස්විය.

මානා පඳුරු පිරාගෙන කන්ද තගිත්ම මට හනි ලැවුණි. අමරසිරි බංඩාර ද හනි හලමින් බඩාගාගෙන මෙන් කඳුගැටය නහින්නට වුණේය. කැලැන්තුන පොඩිවුන මානා පඳුරින් නැහි සුවඳ අප අවට හැම තැනම විය.

කඳුගැටය මුදුනේ තැන්නට ආ මට මහා චීරකමක් කළා සේය දැනුණේ. අප දෙදෙනාටම සිනා නොවී සිටිය නොහැකි විය.

කඳුගැටයේ කලින් වගා කළ හේන් බිම දැන් වල් පැළෑටි වැවී ගොසිණි. ජේන අහලක අතු පැලක් නම් නොවීය. ගස් කීපයක් පමණි.

අපේ සිනා හඬ යටපත් කරමින් එක්වනම “වික් වික්” කියන හඬක් ඇසෙන්නට විය. මනාව හඬ ඇසෙන්නම අපේ සිනහව සිඳී ගියේය.

“මොකෙද්ද උරු මියෙක් ද?” අමරසිරි බංඩාරගේ කට හඬේ බියක් සටහන් විය.

“මොකෙද්ද වල් සතෙක්” මම විදුලි පන්දම එහාට මෙහාට එල්ල කළෙමි. අවට ඇත්තේ වල් පඳුරුම පමණි.

“ඇගෙ පීන පයෝධර වංචල නේත්‍රා දැන දෙපා මේවා” මම යළිත් හඬ නඟා කීවෙමි.

ඒ පද පේළිය කිව්වා පමණි. එහිට ගහක් දෙසින් අඳෝනා හඬක් නැගෙන්නට විය. එය සැබැවින්ම ගැහැනියක් හඬන්නා බවය. “අම්-මේ” වැනි එහෙත් අපැහැදිලි හඬකි එය.

“යමුද අයියෝ?”

අපි දෙදෙනම දැන් ගොවි වී නොසෙල්වී සිටියෙමු. හඬ උස්වී යළි නූති විය.

මම විදුලි පන්දමේ එළිය ගස අතට එල්ල කළෙමි. එය යාර පනහකට වඩා දුර නොවීය.

ගස් අතු අතර කොළ පාටට දිලිසුන ලොකු බෝතල් අඩි දැසක් මගේ විදුලි පහන් එළියට හසුවිය. අමරසිරි බංඩාරට “ආත්” යැයි කියැවිණි.

මම ද තත්පර කීපයක් ගල් ගැසී බලා සිටියෙමි. “හෝතඹුවෙක්, උණහසුවෙක්” යැයි මම මටම කියා ගත්තෙමි. එහෙත් ඒ අතට ගොස් විපරම් කරන්නට තරම් ශක්තියක් දහිරියක් මගේ සිතේ නොවීය.

ඒ දැස ඔරවාගත් ගමන් බලා සිටියේය. අනෙක් සියල්ල අඳුරේය.

අමරසිරි බංඩාර මගේ අතින් අල්ලා ඇඳ්දේය. අනතුරුව හඬ නඟාගෙන, මාතා පපුරු බිඳගෙන ඔහු කන්ද පහළට දුවන්නට වුණේය. “මල්ලි, මල්ලි” කියා කෑගසමින් මම ද ඒ පස්සෙන් වැටුණෙමි.

අප නැවතුණේ පාරට ඇවිදිත්ය.

හනි හලමින් අපි තත්පර කීපයක් බලා සිටියෙමු.

“මොකක් උනත් ආයෙනං මං එහෙ යන්නෙ නෑ” හනිය අතරින්ම අමරසිරි බංඩාර මට කීවේය.

හැකි කඩිනමින් අපි ගෙදර ආවෙමු. අමරසිරි බංඩාරව පසුපස දොර ළඟට ඇරලූ මම කාමරයට වැදී දොර ජනෙල් සියල්ල වසා දැමුවෙමි.

බොහෝ වේලාවක් යන තෙක් මට නිදාගත නොහැකි විය. සාලයේ බිත්ති ඔරලෝසුවේ පාන්දර දෙක වදින හඬ ද මට ඇසිණි.

පිසුදා උදේ වෙනවිට අමරසිරි බංඩාරට උන ගැනි තිබිණි. ලිලාවතී මැණිකේ වෙනිවැල්ගැට පත්පාඩගම් වැනි බෙහෙත් වට්ටෝරුවක් ගැන කියනු කුස්සියෙන් ඇසිණි.

මා මුහුණ කට සෝදාගෙන උදේ කෑමට කුස්සිය අතට යන විට වජිරා එහි බෙහෙත් මුල් උණුකරමින් සිටියාය.

“මොකද නංගි මල්ලිට?”

“අතේ මන්දා අයිියා. උන කියල ඉන්නෙ. මං නං හිතන්නෙ වැඩක් පලක් කරන්න කම්මැලි කමට. ඇයි විභාගෙ කරපු දා ඉඳල ඉන්නෙ ගෙදරමනෙ.”

රියේ රාත්‍රියේ සිදුවූ හරිය හෙළි නොකළ හැකි බැවින් මම නිහඬවම අමරසිරි බංඩාරගේ කාමරයට ගියෙමි. ඔහු ඇඳෙහි ඇලවී මළානික දැසින් මා දෙස බැටුවේය. මම ඇඳ කෙළවර හිඳ ගත්තෙමි.

“මොකද මල්ලි - ඕක උණ ගන්න කාරියක්ද?” රහසෙනි මා ඇසුවේ.

“නෑ අයිියා මට පස්සෙ හරි අමුතු හීනයක් පෙනුණා. කවුදෝ කළ පාටට ඇවිත් මගෙ ඇඟ උඩ ඉඳ ගත්තා. ඉන් පස්සෙ සේරම ඇඟ පණ නැති වෙලා වගේ ගියා.”

“සේරම හිත” යැයි කියන්නට සිතූණ ද දැන් නම් මා තුළ එවන් ශක්තියක් නොවීය. “මල්ලි ඔය මොනවටවත් බයවෙන්න එපා. බයට

ඉඩ දුන්නාම තමයි සේරම.”

“අයිියගෙ මුණ පහරු ගැටෙ නැද්ද?”

“රියෙ රි නං එහෙම දෙයක් උනේ නෑ මට හැබැයි නින්ද ගියේ නම් එළිවෙන්න කිට්ටුවෙලා”

“අයිියට හරි මහන්සි පාටයි”

“මාන්සි කියල බෑ මල්ලි. ගතමනාව හොයා ගන්න වැඩට යන්නත් එපැයි.”

“මං ඉක්මනට සනීප වෙනව අයිියා.”

“ඒක හොඳයි” ඔහුගේ අත මිරිකා ඔහුගේ සුවය තහවුරු කරන්නට සේ හිනැහුණු මම හුන්කැනින් නැංගෙමි.

උදේට හදා තිබූ පිට්ටු කිරි හොඳි ටික පවා මට කෑමට හරිහැටි පිරියක් නොවීය. නයනා නම් වෙනදා පරිදිම හඬ නඟා සිනාසෙමින් කතා කළාය.

පාසලට සුදු ගවුම හැඳගත් නයනාත් මමත් පාරට ආවෙමු.

“අපේ අයිියට මොකද වෙලා තියෙන්නෙ ජනකයිසෙ?” පාරට ආ සැනෙන් නයනා ඇසුවාය. “එයාටත් දිස්ටියක් වැහිලද?”

“නෑ නංගි උණයක්.” මම නොසැලකිල්ලෙන් මෙන් කීවෙමි.

“අයිියව ඊට පස්සෙ පහරු ගැටෙ නැද්ද?”

“අපිව පහරු ගාන්නෙ කවුද නංගි?”

“කෝකටත් අයිියා ආයෙ එහෙම උනොත් මහ පිරිත් පොත කොට්ටෙ යට තියාගෙන නිදාගන්න. අපේ ගෙදර තියෙන එක මං දෙන්නංකෝ”

“නංගිට පින්.”

ඇගේ පාසල ඇත්තේ බැංකුවට වඩාත් මෙහිටිනි. මෙදින ඉතිරි මහ අප කතා කළේ මා බයිසිකලයක් මිලදී ගන්නා එක ගැනය. මුල මාසයේ පඩිය ලැබුණු පසු එසේ කරන්නටය මා සිනා සිටියේ. නයනා පාසල් ගේට්ටුව ළඟදි මගෙන් සමුගත්තේ “බයිසිකලය ගන්නාම අයිියට මාව හැමදාම ඉස්කෝලෙ ළඟට ගෙනැත් ඇරවුවැකි.” කියා සිනාසෙමිනි.

“බලමුකො”යි මමද සිනාසී කීවෙමි. නයනා කොතරම් සැහැල්ලුවෙන් ජීවත්වෙන කෙල්ලක්දැයි මට සිහිණි. ඇත්තෙන්ම ඇ හෙටක් ගැන තැවුනේ නැත. පාසල් යන්නත් වාලේ පාසල් ගියා පමණි. “ලොකු වුනාම කවුදැයි වෙන්නේ?” යැයි විමසුවොත් ඇ වරෙක ගුරුවරියක වෙත බව කියන්නීය. වරෙක වෛද්‍යවරියක වෙත බව කියන්නීය. තවත් වරෙක හෙදියක වෙත බව කියන්නීය.

දොස්තර කෙනකු වෙන්නට මා කොතරම් නම් සිහින මැව්වාද? එහෙත් මම දැන් බැංකු ලිපිකරුවකුමි. දෛවය මා ගෙනවිත් හෙළා දැමුවේ කෙතරම් දුර ඇත තැනකටද? එයට යම්කිසි හේතුවක් ඇද්දැයි විටින් විට සිතේ.

මා යනවිට බැංකු දොරකඩ අනෝමා බලා සිටියාය. ඇ හැඳි මල් මල් නිල්, කහ පැහැගත් සාරිය ඇගේ හිනැහෙන මුහුණටම ගැළපේ.

“ඔයාට අදත් හරි මහත්සි පාටයි.” ඇ කීවාය. “ඊයෙන් නිදි මරල වගේ.”

“හරියට නින්ද ගියෙ නං නෑ තමා” මම ඉවත බලාගනිමින් කීවෙමි.

“ඔයා කවුදෝ ගැන හිතනව නේද?” ඇ හාරා විමසන ආකාරය මගේ සිත් නොගනී.

“ඔව් හිතනව තමා අනෝමා” ඒ කියද්දීත් මට රූපිනී සිහිවිය. රූපිනී පිළිබඳ සියල්ලම අනෝමාට හෙළිකොට සියල්ල කෙළවරක් කරන්නට සිතූණත් ඇගේ සිත රිදවන්නට ද නොහැකිය.

“ඔයා හිතනව වැඩියි. ඒක මුණෙනුත් පේනවා” මා පසුපසින් කාර්යාලයට එමින් අනෝමා කීවාය.

“හිතන්නෙ නැතුව පුළුවන් ද අනෝමා? හිතක් තියෙන්නෙ හිතන්නනේ?”

“ඒක ඇත්ත. ඒ උනට අපි හිතන දේවල් වෙනස් කරන්න පුළුවන්.”

“මං නං හිතට එන දේවල් හිතනවා.”

“ඔතන තමා ඔයාට වැරදුන තැන. මේ ඒක නෙමේ කල් තියා ආවෙ -ඊයෙ ලෙජර් එක බැලන්ස් කරගන්න බැරිවුනා. මට උදව් කරනව නේද?”

“ඔව්, ඔව්, යමු”

වැඩට නැඹුරුවූ පසු මට සියල්ල අමතක විය. ගණන් ඉලක්කම් - වලට එබී ඒවා එකතු කිරීම අඩු කිරීම - තුලනය කිරීම වැනි ක්‍රියාවලියක ඇත්තේ එක අතකට හිත එකම අරමුණකට ගැනීමකි. එහෙත් විටින් විට යටි සිත ඇත මැත නොදිව්වා නොවේ.

ඒ අතරේ මට රූපිනී සිහිවෙයි. අමරසිරි බංඩාර සිහිවෙයි. ඊයේ රාත්‍රියේ කන්දේ මුකලානේ දුටු දිලිසෙන ලොකු කොළ දෑසත්, මුසල අඳෝනා හඬත් සිහිවෙයි. සේරටම කලින් බයිසිකලයක් ගතයුතු බව සිහිවෙයි. ඒ අතරේ අනෝමාගේ වත්සුණු සුවඳත් ඇගේ නෙතහ බැල්මත් කොමළ සිනහවත් වරින් වර මා කළඹයි.

“අනෝමා කොච්චර කළ ද දැන් මෙහේ වැඩට ඇවිල්ලා?”

“අවුරුද්දක් වුණා”

ඇගේ මහගෙදර කටුගස්තොට බව කතා බහේදී මම දැන සිටියෙමි. ඇ නවාතැන් ගන්නේ බැංකුවෙන් හැතපුම් භාගයක් පමණ මගේ නවාතැන දිසාවට ඇති ගෙයකයි. ගෙදර අයිති මේ අඩවියේ ව්‍යාපාරික ඉඩම් හිමියෙකුටයි. අනෝමාගේ අප්පච්චිත් නන්දසේන කරුණානායක නම් ව්‍යාපාරිකයාත් කලින් පටන් මිතුරුව සිටි හෙයින්, නවාතැන අනෝමාට දෙවැනි ගෙදරක් පරිදිය. නන්දසේනගේත්, ඔහුගේ බිරිඳ පාලිකාගේත් තොරතුරු මට ඉඳහිට අසන්නට ලැබේ. ඔවුන්ට මුදිත හා පියලි නම් කුඩා දරු දෙදෙනෙකි. අනෝමා ඔවුන්ට වැඩිමහලු සොහොයුරියක සේය. ඇගේ නවාතැනට ඇවිත් යන්නැයි ඇ නිතර ඇවිටිලි කළ ද මම මෙතෙක් එය මහ හැරියෙමි. ඕනෑ තැනි දේවලට පැටලෑවෙන්නට මගේ කිසිදු කැමැත්තක් ආශාවක් නොවීය.

වරින් වර අපේ වැඩ කටයුතුවලට බාධා කරමින් කාර්යාල කාර්ය සහායකයින් වන ජයසිරිත්, ටිකිරි බංඩාත් යමක් විමසන්නට හෝ කතා කරන්නට එති.

“මහත්තයගෙ මුණ අදත් ටිකක් තඩිස්සි වෙලා” යැයි ජයසිරි කී කල

“මට ඊයෙන් හරියට නිදාගන්න බැරිවුණා” යි මම කීවෙමි.

“ඊයෙන් මොකවත් වුණාද මහත්තයා?”

“නෑ මොකවත් වුණේ නං නෑ නින්ද හියේ නෑ”

“ඔය කිව්වට මහත්තය සමහර දේවල් වෙනව අපිට පේන්නෙ නෑකුට.” ජයසිරි බොහෝ දේ දන්නා සැටියෙන් ය කතා කරන්නේ. “සමහර වෙලාවට ඔය දිස්ටි ඇවිත් කරදර කරනවා. නිදාගත්ත බැරිවෙන එකක් ඉතින් කරදරයක් නෙ.”

“මට දැනට තියෙන ලොකුම කරදරේ බයිසිකලයක් නැති එක” මම කීවෙමි. “ඒක තිබුණ නං කාටවත් බය නෑකුට යන්න එන්න තිබුණා.”

“ඒක හරි - යකඩවලට හොල්මන් බයයි කියනවනේ” කී අනෝමා හිනැහුණාය.

“එහෙම කතාවක් මං නං අහල නෑහැ” ජයසිරි අවිශ්වාසයකින් අනෝමා දෙස බැලීය. “මං මහත්තයට එකක් හොයන්නංකො. පරණ එකක් කමක් නෑනේද?”

“මොක වුනත් කමක් නෑ”

“පරණ ඒවා අරන් හදන මිනිහෙක් මං දන්නවා ඇඩ්ඩින් කියල. මං අහල බලන්නංකො. මිනිහගෙ චිත්තලයක් තියෙනව අපේ ගෙවල් ගාව.”

“මොකක් හරි කමක් නෑ.” මා සෙවුයේ අපූර්ව බයිසිකලයක් නොවේ. හන්දියේ සිට නවාතැනට යාගන්නට හැකි යකඩ කටුවක් පමණි. “වැඩි ගණන් නං බෑ ඔන්න ජයසිරි.”

“මං හොයා දෙන්නංකො මහත්තයා”

“ඔව් ටයිම් කරල රූ වෙලා යන්න ගියාමත් බයිසිකලේ තියෙනවන ඔයාට ලේසියි” අනෝමා කීවාය.

තව මඳ වෙලාවකින් මට සිරිගේ කාමරයට යන්නට සිදුවිය. වෙනත් බැංකු කතා බහ අස්සේ සිරි ද විපරම් කළේ මගේ මුහුණ සිරිම ගැනය. මේ වන විට සිරිමේ සලකුණු සියල්ල මැකී තිබීම අරුමයක් නොව, එවන් සලකුණු එසේ මැකෙන බවය සිරි තේරුම් කළේ.

කන්නෝරුවේ කිසිවකුගෙන් මට දැන් ගැලවීමක් නොවීය. විශ්වා හා අතුල ද මගේ තොරතුරු විමසුවෝය. අපූර්ව විවාහ වූ ඔවුන් දෙදෙනා වඩාත්ම තම තමන්ට ලංවී පාඩුවේ ජීවත් වුවද මා පිළිබඳ

මෙසේ උනන්දුවීම ඔවුන් මාමේ කවයට පිළිගෙන මගේ ජීවිතය ගැන සැලකිල්ලක් දැක්වීමකැයි මට සිතීමි.

හැමදෙනාටම වඩා මෙවන් කරුණු ගැන දැන සිටියේ තලතුනා මිනිසකු වූ ටිකිරි බංඩාය.

“මහත්තයා මං තව කාරණාවක් නොයාගෙන ආවා.” දිවා අහරින් පසු මඳ විවේකයේ මා බැංකු මිදුලේ කසගස යට බංකුවේ හිඳ සිටිය දී එතැනට ආ ටිකිරිබංඩා රහසින් මෙන් කීවේය. “මහත්තයාගෙ අර මුණ හුරන එක ගැන. ඕකට සමහරවිට තොව්ලයක් කරන්න වෙයි”

“මට තොව්ල් කරන්න ගායක් නෑ ටිකිරි බංඩා.”

“තොව්ලයක් නෙවේ නං ආරස්සාවක්. අපේ ගෙවල් ළඟ ඉන්න ආතරයා කිව්වෙ.”

“කවුද ආතරයා?”

“ආතරයා නෙමේ මහත්තයා ආතරයා”

ටිකිරිබංඩා බුලත් කසට බැඳි දන් පෙත්වා හිනාහුණේය. මැදිවියේ වුවද ඔහුගේ දෑසේ ඇත්තේ දරුවකුගේ අභිසක බවකි. කෙස් පැහැණ ද ඔහුගේ බුද්ධිය මෝරා ගිය එකකුත් නොවේ. “ආතර්... වෙලේ ආතර්. අපි කියන්නෙ ආතරය කියලා. මිනිහ තමා කිව්වෙ ඔය වැඩේට කකුලේ ඇස්වටේ සුදු යකඩ වළල්ලක් පළඳින්නට කියලා.”

“සුදු යකඩ?”

“ඔව් මහත්තයා වළල්ලක් ”

“මං කොහොමද ටිකිරි බංඩා වළලු දගෙන වැඩට එන්නෙ?”

“පේන්නෙ නෑනෙ මහත්තයා. මේස් එක යටින් දාන්න. කකුලෙ ගැවෙන්නට ඕනෑ යකඩ. එතකොට දිස්විය ළඟට එන්නෙ නැහැයිලු.”

“මං නං හිතන්නෙ නෑ මට වළලු පළඳින්නට වෙයි කියල ටිකිරි බංඩා. මේක මහ ඇරිල යාවි.”

“හොඳයි. එහෙම නූනොත් මහත්තයා අපි කියන එක අහල බලන්නකො” ටිකිරි බංඩා බංකුවෙන් නැගිට ගියේ මා දෙස අමුතූ බැල්මක් හෙළමිනි.

මෙයින් පසු දවස පුරාම මට සිතූණේ හැමදෙනාම මා දෙස අමුතූ ආකාරයකින් බලනැයි කියායි. අමනුස්ස දෝසයකට මා මුහුණ පෑ

පලියට මාත් අමනුස්සයකු වුණා යැයි ඔවුහු සිතුවාද?

වැඩ ඇරුණ යැණින් මම ගෙදර ආවෙමි. ඇතැම් දිනෙක මා මහත් ඇවිත් ඇත්තේ අනෝමා සමගයි. මා කලින් සඳහන් කළාක් මෙන් අනෝමාගේ නැවතම පළ ඇත්තේත් මා ගමන් ගන්නා අතර සිරි ජයතුංග කළමනාකරු හෙයින් ඔහුට බැංකුව අසලම නිවෙසක් ලැබිණි. විත්‍රාත් අතුලත් අනෙක් අතට යන පාරේ නිවෙසක කාමර දෙකක් කුලියට ගෙන ජීවත් වුවෝය. ජයසිරි හා ටිකිරි බංඩා යන දෙදෙනාටම පා පැදිය බැගින් තිබුණ ද ඔවුන් ද වැඩ ඇරි ගමන් කරන්නේ අනෙක් අතටය.

ලීලාවතී මැණිකේගේ ගෙදරට බැඳුණ මට දැන් එය හැරදා යා නොහැක. ඔවුන්ට ද මගේ කාමර කුලිය අවශ්‍ය වෙයි. තවද මා කාමරයේ මට නිදහසක්ද ඇත. ගෙදර උදවියද පවුලේම අය මේකි. ලීලාවතී මැණිකේට මා අමතන්නේත් අම්මා කියයි.

“කොහොමද අම්මේ මල්ලි?” මා ඇත කියාම ඇසුවේ මිදුලේ සුදුරු වගයක් පැදුරක වේලමින් එකතු කරමින් සිටි ලීලාවතී මැණිකේ ගෙනි.

“දැන් නං උණ අඩුයි. කෝ අපිට කියන්නෙ නෑනෙ මොකද උනේ කියලා”

ඇඳුම් අහවර කරන්නටත් කලින් මම අමරසිරි බංඩාර සොයාගෙන ගියෙමි. අඩ නින්දේ ගැලී සිටි ඔහු මගේ පා හඩ අසාදෝ දෙනෙත් හැරියේය.

“ආ අයියා. - ගෙදරත් ඇවිල්ලා - එව්වර හවස් උණාද?” ඔහුගේ කටහඬේ වූයේ දුබල බවකි. වෙනදා පැහැපත් මුහුණ අද කළුපැහැ වෙලාය.

“කොහොමද මල්ලි?”

“මට මේක ඇරිල යයි අයිය, අනෙත්දි බය දැනුණට මං එව්වරම බයවුනේ නං නෑ! අයියන් හිටියනෙ” ඔහු කතා කළේ පහත් හඬින්, “අම්මලට මොනවත් කිව්වද?”

“නෑ”

“කියන්ඩ එපා. අපිට කොහේවත් යන්න බැරි වෙනවා”

“අරෙහෙම ගමන් යන එක නං මං හිතන්නෙ නෑ හොඳයි කියලා.”

“අපි දවසක දවල් වරුවේ යමු. හිඟිත් දවසම පිත්තියත් කරල එමු.”

“කවදද මල්ලි ?”

“සෙනසුරාදා ඉරිදා”

“මං කොළඹ යනවනෙ”

ඔහු “එ” ගැවේය. “අයිය හැම චිත්තවත්ති එකේම කොළඹ යනට ගියාම පඩිය ඉතුරුවෙන එකක් නෑ”

“මේ ටිකේ යන්න ඕනෑ”

“එහෙම තමයි ආපු අලුත තේද? ගෙදර මතක් වෙනවා ඇති. මට මතකයි පොඩිකාලෙ නිවාඩුවට මාතලේ නැන්දා කෙනෙකුගේ ගෙදර ගිහිල්ලා මට ගෙදර එන්න පාළුවේ උණ ගන්නා.”

“ඔයාට එහෙම නං හැම එකටම උණ ගන්නවා.”

“අතේ මන්දා අයියා ඇඟට පණක් නෑ. මං අයියට චිතරත්ම හින්දා කියන්නං. මේ ගෙදර...” කී ඔහු වටපිට බැලුවේ බිත්ති අසා සිටිදැයි විපරමකිනි. “මේ ගෙදර හොල්මන් නියෙනවා.”

“ඔන්න කිව්වා කතාවක්”

“නෑ සත්තයි මං දවසක් දැක්කා රැ දොටට යන්න ගියාම. මිදුලෙ කළුවරට කවුදෝ ඇවිදන් ගියා.”

“ඉතිං?”

“ඉතිං ඉන්පස්සෙ මං ඒ පැත්තෙ දොටට යන්නෙ නෑ. හැබැයි අයිය ඉන්න හින්ද දැන්නං බයක් නෑ.”

“මල්ලි ඉක්මනට සනීප වෙන්නකො” කියා මම මගේ කාමරය අතට පියමැන්නෙමි.

මා පසුපසින්ම මෙන් තේ කෝප්පය රැගෙන ආවේ වර්තමානය.

“මෙන්න අයියා” කී ඇගේ කටහඬෙහි වෙනදාට නැති ළඟෙන් ගනියත් විය.

“කෝ දෙන්න” දොරකඩදිම ගත් තේ කෝප්පය මම කාමරයේ මේසය උඩ තබා, ඇඳුම් මාරු කර සරමට බැසගෙන ගේ පිටුපස මිද වෙතට ගියෙමි. කඩිනමින් මුණ සෝදාගෙන මා කාමරයට එන විට තේ කෝප්පය මේසය මත නොවීය.

තේ කෝප්පය ඇල් මැරුණ නිසා එය රත් කරන්නට කවුරුවත්

ගෙන ගියාදැයි මම අනුමාන කළෙමි. මම ඇතුළු ගේ අතට ගියේ විපරමටය. එහෙත් කාගෙන්වත් අහන්නට කලින් මට තේ කෝප්පය පෙනිණි. එය තිබුණේ සාලයේ ටීපෝට් මතය. එය අඩක් හිස්විය. මේ මගේම තේ කෝප්පයද?

“චජ්රා නංගි” මම කුස්සිය අතට යමින් කතා කළෙමි.

“අයියා?” ඇ කෑම කාමරයේ පසු දොරට ආවාය.

“අර මගේ තේ එකද?”

“අයියාගෙ තේ එක කාමරේතෙ.”

“නෑ මේ සාලෙ තියෙන එක බාගෙට බිලා”

“කෝ?” චජ්රා ඇවිත් බැලුවාය “මේ ඒක තමා. කවුද මෙතැන්ට ගෙනුවෝ?”

“මන්දා” අපි එකිනෙකා මුහුණෙන් මුහුණ බලා ගත්තෙමු.

චජ්රා “නංගි” යැයි කෑ ගැවාය. ඇතුළු කාමරයෙන් නයනා පැමිණියේ අතින් ගත් පොතක් ඇතිවය.

“ඇයි අක්කා?” ඇගේ දෑස අවිහිංසකව විවරව ඇත.

“ඔයාද මේ තේ කෝප්පෙ මෙතෙත්ට ගෙනුවෝ?”

“මම ? ඒ මොකටද?”

“මං දන්නෙ නෑ ඔයා මේක ගෙනුවද?”

“මං හිටියෙ කාමරේ. මේ පොත කියව කියව.”

“මේක හරි අහිරහසක් තමයි” කී චජ්රා තේ කෝප්පය දැනින් ගත්තාය. “මේක බොන්න එපා අයියා. මං තව එකක් හදල ගෙනුත් දෙන්නං. මේක කොහොමටත් ඇල් මැරිලා”

අපේ කතා බහ අසමින් සාලයට ආ ලීලාවතී මැණිකේ “හැමදාම කියනවා අයියා මුණ හෝදන් එනකල් ඉන්න කියල තේ එක හදල දෙන්න”යි කීවාය. “කොහේද හැම එකටම කලබලේ නොවෑ.”

“වැඩ කියක් කරන්ට ද මේ අත් දෙකෙන් ” යැයි මුමුණුමින් කී චජ්රා කුස්සිය අතට ගියාය.

තේ කෝප්පයක් නියා ඔවුන්ගේ හිත් තරක් වේ යැයි මා සිතුවේ නැත. මෙවර මා කාමරයට ගිය පසු තේ කෝප්පය රැගෙන ආවේ නයනායි.

“මොකද අයියා කලින් තේ කෝප්පෙට් උනේ?” ඇ තේ කෝප්පය මා අතට දෙමින් ඇසුවාය.

“මං දන්නේ නෑ නංගි එක ඇවිද්දා”

“ඇවිදල නෙමෙයි පියණ්ලා අයියා පියාණන පිරිස ගැන අහල තියෙනවනේ? මේ යට තියෙන පිරිසියත් පියාණන පිරිසියත් වෙන්න ඇති.” කී නයනා සිතාපත්තට වුණාය. ඇගේ ජීවිතය කෙතරම් සැහැල්ලුද? හැම එකම විහිළුවක්.

පදමට කනට කිරි සීනි සහිත තේ කෝප්පයෙන් ගතව අමුතම් පණක් ලැබිණි. ගෙතුළ පහන් දැල්විණි. අමරසිරි බංඩාරගේ කාමරයෙන් කුඩා බැටරි රේඩියෝවක හඬ ඇසිණි. නැගි ආ ගීතය ශෝකාකූල විය.

වජිරා විමිනි ලාම්පුවත් රාශත මගේ කාමරයට ඇවියා. දැල්ලෙන් එළිය වුන ඇගේ මුහුණේ ඇත්තේ බර කල්පනාවකි.

“අයියා හරි සුදුම වැඩේ තේද තේ එකට වුණේ?” ලාම්පුව මේසය මත්තේ තබමින් කියද්දී ඇගේ දෑසේ බියක් රඳිණි.

“හැම එකටම හේතුවක් තියෙනවනේ නංගි.”

“අනේ මන්දා. මං කෝප්පෙ අරන් ගියානෙ විසි කරන්න. අඩියෙ පස්වගයක් තිබුණා”

“අඩියෙ කිව්වෙ එළියෙ?”

“නෑ ඇතුළෙ පතුලෙ. තේ මංඩි වගේ”

“එහෙම නං නොබිඳු එක හොඳයි.”

“අනේ මන්දා අයියා මට බයක් හිතෙනවා. තාත්තා මැරුණට පස්පෙය.....”කී ඇය කතාව තතර කළාය.

“මේ ගෙදර හොල්මන් තියෙනවද?”

“එහෙමට කියල නෑ අයියා”

අමරසිරි බංඩාර දුටුවැයි කී අඳුරු අවතාරය ගැන මම සඳහන් නොකළෙමි. වජිරාගේ හිතට තවත් බය ඇතුළු කරන්නේ මොන එහෙකටද?

“නංගි ගෙ හිතේ බය..”

“අනේ මන්දා. මෙතේ මොනව හරි තියෙනව කියල කිව්වොත්

අයිසා අපිව දාලා යාහි. මේක හොල්මන් ගෙයක් නම් තෙව් අයිසා උනාට.....”

“ඒ උනාට ඉතින්?”

“සමහර වෙලාවට කවුදෝ ඉන්නවා වගේ මට දැනිලා තියෙනවා ඇයි මන්දන්නෙ නෑ. අද තේ කෝප්පෙ දැක්කාම තමයි ඕවා වැඩියම දැනුණේ”

“ඒවට ඉඩ දෙන්න තරකයි නංගි. ඔය වගේ ඒවට ඉඩ දුන්නම තමයි ඒව අපිව පාලනය කරන්න එන්නෙ. තරක අඳුරු දේවල අතුගාලා එහාටම දාන්න ඕනෑ හොඳ දේවල්ම තමයි හිතන්න ඕනෑ.”

“කියන්න ලේසි අයිසා” කී වජ්රා කාමරයෙන් පිටව ගියේ ලීලාවතී මැණිකේ ගෙතුළින් අඩ ගැසු හඬ අසමිනි.

ඇතැම් දිනෙක අමරසිරි බෙංඩාර මගේ කාමරයට විත් කතා කරමින් හිඳී. අද ලෙඩ ගණනේ සිටි ඔහුට කරදර කරන්නට නොහැකිය. තවත් වරෙක නයනා ඇවිත් මගෙන් උදව් ඉල්ලන්නේ පාසලේ ගෙදර වැඩ යමක් තිරවුල් කරගන්නටයි. මා බැංකුවේ වැඩ කරන නිසා මා හොඳින් ගණන් දන්නේ යැයි ඇ සිතයි.

මේ රාත්‍රියේ මා ගෙදරින් ගෙන ආ පොතක පිටු පෙරළද්දී දොර ළඟට ඇවිත් සිටි නයනාව මට එකවර නොපෙනිණි. ඇ මා පිටුපසින් මෙන් අවුත් තිර රෙද්ද අද්දරින් බලා සිටින්නට ඇත. තවද මගේ සිත තිබුණේ ඇතය. මා පෙරළ පොතේ පිටු අතර වූ සේයාරුවකටය මගේ නෙත සිත දෙකම ඇඳී තිබුණේ.

“අතේ කවුද අයිසා ඒ?” නයනා එක්වරම අසද්දී මම තිගැස්සුණෙමි.

කඩිනමින් පොත වැසුවද පිටු අතර රැඳවුන සේයාරුව ඇය දකින්නට ඇත.

“කියන්නකො අයිසා? කවුද ඒ? පෙන්වන්නකො” නයනාගේ අතේ ගණිතය පොත හා පැන්සලකි.

“මේ මං දන්න එක්කෙනෙක්”

“අක්ක කෙනෙක් තේද? මට පෙන්න්න. මං කාටවත් කියන්නෙ නෑ”

“ඇත්තමද?”

“ඇත්තමයි”

“සත්තකමද?”

“සත්තමයි”

“මේස් දෙක පල්ලා?”

“මේස් දෙක පල්ලා”

මම පොත දිග හැර ඒ තුළ සැඟවුණ රූපිනියගේ වර්ණ සේයාරුව පෙන්වීම්.

“අනේ අයිසා හරිම ලස්සනයි. නිළියක් වගේ ඉතින් තම කියන්නකෝ”

“ඛෑ ඛෑ පින්තූරේ පෙන්නනව කියල විතරනෙ කිව්වෙ.”

“හොඳයි කියන්න එපා එහෙනං මං හොයා ගන්නකො”

මේ කෙල්ලගෙ විසේ යැයි මට සිතීම.

“ඔන්න ඔයා පොරොන්දු වුනා කාටවත් කියන්නෙ නෑ කියලා.”

“හරි හරි මං කියන්නෙ නෑ”

ඇය ගිය පසු සේයාරුව වෙත තැනක සැඟවීය යුතු බව මගේ සිත කීවේය. හොඳින් බලා “ලස්සන” යි කී නයනා ජායාරූපය යළිත් මා අතට දුන්නාය. “දැන් ඉතින් අයිසා මට ගණන්වික කියල දෙන්නකො.”

ඒ කෑම ලැස්තිය කියන තෙක් මම නයනාට ගණන් කියා දුන්නෙමි. එදා මා ඒ කෑම කෑවේත් නයනා සමගිනි. වෙනදා මා සමඟ මේසයට වාඩිවෙන අමරසිරි බංඩාර බෙහෙත් බී තිදි බව ලිලාවතී මැණිකේ කීවාය.

ගේ තුළ වෙනදා තැනි පාඨ බවක් මට දැනීමි.

කෑමෙන් පසු මම පිටුපස ලීඳ ලඟට ගොස් දත කට මැද ගත්තෙමි. යළිත් මුහුණ මඳක් සෝදා දෙපය ද සෝදාගත්තෙමි.

මා කාමරයට විත් ඇඳේ ඇලවෙත්ම කොට්ටය යටවූ පොත හසු විය. එය මහ පිරිත් පොත විය. නයනා හෝ වර්ජිත එය ගෙනැත් එතැන තබන්නට ඇතැයි මම අනුමාන කළෙමි.

ඒ රාත්‍රිය නිස්සේම මම කවදාවත් තැනි සැහැල්ලුවකින් නිදාගත්තෙමි.

බ්‍රහස්පතින්දා වෙනවිට අමරසිරි බංඩාරගේ උණ බැස ගියේය. බදාදා ලීලාවතී මැණිකේ වියෝනිස් නම් වූ කට්ටාඩියෙකු ගෙදරට ගෙන්වා දෙහි කස්පවා වතුර මැතුරුවාය. මේ සියල්ලෙන් ද අමරසිරි බංඩාරගේ හිතට සැහැල්ලුවක් දැනී බිය තුනීව යාමෙන් උණ ගතිය පහවන්නට ඇතැයි මම සිතුවෙමි.

බ්‍රහස්පතින්දා රෑ අමරසිරි බංඩාර මා සමග රාත්‍රි කැමට ද හිඳ ගත්තේය. වඩාත් කැම පිරියක් නොතිබිණැයි කීව ද ඔහු බෙදාගත් හැම දෙයම කැවේය. “බැදුම් කැම නම් හොඳ නෑ” යි ලීලාවතී මැණිකේ කීවාය. “මේ සුමානෙම මං හිතුවෙ බැදුම් කැම නොහදන්න.”

“ඒකට මොකද අම්මෙ?”

“පුතාට රස ඇතිය ?” ඇ ඇසුවේ මගෙනි.

“අතේ හොඳටම ඇති අම්මෙ”

“පුතා හෙට සිකුරාදා වැඩ ඇරැඹුණාම ගෙදර යනවනේ?”

“ඔව් අම්මෙ”

“ඉරිදා රෑ එනවනේ?”

“ඔව් නැතුව”

“රෑ පානෙ තතියෙන් එන්න පුළුවන?”

“මට බයක් නෑ”

“පුතාට බයිසිකලේ ගත්තනං තමා හොඳ”

“මට සමහරවිට ලබන සුමානෙ එකක් ලැබේවි. බැංකුවෙ වැඩකරන ජයසිරි කිව්වා පරණ එකක් තියෙනව කියල. අද ගිහින් බලන්න හිටියෙ. මිනිහට වෙන වැඩකට යන්න වෙලා ලබන සුමානෙ වෙන කල් කල් ගියා.”

“එහෙම එකක් තියෙනවනං හොඳයි. වැඩට යන්න එන්න උනත්”

“ඔව්”

“අයි යා මාවත් එතකොට බයිසිකලෙන් ඉස්කෝලෙ ළඟට ඇරලනවනෙ” නයනා පිංසෙන්ටු වුණාය.

“අනේ මේ ළමයගෙ වියේ” ලීලාවතී මැණිකේ බොරු තරහක් පෑවාය.

“එක්කන් යනව තේද අයි යා?”

“බලමුකො” මම සිනාසුනෙමි.

අවට යළිත් පාළුව මැකී සතුට ආවායැයි මට හැඟිණි. වජ්රා ද යළිත් සතුටකින් මෙන් හැසිරුණාය. මා අත සෝදා ගන්නා විට ඇ පැපොල් පළ කීපයක් තැබූ තප්පිමක් මා ඉදිරියෙන් තැබුවාය.

“අයි යට මිනෑ නං පිරිත් පොත බැග් එකේ දාගෙන යන්න” නයනා කීවාය. “තාම ඒක කොට්ටෙ යටනෙ”

“නංගි ද ඒක එතන තිබ්බෙ?”

“නෑ අක්කා”

නයනා එසේ කියද්දී වජ්රාගේ මුහුණ විලියෙන් රතු විය.

“කොහොම වුනත් නංගි ඒකෙ ගුණයක් ඇති” යි මා කියද්දී “අත් ගුණේ” යැයි කී නයනා ඇගේ කාමරයට දුව ගියාය.

ඊ කැමෙන් පසු අමරසිරි බංඩාර පෙර පුරුදු පරිදි මඳ වෙලාවක් කතා බහ කරන්නට මගේ කාමරයට ආවේය. ගුවන් විදුලි වැඩසටහනක් ගැන යමක් සඳහන් කළ ඔහු ඉක්මනින් බැස්සේ ප්‍රධාන මාතෘකාවටය.

“අයි යෙ බයවෙන්න කියනව නෙමෙයි. මට නං දැන් හිතෙනව මේ ගෙයි දෝසයක් තියෙනව කියල” ඔහු කතා කළේ රහසින් මෙනි.

“ඇයි මල්ලි එහෙම කියන්නෙ?”

“නෑ මේ ලහකදි ඉඳල තමා මට වැඩියම දැනෙන්නෙ.”

“මං නවතින්න ආව හින්දද?” එය විහිළුවකට හරවන්නට සිතා මම සිනාසුණෙමි.

“අනේ නෑ අයියා - අයියා ආව හින්ද නෙමේ. මං කලින් කිව්වනෙ. මං අර කවුද ඇවිදන් යනව වගේ දැක්ක කියලා?”

“ඒ ඉතින් එක සැරේනෙ.”

“අපේ අක්කත් කියනව එයාට මොකද්ද නියෙනව වගේ දැනෙනවා කියල”

“ඕක එක්කෙනෙක් හිතන්න කියන්න ගත්තාම අනිත් අයටත් බලපානවා.”

දොර රෙද්ද මැත් කරමින් නයනා එබිකම් පෑ හෙයින් අපේ කතාබහ නතරවිණි.

“මොකද්ද ඕගොල්ලන්ගෙ සතරකත් මත්තරේ?” නයනා සිනාසෙමින් ඇසුවාය.

ඇගේ කතාබහ හැසිරීම කෙතරම් සැහැල්ලුද? ඇගේ නොමේරූ මනසට මේ බිය සෑක කිසිත් ඇතුළු වී නැති හැඩයි. හිත පිළිබඳ මා කියූ කතාව සනාථ කරන්නට මෙනි ඇ හැසිරෙන්නේ.

“තංගි යනව යනව අපිට කරදර නොකර.” අමරසිරි බංඩාර සැරවුණේය

“අපෝ ගිණිපුක්කාරයා”

“ලොකු අයගෙ කතාවලට කටදාන්න එනවා”

“අපෝ හරි ලොකු අය.” කී නයනා දුටු ගියාය.

ඇත්තෙන්ම ඇ අනිත් දෙදෙනාට වඩා වෙනස් යැයි මට සිතේ. ඇගේ දෑසේ ඇත්තේ දහකාර බැල්මකි. නල දකිත් යුතු සිතහව අනිත් දෙදෙනාට උරුම නැති. ඇ සිතන්නේ හැසිරෙන්නේ ද වෙනස්ම ආකාරයකිනි.

“කිය කියා හිටි එකත් මතක නැති උනා අයියෙ. ඔන්න ඊයෙ රැන් මට දැනුණ කවුද කළුවට මගේ ඇඟ උඩ ඉඳගන්නවා වගේ. ඊට පස්සෙ මගෙ ඇඟ පණ නැතිවෙලා වගේ ගියා. හොඳටම දාඩිය දැම්මා.”

“දාඩිය දැමීම නිසා උණ බහින්න ඇති.”

“ඔව් උණ නම් බැහැල ගියා. මට ඒ වෙලාවේ බයක් නම් හිතනෙ නැහැ. නිකම් ඕනෑ එකකට ඉඩ ඇරල මං හිටියෙ මට ටිකකට පස්සෙ හොඳටම නින්ද ගියා.”

“කළුකුම්බර වෙන්ටැති” මම කටට ආවක් කිවෙමි. ඇත්තෙන්ම මා තැන් කළේ ඔහුගේ සිතේ බිය ගතිය මහ හරින්නටයි.

“අන්න අයියට දැනෙනවද?” මෙවර අමරසිරි බංඩාර නැහැය ප්‍රමිඛමින් ගෙල දිගු කරමින් ඉව අල්ලන්නට වුණේය.

“මොකද්ද?”

“අර ගඳ”

හොඳින් හුස්ම උරාගත් මට ද ගඳක් දැනෙන්නට විය.

“ගස් ගඳ”

“ගස් ගඳ නෙමේ.”

මම කවුළුවෙන් පිටත බැටුවෙමි. අඳුරම පමණි අවට වුයේ. නොයෙක් නිශාචාර හඬ පිටත අඳුර පුරා ඇසිණි.

“මල්ලි ඔවා හිත හිතා නිදාගන්න යන්න එපා.”

“නෑ නෑ මං පිරිත් කියල දැන් නිදාගන්නෙ”

මගේ කොට්ටය යට තිබූ මහ පිරිත් පොත මම එතැනින් ඇද අමරසිරි බංඩාරට පෙන්විමි “මටත් කියෙනව මල්ලි ආරස්සාව.”

කතාව වෙනතකට හරවන්නට මම අඳුරුම ඉංග්‍රීසි චිත්‍රපටියක් ගැන ඇසූ තොරතුරු පවසන්නට වුනෙමි. අමරසිරි බංඩාර ද මෑතදී තමා තැරඹූ හින්දි චිත්‍රපටියක තළු තිළි වන ගැන දොඩන්නට වුණේය. ඔහු අත්තිමේදී ගෙට ගියේ ලීලාවතී මැණිකේගේ හඬ ගැම අසමිනි.

මම අඩක් කියවූ නවකතා පොත පෙරළුවෙමි. රූවිනිගේ සේයාරුව තවමත් එය තුළ විය. ඒ දෙස මඳ වේලාවක් බලා සිටි මම ඒ දැසේ සුන්දරත්වයේ රුඳුනෙමි. අනතුරුව නයනාට හසු නොවන්නට සිතා මම සේයාරුව මේසයට එළු කඩදාසිය යට සැඟවුයෙමි. මේසය මත නොයෙකුත් කළමනා තිබුණෙන් කඩදාසිය යට එය සුරක්ෂිත බව මට හැඟිණි.

කාමරයේ කවුළු වසා දැමූ මම ඇඳෙහි ඇලවුනෙමි. අතේ දුරින් වූ විමිනි ලාම්පුවේ රත් කහ චළිය බිත්ති මත වැනිරෙන හැටිත් වහලයෙහි උළු පරාල අතරින් පතර අඳුරු යෙවණැලි මවන හැටිත් මම මඳ වෙලාවක් බලා සිටියෙමි. මගේ සිතුවිලි අතරට රුවිනි ආවාය. මේ සති අත්තයේ ඇය සමග මුහුදු වෙරළට යන්නටය මා සිතා සිටියේ.

රුවිනිගේ වැන්දඹු අම්මාගෙන් අපට කිසිදු අවහිරයක් නොවේ. රුවනිගේ අයියා එතරම් මා කෙරෙහි මනාපයක් නැතිවුවද අපට බාධාවක් නොකරයි. රුවනි මුණ ගැසී මිතුරුවීම මගේ හේතුවකැයි මට නොයෙක්වර සිතීමි. කොළඹට මාරුව හදාගත් පසු ඇය විවාහ කරගන්නටය මා සිතා සිටියේ.

මෙවන් සිතුවිලිවල ගැටුණු මම නිදිමන ඉහවතා යද්දී අතේ දුරින්වූ ලාම්පුව නිවා වැනිරුණෙමි.

නින්ද යාගෙන යද්දී පිටත ගඳ යන්නම් දනුන ද මම ඒ ගැන නැකීමක් නොකළෙමි. හදිසියේම රූ දෙගොඩ හරියේ මා අවදිවූයේ සිහිනයක් දකිමිනි. එය සිහිනයක් ද සැබෑවක් දැයි අද වෙන තුරුත් මම නොදනිමි. එය මගේ සිතේ මවාගත් මනෝ විකාරයක් ද විය හැකිය.

මම උඩුබැලියෙන් වැනිර සිටියෙමි. කවුදෝ කළුවට ඇවිත් මගේ යටිකුස මත හිඳ ගත්තේය. මම පුබුදුව සිටියෙමි. ගතවූ නිමේෂයේ දී මගේ සාරය වැයවෙමින් මම අවදිව ගත්තෙමි. අවට අඳුරේ කිසිවකුත් නොවීය. පිටත නිශාවාරයන්ගේ හඬම පමණි.

මට මහත් අප්‍රලක්ෂ්‍යයක් දැනීමි. මා මේ සිහිනය දුටුවේ අමරසිරි බංඩාර විස්තර කරමින් කියූ දෙයක් සිතට කාවැදුණු නිසාද? අද වෙන තුරුත් හරි පිළිතුරක් දෙන්නට මම නොදන්නෙමි.

ගැටය ලිහි ගිය සරම යළිත් තද කොට හැඳගත් මම අප්‍රාණිකව නින්දක වැටුණෙමි. උදේ නයනාගේ කටහඬ ඇසෙන තෙක් මම මේ දැඩි නින්දේ ගැටුණෙමි.

“සිතුරාදා!”

සිතට යම් කිසි සහනයක් විය. තවත් සතියක ඉටුවිය යුතු වැඩ කොටස අවසන්. ගෙදර ගෙන යා යුතු ඇඳුම් බැඳුම් ද මල්ලේ ලා ගත් මම ලක ලැස්නි වී නවාතැනින් පිටවුණෙමි. අමරසිරි බංඩාරත්,

වජිරාත් පිලේ බලා සිටියේ තාත්තුචාවකින් මෙනි.

නයනා සුදුගවුම හැඳගෙන මා සමග ආවාය. පාසල තෙක් ඇ ගමන් කළේ මා සමගිනි.

කාර්යාලයේදී කෙනතු අරුම සිදුවීම් ගැන කතා කළා නම් මම ඒවා මග හැරියෙමි. ඕවාට අවනතවීම ඒවාට ගැතිවීමකිසි මට සිතිණි. පසුගිය රාත්‍රියේ වූ සිදුවීම් මා සැලකුයේ නොවැදගත් සිහිනයක්ම ලෙසින් පමණි. නමුත් එක් කරුණක් මට වද දුන්නේය.

උදේ නැගිටින විටම වත්තේ දැනුණ දුගඳය ඒ. කෑම මේසය වෙතදී ලිලාවතී මැණිකේද ඒ ගැන සඳහනක් කළාය.

“වත්ත පල්ලෙනායින් මහ වස පෙරේන ගඳක් එනවා” යි ඇය කියද්දී, අමරසිරි බංඩාරත් මමත් මුහුණෙන් මුහුණ බලා ගත්තෙමු.

ඇත්තෙන්ම ඒ ඔස්සේ කතා කරන්නට පවා මා තුළ පිරියක් නොවීය. කිරි හොඳින්, උණු මිරිසත් කලවම් වූ කැකුළු බත කෑ මම මේසය ළගින් නැගිටිට්ටි, “මට මොකද?” යන සිතුවිල්ලෙනි. මට මෙතැන නවාතැන් පළක්ම පමණි. අද දින මම ගෙදර යන්නෙමි. සති අන්තයේ මෙතැන මොනවා වුණත් මා වගකිව යුතු නොවේ යන ආකල්පයකි මා තුළ වූයේ.

දින එකහමාරකට හෝ මේ සියල්ල අමතක කර මගේ පුරුදු ලෝකයට යාමටය මා බලා සිටියේ. ලිලාවතී මැණිකේගේ ගෙදර තාවකාලික නවාතැන් පළක්ම පමණි. ඇයත් දරු තිදෙනාත් යන සියල්ල දිනෙක මගේ අතීතයට යන සටහන් පෙළක්ම පමණි. මෙවැනි සිතුවිල්ලකි. මල්ලත් රැගෙන පාරට එද්දී මා තුළ වූයේ.

නයනා මට අතවනා සිනාසී පාසල් ගොඩනැගිලි අතට පිය මැත්තාය. කාර්යාලයේ දී සුපුරුදු පරිදි අනෝමා මට විහිළු තහළු කළාය. මම ද පෙරළා විහිළු කළෙමි. ජයසිරි ලබන සතියේ දිනෙක බයිසිකලය බලන්නට යමුයි කීවේය. ටිකිරි බංඩා සුදු යකඩ වළල්ලක් ගැන කීවද මම ඒ ඔස්සේ කතා නොකළෙමි.

ලබන සතියේ දිනෙක තමාගේ ගෙදර රැ කෑමට එන්නැයි සිරි ආරාධනාවක් කළේය. “දන්නැද්ද අයිසෙ අපේ වයිෆ් මල්කාත්තියෙ බර්ත් ඩේ එක. කට්ටියටම කෑම ටිකක් දෙන්න කියල පොරේ. ඔන්න තෑගි නම් ගේන්න එපා කියල කිව්වා.” සිරි මට කිව්වේ ඔහුගේ කාර්යාල කාමරයේදීය.

“කවිටියම එනවනෙ?”

“ඔව් කන්තෝරුවේ සේරම”

සිරි ජයතුංගගේ බේරිඳු මල්කාන්ති මා මෙතෙක් දැක ඇත්තේ දෙවතාවකි. දරුවල නැති යොවිත් ඇගේ මුහුණ මළානික වී යැයි මට ඒ දෙවරම සිතීමි. ඇගේ මුහුණ පැහැපත් වුවද එහි පිම්බුණු බර ගතියක් වෙයි. දෑසේ කඳුළු ගතියක් වෙයි. ඇසැබවින්ම සිටින්නේ සතුටෙන් දැයි ඒ දෙවරම මට සිතීමි. කෙසේ වෙතත් රිළඟ බදාදා ඇගේ උපන් දිනය උදෙසා ගෙදර රැකෑමකට යයි නම් ඇයට සුළු නැග්ගක් ගෙන යා යුතු යැයි මට සිතීමි. නැග්ග කොළඹින් ගත්තොත් වඩා හොඳයැයි කියාත් මට සිතීමි.

සෙනසුරාදා දවල් වරුවේ රුපිනිත් සමග මා සාප්පු ස්ථාරියේ ගියේ මේ සිතුවිල්ලෙන් රඳවා ගෙනය. රුපිනිට ද මා ගවුම් රෙදි කැල්ලක් අරන් දුන් පසු මා තවත් තැඟි තෝරන්නේ කාටදැයි ඇ විසරම් කළාය.

“මා කා එක්කදෝ පැටලිලා” යැයි ඇ විහිළුවකුත් කළාය.

මට අතෝමා මතක්විය. අතෝමා ගැන කිසිවක් මම රුචිනිට හෙළි නොකළෙමි. ගැහැනියක් තව ගැහැනියකගේ හොඳ අසන්නට මැළිවෙනැයි මා කොහේදෝ අසා තිබුණු බැවිනි.

අන්තිමේදී මල්කාන්තිට හැට්ට රෙදි කැල්ල තෝරා දුන්නේ ද රුවිනිය. තැගි මටු ගත් අපි දෙදෙන බම්බලපිටියේ අවන්හලකින් තේ බී මුහුදුවෙරළ අතට ඇවිද ගියෙමු.

හිරුඑළියෙන් නැහැවුණු මේ ලෝකය හබරවැටට වඩා හාත්පසින්ම වෙනස් විය. නිල් තහඩුවක් සේ බබලන මුහුදත්, සුදු වළාකුළු පාවී පාවී යන අහසත්, ළමුන්ගේ කෙළිලොල් දෙපසින් සටහන් ලද වැල්ලත් සියල්ල සිතාසෙන්නාක් මෙනි මට දැනුණේ. රුවිනීගේ අතින් අල්ලා ගෙන සෙවණක හිඳගත් මගේ හදවත ද සිතාසුණි.

“ඉතින් කියන්නකො හබරවැව විස්තර?” රුවිනී අංච අසද්දී මව ඇගේ වත්සුණු සුවඳ දැනිණි.

“මහ පාළු පැත්තක් - මුසල පැත්තක්” මම කීවෙමි. විස්තර වශයෙන් කියන්නට මට සිතුවේ නැත.

“ගෙදර අය ගැන කියන්නකො”

“පොඩි කෙල්ලට නම් විසේ.”

“ලොකු කෙල්ලෙකුත් ඉන්නව නේද?”

“ඵයා වැඩිය කතා කරන්නෙ නැහැ.”

“ඵහෙම නං හොඳයි.”

“අමරසිරි බංඩාර නම් ඇවිත් කතා කර කර ඉන්නවා”

“ඊ පාඵව යන්නත් ඵක්ක හොඳයි ඵහෙනම්.”

මගේ මුහුණේ සිරිම් ලකුණු, මගේ ඇඟ උඩ හිඳගත් කඵ අවතාරයේ සිහිනය, අමරසිරි බංඩාරත් මමත් බක්කාගේ පැල සොයාගෙන මහ ඊ ගිය ගමන, මුකලානේ ගසේ පෙනුණ දිලිසෙන දැස, අමරසිරි බංඩාරට උණගත් සිද්ධිය - මේ කිසිවක් ගැන මම කතා නොකළෙමි.

“මං හිතන් ඉන්නෙ බයිසිකල් කටුවක් ගන්න. ඵතකොට මට වැඩට යන්නත් ලේසියි. කොළඹ ඇවිත් ඊ යන කොට බෝඩිමට යන්නත් ලේසියි.”

“ඔයා කරදරයක් නැතුව ඉන්නවනං මට ඵ් ඇති ජනක” රුවිනි මගේ අත්ල මිරිකුවාය.

“මට තියෙන ඵකම කරදරේ ඔයාව දකින්න ලැබෙන්නෙ නැති ඵක.”

“හැමදාම නෙමෙයිනෙ. ඔයා ඔය අවුරුද්ද ඉඳල ඵතවනෙ”

සුසුමක් හෙළි මම මුහුදු දිය දෙස බැටුවෙමි. කෙළවරක් නැති සාගරය මෙන් විය. මගේ මේ දුරු ගමන. සිනිජය ඇතට ඇතට යන මායාවක්ම පමණි. රුවිනි ගෙදරට ඇරලා ඵද්දී මට මහා හිස් බවක් දැනිණි.

ඉරිදා දහවල මා යළිත්. හබරවැව යා යුතු විය. මල්ල අසුරා මා ගමනට ලැස්තිවූයේ යම්කිසි අලස ගතියකිනි. නොයා නොහැකි ගමනකි මෙය. බස්රියෙන් බැස අඳුරේ යන ගමන මතක් වෙද්දී සිතට යම්කිසි චකිතයක් ද දැනෙන්නට විය. ඵහෙන් මම සිත දැඩි කර ගත්තෙමි.

රාත්‍රි දහය මඳක් පසුවී මම හබරවැව හන්දියට සේන්දු වූනෙමි. පොදු වැස්සක් වැටී හැම තැනම තෙත ගතියක් විය. කුඩයක් අරන් යන්නැයි අම්මා හැමදාම කීවත් මා ඵ් අවවාදය කවදාවත්

නොඇසුවේ. “පිරිමි කමට තුඩේ උස්සන් යන එක මදි කමක්ද?”
යි වරක් අම්මා කී කතාවකුත් මට සිහිවිය.

හතදියේ හැම තැනම, හැම දෙයම සිතල සාදුව පොරවා තිදාගත්තා
සේය. බස්ටියෙන් බැස්ස දෙකුත් දෙනා අවට අඳුරේ අතුරුදන් වූහ.
අන්තිම බස්ටිය ඇවිත් යනතෙක් ඇරී තිබුණ කඩයේ කෙළවර දොර
ලැලි දෙකෙන් පිටතට ආ ලාම්පුවේ සුදු එළිය තීරුවේ වැහිදිය
දිලිසිණි. යළිත් පොද වැස්සක් වැටෙන්නට පටන් ගති.

රියැදුරාත් කොන්දොස්තරත් ‘දිනසිරි’ හෝටලයට වැදී උණු තේ
ඉල්ලේදී මටත් එකක් ඇත්නම් යැයි සිතීම.

මුදලාලි දුන් උණු තේ කහට තොල ගාමින් දොර අද්දරම පුටුවක
හිඳගත් මට ළාවට වැටෙන වැහි පොදේ හඬ ඇසිණි. තව මඳකින්
රියැදුරාත් කොන්දොස්තරත් කවුන්ටරයේ විදුරුව මතට කාසි
විසිකොට පිටව යද්දී බස්ටියේ එන්ජිම නැහැ අඳෝනා හඬ ඇසිණි.

“මහත්තෙයා යන්නෙ ලිලාවතී මැණිකෙලැයි අහට තෙවද?”
මුදලාලි දොරකඩට විත් ඇසුවේය.

“ඔව්”

“ටිකක් දුර පයින් යන්න වෙනවා”

“ඔව් ඉතින්”

“මේ වැස්සෙ?”

“කුඩු පොදයක්නෙ - ගාණක් නෑ”

“කුඩයක් නෑ?”

“ඕන නෑ”

“මං එකක් දෙන්නං මහත්තයා. හෙට බැංකුවට එනකොට
ගේන්ටකො”

ඇතුළට ගිය ඔහු කළු කුඩ කබලක් ගෙනවුත් මට පෑවේය. මම
සිතාසි එය පිළිගත්තෙමි. මේ මොහොතේ ආගන්තුක සත්කාරයට
එපා කියන්නට බැරිය.

මල්ල කරේ ලාගත් මම අතකින් ගත් විදුලි පන්දම දල්වා අතකින්
කුඩය ඉහළා ගත්තෙමි. කුඩු පොදය කෙමෙන් තදවෙන බව මට
දැනුණේ මඳක් දුර යද්දීය.

හැකි අයුරින් මම පය ඉක්මන් කළෙමි. තාර පාර මැදටම වී ඇවිද ගිය මගේ දෙපයේ උරබර් සපත්තුවල අඩි වරස් වරස් හඬ නැගිය. කුඩයෙන් බේරෙන වතුර මා වටේටම විය. විදුලි පන්දමේ එළිය වැටෙන මානයේ වැහි පොද රිදියෙන් දිලිසුණි. අවට අඳුරේ ඇසෙන්නේ වැහි දිය කොළ මත වැටෙමින් නහන නොයෙකුත් රිද්මයන්ය. තව මඳක් දුර යද්දී වමත බැවුමේ ගංඳිය සැඟව ගලායන හඬද ඇසෙන්නට විය. තෙත් වූ පොළවෙන් ද ගස් වැලින් ද නගින ගඳ - සුවඳ සියල්ල කලවම්ව මගේ පෙණහඳු පුරවාගති. මගේ සුසුම් ද ඉක්මන් විය. බයිසිකලයක් තිබුණා නම් 'යැයි මට සිතීම. කොයිකටත් මේ වගේ පළාතක ඉන්දැද්දී වැහි කබායකුත් හිස් වැස්මකුත් තිබිය යුතුය.

කවුදෝ ඉදිරියෙන් ඇවිද යනු යන්නට පෙනීම. සෙමින් ගමන් කරන කුඩා රුවකි. සුදු සාරියක් දවටා ගත් ගැහැනියකි. ඇගේ අතක පත් මල්ලකි. මේ රූ කොහේ යනවාද? මගේ සිත අදිමදි කරන්නට විය. ඇයව පසුකර යනවාද? නැත්නම් ඇයට යන්නට හැර හෙමින් යනවාද?

නොයෙක් හොල්මන් කතා මට මතක් විය. බුස්සේ මිනී පිට්ටනිය ළහින් රියට නැංග ගැහැනිය මඳක් දුරදී අතුරුදහන් වූ කතාව. මීරිගම දුම්රිය පාර, මහපාර හරහා යන තැන රියට අත ඔසවන ගැහැනිය - රෙදි ගැටය තද කරගන්නා තෙක් දරුවා වඩා ගන්නැයි කියන ගැහැනිය.

ඉදිරියෙන් යන රුව ඉතාම සෙමිනි ගමන් ගත්තේ. හිත දැඩි කරගත් මම ඒ අතට විදුලි පන්දම යොමු කරමින් “වත්තක් වේවා”යි අඩිය ඉක්මන් කළෙමි.

ගැහැනියක් තමා. මැදිවියට ළංවූ ගැහැනියක්.

“තව පොඩ්ඩ දුරයි මහත්තයා” මා යමක් කියන්නටත් පෙර ඇ කතා කළාය.

“කොහේ යනවද?”

“අර කන්දට”

“මට තව ටිකක් දුර යන්න ඕනෑ. තෙමෙනවනෙ එන්න කුඩේ යටට”

“අනේ පින් සිද්ද වෙනව මහත්තයා” ඇ කුඩයේ සෙවනට ආවාය.
ඇ වෙතින් නික්මී දහදිය ගඳ මට හොඳින්ම දැනිණි. එයට
තෙතමනය ද කලවම් වී ඇත.

“මාත් බස් එකේ ආවෙ.” ඇය කීවත් මට නම් මතකයක් නොවීය.
මා තේ බොන්නට කඩයට ගිය අතරේ ඇය මේ දුර එන්නට ඇතැයි
මම අනුමාන කළෙමි.

“කොහේ ගියාද?”

“නුවර ගියා, නංගි බලලා එත්ඩ පැනිදෙනියෙ. සතීප මදි.”

“හොඳ දවසක්තෙ ගමනට තෝරාගත්තෙ” මා එසේ කීවේ
විහිළුවක ස්වරයෙනි.

“වෙලාවක් කියල නෑතෙ මහත්තයා මරණාසන්නයි” ඇගේ
කටහඬේ වූයේ බෙලෙක් ගතියකි.

මට අනේ යැයි කියැවිණි.

“ඒක ආවම කාටවත් නවත්තන්න බෑතෙ මහත්තයා. කොතැන
හිටියත් හැංගෙන්ට බෑ.”

“ඒක හරි”

“මහත්තය ඉතින් පරිස්සමෙන් යන්න. මං මෙනතින් උඩහට
යනවා”

ඇය මෙසේ කීවේ. අමරපිරි බංඩාරත් මාත් කලින් රාත්‍රියක නැඟී
කළුගැටය පසුකරද්දීය. මගේ හඳ ගැස්සිණි. මේ ගැහැනිය මේ රාත්‍රි
වරුසාවේ එතැනින් යන්නේ කොහොමද?

“ඔය අහ ගෙවල් තියෙනවයැ?” මට කියැවිණි.

“මොකෝ නැත්තෙ මහත්තයා?” ඇ බොල් හඬින් සිනාසුණාය.
“තව එහාට යන්ට එපායැ.”

“කරුවලේ ඇහැකිද?” මම ඒ අතට විදුලි පන්දම යොමු කළෙමි.

“මොකෝ බැරි මහත්තයා? හැමදාම යන එන පාර”

“පාර?”

“අඩිපාර ඔය උඩහ”

එක්වනම ඇ කුඩයේ සෙවනෙන් ඇත්ව දකුණතට වූ කන්ද
නඟින්නට වුණාය. නැංගා නොව පියැඹුවා කියායි මට සිතුණේ.

එතරම්ම කඩිනමකින් ඇ මාතෘ පඳුරු අතරින් උඩට නැංගාය. එක්වනම ඇ තුරුණු සෙයක් පැවැය. මම ඒ අතට විදුලි පන්දම යොමු කළෙමි. අධිපාරක් තිබුණා නම් මට එය හරිහැටි පෙනුණේ නැති. හදිසියේම මගේ විදුලි පන්දමේ එළියෙන් කන්ද මඳක් දුර තවත් කවුදෝ බලා සිටිනවා පෙනිණි. සුදු සරම් කඩක් පමණි මුලින් පෙනුණේ.

එක්වනම ඇත විදුලියක් කොටද්දී ඒ තැනැත්තා ද කළු කුඩයක් ඉහළා ගෙන සිටින බව මට පෙනිණි. ගැහැනිය ඒ කුඩය යටට රිංගුවාය. තව මොහොතකින් සියල්ල අඳුරේ නොපෙනී ගියේය.

කෙනෙකුට උදව් කළාය කියන සතුටු සහගත සිතුවිල්ලෙන් මම පය ඉක්මන් කළෙමි. මා බියටිය යුතු නැත. නිකංම නිකං ගැමි ගැහැනියකි ඒ. ඊළඟ මොහොතේ මට කවුදෝ සිනාසෙන්නාක් සේ ඇසිණි. එය ඇසුණේ මා හැරදා ආ කඳුගැටය දෙසිනි. අනතුරුව එය සිනාවක් ද හැඩුමක් දැයි කිව නොහැකි ආකාරයෙන් ව්‍යාකූලව ඇසිණි.

සිතේ බිය යළිත් ඉස්මතුවිය. නොසිනාම “ඉතිපියෝ” ගාථාව මුමුණුමින් මම දුවන්නට වුණෙමි.

වැස්ස මැදින් දුව ආ මා හැල්මේ ඉස්තෝජ්ජුවට ගොඩ නැගෙන විට එහි ගෙදර සතර දෙනාම හිඳගෙන සිටියහ.

“පුළුවන් කමක් තිබුණා නං අපි කවුරු හරි හන්දියට එනවා” යි ලිලාවතී මැණිකේ කීවාය.

“මට සනීප තිබුණා නං එනව අයියෝ” යි අමරසිරි බංඩාර ද කීවේය.

“ඔං බත් පංගුව නිමිලන් ඇති.” වජිරා එකතු කළාය “අපි මේ බයේ මහ බලාන හිටියේ”

“මාත් නිදිමැරුවා අයියා නියා” නයනා නෝක්කඩුවට මෙන් කියා ඇනුමක් ඇරියාය.

“යනව යනවා ඉතින් නිදාගන්න දැන් අයියා ආවනේ.” ලිලාවතී මැණිකේ විධාන දුන්නාය. “ලොකු දුවේ අයියට වතුර ටිකක් රත්කරල දෙමු මුණ තවා ගන්න. කාගෙද මේ කුඩේ?”

“හන්දියේ කඩේ මුදලාලි දුන්නා”

“අතේ හොඳයි - ඒක තිබුනැයිනි”

“මගේ කවුදෝ ගැනියෙන් කුඩා යටට ආවා” මට කියැවුණේ දිග හැරී කුඩා දිය බේරෙන්නට ඉස්තෝස්පුවේ දොරකඩම තබන අතරේය.

“අනේ පිනක් ඒකත්” කී ලීලාවතී මැණික් අනුව දැරිවියෝ දෙදෙනා ගෙට ගියාහ.

මා තෙමුණු ඇළුම් අතවර කරන්නට කාමරයට යද්දී අමරසිරි බංඩාර ද මා අනුව ආවේය.

“කොහේදිද අයියෙ ඔය කියන ගැනි හදි ගැහුණෝ?”

“අපි එදා ගිය කන්දට මෙහායිත්”

“කුඹියන් කැලේ!”

“කුඹියන් කැලේ?”

“ඔව් ඒ හරියට කියන්නෙ කුඹියන් කැලේ කියලා. ඒ හරියෙ කිට්ටුව නං ගෙවල් නැහැ”

“මේ ගැනි කන්ද නැහැල ගියා” කී මම කලිසම උනා සරම් ගැටය තද කර ගත්තෙමි.

අමරසිරි බංඩාර අවිශ්වාසයෙන් මෙන් ඇඳි කෙළවරක හිඳ ගත්තේය. ඔහුගේ දෑසේ රැඳී බිය මට ද පෙනිණි.

“ඇයි මල්ලි මොකද?”

“අයියා දැක්කෙ කවුදැයි කියල මට අඩමානෙට හිතෙනවා”

“කවුද?”

“පිපිලිත් - බක්කගෙ ගැනි”

“අනේ නිකා ඉන්න මල්ලි.”

“හොඳයි අයියා මොනවද දැක්කෙ?”

“මොනව දකින්නද? ගැනි මගේ කුඩා යටින් ආවා කන්ද නැහැල ගියා. කන්ද උඩ කවුදෝ හිටියා කුඩයක් ඉහලගෙන”

“උස මහත මිනිහෙක්?” අමරසිරි බංඩාරගේ ප්‍රශ්නයේ පිළිතුර ද රැඳිණි.

“ඔව්”

“බක්කා!” ඔහු කියන්නේ මගේ ගත හිරිගඩු පිපුණි. කාව විශ්වාස කරන්නද? දොරකඩට ආ වර්ෂ “වතුර ටික ලෑස්ති”යි කී හෙයින් අපේ කතාබහ නතර වීණි.

පිටුපස පිලෙහි තිබූ ලොකු බේසමේ වූ උණුදියෙන් මුණ අතපය දොවා ගනිද්දී පිටත වැහි බේරෙන වටපිටාවේ අඳුර දෙස බලන්නට පවා මා තුළ වූයේ බියකි. කඩිනමින් මුහුණ සෝදා පියදා ගත් මම කෑම මේසය වෙතට ආවෙමි.

වජිරා මගේ කෑම පංඟුව වැසූ පියනින් ඇරියාය. එහි සුදු බතුන්, පරිප්පුන්, අල බැදුමකුන්, බණ්ඩක්කා ටිකකුත් විය. මගේ බඩගින්න දැඩි විය. මා කෑම කන්නට පටන් ගනිත්ම, ඒ අසල විත් හිඳගත් අමරසිරි බංඩාර විවර කරගත් දෑසින් මා දෙස බැලුවේය. වජිරා නොපෙනී ගිය සැණින් - “අයියා බය වුණාද?”යි ඔහු ඇසීය.

“නෑ... මං මොකටද බය වෙන්නෙ? මං එහෙම නං දැන් ඒ හැම එකටම මුණ දිලනෙ තියෙන්නෙ.” මම පහත් හඬින් පිළිතුරු දුන්නෙමි “මං එතකොට සිසිලිත්වත් දැක්කා- බක්කාවත් දැක්කා. ඒ කාගෙන්වත් මට කරදරයක් උනේ නෑ.”

“ඒක හරි. හිතේ බය නැත්තං මොකද?”

“දැන් ඕක වෙලා ඉවරනෙ මල්ලි. දැන් ඕකට බය ගන්න දෙයක් නෑ.” මා එසේ කීවේ ඔහුගේ සිත එකලාසයක් කරන්නටය.

“නිදිමතයි” කියමින් ඔහු මේසය ළඟින් ඉවත්ව ගියේය.

මම කෑම කා අත සෝදාගෙන කාමරයට වැදුණෙමි. මේසය මත පෙරදා පරිදි විමිනි ලාම්පුව දැල්විණි. කවුළු සියල්ල වසා දමලාය.

පිටත වැස්ස වැටුණත් ඇතුළත සුරක්ෂිතභාවයක් විය. මම මේයයට එළු කොළය යටින් රැවිනීමේ සේයාරුව ගෙන කීප මොහොතක් ඒ දැස් දෙස බලා සිටියෙමි. ඊයේ දින ඇය හමුවීම කතාබස් කිරීම, සියල්ලම සිහිනයක් පරිදිය. අද රාත්‍රියේ සිදුවීම ද එවන්ම සිහිනයක් පමණක් විය.

ඇදට ගිය මම නිකමට කොට්ටය යට අතගා බැටුවෙමි. පිරිත් පොත එතැන තැන. නයනා හෝ වජිරා හෝ එය ගෙන යන්නට ඇතැයි මම අනුමාන කළෙමි.

පහත නිවා ඇදට ගොඩ නැගුණ මට එකවර නිදාගන්නට තම් නොහැකිවිය. මගේ කුඩය යටින් ඇවිද ආ ගැහැනියගේ රුව සිත තුළ හොල්මන් කරන්නට විය. ඇය කවුරුත් විය හැකිද? ඇගේ මුහුණ මම හරිහැටි නොදුටුවෙමි. ඇය වෙතින් නික්මී දහදිය ගඳ පමණක් මතක. සුදු සාරියයි-පන් මල්ලයි. බෙලෙක්කයක් සුරන්නාක් වැනි කට හඬයි. “වෙලාවක් කියල නැතො මහත්තයා-මරණාසන්නයි” ඇය ඒ දෙඩුවේ කා ගැන ද? ඇ කන්ද නැග ගියේ කෙතරම් කඩිනමින්ද? පළපුරුදු කම විය නොහැකිද? එතකොට අර කඳුගැටය උඩ කඵ කුඩයක් ඔසවාගෙන සුදු සරමක් හැඳ ගෙන සිටියේ කවුරුද? ඇත්තෙන්ම ඒ බක්කාගේ අවතාරයද? මොක වුනත් මට කරදරයක් වුනේ නැතේ යැයි සිතූ මම කොට්ටය දැනින්ම තලා හරි ගස්සා නිදන්නට ඇලයට හැරුණෙමි. මට අත්තිමට මතක වැස්සේ අඛණ්ඩ හඬ පමණි.

මා අවදිවෙන විට හිරු පායා තිබිණි. නයනාගේ කෙළිලොල් කටහඬ ගේ තුළින් ඇසිණි. පෙරදා රැයේ මා ගෙන ආ කුඩය දිය සිඳි තවමත් ඇරුණ ගමන් ඉස්තෝප්පුවේ දොරකඩ විය. රාත්‍රියේ සිදුවීම සිහිනයක්ම පමණි. මා රවුල බැවේ පිටුපස පිලේ කණුවක එල්ලුණ කුඩා හතරැස් කන්නාඩියෙන් බලා ගෙනය. අද මෙසේ කරදී කම්මුලේ යන්නට රැළුණ සිරිමි පහරක් මට පෙනුණි. යන්නම් එක සිරිමි පහරක් පමණි. කිසිවෙකුටත් ඒ ගැන කියන්නට හෝ කතා කරන්නට මා තුළ උවමනාවක් නොවීය. වඩ වඩා අවුස්සා කතා කිරීමෙන් වන්නේ සියල්ල උවමනාවට වඩා උප්ප්පා පෙන්වීමය. අත්‍යවශ්‍ය දෙයට වැඩි තැනක් දීමය.

යක්‍ෂයා, සාතන් වැනි දෙයක් ඇත්නම් එය අපේ ජීවිතයේ ප්‍රධාන දෙය නොව, අඳුරු මුල්ලකට දමා ගලී කොට විසිකොට දැමිය යුතු දෙයක් බව මා කොහේදෝ කියවා තිබිණි. නොහොඳු නරක හැම දෙයකටම අප කළ යුත්තේ ඒ විකයි. ඒවා වගා කිරීම නොව, හෙළා දමා උදුරා දැමීමයි. අප ජීවත්විය යුත්තේ ආලෝකයේයි. සිතිය යුත්තේ ආලෝකය හා හොඳ දෙය ගැනම පමණි. සිතට සැහැල්ලුවක් ලැබෙන්නේ එවිටය. මගේ මුහුණේ වූ සිරිම මම අමතක කර දැමීමෙහි. එය තව දවසකින් ඇති මැති යන දෙයක් පමණි. කලින් වතාවේ වූ සිරිම ද කැළැල් නැතිව මැති ගියේය. මෙවන් සිරිමිවල කැළැල් නොරැඳෙන බව මට කියා දුන්නේ ටිකිරි බංඩායි.

මා සිරිම කොතෙක් අමතක කර සිටිය ද බැංකුවේ දී අනෝමා එය දුටුවාය. “කවුද ඔයාට පහුරු ගැවෙ?” ඇය ඇසුවේ විහිළුවට මෙනි. මම පිළිතුරු නොදුන්නෙමි.

“කොළඹදී ඔයා කෙළිපැටික්කිව බලන්න ගියාම එයා පහුරු ගැවා නේද?”

“එයා පහුරු ගාන ජාතියෙ කෙනෙක් නෙව් අනෝමා”

“අපෝ ආදරේ”

“ඔව් එයා නමා ආදරේට පහුරු ගැවෙ.”

මම කතාව වෙනතකට හරවන්නට සිතුවත්, පහුරු ගැමේ කතාව අසමින් ටිකිරිබංඩා ද එතැනට ආවේය.

“වැ වැ පාරක් තියෙනවනෙ මහත්තයා” ඔහු කීවේ අතැහිල්ලකින් මගේ කම්මුල ද අනගාමිනි. “ඕකට නං මොනව හරි කරන්න ඕනැ.”

“මොනවත් කරන්න ඕනැ නැ ටිකිරිබංඩා ඕක ඇරිලා යාවි.”

“අනේ මහත්තයා මං කිව්ව විදියට සුදු යකඩ වළල්ලක් පැළැන්දා නං”

අනෝමා සිනාසෙන්නට වුණාය.

“මං වළලු දාන්නෙ නැ ටිකිරි බංඩා” මම තීරණයකින් කීවෙමි.

“වළල්ල අපේ මේ අනෝමා නෝනටම දෙන්න.”

“ඔයා දුන්නොත් මං දාගන්නවා,” කී අනෝමා නැහිට ගියාය.

“මහත්තයා” මගේ මේසය ලඟ නැඹුරු වූ ටිකිරි බංඩා රහසින් මෙනි කතා කළේ. “මහත්තයා ඊයෙන් රූ පානෙ තනියෙන් ගියානේ?”

“ඔව් ඉතින්”

“වැස්සෙම.....”

“මට කුඩයක් හම්බ උනා දිනසිරි හෝටලේ මුදලාලිගෙන් අද උදේ ඒක ම දිගෙන ආවෙ.”

“මගේ මොකවත් උනාද?”

“නෑ මොකත් උනේ නෑ”

“එහෙනං කමක් නෑ” ටිකිරිබංඩා සුසුමක් හෙළුවේය. “අපේ අර ජයසිරි කිව්වනෙ බයිසිකලයක් අඩුවට හොයාල දෙනව කියල ඒක අරගත්ත. අද නං ජයසිරි එන එකක් නෑ.”

“මිනිහ කොහේ ගිහින්ද?”

“හදිසියේ මරණයක් වෙලා කියල උදේ පණිවිඩේ ආවෙ. නැන්දා කෙනෙකුගෙ මරණයක්”

“කොහේද?”

“නුවර පැත්තෙ - පැනිදෙනියේ”

“පැනිදෙනියේ?” මගේ කටහඬේ විශ්මය ටිකිරි බංඩාට දැනෙන්නට ඇත.

“ඇයි මහත්තයා?”

“නෑ නෑ - නිකං” පෙරදා රාත්‍රියේ මගේ කුඩය යටින් ඇවිද ගිය ගැහැනිය කිව්වේ ඇය පැනිදෙනියට ගිය බවයි. ඇගේ කටහඬ මට ඇසෙන්නාක් මෙන් විය. “නුවර ගියා නංගි බලාලා එන්නි - පැනිදෙනියේ - සනීප මදි...වෙලාවක් කියල නෑනෙ මහත්තයා - මරණාසන්නයි” මේ සියල්ල සිහිවද්දී මගේ උගුර කට වියැලිණි.

“මහත්තය දන්නවද පැනිදෙනිය හරිය?”

“නෑ මං අහලවත් නෑ”

“පේරාදෙනිය පැත්තෙ.”

“ජයසිරිගෙ කවුද මැරුණුයි කිව්වෙ?”

“නැන්දා කෙනෙක්”

“මිනිහ හෙට ජීවිතෙ”

“මළගමටත් ඉඳල ජීවි. හෙටට්ටු ආදාහනේ. බයිසිකලේ මිනිහ අරන් දේව් ආවාම.”

දැන් මට වුවමනා වුනේ බයිසිකලයක් නොවේ. ජයසිරිගේ මැරුණේ කවුදැයි දැන ගැනීමයි. මේ සියලු සිදුවීම් එකට සම්බන්ධ වෙත් පුරුක් මේන්ස මට දැන් හැඟෙන්නට වුයේ.

අප දවාලට කෑම ගෙන්වා ගන්නේ දිනසිරි හෝටලයෙනි. සාමාන්‍යයෙන් අතුලත් - විත්‍රාත් මාත්, අනෝමාත් කෑම ගන්නේ කාර්යාලයේ පිටුපස කාමරයේ මේසයක් පහ හිඳ ගෙනය. අපි නොයෙක් විහිඳු තහඳු කරමින් කෑම කන්නෙමු. අද නම් මට කෑම පිරියක් නොවීය. වැඩිපුර කතා කිරීමේ කැමැත්තක් ද නොවීය.

“මොකද අද මෙයා වැඩි බහක් නැත්තේ?” විත්‍රා විමසු කල,

“අද එයාට කොළඹ එක්කෙනාව මතක් වෙලා” යැයි අනෝමා කීවාය.

“උඹල සේරම දාලා කොළඹ යන්ට තමා මට ඕනෑ” මම අමනාප ස්වරයෙන් කීවෙමි. “මෙහේ කරන්නවත් දෙයක් තියේද?”

“ඇයි බදාදා මල්කාන්තියෙ පාටිය?” අතුල මතක් කළේය. “ටිකක් ඉවසලා ඉඳපං බං. මෙහේ වරදක් නෑ පුරුදු උනාම.”

“ඔයාටත් තියෙන්නෙ මෙහෙම බින්න බහින්න” විත්‍රා ඉහියක් පෑවාය.

මම කතා නොකළෙමි. අනෝමා ද නිහඬය. විත්‍රා හඳුන්වන අපව පටලවන්නටද?

“බින්න බහින්න ඕන නෑ විත්‍රා. මට දැවැද්දක් හම්බ වෙනවා”

“අනේ ඉතින් එයාගෙ නම කියන්ටකෝ” විත්‍රා ඇවිටිලි කළාය.

අනෝමා නිහඬව බත් අතන්නේ මා දෙස නොබලා වුවත් ඇගේ දැඩි අවධානය මගේ කතාව කෙරෙහිය.

“නම කියන්නෙ නැහැ. මහල් කාඩ් එක එව්වම බලා ගත්තකෝ”යි මට කියැවිණි.

“එයා බඳින්නෙ මුණ සුරන එක්කෙනෙක්” අනෝමා කීවිට මම බත් ඉතිරිය පතේම අකුලා හුන් නැතින් නැගිටිටෙමි. මගේ මුහුණේ සිරීම විහිළුවකට ලක්වීම මා ඉහිළුවේ නැති. ඊයේ සිදුවූ හැම දෙයක්ම කියා දමන්නට සිතුණ ද මම නිහඬවතම රැක්කෙමි.

“සේරම විකාර” බත් ටික කුණු කුඩයට විසිකරන අතරේ මට කියැවිණි. පසු දොරෙන් පිට වී ඇවිද ගිය මගේ කෝපය අත් අයට කියැවිණි.

දැනෙන්නට ඇත. හදිසියේම ඔවුන් අතර නිහඬියාවක් විය. මොකසගස යට බංකුවේ හිඳ කෝපය නිවාගත්තෙමි.

මඳ වේලාවකින් අනෝමා මා සොයා ආවාය. “මයා අපි එක්ක තරහ වෙලාද?” මා ළඟ හිඳගත් ඇය කතා කළේ පෙර නොවූ විදාළතෙන් ආකාරයකිනි.

“නෑ මං කා එක්කවත් තරහ වුනේ නෑ” මට කියැවිණි. “මුණ හුරන ඒවා ගැන කතා කරනවට මං කැමති නෑ”

“හොඳයි අපි මින් පස්සෙ එහෙම දේවල් කතා කරන්නෙ නෑ හොඳේ.”

“හොඳයි”

“මං දන්නව ඔයාගෙ හිතේ කරදරයක් තියෙනවා ජනක.”

“මගේ හිතේ තියෙන කරදර ඔගොල්ලො කවුරුවත් තේරු ගන්න එකක් නෑහැ”

“කාට හරි කිව්වම හිතට සැහැල්ලුවක් දැනෙනවා”

“ඒව සේරම කොළඹදී කියල ආවෙ.”

“මං ඕවා අහන්න යන්නෙ නෑ ජනක. ඔයාට ඕනෑ නං විතරක් කියන්න.”

“මට දන්නං කියන්න දෙයක් නෑ”

“හොඳයි අපි තරහ නෑනෙ?”

“තරහ වෙන්න අපි යාළුවෙලා හිටියැයි?”

ඇගේ සිතහවට මමත් සිතාපුණෙමි. සියල්ල සැහැල්ලුවෙන් විසඳී යෑම සහනයක් විය. ඇත්තෙන්ම අනෝමා වරදක් නැති කෙල්ලකැයි මට සිතුවිණි. රූවිනී මගේ ජීවිතයට ඇතුළු නොවී සිටියා නම් සමහර විට මා අනෝමා හා තවත් මිතුරුවන්නට ඉඩ තිබිණි. එහෙත් මගේ හදවතේ ඉඩ තිබුණේ රූවිනීටම පමණි.

මා සවස නවාතැනට එනවිට අමරසිරි බංඩාර සිනාමුසු මුහුණෙන් යුතුව ඉස්තෝෂ්පුවේ කොට බිත්තිය මත හිඳ සිටියේය.

“මං හිතුව අයිය බයිසිකලේ අරන් ජීවි කියලා”

“නෑ තාම හම්බ උනේ නෑ. මට බයිසිකලේ අරන් දෙනව කිව්ව ජයසිරි මළ ගෙදරක ගිහිල්ලා”

“එහෙනං ඒකත් කල් ගියා. ඊයෙ අයියට දෙයක් කියන්න බැරි උනානෙ”

“මොකද්ද මල්ලි?” කියමින් මා කාමරයට යද්දී ඔහුද මා පසුපසින් ආවේය.

“අයියට මතක ද අපේ වත්තෙ තිබුණ ගඳ? ඒකට හේතුව හම්බ උනා”

“මොකද්ද?”

“පිලිකන්නෙ පඳුරු යට උගරුමියෙක් මැරිල හිටියා”

“මං කිව්වෙ. හැම එකටම හේතුවක් උත්තරයක් තියෙනවා.”

“ඒ උනාට අයියා ඊයෙ රැ දැකපු දෙන්නා ගැන නං හේතුවක් උත්තරයක් නෑ”

“හොඳයි අපි හිතමු මං හොල්මන් දෙකක් දැක්කා කියලා. ඉතින් ඒකත් වෙලා ඉවරයි. හේතුවක් ඇත්ත නැත්ත.”

“අයියා හැමදේම දිහා බලන්නෙ සැහැල්ලුවෙන්”

“හැමදේම නාවකාලිකයි කියනවනෙ මල්ලි.”

මම කලිසම උනා සරමට බැස්සෙමි. මගේ මුහුණ දෙස මඳක් බලා සිටි අමරසිරි බංඩාර “අයියගෙ මුණෙ ආයෙත් පාරක් තියෙනව නේද?” යි කීය.

“ඒක ඇරිල යාවි. ඊයෙ එනකොට රැ කරුවලේ ගස් අත්තකට හිරෙන්න ඇති.”

“එහෙම හිතමු. මේ බලන්න මගෙ පපුවෙ.” කමිසය මැත් කළ ඔහු වම් උරහිසට පහළින් වූ රතු සිරිම් ලකුණක් පෙන්වුයේය. එය තරමක් ඇතුළට කැපුණු අහල් තුනක් පමණ දිගු රේඛාවක් විය. “අයියා හිතන්නෙ මේක කොහොම උනැයි කියලද?”

“කියන්න බලන්න”

“මාත් මේක දැක්ක වෙලාවෙ ටිකක් බය වුණා. පස්සෙයි මට මතක් වුණෙ. මං අර උගරු මී කුණ අදින්න ගියෙ කමිසයක් ඇඟලන්නෙ නැතුව. මට පස්සෙයි මතක් වුණෙ එතන දෙහි ගහක් තියෙනවා. මට නොදැනි ඔය දෙහි කටුවකට මෙතන හිරිලා තියෙනවා.”

“මං කිව්වෙ එතකොට හැම එකටම හේතුවක් උත්තරයක් තියෙනවා.”

“අයියා හිතන්නෙ හොල්මන් අවතාර ඇත්තද?”

“ඇත්ත වෙන්ත පුළුවන්. සමහර ඊවා නං නොවෙන්නත් පුළුවන්, මං අහල තියෙනවා. හදසියේ මැරුණ අය තමන් මැරුණද කියල නොදන්න ඒ තැන්වලම සැරි සරනව කියල.”

“ඒ ගොල්ලන්ගෙ ආත්මෝ නොසැනසුන ආත්මෝ?”

“බුදුහාමුදුරුවෝ කිව්වනෙ මල්ලි අපිට ආත්මයක් නැහැ කියලා”

“එහෙන?”

“අපේ හිත හිතනවා - අපිට ආත්මයක් තියෙනවා කියලා මොකද හිතට ඕනෑ තමුන්ගෙ කියල දෙයක් ඇති කරගන්න. ඉතින් හිත හැම තිස්සෙම හිතනවා. බයෙන් හිතනවා. ‘මං’ මැරුණම මොකද වෙන්නෙ කියලා. එහෙම හිතන හිත ආත්මයක් ඇතිය කියල හිතනවා.”

“අයියා හොඳට බණන් දන්නවනෙ. ආත්මයක් නැත්තං මොකක්ද ඔය හිතින් ඉපදෙන්නෙ?”

“හිතම තමයි මල්ලි. හිතම තමයි ඇල්ම ඇතුළු තැන තැන යන්නෙ. හිත හිතනවා. චේතනාවම තමයි කර්මය කියන්නෙ.”

“මට ඔව්වා ගැඹුරු වැඩියි අයියා.” අමරසිරි බංඩාර කමිස කර සකස් කර ගත්තේය. ඉතිං ඔය හොල්මන් වගේ පේන්නෙ මොනවද?”

“මං අහල තියෙනවා ඒ නොසැනසුන හිත යම් යම් ආශාවල් තියා ටික වෙලාවකට ශරීරය මවා ගන්නව කියලා, ඒ කියන්නෙ කලින් මතකවලින් ශරීරය ටික වෙලාවකට මැවෙනවා.”

“ඒ කියන්නෙ?”

“හරියට තිරේ රූප මැවෙනව වගේ. අපි හිතමු මැරිව්ව කෙනා බැඳුම් කෑම කන්න ආසයි කියල - ඒ සුවඳට ආශාවට අර මතකෙන් ශරීරෙ ටික වෙලාවකට මැවෙනවා. ඒක තමයි අපි දකින්නෙ.”

“අයියාත් දන්න දේවල්”

“ඒ උනාට මගේ හිතෙන් බය නැතුව නෙමෙයි. ඊයේ රාත්තරියෙ අර ගැනිව දැක්කම මට ටිකක් විතර බය හිතුණා. ඒ උනාට ඒ ගැනි කතා කළාම මගේ බය අඩුවුණා.”

“එතකොට අයියා දැන් ඒකට බයක් නෑ”

“ඒකට මුණ දුන්නට පස්සෙ ඒ බය අඩුවුණා.” “මං කියන්නෙ නෑ මගේ බය එහෙම පිටින්ම ගියා කියලා.”

අපේ කතා බහට බාධා කරමින් වජිරා දොරකඩට ආවාය. “ඔන්න අයියා මුණ සෝදන් එනකල් තේ එක හදන්නෙ නෑ. ඇයි අම්ම කිව්වනෙ තේ එක නිමෙනව කියලා.”

“අනේ හදන්ඩ නංගි. මං මේ දැන් මුණ සෝදන් එනවා.”

එක්වනම මගේ සිතට සැහැල්ලුවක් දැනිණි. හොල්මන්වලට අප බිය විය යුතු නොවේ. මා දුටු දෙදෙනාම හොල්මන් නම් ඒ සියල්ල ද යටගියාවේ සිද්දියක්ම පමණි. අමරසිරි බංඩාරගේ පසුව සිරුණේ දෙහි කටුවකට නම් මගේ මුණ සිරුණේත් ගස් අත්තකට.....

මා මුහුණ සෝදා ගෙන එන විටම කාමර දොරකඩට තේ කෝප්පය රැගෙන ආවේ නයනායි.

“ආූ නංගි ඔයාද හැදුවෙ?”

ඔව් කියන්නට මෙන් හිස සලා හිනැහුණ නයනා රහසින් මෙන් “නෑ අක්කා”යි මතුළාය.

තේ එක තොලගෑ මම “නංගි පිරිත් පොත අරන් ගියාද?”යි විමසුවෙමි.

“නෑ ඇයි අයිය ඒක කොට්ටෙ යට නැද්ද?”

“නෑ මං හිතුව ඕගොල්ලො අරන් යන්න ඇති කියලා.”

“නෑ නෑ නෑ” කී ඇ ඇඳ වෙතට වුත් කොට්ටය පෙරළමින් සෙව්වාය. “මේකට මොකද උනේ?”

“අක්ක ගෙනියන්න ඇති.”

“ඉන්නකො මං අහල එන්න” කී නයනා කාමරයෙන් පිටතට දුව ගියාය.

මම කවුළුවෙන් පිටත බලමින් තේ තොල ගෑවෙමි. මිදුලේ ඇත තැනක අමරසිරි බංඩාර මල් පාත්තියක් සුද්ද කරමින් සිටියේය.

ගෙතුළතට දුව ගිය නයනා කැගාමින්ම යළිත් පෙරළා ආවාය.

“නෑ කියනවා. අක්ක කියනව නෑ කියල. අම්මත් කියනවා නෑ කියලා, පිරිත් පොත නැතිවෙලා අයියා. අතුරුදහන් වෙලා.”

“ඒකත් එහෙනං අහිරහසක් තමයි.”

ටික දවසක් යනතුරු පිරිත් පොතට වූ හදියක් අප දැනගත්තේ නැත.

බදාදා සවස් යාමයේ සිරි ජයතුංගගේ නිවසේ රාත්‍රි කැමත් සාදයන් විය. මා රූ බෝවී තනි පංගලමේ ගෙදර පෙරළා ජීව නොසුදුසු කියාත් මගේ තනි නොතනියට අමරසිරි බංඩාර ආයුතු බවත් ලිලාවතී මැණිකේ කීවද, ඔහුට උත්සවයට ආරාධනයක් නොවූ හෙයින් ඔහු එහි කැඳවාගෙන යන්නට මගේ කැමැත්තක් නොවීය.

“මං දැන් හොල්මන් දැකල තියෙන්නෙ අම්මේ. මං ඔව්ට බය නෑ”යි මම ලිලාවතී මැණිකේටම කීවෙමි. “ජයසිරි බයිසිකලේ අරන් දුන්නනං මට රූං ගාලා ගිහිල්ල එන්න තිබුණා.”

“කෝ මිනිහ ආවෙ නැද්ද?”

“අදත් ආවෙ නෑ මළගම කියලා. මං හිතන්නෙ රූ කැමට නං ඒවි.”

“එතකොට වත් අහල බලනව එහෙනං”

අඳුරු වැටෙන්නට කලින් මම ඇඟ සෝදාගෙන සිරි ජයතුංගගේ ගෙදර තට පියමං කළෙමි. සවස හිරු එළිය වැටුණ අවට පරිසරය මනස්කාන්ත විය.

බැවුමට පහතින් ගලා ගිය ගඟේ වතුර ද රත් හිරු එළියට ඔපවී බැබළුණි. කුඹියන් කැලේ මාතා පදුරු පවා රත්වත් වී නැලෑවිණි. ඒ පැත්තේ මිනිසුන් හිටියත් නැතත්, හොල්මන් හිටියත් නැතත් මේ වෙලාවේ නම් මගේ සිතට බියක් නොදැනිණි.

අපේ සිතට බොහෝ විට බිය ඇති කරන්නේ අඳුරම නොවේද?

එළිය වැටුණ විට එම පරිසරයම සිත සන්සුන් කරවයි. “නොපෙනෙන අඳුර” යැයි මට කියැවිණි.

මා සිරිගේ ගෙදරට ලංවෙන විටත් ඒ තුළින් නැගී කැසට් සංගීතයක් ඇසිණි. අතුලත් - චිත්‍රාත්, අනෝමාත් කල් ඇතිවම ඇවිත් සිටියහ. චිත්‍රාත් - අනෝමාත් සිටියේ මල්කාන්තිට උදව් දෙමින් මුළුතැන් ගේ තුළය. මම එහි ගොස්, මල්කාන්තිට කොළඹින් ගෙන ආ තැග්ග පිරිනැමුවෙමි.

“තැගි එපා කිව්වනෙ. ආ මේ මොනවටද?” කී ඇ පාර්සලය දැනින්ම ගෙන “තැන්ක් යු” කීවාය.

මල්කාන්ති කොළඹ හඳුනා වැටුන ගැහැනියකි. ඇ මේ හබරවැවට පාත් වුනේ සිරිගේ රස්සාව නිසාය. බැංකුවෙන්ම ඔවුන්ට ලැබුණ ගේ පොඩිය ඇ ඉතා සිරුවට සරසා සකසා තිබුණාය.

තව මද වේලාවකින් අතුලත් - සිරිත් සමග බිර බඳුනක් නොලගාමින් මම ඉස්තෝප්පු කැල්ලේ හිඳ සිටියෙමි. මා බිර ඩිංගක් බිව්වා නම් මෙවන් උත්සව අවස්ථාවකදී පමණි. තව මදකින් ටිකිරි බංඩාද ඇවිත් අපට හවුල් වුණේය.

“කෝ ජයසිරි? මිනිහ විතරයි අඩු.”

“මිනිහා එයි. කිලි සෝදගෙන. අද දවල් කිව්වා මළගමින් ආවෙ” ටිකිරි බංඩා පිළිතුරු දුන්නේය.

අපි නොයෙක් දේවල් ගැන කතා කළෙමු. මගේ මුණ සිරිම මාතෘකාවක් නොවීම සැනසිල්ලක් විය.

අවට අඳුර ගලමින් පහන් ඔපවත් වෙද්දී ජයසිරි සිය බයිසිකලයෙන් මිදුලට ඇතුළුවිය. සුදු බැනියමත්, සරමත් හැඳ සිටි ඔහු වැයමෙන් සිනාසුණේය. මළගමකින් සාදයට පැමිණියේ බෑ කියන්නට බැරි නිසාය වැනි හැඟීමකි ඔහු පෙන්නුම් කළේ.

මියගියේ දුර නැයකු බවය මා සිතා සිටියේ.

ඒ ඔස්සේ කිසි කෙනකු වැඩි කතා බහක් නොකළ ද මම ජයසිරිගෙන් ඒ ගැන ප්‍රශ්න කළෙමි.

“අපේ නැන්දා මහත්තයා. ටිකක් ලෙඩ ගෙන හිටියේ.”

“කොහේද ගෙවල් කිව්වෙ? පැනිදෙනියෙ කිව්වනෙ?”

“ඔව් මහත්තයා. නුවර කිට්ටුව”

“මට ඉරිදා රැහම්බ උනා පැනිදෙනියෙ ගිය එක් කෙනෙක්. ඒකයි මට මතක හිටියෙ”

“ඒ කොහේද මහත්තයා?”

“මං රැ එනකොට කොළඹ ගිහින් බස් එකෙන් බැහැල බෝඩ්මට යනකොට චැස්සෙ මගේ කුඩේ හෙවනට ආවා ගැනියෙක්. එයා පැනිදෙනියෙ ගියා කිව්වා නංගි කෙනෙක් බලන්න මරණාසන්නයි කිව්වා.”

ජයසිරි වටපිට බැටුවේය. අතුලත් - සිරිත් ටිකිරි බංඩාත් එහා කෙළවරේ වෙනම කතාවක පැටලී සිටියහ.

“කොයි හරියෙද මහත්තයා ඔය කියන්නෙ?”

“කුඹියන් කැලේ.”

“කුඹියන් කැලේ හිටියා අපේ ලොකු නැන්දා - සිසිලිත් කියලා.”

ජයසිරි ඒ කියත්ම මගේ ගත පුරා හිරියක් දුටු යනු මට දැනිණි.

“සිසිලිත්?” යැයි මට ඉබේම කියැවිණි

“ඇයි මහත්තයා බයවෙලා වගේ?”

“සිසිලිත් ගැන කියන්නකො ජයසිරි?”

“ලොකු නැන්දා, අපේ තාත්තගෙ ලොකු නංගි ඒ කිව්වෙ. සිසිලිත්. ළමයෙක් ලැබෙන්න ගිහින්ටු මැරුණේ. අපි ඒ දවස්වල පොඩ්ඩි මහත්තයා. හරියට මතකක් නෑ. කුඹියන් කැලේ අහ තමයි හිටියෙ.”

“කවුද බැඳල හිටියෙ?”

“ලොකු බංඩා කියල කෙනෙක්. අපි කිව්වෙ බක්කා මාමා කියලා”

“බක්කා?”

“මහත්තයා බයවුනා වගේ. මාත් ඔය කතා අහල තියෙනව මහත්තයා. අපේ නැන්දා මැරුණට පස්සෙ එක එක කතා”

“ජයසිරි විස්වාස කරන එකක් නෑ මගෙ කුඩේ යටින් ඇවිදන් ගිය ගැනු කෙනා කිව්වා නංගි බලන්න පැනිදෙනියෙ ගියා කියල මරණාසන්නයි කිව්වා.”

ජයසිරි මඳකට ගොඵ විය. මට ද කතාකර ගත නොහැකි විය. අප දෙදෙනාගේ කතා දෙක සැබවින්ම සම්බන්ධ ද? ඒ නැත්නම් අහම්බෙන් යාලු සිද්ධි දෙකක් ද?

“ඔය කියන සිසිලින් මොන වගේ ද?”

“ඒ කිව්වේ මහත්තයා?”

“මං ඇහුවේ හැඩරුව”

“පොඩි කාලෙනෙ මහත්තයා නැන්දලා දෙන්නම එක විදියක් කියල නම් කියනවා. පුංචි හැඩේ. වැඩි උස මහතක් නම් නැහැ”
“හරි. බක්කා මොන වගේද?”

“මාමා නම් උස මහතයි. ගොඩක් තරහකාරයෝ නම් හිටියලු. මාමාට හරියට කේන්ති යනවලු. පස්සෙ ඔය පැලකුත් ගිනි තිබ්බලු.”

“මාමා මැරුණේ පැල ගිනි අරන්ද?”

“නෑ නෑ එයිට හුහක් පස්සෙ, එයිට හුහක් පස්සෙ” කී ජයසිරි එක්වනම කල්පනාවක වැටුණේය.

කතාව වෙනස් කරන්නට සිතා මම බයිසිකලය ගැන විපරම් කළෙමි.

“ආ, ඔව් ඒක හරි මහත්තයා. ඒක සේරම හදල දැන් හරි. අපි හෙට යමු. අරන් එමු”

“මට ඒක තියෙනවනං ලොකු උදව්වයි”

“ඔව්, මහත්තයා මේ මරණේ නිසා නොවෙයි නං මෙලහකටත් මහත්තයට ඒක ලැබ්ලා.”

“අපි එහෙනං හෙට වැඩ ඇරිල ඒක ගමු.”

බයිසිකලය මා සිතුවාට වඩා අඩු මුදලකට ලැබිය හැකි බව ඇසීම ද මගේ සහනයට හේතුවිය.

තව මඳ වේලාවකින් කෑම සියල්ල පිළියෙල කළ කාන්තාවෝ තිදෙනා ද අප සිටි අහට පැමිණියහ. සියලු දෙනාම මඳ වේලාවක් කතාබහේ යෙදී සිටි පසු “කෑම කමු”යි මල්කාන්ති යෝජනා කළාය. “පිරිමි කට්ටිය කාලා ඉන්නෑ” යි ඇ කීවාය.

ඇගේ කීම පරිදි සිරිත්, අතුලත්, මමත්, ජයසිරිත්, ටිකිරි බංඩාත් මේසයට හිඳ ගත්තෙමු. නොයෙක් වර්ගයේ කෑම හැඩේට සකසා මේසය පුරා විය.

“මහලේ මේසයක් වගේ ” යැයි ටිකිරිබංඩා මුව පුරාම කීවේය.

“දන්නෙ නැද්ද අපේ නෝනා?” සිරි පාරම් බැවේය. “මට කන්නලව් කර කර මැසිවිලි කිය කියා හිටියෙ, කොළඹ පන්නෙට

“කාට්ටන් කෑම වේලක් දෙන්න බැරුව.”

“මිනිසු වෙලාවක කියන්න අපි එන්නම්”

ඒතු වෙලාවක කියන්න අපි එන්නෙ.

“නෑ නෑ ඊළඟ වතාවේ කෑම උයන්නේ අතුලයි මමයි” විශ්වාසීව කීවාය.

“අතල ඉව්වොත් නම් කාලා ඉව්වය අවුත් ගියා”
කීවාය.

“ඔයා ඇවිත් උදව් කරනවනෙ අනෝමා?” අතුල ඇසුවේය.

අප හැමදෙනාම මේ මේසය උසින් කාර්යාලයක සේවකයන් මෙන් නොව එකම පවුලක උදවිය මෙන් වී යැයි මට හැඟුණි. එතරම්ම සුභද සම්පත්වයක් අප අතර විය.

මළ ගෙදර කටයුතුවලින් වෙහෙසට පත් ජයසිරි මුලින්ම අපෙක්ෂා සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් විය. වඩාත් ඇත යා යුතු නිසා විකිරී බොධා ද තම පාපැදියේ නැති වෙත්ව ගියේය.

චිත්‍රාගාර, අනෙක්මාත් මල්කාන්තින් කැම කා අවසන් වූ පසු අපි කීපදෙනා එකතුව ඉදිරි පිලේ හිඳ සුහද කතාබහක යෙදුනෙමු.

“ඇත්තටම කොළඹ කවබවේට වඩා මෙහේ හොඳ නැද්ද ජනක?”
යැයි සිරි මගෙන් විමසුවේය.

“මි.... හොඳි නමා. ඒ උනාට”

මා අදිමදි කරන්ම “එයාගෙ හිත තියෙන්නෙ එහෙනෙ” යැයි
අනෝමා කීවාය

“හිත ගිය තැන මාලිගාව” කී අතුලගේ කට හඬ බියර් වතුරෙන් දියාරු බවක් පෑය.

“බයිසිකලේ හම්බ උනාම ඔය සේරම හරි” චිත්‍රා කීවාය. “ඒක හම්බවෙනව නේද ජනක?”

“ඔව් සමහරවිට හෙට”

මේ කොතෙක් කතා කළද දැන් මගේ යටි සිතේ සැරිසැරුවේ සිසිලිත් පිළිබඳ පුවතය. ඉරිදා රාත්‍රියේ සැබවින්ම මගේ කුඩය යටින් ඇවිද ගියේ සිසිලිත්ගේ අවතාරයද? “මරණාසන්නව සිටි නංගිව බලන්නට පැනිදෙනියට ගිහින් ආවේ සිසිලිත්ගේ අවතාරයද? කන්ද උඩ බලා සිටියේ බක්කාගේ අවතාරයද?”

ජයසිරි එක්වනම් නිහඬව කල්පනාවක වැටුණේ මා නොදන්නා තවත් බොහෝ දේ දන්නා නිසාද?

තව මඳ වේලාවකින්, මල්කාන්ති පිහන් සෝදන්නට ඕනැයි කී විට විත්තාන් - අනෝමාන් උදව්වට එන්නම් යැයි කීහ. ටිකක් දුර නැතිව ගමන් කළ යුතු හෙයින් දැන්ම නවාතැනට ගියොත් හොඳයැයි මම කීවෙමි.

“අනේ එහෙනං මාවත් බස්සගෙන යන්න” අනෝමා කීවාය. “මාත් ඒ පැත්තටනෙ යන්නෙ, නැත්තං විත්තායි අතුලයි ආයි ඒ පැත්තට ගිහින් මේ පැත්තට එන්න වෙනවා.”

“එහෙනං එන්න” මම අනෝමාට කීවෙමි.

“කමක් නෑ - තේද ජනක?”

“කමක් නෑ කමක් නෑ”

“එහෙනං මං එනවා”

විත්තාන් - මල්කාන්තින් මුළුතැන්ගෙට ගියේ මගෙන් ද, අනෝමා ගෙන් ද සමුගනිමිනි.

“පරිස්සමෙන් යන්න ජනක” යැයි සුභපැතු මල්කාන්ති කීවාය.

අනෝමාත් මමත් පාරට ආවෙමු. මා අත විදුලි පන්දම විය.

පාරෙහි විදුලි පහන් ඇත්තේ හන්දිය අවට පමණි.

“කවදා මේ කැල්ට ලයිට් ඒවිද මන්දා?යි දිනසිරි හෝටලය පසුකරන්ම අනෝමා තෝක්කඩු ස්වරයෙන් කීවාය.

“ඔයා ඉන්න ගෙදර මනුස්සය කනෙක්ෂන් තියෙන කෙරුමක් තේද?”

“ඔව් ඒ ගොල්ලො පාරෙන් ලයිට් අරන් තියෙන්නෙ. එයින් එහාට ඒගොල්ලො හිතන්නෙ නෑ”

“කවුරුත් එහෙම තමයි” මට කියැවිණි. “තමුත්ගෙ මල්ල තර කරගන්න එක විතරයි. ඒක තමා මේ රට හැදෙන්නෙ නැත්තෙ.”

“ඔයත් කියන්නෙ වැදි බණ”

“ඒ මොකද?”

“ඔයාට කැක්කුමක් තියේනං ඔයා ඉඳිල මේ ගම හදාවිනෙ. ඔයාටත් ඕනෑ කොළඹම දුවන්න.”

“නුවර උපන් අයට බැරියැ මෙහේ හදන්න. කොළඹින් එන්න ඕනැයැ”

අනෝමා මට ලංව ගමන් කරනා හෙයින් මට ඇගේ වත්සුණු සුවඳ දැනෙයි. “මේ හරිය හද්දා කරුවලයි” කී ඇ තවත් මට ලංවුණාය. “ඔයාට බය හිතෙන්නෙ නැද්ද ජනක මේ කරුවලේ යන්න?”

“අපි මොකටද බය වෙන්නෙ?”

“හොල්මන්වලට”

“හොල්මන්වලට ශරීරයක් නෑ අනෝමා - අපිට එයිට වැඩිය හයිය තියෙනවා. ඔන්න බලන්න” කී මම ගල් කැටයක් අහුලා පාරෙන් එහා බැවුමට විසි කළෙමි. “අපිට අන පය තියෙනවා. හොල්මන්වලට ඒවා නෑ”

“ඔයා දන්න තරම” යැයි අනෝමා කියත්ම අප ඉදිරියෙන් යමක් වැටෙන හඬ ඇසිණි.

අනෝමා බියපත් හඬක් නඟා මගේ අතේ එල්ලුණාය.

“බය ගුලලි” මම කීවෙමි. “ගහකින් අතු කැල්ලක් වැටෙන්න බෑ ඔයා වෙච්චෙනවා.”

“අතේ මට නං බයයි ජනක” කී අනෝමා මගේ අත අල්ලා ගත් ගමන් තවත් මට ලංවුණාය.

ඇගේ උණුසුමේ සැනසුමක් ද විය. තනිව අඳුරේ යනවාට වඩා ඇය ළඟින් සිටීම සිතට තව දහිරියක් දුන්නේය.

“ඉතින් ඔයාට ඉතුරු ටික තනියෙන් යන්න බය නැද්ද ජනක?”

“මං ජේරම හොල්මන් දැකල තියෙන්නෙ” කීවද ඒ ඔස්සේ තවත් විස්තර කරන්නට මම අකමැති වීමි.

තවද ඇගේ ලාමක සිත බිය ගන්වන්නේ කුමටද?

“ඔයා හොල්මන් දැකල තියෙනවද?”

“ඔව් මේ...අපි ඕවා නැතුව වෙන දෙයක් ගැන කතා කරමු.”

“ඒක හොඳයි.” එසේ කීවද අනෝමා යළිත් කියන්නට වුනේ හොල්මන් කතාවකි. “අපේ තාත්තා සැරයක් දැක්කටු හොල්මනක්. දවසක් මහ රූ නුවර වැව අයිනෙන් යන කොට”

“කියන්න බලන්න” මා එසේ කීවේ බියට අභියෝගයක් ලෙසිනි.

“මාලිගාව පැත්තෙ නෙවේ එහා පැත්තෙ. දන්නවනෙ ටිකක්

ඉස්සර, තාත්තා කොහේදෝ ගිහින් එනකොට ගැනියක් සුදු ඇඳගෙන වැට්ට බැස්සලු.”

“ඉතින් නාහෙන ගොඩ ආවාද?”

“නෑ, අනේ චතුර යටට ගියාලු. තාත්තා දුටලා ගෙර ඇවිත්ලු නැවතුණේ.”

“ම. නං කරන්නෙ නැවතිලා බලන එක”

“ඔයා අහල නැතුව ඇති. ඇහැල්පොල කුමාරිහාමිව වැවේ හිල්ලලා මැරුවට පස්සෙ.....”

“ඒ වැට් ගොඩ කළා. දැන් කියෙන වැව හැදුනෙ අතින් වැට් ගොඩ කරන්න හාරපු තැන.”

“කොහොමෙන් හරි මේ වැටෙන් හොල්මන් කියෙනවා.”

“මාත් කියන්නං හොල්මන් කතාවක් මගේ යාලුවෙක් කියපු කතාවක්” යැයි මා කියද්දී අනෝමා තව තවත් මගේ ඇහට තෙරපුණාය.

“කියන්නකො බලන්න”

“මගේ යාලුවා දවසක් රැ කොහේද ගිහින් එනකොට ගැනියෙක් ආවලු ළමයෙක් වඩා ගෙන. ඔයා දන්නවනෙ කතාව. ගැනි කියනවා. අනේ මේ ළමයා වඩා ගන්න රෙද්ද තදට ඇඳ ගන්න කල් කියලා. ළමය අතට ගත්තම ගැනි අතුරුදන් වෙනවලු. ළමයා ඇට සැකිල්ලක් වෙනවලු.”

“ඉතිං ඔයාගෙ යාලුවටත් ඒ ටික වුණාද?”

“නෑ මගෙ යාලුවා මොකද දන්නවද කිව්වේ? එයා ගැනිට කිව්වලු ඔයාම ළමය අල්ලගන්න මං ඔයාගෙ රෙද්ද හරිගස්සන්නං කියලා.” මා හඬ තහා සිතාපෙද්දී අනෝමා මගේ පිටට පහරක් ගසා ඇය ද සැහැල්ලුවෙන් සිනාසුනාය. කතාවෙන් කතාවෙන් අපි ඇගේ නවාතැන වෙතට ඇවිත් සිටියෙමු. අපේ දකුණතට වූ තාප්පයෙන් වටවූ මිදුල මැද නන්දසේන ගේ අටුත් පන්නයේ නිවෙස විය. දොරකඩ තවමත් දැල්වුනු සුදු විදුලි එළියක් පාර අතටද ඇදී ආවේය. එයින් නික්මි මුසල එළියෙන් ගස්වැල් යන්නම් සුදු විය.

අනෝමා මගේ අත අතහැරියේ ගේට්ටුව ළඟට ආ විටය. “අනේ තැන්ක් යු ජනක. ඔයා දවසක මෙතේ ගෙරන් එන්න ඕනෑ ඕන්න” මගේ අත අතහරිද්දී ඇ කීවාය.

“එන්නකො”

“ගැටි නයිට්” කී ඇ සපත්තු හඬවමින් දොර අතට දුව ගියාය. ඇය දොර හැර ඇතුළට යන තෙක් ද මම බලා සිටියෙමි. කවුදෝ පිරිමි කෙනෙක් යමක් කියනු ඇසිණි. දොර වැසිණි. මම යළිත් ගමන් ඇරඹුවෙමි.

මේ මහ හුරු පුරුදු වුවාසේය මට දැන් දැනුණේ. සිතට වකිතයක් දැනුන සැණෙන් මම ඉතිපියො ගාතාව හඬ නඟා කීවෙමි. කුඹියන් කැල් පසු කරද්දී මම උවමනාවෙන් ඒ අඳුර දෙස බැටුවෙමි. මාතා පදුරු පමණයි. ඉහළ අඩ සඳක් බලා සිටියේය.

මා නවාතැනට එන විට දොර කවුළු වැසී තිබිණි. මා රැ කැමකට ගිය නිසා ඔවුන්ට මා එන මහ බලා සිටීම අනවශ්‍ය විය.

හඬ නොනැගෙන්නට කාමරයේ දොර හැරගෙන ඇතුළු වූ මට දැල්ල අඩුකොට දැල්වෙන චිම්බි ලාම්පුව පෙනිණි.

යන්නම් දැනුණ බිර මන මැද කලියම උනා සරමට බැස ඇඳෙහි වැටුණෙමි. අනෝමාගේ වත්සුණු සුවඳ තවමත් මා ළඟ දැවටෙන්නා සේය.

අත දිගු කොට මම පහන නිවා දැමුවෙමි. මම කොතෙක් වෙලා නින්දක ගැටුනාදැයි නොදනිමි. කවුදෝ මගේ කම්මුල අත ගාන්නා සේ දැනී මම ඇස් හැරියෙමි.

අඳුරු අතරින් කවුදෝ දොරෙන් පිටව යන්නාක් සේ පෙනිණි. මා කාමරයට ඇතුළුවූ පසු දොර හරි හැටි වැසුවේ නැ නොවේද?

අඳුරේම නැගිට ගත් මම දොරකඩට ගොස් බැටුවෙමි. ඉස්තෝප්පුවේ කොට තාප්පයෙන් කවුරුදෝ පැන අඳුර අතට ගියේය.

“හිතේ විකාර” යැයි මට කියැවිණි. තාප්පයෙන් බැටුවත් කිසිවෙකු නොවීය. සිතලය හිරිගඩු නැංවීය.

කාමරයට ආ මම මෙවර දොර තදින් වසා ඇඳට නැග පොරෝනාවෙන් හිස සිට දෙපතුලටම වසා ගත්තෙමි.

පසුදා අවදිවන විට මගේ දකුණු කම්මුලේ අඳුරු සිරිමි පාරවල් තුනක් පැහැදිලිවම පෙනිණි.

“මේත් අයිියගෙ මුණ පහරුගාලා” උදැසනම කැගා අණ බෙර ගැසුවේ නයනායි. ඇ කෙරෙහි සිටුම් කෝපයක් සිත නැහැණ ද මම එය නොහඟවා පිටුපස පිලෙහි කුඩා කන්තාඩිය ලෙස සිට රවුල බාන්නට වුණෙමි.

වජ්රා ඇවිත් මගේ මුහුණ පිරික්සුවාය.

“ඇත්ත නේන්නම් අයිියා, මේ හොඳටම මුණ පාරවල් පේනවනෙ.”

ඇගේ කතාව අසමින් ලීලාවතී මැණිකේත්, අමරසිරි බංඩාරත් එතැනට ආහ.

“මං කිව්වනෙ ඊයෙ රු තනියම එත්ඩ එපා කියල” ලීලාවතී මැණිකේ තැවුණාය.” කෝ කිව්වට අහනවද? පුතා ඔය බැඳුම් කැම කාලා මහ රු තනියම එන්ට ඇති.”

“මං මහදි නං මොනවත් දැක්කෙ නැහැ” මම දිගටම කාරියෙහි යෙදුණෙමි.

“පුතා ඔහොම බලන් ඉඳල හොඳ නෑ. අපි වියෝනිස් ගෙන්වලා වතුර ටිකක් මතුරමු.”

“අනේ මන්දා අම්මෝ?”

“පන්සලටත් යමු. බෝධි පූජාවක් තියමු. අද රුම යමු. හෙට සිතුරාදනෙ. පුතා හෙට රුට එන්නෙත් නෑනෙ - කොළඹ යනවනෙ”

“මට කොළඹ ගියාම මේ සේරම හරි අම්මේ.”

“ජනකයියා පිරිත් පොත කොට්ටෙ යට තියෙන කල් මොකුත් උනෙ නැනේද? දැන් පිරිත් පොතත් නැති කරගෙන නෙ.” ඒ කීවේ නයනාය.

“මං නැති කරගත්තෙ නැනෙ නංගි. ඒක නැති වුණා.”

“ඒකත් බහිරවය අරන් යන්න ඇති ”යැයි වජිරා කියද්දී

“බහිරවය නෙවෙයි බෝද්දිලිමා”යි අමරසිරි බංඩාර නොල් මතුළේය.

මම මුහුණ දොවාගෙන වැඩට යන්නට ලැස්ති වෙන්ට කාමරයට ආවෙමි.

“අයියට හරියට කතා කරන්නවත් බැරි උනානෙ” යැයි කියමින් අමරසිරි බංඩාර ද මා අනුව ආවේය. “අයිය බයිසිකලේ ගන්නවද?”

“අද ගන්න හිතත් ඉන්නෙ මල්ලි”

“ඒක හොඳයි අඩු ගණනේ අයියට මහ රැඳෙන්නෙ නැතුව එන්නවත් පුළුවන්.”

“මල්ලිට විතරක් කියන්නං. ඊයෙ පුදුම වැඩක් උනා.” මම ජයසිරිගේ නැන්දා ගැනත්, සිසිලිත් ගැනත් විස්තර කෙටියෙන් කීවෙමි. අමරසිරි බංඩාර ඇස් ලොකු කරගෙන අසා සිටියේය. “කුඹියන් කැලේ ලහදී හම්බවෙච්ච ගැනින් මට කිව්වෙ පැනිදෙනියෙ ගියා - කෙනෙක් මරණාපන්නයි කියලා. නංගි කියලත් කිව්වනෙ”

“බලන්න අයියා. මං හිතන්නෙ සිසිලිගේ දිස්ටිය පණ අදින නංගිව බලන්න යන්න ඇති.”

“එහෙම හිතමු. මට පුදුම හිතුවෙ කතාවෙ ඉතුරු ටිකත් මං අඳුරන කෙනෙක් ගෙන්ම අහන්න ලැබිච්ච එක.”

“ඒක තමා පුදුමෙ....”

මා නයනා සමග පාරට එන විට “අද ආ හැටියෙ බෝධි සුජාවට පත්සල් යමු. ලබන සුමානෙ වතුර ටික මතුරන්න මං වියෝනිස්ට එන්න කියනවා” යි ලීලාවතී මැණිකේ කීවාය.

කොළඹ හිටියා නං මේ මනස්ගාත මොනවත් නෑ නොවේදැයි මට සිතුවේ.

නයනාත් මාත් අතර අද නම් ඒ තරම් කතා බහක් නොවීය. මා යම්කිසි අතවරයකට මුහුණ පා ඇතැයි යන සාකච්ඡාත් ඇ

නැවුණාය. පාසල පහදී ඇය සමු ගනිද්දී මගේ මුහුණ දෙස බැලුවේ
යම්කිසි බැහැරෙර ආකාරයකිනි.

කාර්යාලයේදී ද මට මුහුණේ සිරිමි ලකුණු සැඟවිය නොහැකිවිය.
ඇත්තෙන්ම ඒ ඉරි තුන මදක් පැයවුවාක් සේ සුදු පැහැයකට හැරී
තිබිණි.

“රියෙ රූ කවුදෝ ගෙදරටම ඇවිත් වගේ” යි කියා විකිරී බැබළුවේ.
“ඉහත්තය ඕක නං බලන් ඉන්න හොඳ නෑ.”

“ලබන සුමානෙ වතුර මතුරනවා” යි මම ගැලවිල්ලට කීවෙමි.
ජයසිරි ද මා දෙස බැලුවා මිය වැඩි කතාබහක් නොකළේය.
“හවසට බයිසිකලේ ගන්න යනව තේද මහත්තයා?” ඔහු එය කීවේද
රහසින් මෙනි. “ඒ යද්දී කතා කොමිමු.”

“ඔන්න ඔයාගෙ මුණ පහුරු ගැවෙ මං නං තෙමෙයි” අනෝමා
කීවාය. “හැබැයි ඔයා ඉතින් දිස්ට්ටලට බය නැහැ කිව්වනේ”

“මං තවමත් බය නැහැ” මම කීවෙමි. “රියෙ රූ නං මට දැනුණ
කවුද මුණ අතගානව වගේ.”

අනෝමාගේ දෑසේ බිය දෙගුණ විය. “ඔයා මාව තව බය කරන්න
හදනවා. අනේ මට නං ඔයා එක්ක කතා කරන්නත් බයයි.”

“ඒක හොඳයි අනෝමා. මං දැන් ප්‍රැන්කන්ස්ටයින්ගෙ මොන්ස්ටර්
වගේ. හැමෝම මට බයයි.”

“අනේ නෑ නෑ මං කිව්වෙ. ඔයා ඉක්මනට ඕක හොඳ කරගන්න.”

“මොකද්ද මට ඇති ලෙඩක් නෑනේ”

“නෑ ඔය බැල්ම”

“කිසිම දෙයක් හැමදාටම තියෙන්න නෑ කියල හිතුවම ඉවරයි
අනෝමා. බුදුහාමුදුරුවොත් කිව්වෙ ඔය ටිකනෙ. හැමදේම අනිත්‍ය
නම් ඔය දිස්ට් බැල්මත් අනිත්‍යයි.”

“ඒක හැබැව. ඒත් ඒ අනිත්‍යය ඔයාවත් අරන් ගියොත්” තවත්
කතා කර ගත නොහී ඇ මගේ මේසය පිහිටි ඉවත්ව ගියාය.

එදා වැඩ ඇරුණ පසු මම ජයසිරිගේ බයිසිකලයේ නැගී ඔහුගේ
ගෙවල් ඇති ඉසව්වට ගියෙමි. ගහෙන් එගොඩ වී වෙල් යායක්
පසුකර ගිය අපි උණ පඳුරු ගොල්ලක් පිහිටි වූ අතු පාරකින්
කඳුගැටයක් නැගී ඇඩ්ඩින් ගේ මඩුව වෙත සේන්ද්‍ර වුණෙමු.

බුරා හැටුන බල්ලෙක් කාගේදෝ ඇණවුම් හටත් අසා තකට හකලාගෙන මුල්ලකට වැදුණේය. ලෑලි මඩුව ඉදිරියේ පරණ බයිසිකලය දිස් විය. මඩුවේ දොරෙන් පිටතට ආ කොට රතු මිනිසා මට ආචාරයක් කළේය.

“මේ තමා ඇඩ්වින් අයිසා” ජයසිරි ඔහුව හඳුන්වා දුන්නේය. මැදිවිය පසුකළ ඇඩ්වින් අයිසාගේ පපු පෙදෙස සුදු මවිල් ගසින් වැසී ගොසිණි. ඒ සියලු කෙස් නිබිය පුත්තේ ඔහුගේ තට්ටය පැදුණ හිසේ නොවේදැයි මට නිකමට සිතීණි. ඔහුගේ මුව සෙම සිහින් දැස ද හිනැහුණි.

“කියන ගාන හරිනෙ මහත්තයා?” ඔහු බයිසිකලයේ අසුනට අතකින් තට්ටු කර ඇසුවේය. “මෙන්න බඩුව”

මම කම්ප සාක්කුවෙන් ගත් මුදල යළිත් ගැන බලා ඔහු අත තැබුවෙමි.

ඔහු ද එය යළිත් ගැන්නේය. “සේරම හරි. බඩුව මහත්තයාගේ” ඔහු යළිත් පාපැදි අසුනට තට්ටු කළේය. හොඳ ඉතිහාසයක් තියෙන බයිසිකලයක් මේක.” තවත් කියන්නට ගිය දෙයක් ඔහු නොකියා නැවැත්තුවේ ජයසිරිගේ මුහුණ දෙස බලමිනි.

“එහෙනං ඇඩ්වින් අයිසා - අපි යනවා රූ වෙනවා” ජයසිරි කීවේය.

“මහත්තයාලට සංග්‍රහයක් කරන්නවත් බැරි වුණා.” ඇඩ්වින් නැවුණේය.

“මං ගෙදර යනවා තේ බොන්න.” මම බයිසිකලයට නගිමින් කීවෙමි.

“තෙරුවන්ගෙ සරණයි! දළදා භාමුදුරුවන්ගෙ පිහිටයි.! පරිස්සමෙන් යන්න මහත්තයා” ඇඩ්වින් අයිසා අප අනුව මඳක් දුර එමින් කීවේය.

බයිසිකලය පරණ එකක් වුවද ඇඩ්වින්ගේ අත් බලයෙන් එය දැන් හැසිරුණේ අලුත් එකක් විලසිනි. ජයසිරි ද පාලම භව එනතෙක් මා අනුව විත් මගෙන් සමුගත්තේය.

මගේම බයිසිකලයේ නැහි ගමන්ගත් මට අමුතු සැහැල්ලුවක් දැනිණි. ඇතැම් කන්දක් පැහිම අසිරු වූ හෙයින් මට යකඩ කඳ

තල්ලු කරගෙන යන්නට ද සිදුවිය. එහෙත් පල්ලම් හසුව තැන්වල
එ කදුවලටත් හරි යන්නට වේගයකින් මට ගමන් කළ හැකිවිය.

සහන් එළියක් වැටී ගෙන යන යාමයේ මම අනෝමාගේ තවානැත
අසලට ඇවිත් සිටියෙමි. ලා රෝස පැහැ මල් ඉහිරුණ ගවුමක්
හැඳගත් අනෝමා, නන්දසේනගේ දරුවන් දෙදෙනා සමග මිදුලේ
සිටිනු පෙනිණි. අනේ තිබුණු ලොකු රබර් බෝලය කුඩාවුන් අතට
විසිකළ ඇ ගේට්ටුව අතට ආවාය.

“දඩු මොණරෙ ලැබිල තියෙන්නෙ” ඇ මුව පුරා හිනැහි කීවාය.
“ඔ භිකූවා ජනක ඔයා දැන් ටිකකින් මේ පැත්තෙන් එයි කියලා”

මම පාපැදියේ නිරිංග තද කොට ඇය ඉදිරියේ නතර වුණෙමි.

“කොහොමද යකඩ අස්සයා හොඳට දුවනවද?”

“චරදක් නෑ”

“ඇවිත් තේකක් බිල යනවද?”

“බෑ අනෝමා ගෙදර තේ තියෙනවා”

“එහේ හදන තේ රස ඇති”

“කොහෙත් තේ රසයි”

බයිසිකලය බලන්නට මෙන් කුඩා දරුවාත් දැරියත් අප වෙතට
ආහ.

“මේ තමා මුදිත. මේ පියලි”

මුදිතට අවුරුදු හතක් තරම වන්නට ඇත. පියලිට පහක් පමණ
වන්නට ඇතැයි මම අනුමාන කළෙමි.

“කවුද මේ අත්කල්?” මුදිත විමසුවේය.

“මේ බැකුවෙ අත්කල් කෙනෙක් ජනක කියල”

“ජනක අත්කල් ” පියලි කීවාය.

“අත්කල්ගෙද බයිසිකලේ?”

“ඔව් පුතා”

“අපේ තාත්තට වෑන් එකක් තියෙනවා.”

“හරි ඡෝක්. මේ අනෝමා මං යන්න ඕනෑ”

“ඕකෙ ලැයිට් එකක් තියෙනව නේද?”

“නියෙනව නියෙනවා”

“දැන් ඔයාට කොළඹ ගිහිල්ලා රැ එනකොට ලේසිදු”

“මට මේක කඩේ නියල යන්න පුළුවන්”

“නැත්තං සිච්ලගෙ ගෙදර”

“නෑ ඒ ගොල්ලන්ට කරදර කරන්න බෑ. මං යනවා අනෝමා”

කුඹියන් කැලේ අඩවියේ දී මට අනිවාර්යයෙන්ම බයිසිකලයෙන් බසින්නට සිදුවිය. මෙනැන නැගීම අසීරුය. එහෙත් එයින් පසු එක පිම්මේ බයිසිකලය පැදගෙන නවාතැනට ඒමට හැකිවිය. මා එන විට අමරසිරි බංඩාර මග බලා සිටියේ ය.

වත්තට ඇතුළු වෙත්ම ඔහු බයිසිකලය අර ගත්තේය. මා කාමරයට ගොස් ඇඳුම් මාරු කරන විටත් ඔහු වත්ත වටේ බයිසිකලය පදිමින් සිටියේය.

අද මට තේ කෝප්පය ගෙන ආවේ ලීලාවතී මැණිකේයි.

“පුතා තව ටිකකින් පන්සලට ගිහින් එමු. මං හිතුවේ මේ ගෙටත් ආරස්සාවක් කරන්න ඕනෑ. දන්නෙ නැද්ද මිනිහෙක් ඔලුව උස්සල ඉන්න කොට වටේම ඉන්න මිනිස්සු ඉරිසියාවට හදි හුනියං කරනවා. මට හිතෙන්නෙ මේ ළමයින්ගේ තාත්තා මළෙන් ඔය වගේ එකකට අහුවෙලා.”

“ඒ කිව්වො?”

“නෑ දන්නැද්ද පුතා. ඒ දවස්වලත් මේ වත්තට මොනවාදෝ දාලා තිබුණ. ඒවනං මං දැන ගත්ත හැටියේ අරන් දැමීමා. “අතීතය මතක් වීමෙන් තෙත්වූ දෑස ඇ සාරි පොටෙන් පිස දැමුවාය.” ලැස්ති වෙන්තකො පුතා තේ එක එහෙම බීලා. අපි පන්සලට ගිහින් එමු.”

මා මේ නවාතැනට එනවිට සිතුවේ කාමරය කුලියට ගෙන මගේ පාඩුවේ ජීවත්වන්නටයි. හැකි තරම් ඉක්මනට මෙනැනින් නික්ම යන්නටයි. එහෙත් දැන් මේ ගෙදර හැම දෙනාමත් මගේ ජීවිතයට උවමනාවටත් වඩා එබිකම් පාතැයි මට සිතිණි. පන්සල් යාමේ මැණිකේය. අමරසිරි බංඩාරත් හැම රාත්‍රියකම මගේ කාමරයට අරක් ගනී. දැනුණු ඔහු කරන්නේ මගේ බයිසිකලය වත්ත වටේ පදින එකය. මා ළිඳු ළඟ නාන විටත් ඔහු ඒ අසලින් බයිසිකලය පැද ගෙන

හිසේය. නයනා ඇවිත් බේසමකට වතුර පුරවාගෙන පන්සල් යන්නට ය කියා මුහුණ පෝදාගත්තා ය. මගේ ජීවිතයට ඒ තරම්ම ඇහිලි නොගහන්නේ වජිරා යැයි සිතූණ ද ඇත්තෙන් ම ඇගේ යටි සිතේ ගැඹුරේ මොන මොන අදහස් ඇද්දැයි මම නොදන්නෙමි. ඇතේ කෝප්පය ගෙනැත් දෙන විදිය - ඇතැම් රැයක වතුර උණුකර බේසමට හලන විදිය වැනි සුළු ක්‍රියාවලි පවා මා දකින්නේ යම්කිසි හැඟුම්බර ලතෙන් බවකි. ඇය නිහඬව මට ආදරය කරතැයි මට වරෙක සිතෙයි.

වජිරාත් - නයනාත් දෙදෙනාම ලීලාවතී මැණිකේත් මාත් පන්සල් යන්නට ආවෝය. අමරසිරි බංඩාර බයිසිකලයන් පැදගෙන ළඟ පාන යාච්චෙකුගේ ගෙදර යන බව කීවේය.

“ඔය ඉතින් අපුත් පෙල්ලම් බඩුවක් ලැබිල තියෙන්නේ” ලීලාවතී මැණිකේ යන අතර කීවාය. “ජනක පුතා යන කොට ඕකට ඉබ්බෙන් දාලා යන්න. නැත්තං අපේ පුතා ඕක ඉතුරු කරන එකක් නැහැ”

“ඉබ්බෙන් දම්වැලක් නං තියෙනවා. කොයිකටත් මං කොළඹ යනකොට ඕක තියෙන්නෙ හන්දියෙ කඩෙනෙ.”

“ඒක පරිස්සම් - ඒක හොඳයි.” ලීලාවතී මැණිකේ තාලයට මෙන් කීවාය.

හබරවැව පන්සල කුඩා එකකි. එහි මුළු මිදුලම සෙවණ කරමින් බෝධිරාජයා වැඩුණේය. පසෙකින් කුඩා විහාරයත්, පඩි දෙක තුනක් නැග යාහැකි වෙහෙර මළුවත්, වෙල්යායට ළංවූ බණ මඩුවත්, ආවාස ගෙයත් යන සියල්ල සිතට ඇතුළු කළේ සන්සුන් බවකි. හැමතැනම නිසලතාවක් විය.

ඉර බැස යන්නට ආසන්නවූ හෙයින් පලින් පල දැල්වෙන තෙල් පහන්වල එළිය කෙමෙන් ඔපවත් විය. වෙල දෙසින් සිත සුළං රළක් හමා ආවේ ය.

හැමදාටමත් මෙතැන්ට එන්න ඇත්නම් යැයි යන සිතුවිල්ලක් මා තුළ උපන.

මා බෝධියට වත් කළ වතුර කළ පුරවා ඔසවාගෙන ආවේ වජිරාත්, නයනාත්ය. ලීලාවතී මැණිකේ ද වතුර කළ පුරවා ගෙනවුත් බෝධියට පූජා කළාය. ඇ බොහෝ වේලාවක් බෝමළුවේ හිඳ වැදුම් පිදුම් කළාය. වජිරා ද අම්මාව අනුකරණය කරන්නටදෝ බොහෝ

වෙලාවක් වැලිපොළවේ හිඳගෙන දැන් එකතු කරගෙන ගොස්
මැතිරුවද, නයනාත් මමත් ඉක්මනින්ම වැද පුදා ගෙන බණ මඩුවේ
එහා කෙළවර තාප්පයට හේත්තු වී ගෙන වෙල්යායට ගොස්මග
ගලන හැටි බලමින් කතාවක වැටුණෙමු. නයනා ඇගේ පාසල
තොරතුරු කිවය. මම කොළඹ විස්තර කීවෙමි. ඇ එකම වතාවක්
පාසල් සිසුන් සමග සත්ව උද්‍යානය බලන්නට ගිය හැටි රස කරමින්
කිවය.

බෝටි පුජාවෙන් අනතුරුව අපි පහන් කීපයකුත් දල්වා, මල් පුදා
දෙවියන්ට පින්දී ආපසු එන්නට පිටත් වුණෙමු.

“දැන් ඉතින් පුතාට දෙයින්ගෙ පිහිටයි.” ලිලාවතී මැණිකේ
ඉමහත් ශ්‍රද්ධාවකින් කියා සුදු සාරි පොටෙන් මුහුණ පියදා ගත්තා.
ඇය හැසිරුණේ මගේ පාපයන් සියල්ල සෝදාහැරිය කලක මෙනි.

හිරුගේ අත්තිම එළිය බිඳ ආකාසයෙන් පරාවර්තනය වී වෙල්යාය
පුරා අළු එළියක් පැතිර විය. දම් අළු ආකාසයේ වවුල් රැනක් පියණ
ගියේ සුළඟකට හසුවී ගසාගෙන යන කළු කොඩි පේළියක් ලෙසිනි.
උන් සමග මගේ හදවතේ වූ බරක් ද ඉහිල ගියාක් මෙනි මට
හැඟුණේ.

වෙල ඔස්සේ ආ සීත සුළං පහර මම පෙණහළු පුරවා උරා
ගත්තෙමි. නයනා යම්කිසි සැහැල්ලුවකින් වටයක් කැරකී රහුමක්
පෑවාය. වජිරා මා දෙසත් බලා කිංකිණි හඬකින් හිනැහුණාය. මේ
ගමනින් ඔවුන් සැමදෙනාම තව තවත් මට සමීප වූවා සේය. ඔවුන්
මේ ගමන ආවේ මා වෙනුවෙනි. මගේ සුභ සිද්ධිය තකාය.

පත්සලෙන් එන අතර අපි විශෝනිස් නම් කට්ටාඩියා ගේ ගෙව
ද ගොඩවැදුනෙමු. ඊළඟ සඳුදාට ගෙට ආරස්සාවක් කරන්නට එහ
බවට විශෝනිස් පොරොන්දු වුණේය.

දැන් ඉතින් සියල්ල හරිය කියන හැඟීමක් මා තුළ ද විය.

අප ගෙදර එන විට මගේ බයිසිකලය කාමරය ඇතුළේ, දොරෙන්
එහා පැත්තේ බිත්තියේ ජනේලය පහළ හේත්තු කර තිබිණි. අමරසිරි
බංඩාර ළිඳෙන් තාගෙන ආවේ මා ඇඳුම් අහවර කරමින් සරමට
බයිද්දිය.

“හොඳට දාඩිය දාන කල් පැද්දා” ඔහු සතුටකින් කීය.

තව මඳ වේලාවකින් වජ්ජා ගෙන ආ විමිනි ලාමිපුවෙන් කාමරය
එළිය විය. නයනා මගේ කම්මුලේ ගාන්තට සර්වච්ඡාදිය තෙලක්
ගෙන ආවාය. එය මගේ කම්මුලේ ඇතිල්ලුවේ ද ඇයයි.

“මන්න දැන් අයියට හොඳටම හොඳයි” ඇ තොල් උල් කරමින්
කියද්දී ඇය කෙරේ අමුතූම සෙනෙහසක් මා තුළ උපන්නේය.

ඒ සිතුරාදා වැඩ ඇරී, බයිසිකලය දිනපිරි හෝටලයේ තබා මා
කොළඹ යන බස්රියට නැගේ දැන් ඉතින් සියල්ල හරි කියන
සිතුවිල්ලකිනි.

සෙනසුරාදා උදේ අවදිවන විට මගේ කම්මුලේ වූ සිරිමි සලකුණු සියල්ල මැකී ගොසිණි. හබරවැව සිදුවූ බොහෝ සිදුවීම් ද සිහිනයන්ම පමණි. සෙනසුරාදා සවස රූවිනී මුණ ගැසුන විට අනෙක් සියල්ලම මට අමතකව ගියේය.

අපි දෙදෙන කොල්ලුපිටියේ සිනමාහලක විත්‍රපටියක් නරඹන්නට ගියෙමු. එය ත්‍රාසජනක ඉංග්‍රිසි විත්‍රපටියක් විය. ඒ අතරේ එහි ආදර කතාවක් ද ගැබ්විය. මම රූවිනීගේ අතින් අල්ලාගෙන ඒ තිරයේ ලෝකයට පාවී ගියෙමි.

විත්‍රපටියෙන් පසු අපි සාප්පු සංකලනයක ඇවිද බැලුවෙමු. මගෙන් කිසිදු තැග්ගක් බලාපොරොත්තු නොවූ රූවිනී මට වැහි කබායක් අරන් දුන්නාය. “දැන් ඔයාට බයිසිකලේ යනකොට කුඩයක් ඉහළ ගෙන යන්න බැනෙ. ඒ නිසා මේක බයිසිකලේම පිටුපස්සේ බැඳල තියාගන්නකො.” ඇ කෙතරම් උවමනාවකින් මා ගැන සිතුවාදැයි මා තුළ ආදරයක් උපණ.

අපි මුහුදු ඉවුරේ අවන්හලකින් රැ කෑම ගත්තෙමු. ඇයව වැල්ලවත්තේ නිවෙසට හැරලා මා නුගේගොඩ අපේ ගෙදරට ආවේ යම්කිසි තෘප්තියකිනි. සතියක්ම දුරු ඇත දුක් විඳීම ඇය සමග පැය කීපයක් ගත කිරීමේ අගය වැඩි කළේය. ඇය හා ගත කළ සිම්න කාලය මෙසේ වඩාත් සුන්දර විය.

ඉරිදා මම අලස ලෙස උදය වරුව ගත කළෙමි. අක්කා මගේ රෙදි වික යෝදා දුන්නාය. අම්මා පිසූ බත් වේල මම රස කරමින් කෑවෙමි. හබරවැවදී මා මුහුණ පෑ පිදුපිම් කිසිවක් මම ඔවුන්ට හෙළි නොකළෙමි.

හබරවැව වනාහි තාවකාලික නැවතුම් පලක්ම පමණි.

ඉරිදා දවල් කෑමෙන් පසු මඳක් විවේක ගත් මම අම්මා හදා දුන් තේ කෝප්පයක් ද බී ගමනට පිටත් වුණෙමි. යෝදා නැවු රෙදි අතර රූපිනී මට තෑගි කළ වැහි කබාය ද විය.

තවත් සති අන්තයක් ඇවිත් ගිහිත් නුවරට ගමන් ගනිද්දී මට සිහිවූයේ රෑ තනිවම නවාතැනට යන ගමන ගැනය. පෙර වතාවත්හි අත්දැකීම් සිහින පමණක් වුවද, මේ වතාවේ මා මුහුණ පාන්නේ කුමන අවස්ථාවකටදැයි යන කුතුහලය මා පෙළුවේය.

නුවරින් හබරවැවට ගිය අන්තිම බස්රියට මා ගොඩවූයේ වන්නක් වේවායි සිතමිනි. මේ වතාවේ බස්රිය අවසන් නැවතුමට ළංවත්ම රිය තුළ ඉතිරිවූ හැම දෙනාම දෙස මම හෝදිසියෙන් බැලුවෙමි. මා එසේ කළේ පසුගිය වතාවේ මගේ කුඩය යටට ආ ගැහැනිය මෙන් මේ වතාවෙන් කවුරුත් හෝ මගදී මුණ ගැසුනහොත් ඔවුන් කවුදැයි තහවුරු කරගන්නටයි.

අන්තිමට ඉතිරිවූයේ සරම් හැඳි තරුණයින් දෙදෙනෙකුත්, කලිසම් කමිස හැඳගත් මැදිවියේ තට්ට මිනිසකුත්, වයසක ගැමි යුවලකුත්ය. මම හැමටම බසින්නට ඉඩ හැර බස්රියෙන් බැස්සෙමි. ඔවුන් හැමදෙනාම අඳුර අතට විසිර ගිය පසු මම හෝටලයට ගොඩ වුණෙමි.

දිනසිරි මුදලාලි මගේ බයිසිකලය දොර ළඟම ඇතුළත තබා තිබුණේය. මම උණු තේ කෝප්පයක් බී මුදල් ගෙවන අතරේ බස් රියැදුරාත් කොන්දොස්තරත්, මුදලාලි හා කතාවක පැටලුණෝය. මම මුදලාලිට ස්තූති කර, බයිසිකලය දම්වැල් රැහැනින් මුදා පිටතට ගෙන එයට ගොඩනැංගෙමි.

අවට වාගූබ සිසිල් පැහැදුල් එකක් විය. රැහියන්ගේ රියම් කපන හඬත්, ළඟපාන ගුවන් විදුලියක වර බරයත් පමණි ඇසුණේ.

අනෝමාගේ නවාතැනට යන තෙක් මහ මඳ නැග්මක් විය. එහෙත් තේ කෝප්පයෙන් ලද උත්තේජනයෙන් දෝ මට ඒ කඳු නැග්ම අපහසුවක් නොවීය. අනෝමාගේ නවාතැනවූ නන්දසේනගේ

ගෙදර දොරකඩ අදත් සුදු එළිය දැල්විණි. තාප්පයෙන් මෙයට
එයින් මඳ එළියක් ගලා ආවේය.

මෙතැන පසු කළාට පසු ගමන පහසු විය. පාර පැතලි විය.
මහතොට කිසිවකුත් නොවූයෙන් මට මුළු පාරම බදු අරගෙන මෙන්
ගමන් ගත හැකි විය. බයිසිකලයේ ඉදිරියේ වූ කණ්ණාඩි එළිය පාර
යන්තමට එළිය කළේය. අවට තිත්ත කරුවල විය. සඳ ඉතා ඉහල
වියනේ වළාකුල් ගොන්නක සිරවී සැඟවී තිබිණි.

කුඹියන් කැලේට ළංවෙද්දී මට යළිත් බයිසිකලයෙන් බයින්තට
සිදුවිය. මෙතැන නැගීම වැඩිය. පාගන්නට බැරි තැන මම හරි
අරිමින් බයිසිකලයෙන් බැස්සෙමි. දැන් එය තල්ලු කරගෙන කුඹියන්
කැලේ කොටස පසුකළ යුතුය.

එක්වනම ඉදිරියෙන් සිහින් හඬක් ඇසෙන්නට විය. මගේ හඳ
ගැස්සිණි. හඬ තවත් පැහැදිලි විය. කිංකිණි සෙලවෙන්නාක් බදු
හඬකි. විලිං විලිං සලං සලං.....

අඳුරේ කිසිවකුත් නොපෙනේ. මම ගමන බාල කළෙමි. හඬද
නැවතුනාක් මෙන් හැඟුණි. යළිත් විලිං විලිං සලං සලං ගැ හඬ මඳක්
ඇත් විය.

කුඹියන් කැලේ අඩවියේ සෙමින් යාමත් අනුවණ කමකි. මම
නොදින් අඳුර දෙස බැලුවෙමි. කිසිවකුත් නැත. “හොල්මන් වුනත්
හැමදාම නෑ නොවේ” දැයි සිත කීවේය. “හොල්මන්වලටත් නිවාඩුවක්
එපැයි” මම ඉතිපිසො ගාලාව මැතිරුවෙමි.

කුඹියන් කැලේ පසුකළ සැනෙන් මම බයිසිකලයට නැගී පැහැවෙමි.
පාර යළිත් සමතලාවකි. හුළං කපාගෙන ගිය මට යළිත් අර කිංකිණි
සෙලවෙන හඬ ඇසෙන්නට විය. අඳුරේ කිසිවක් නම් නොපෙනේ.

එහෙත් මම සිත දැඩි කරගෙන වන්නක් වේවායි ඉදිරියටම
පැහැවෙමි.

එක්වනම විලිස්සෙන සිතහවකුත් දිලිසෙන දෑසකුත් මා ඉදිරියේ
මතු විය. බයිසිකලයේ ලාම්පු එළියෙන් දිලිසුන කුඩා දෑස රත්
පැහැයකි; විලිස්සෙන දත්වලින් සමහරක් උල් වී තිබිණි. එයට
ඉහළින් තවත් අඳුරු මුහුණකි. ඒ මුහුණේ සම ඇතිලි වියැළී ගොසිනි.
දෑස ඔරවාගත් ගමන්ය. හිස වටා සුදු පණුවන් තටත්තාක් සේ කෙස්
කැරලි ගැසිලාය.

විලිස්සුණ මුවින් “වීස්” හඬක් නික්මුණි. ගෙජ්ජි වැලේ හඬ උස්ව ඇසෙන්නට විය.

“බර බාගයක්!”

එහි පිටුපස හිඳ සිටියේ කුඩා වඳුරෙකු තුරුළු කරගත් වයසක බැහැනියකි. බරබාගය පිරෙන්නට ලට්ට ලොට්ට විය. මා වෙත විරිත්තුවේ වඳුරායි. සුදු පණුවන් නටන්නාක් සේ පෙනුණේ අර මහඳු බැහැනියගේ කෙස් රොදයි.

“මානියා” යි ඇ බැහැර හඬකින් කීවාය. “හා කොහොමද?” මම දහිරියකින් කීවෙමි. “මං බයවුණේ මේකටදැයි” සිතුවෙණි. කරන්නය දක්කා ගෙන ගියේ මැදිවියට ලංවෙත් මිනියෙකි. ඔහුගේ නිරුවත් උඩකයක්, මුහුණත් කළුවත් කළු විය. රතු කළු ඉරි දිවු සරම ඔහු කැසපට කවා සිටියේය.

මම හොඳින් ඔහු දෙස බැලුවෙමි.

ඔහු බුලත් කහට බැඳී දත් පෙන්වමින් සිනාසුණේය. ඒ දැසේ වෙහෙසබර ගතියක් විය.

ඔවුන් කොහේ සිට කොහේ යනවාදැයි මම නොදන්නෙමි. මිනිසා යමක් කීවද මට නොවැටහිණි. ඊළඟ මොහොතේ මට සිතුවෙණි ඔවුන් ද අවතාර විය නොහැකි ද කියායි. කලින් වතාවේ මගේ කුඩය යටින් ආවේ සිසිලිත්ගේ අවතාරය නම් - කන්ද උඩ බලා සිටියේ බක්කාගේ අවතාරය නම් - මේත් අවතාර විය නොහැකිද?

මම හැකි වෙර යොදා බයිසිකලය පැහුවෙමි. තව විනාඩි පහළොවකින් පමණ මට ගෙදරට ළඟා විය හැකි විය.

“අම්මේ ජනක අයියා එනවා” ඉස්තෝජ්ජුවේ බලා සිටි නයනා කෑගසමින් ගෙට දිව්වාය.

අමරසිරි බංඩාර ඉස්තෝජ්ජුවට ආවේය.

“අයියා නැතුව අපි පාලුවෙ හිටියා” ඔහු මුලින්ම කීවේය. “කරදරයක් උනාද අයියට එනකොට?”

“බරකරන්නයක් නම් හම්බ උනා. ඒක ඇතුළෙ වඳුරෙකුත් හිටියා.”

“හොල්මන් කරන්නයක්”

“නෑ මල්ලි හොල්මන් කරන්නයක් නොවී. තව ටිකකින් මග ඒවි.”

තව මඳකින් නයනා යළිත් පිලට දුව ආවේ අතකින් ගත් පොතක් ඇතිවය. කහ පැහැ කවරය සහිත පොත ඇ මා වෙතට පැවය.

“මේක අයිට. අලුත් පිරිත් පොත කොට්ටෙ යට තියන් බුදියෙන්ට.”

“අනේ...”

“අනේ නෙමෙයි ගන්ට. අපි ඊයෙ ගෙනැවෙ.”

“බොහෝම ස්තූතියි නංගී”

“ඉස්තූතියි කියල මදි. දැන් ඉතින් හැමදාම මාව බයිසිකලේ නියාගෙන ඉස්කෝලෙ ළඟට ගිහින් දාන්න ඕනැ.”

සිතුරාදා මා ඇයව මහ හැරියේ තවම පළපුරුදු මදි බව කියමිනි. දැන් නම් මට ගැලවීමක් නොවීය.

අමරසිරි බංඩාර බයිසිකලය ගෙන ගොස් කාමරයේ එහා බිත්තියේ කවුළුව ළඟ හේත්තු කළේ කෞතුක වස්තුවක් තරම් පරිස්සමකිනි. වජ්රා මට වතුර බේසමක් පිළියෙළ කර දුන්නාය. සදුදා හවසට දෙහි කැපීම වතුර මැතිරීම සේරම ලක ලැහැස්ති බව ලිලාවතී මැණිකේ කීවාය. මුණ කට සෝදාගත් මම මහා බඩගින්නකින් කෑම ටික කෑවෙමි. කැකුළු බතේත් වෑංජන වලත් හොඳ රසයක් තිබිණි.

අමරසිරි බංඩාර වැඩි කතා බහක් නැතිව මේසය ළඟ හිඳ සිටියේ ඇතුළු කාමරයෙන් ලිලාවතී මැණිකේත් නයනාත් පිරිත් කියන හඬ ඇසුණ හෙයිනි.

මා මගේ කාමරයට යන අතරේ ඔවුන් දෙවියන්ට පින් දෙනු ඇසිණි.

අමරසිරි බංඩාර ද මා අනුවම කාමරයට ආවේය. බොහෝ කලකින් නොදුටුවකු සේ ඔහු මා හා දොඩමළු වුණේය.

පාරේ ගෙජ්ජ වැලක හඬක් නංවමින් කරත්තයක් ගියාද නැද්ද කියා විපරම් කරන්නට මට අමතක විය.

මම ඇදෙහි ඇලවී ගෙන අමරසිරි බංඩාරට කියවන්නට හැරියෙමි. වෙහෙසින් මගේ දෑස පියවී යද්දී ඔහු “අයිට ඉතින් නිදිමතයි වගේ” කියමින් හුනස්නෙන් නැගිටිවේය.

“ඔව් මල්ලි මහත්සියි.”

“අයියා බුද්ධියෙන්ට. මං යනවා පාන නිවන්ඩද?”

“නිවාගෙන දොර වහගෙන යන්න මල්ලි” අඳුරේ දොර වැසිණි.

වෙහෙස වැඩිකමටදෝ මම දැඩි නින්දක ගැටුණෙමි. හදිසියේ රු දෙගොඩ හරියේ දැඩි සිතලයක් දැනි මම අවදිවුණෙමි. මා පොරවා සිටි රෙද්ද ඉවත්වීලාය. කාමරයේ දොර යන්නම් හැරිලාය. වළාවෙන් පෙරි එන සඳ එළියෙන් මට පෙනුණේ දොර රෙද්දේ කෙළවරක් සුළඟට නටන ආකාරයයි.

අමරසිරි බංඩාර හරි හැටි දොර නොවසන්නට ඇති. දොර සුළඟට ඇරෙන්නට ඇති. දැඩි අලස කමින් වුවද මම නැගිට දොර තරයේ වසා යළිත් ඇඳට නැගී රෙදි කඩ පොරවා ගත්තෙමි.

එක්වනම බයිසිකලය සෙලවෙන හඩ ඇසිණි. ඉබ්බා සහිත දම්වැල බර සලං හඩක් නැගීය. මගේ හද ගැස්ම වැඩිවිය. බයිසිකල් සිනුවත් යන්නමට හැඩවිණි.

මම අසා සිටියෙමි. සියල්ල නිහඩය. කොට්ටය කෙළවර වූ විදුලි පහන මම බයිසිකලය වෙත එල්ල කළෙමි. එය තවමත් ජනේලය පහන හේත්තු කළ තැනම තිබිණි. මෙයට හේතුවක් තිබිය යුතුය. අමරසිරි බංඩාර බයිසිකලය ගෙනැවුත් හේත්තු කරද්දී එය හරි හැටිම සිරුවට බිත්තියට හේත්තු නොවන්නට ඇතැයි මා සිත තර්ක කළේය. දොර සුළඟට ඇරෙන්නට ඇති. ඒ සුළං පහරටම බයිසිකලය යන්නම් සෙලවී බිත්තියට හේත්තු වෙන්නට ඇති. එය සිදුවෙද්දී දම්වැලත් සිනුවත් සෙලවෙන්නට ඇති.

හිත හදාගත් මම හිස සිට දෙපතුලටම රෙදි කඩ පොරවාගෙන ඉතිපියො ගාථාවත් මතුරා යළි නින්දට වැටුණෙමි. ඇසෙන හැම හඬටම අප බිය විය යුතු නෑ නොවේද? අපට නෑසෙන සියුම් හඬවල් කීයක් නම් ඇද්ද? ඒ සියල්ලමත් ඇසුණා නම් අප කොයිතරම් තැනි ගනිවිද?

වරක් යන්නම් අවදිවෙද්දී මට ගොනෙකු ගෙල බැඳී ගෙජ්ජ වැලක් සෙලවෙනු ද ඉතා ඇතින් ඇසිණි. රාත්‍රියේ දුටු බර කරත්තයත්, එහි පිටුපස සුදු කෙසින් යුතුව හිඳ සිටි කළුවත් කළු ගැහැනියත්, ඇගේ අතෙහි රුදුණ විලිස්සෙන මුහුණින් යුතු වඳුරාත්, මගේ මතකයට නැගිණි. ඔවුන් මේ රාත්‍රියේ කොතැනක ඇද්ද?

අදියම් හිරු තිරණින් රාත්‍රියේ බහු භූත සියල්ල අමතක විය.
රැවුල බාත්තට පසුපස පිලට ගිය මම මුහුණ පිරික්සා බැලීමේදී
සිරිමි සලකුණු එකතු කොටිය.

මා කැඩපතින් මුහුණ බලනු දුටු නයනා “අද අයියාගේ මුණ
එළිය වැටිලා”යි කීවාය.

“කවුරුවත් ඊයේ රෑ හිරුවේ නෑ නේද?”

“නෑ නංගි මං ඒවට බය නැහැ.”

“නෑ අයියාගේ කොට්ටේ යට අයුත් පිරිත් පොත තිබුණානේ
ඒකයි.”

“මොනව උනත් නූනත් කමක් නෑ අද හවස අපි ආරස්සාව
කරනවා” මුළුතැන්ගෙයි සිටි ලිලාවතී මැණිකේ කීවාය. “ජනක පුතා
අද වැඩ ඇරිව්ව හැටියේ එනවනේ.”

“ඔව් අම්මා”

“අයියා මාව බයිසිකල් තියත් ඉස්කෝලේ ගෙට යනවනේ?”
නයනා පිංසෙන්ඩු වුණාය.

“මන්න වැටිල කුටාල වුනොත් මට දොස් කියන්න එපා.”

“නෑ නෑ අපි වැටෙන්නේ නෑ අයියේ අනේ ”

“හා හා ”

“මොනව හරි උනොත් මං අහකට පනින්න.”

“මේ කෙල්ලගේ වියේ” ලිලාවතී මැණිකේ අප අතට එමින් කීවාය.
මම ඇසක් වසා සිනාසුණෙමි.

පිටුපස පිලෙන් බැටු කල ඇතට විහිදෙන වත්තත්, උසට වැඩෙන
කොස්, අඹ දඹ වැනි ගස් කොළන්ද පෙනෙයි. මා රැවුල බා අවසන්
වෙන විටම ඒ දෙසින් කඩිනමින් ඇවිද ආවේ අමරසිරි බංඩාරයි.

“ආන් පල්ලෙහා අමුත්තො වගයක් ඉන්නවා” ඔහු ඇතදිම
කීවේය.

“කවුද?” නයනා ඇසුවාය.

“නාකි දෙමළ ගැනියෙකුයි - මිනිහෙකුයි. මිනිසා ඒ ගැනියෙ
පුතා වෙන්වැනි. වඳුරෙකුත් ඉන්නවා බර බාගයකුත් තියෙනවා”

“අහිංසාවියෝ” ලීලාවතී මැණිකේ කීවාය. “ඔය මිනිස්සු මීට හුඟාක් කාලෙකට ඉස්සරත් ඇවිත් කුඩාරම් බැඳගෙන ඉඳල ගියා. ඒ ගැන සාස්තරත් කියනවා.”

“දැනුත් ඔං කුඩාරමක් ගහනවා.”

“ඒ කාලෙ ජෝඩුවම හිටියා. පුතාත් එක්ක. බුරුවො දෙන්නෙකුත් හිටියා.” ලීලාවතී මැණිකේ අතීතය මතක් කළාය.

“බුරුවො නං දැක්කෙ නෑ. බරකරන්නයකුයි - ගොනෙකුයි ඉන්නවා.” අමරසිරි බංඩාර වාර්තා කළේය. “අයියා ඊයෙ රාත්තිරියෙ දකින්න ඇත්තෙ ඕගොල්ලො වෙත්ඩෑ.”

“හරියට හරි”

පෙරදා රූපේ දුටුවත් මෙසේ ජීවමානවීම හිතට සැහැල්ලුවක් විය. නයනාව බයිසිකලයේ තබා ගත් මා හන්දිය අතට පියැඹුවේ ද ඒ සැහැල්ලුවෙනි.

“කොහොමද මහත්තයා බයිසිකලේ ? වරදක් නැතෙ?” ජයසිරි මා දුටු සැණින් ඇසුවේය.

“අපෝ නැහැ කිසි කරදරයක් නැ. කඳු පාගන එක තමයි ටිකක් අමාරු.”

“කඳු නැග්ගොත් පල්ලමකුත් එනවනෙ මහත්තයා”

“ඒක හරි”

“මං දැක්කා ජනක රියේ රැඳියා අපේ ගේ ළගින් යනවා” අනෝමා හෙළි කළාය.

“මං කාමරේ ජනේලෙන් දැක්කා ඊට පස්සෙ තමා මං නිදාගත්ඩ ගියේ.”

“කියට චිතර ද - හොඳයි?”

“දහය පහුවෙලා”

“හොරා බලන් හිටියනේ?”

“ඇයි තහනං නීති දාලා තියෙනවද? ඔයා කරදරයක් නැතුව ගියා කියල දැනගත්තට පස්සෙ තමා මං ඒ ජනේලෙ වැහුවෙ.”

මම නිහඬ වීමි.

“ඊට කලින් කරත්තෙකුත් ගියානේ ද ජනක?”

“ඔව් මං දැක්කා. ආන් දැන් ඒගොල්ලො අපේ චන්ත පල්ලෙනා බුඩාර ගහලා. අහිගුණ්ථිකයො වගයක්ලු. ඒ ගැනි සාස්තරන් කියනවලු.”

“අනේ මටත් ආසයි සාස්තර අහන්ඩ ”

“ඉතින් දවසක ඇවිත් අහගන්න එකයි තියෙන්නේ”

“දවසක මං එන්නංකො”

“ඒත් ඉතිං කරුවල වැටෙන්නි කලින් එපැයි. අන බලලා සාස්තර කියන්න” මම මතක් කළෙමි.

“දවසක වැඩ ඇරිච්ච හැටියෙ මං එන්නං. ඔයා මාව ගෙනැත් බස්සනවනේ?”

“බලමුකො”

“ඒ හරියෙ හොල්මන් තියෙනව කියනවනේ”

ඒ කතාව ඇසෙත්ම ජයසිරි කරබාගෙන ඉවතට ඇවිද ගියේය. සිසිලිත් ගේ සිද්ධිය අප දෙදෙනා අතරේ රහස්‍යත්ම විය. ඒ ගැන තවදුරටත් භාරා අසන්නට මා තුළ පිරියක් නොවීය.

මා ගෙදර එන විටත් වියෝනිස් කට්ටඩියා දෙහි කැපිල්ලට හා සාන්තියට ලැහැස්ති වෙමින් සිටියේය. ඔහුගේ අත් උදව්කරුවා වූ හැන්ඩ් ගොක් වියමනෙන් තටු හැඳුවේ ඉස්තෝප්පුව බදු අරගත් කලක මෙනි. මේ සියල්ල මා වෙනුවෙන් යැයි මට සිතූණේ ගොක් අතු තැනි තැන්වලින් පනිමින් කාමරයට යද්දීය.

“අයියට නාගන්නැයි අම්මා කියනවා” කාමරයට ආ අමරසිරි බංඩාර කීවේය. “අයියා මං බයිසිකල් අරන් පෙට්ටි කඩ්ට දුවල එන්නිද? කළමනා වගයක් ගේන්ඩ.”

“අනේ යන්න අරන් යන්න.” යැයි මා කියන විටත් අමරසිරි බංඩාර බයිසිකලය අරන් ඉගිලිලාය. ඔහු බලා සිටියේ මා එනතුරු නොවේ. බයිසිකලය එන තුරුය. මම ළිඳ ළඟට ගොස් නාගෙන විත් සුදු කලියමත්, කම්පයත් හැඳගත්තෙමි. සෙත් සාන්තියට ආ අයටත් හරියන්නට මුළුතැන් ගෙයි රැ කෑම පිළියෙළ කරමින් සිටි වජිරා, ඒ අතරේ මට තේ කෝප්පයත් ගෙනැවුත් දුන්නාය.

“අයියා හැමදාමත් සුදු ඇන්දොත් කොච්චර අගේදැ”යි ඇතිකමට කීවේ දොර රෙද්ද ළඟින් ඇත්ව යන අතරේය.

මිදුලේ පහන් පැලක් ගොක් වියමනෙන් ගොඩ නැගිණි. ඒ තුළ පහන් දැල්වී ඉදිරියේ මල් සත් වර්ගයක් පූජා විය. ඒ සියල්ල තෙළ ගෙන විත් නිබුණේ නයනාය. කෝපලා නම් ඇගේ මිතුරියක් ද උදව්වට ඇවිත් සිටියාය. මේ හැරෙන්නට කෝපලාගේ අම්මාත් අහළ පහළ මා මෙනෙක් නොදුටු කීප දෙනාත් අද ගොම්මනේ මේ ගෙදරට ගොඩවූහ.

ඒ අතරේ වත්ත පහළ කුඩාරම් මඩු බැඳගත් අහිගුණවික ගැහැනියක් -- ඇගේ පුතාත් මා හොඳ හැටි දැක ගත්තේ මෙදාය.

නිලම්මා නම්වූ ගැහැනියට වයස අවුරුදු හැට පහක් පමණ වන්නට ඇත. ඇගේ කළු මුහුණේ එතරම් වයස් රැලි නොවුවද, පැසුණු හිස කෙස් නිසා වයස් බව පැවසේ. මා තුළ විශ්මය එළවූ අතික් කාරණය වූයේ ඇ දිවුකයට සැටියක් නැතිව සාර්පොටකින් පමණක් දෙනන ආවරණය කර සිටීමයි. ඇ පිටුපස පිළේ කණුවකට හේත්තු වී, ඉදිරියට දිගු කරගත් දෙපය ඇස්වටය ලඟින් හරස් කොටගෙන, දැන ඔඩොක්කුවේ එක්කොට රඳවා දැස් පියා හිඳ සිටියේ භාවනා කරන්නාක් මෙනි.

ඇ අත බලා සාස්තර කියනවා පමණක් නොව, පේනයකින් මෙන් ඉස්සරහට වෙන දේද, හිත ද කියවන බව වජිරා මට රහසෙන් මෙන් කීවාය. ඇත්තෙන්ම නිලම්මා දෙස බැලූ බැල්මටම ඇය තුළ යම්කිසි අද්භූත බලවේගයක් ඇතැයි මට හැඟුණි.

කරුපත් නම් වූ ඇගේ පුතා වැඩිපුර ගැවසුණේ ඉදිරි මිදුලේය. විටින් විට බුලත් විට කෑ ඔහු විටින් විට කෝටු කැබැල්ලකින් හෝ සිහින් යකඩ කටුවකින් කසට බැඳුණු දත් සුද්ද කළේය. ඔහු යම්කිසි අසහනයකින් ජීවත් වෙතැයි බැලූ බැල්මටම මට පෙනුණි. ඔහු හැසිරුණේ යම්කිසි කඩිනමකිනි. ඔහු එක තැනක රැඳුණත් ඒ නොඉවසිලි ගතිය ඔහු තුළ ඇති බව පෙන්නුම් කළේ ඇත මැන බැලූ දැසයි. මා ඔහුව දුටු හැම වතාවකම ඔහු හැඳ සිටියේ රතු කළු ඉරි දිවු සරම් කඩයි. නිරුවත් උඩුකයේ මනාව වැඩුණු පපුතුරේ කහ නූලකින් එල්ලෙන කුඩා රත් සුරයක් විය. පොකුටු වූ කළුකෙස් වැසෙන්නට ඔහු ඉඳහිට ජටාවක් බැන්දේය.

කරුපත් පලින් පල ගොස් වදුරා නටවා හෝ නයා නටවා හෝ මුදල් යොයා ගෙන එන බව අමරසිරි බංඩාර මට කීවේය.

වියෝනිස් සාලයේ කෙළවරක අඳුන උග හිඳ මතුරන්නට පටන් ගත්තේ රාත්‍රි හතට පමණකි. මේ වෙනවිට හැන්ඩ් විසින් ගොඩනගන ලද පහන් පැල තටු, සැරසිලි ආදිය මිදුලේත්, සාලයේත් ඉස්තෝප්පුවෙන් විය. මෙයින් අවට යම්කිසි අපිරියක් මැවිණි. හොඳක් වෙන්තේය යන සිතුවිලි හැමදෙනාම තුළ විය.

සාලයේ එවු පැදුරු මත කීපදෙනෙක් හිඳ සිටියහ. මම ද මඳ වේලාවක් බලා හිඳ කුස්සිය පැත්තට ගියෙමි. දෙහි කපන විට තව ද වේයැයි වජිරා කීවාය.

හදිසියේම දඩ් බිඩ් ගාගෙන පිලිකන්න පැත්තට කටුදෝ ඉදිරියේ සිට දුටු එන හඬ ඇසිණි. මා නිගැස්සුණ ද පිලේ කණුවට හේතු වී හිඳ සිටි නිලම්මා නම් වගක් නැතිව දැස් පියාගත් ගමන්ය. කුස්සියේ දොරකඩ සිටි වජිරා මගේ අතින් ඇල්ලුවේ නොසිතාමය.

නිලම්මාගේ හිසට පිටුපසින් මෙන් මිදුලේ අඩ අඳුර තුළින් ගිනි මල් විසිරුණි. සිදුවන්නේ කුමක්දැයි දැනගත් සැණෙන් වජිරා අත මුදාගත්තාය.

“අනේ මං බය උන තරම අයියා” යි ඇ කීවාය.

අඳුරේ ගිනි විසිවුණේ හැන්ඩ් දැල්වූ දුම්මලවලිනි. ඔහු පසු පසින් වියෝනිස් ද තව තුන් දෙනෙක් ද වූහ. ගෙයි වටේ දුටුගෙන මෙන් ගිය හැන්ඩ් ආවේසයකින් මෙන් හැම මුල්ලකම දුම්මල විසි කරමින් ඒවාට ගිනි ඇවිළුවේ අතින් ගත් පන්දමකිනි. මෙසේ ගෙය වටේම දුටුගිය ඔහු අනතුරුව ඉස්තෝප්පුවට විත් එහි දොරකඩ තතර වුණේය.

වියෝනිස් ගෙතුළ වූ අඟුරු කබල දෙකක ගිනියම් වෙමින් තිබූ පොල් කටු අඟුරු ගෙනවුත් දොරකඩ හලත්ම, හැන්ඩ් ඒ ගිනි ගොඩ මත පා තබමින් නැටුමක යෙදුණේය. ඒ හැම අතරින් මට පෙනුණේ නයනාගේත්, කෝසලාගේත් බියගත් දැස්ය. කුඩා මුව පොච්චන් දෙදෙනකුසේ ළංව සිටගත් ඔවුන් එකිනෙකාගේ අත් අල්ලාගෙනය. හැන්ඩ් පරලයකට පත්වී හිස දැනට සලමින් නැටුවේය. ඔහුගේ දිගු කෙස් රල කැරලි හැම අතටම විසිරෙමින් වෙනම නැටුමක් පෑය. තවත් මඳ වේලාවකින් ඔහු හති දමමින් දහදිය වගුරුවමින් සාලයට දුටුගොස් අඳුන ඉදිරියේ පැදුර මත ඇඳ වැටුණේය.

චතුර ඉසීමෙන් පසු ඔහු නැගිට හිඳ ගත්තේය. විශෝනිස් ඔහුට සුදු කඩක් පොරවා අඳුන ලෙස වූ පහනෙහි දැල්ල මඳක් උස් කළේය.

හැන්ඩ් අපට නොතේරෙන භාෂාවකින් මොනවාදෝ දොඩවත්තට වූයේ වෙච්ලන කට හඬකිනි. විශෝනිස් ඒ ලෙහම හිඳ අපට ඇසෙන්නට කතා කළේය.

“මේ ගෙට බැල්මක් වැටිලා තියෙනවා. මළගිය පරාණකාරයෙක්. කලින් කරපු බන්ධනයක්. ආසාවක් නිසා ඇවිත් හැසිරෙනවා. අපි අද දැන් ගේ හතර වටේ ආරස්සා කරනවා. ඒ අතරෙම අපි මේ ගෙදර අයටත් සෙන් සාන්තියක් කරලා චතුර මතුරලා දෙහි කපනවා. එහෙමයි නේද?”

පැදුරක හිඳ සිටි ලීලාවතී මැණිකේ “එහෙමයි” කීවාය.

“තව ටික වෙලාවක් අපි මේ මැතිරීම කරනවා. යන යකා යනකොට සලකුණක් කරගෙන යාම. එහෙමයි නේද?”

“එහෙමයි” ලීලාවතී මැණිකේ දෝකාර දුන්නාය.

හැන්ඩ් තව තවත් මොනවාදෝ මැතිරුවේය. මගේ අවධානය බිඳුණේ පිටත කවුදෝ ඇවිද එන බව මා සිටි තැනට පෙනුණ නිසාය. මම නැගිට ඉස්තෝප්පුවට ආවෙමි.

එහි දැල්වුන පැට්‍රොමැක්ස් ලාම්පුවේ එළියෙන් මට පෙනුණේ ගේ අතට ආ තිදෙනෙකි. ටිත්‍රා, අතුල සහ අනෝමා ...මම මිදුලට ගියෙමි.

“ඕගොල්ලො මොනව කරනවද මෙහේ?” කටහඬ බාල කොට මම ඇසුවෙමි.

“ඔයා කිව්වේ නැතුවට අපිට ආරංචි උණා තොව්ලේ” අනෝමා සිනාසී කීවාය.

“තොව්ලයක් නෙමේ - ආරස්සාවක් ”

“මොකක් හරි. කාටද ජනක යකා වැහිල තියෙන්නේ?”

“කාටවත් යකෙක් වැහිලා නෑ - අනෝමා දන්නේ නැද්ද මෙහෙ මැණිකෙ හිතුව ගේ ආරස්සා කරන්න කියලා...”

“ගේ ආරස්සා කරන්න ඕනෑ ඔයාගෙන්!”

“මේ අනෝමගෙ වදේට අපි ආවේ ජනක” අතුල පැහැදිලි කළේය.
“කමක් නෑනේද? අපි හිතුව මේ පැත්තට ඇවිදගෙන එන්න.”

“ඒකට මොකද එන්න එන්න”

“අපි එළියෙන් ඉම්මු” විත්තා කීවාය.

“යං මගෙ කාමරේට. ඉස්සරහ කාමරේ” මම රහසින් මේන් කිවෙමි. “තව ටිකකින් දෙහි කපල ඉවර වෙයි.”

“මේ ඒක නෙමේ. අපිට මේ ආවට හොල්මන් මොනවත් නම් හම්බ උනේ නැහැ” අනෝමා තවම කතා කරන්නේ දහකාර දැරියක ලෙසිනි. ඇගේ සිතේ ඉල්පෙන සතුටක් හැසිරෙන ආකාරයෙන් ද පෙනේ.

“යමු යමු”

මා අනුව තිදෙන ඉස්තෝප්පුවේ පැත්තකින් වූ මගේ කාමරයට ඇතුළු වූහ.

විත්තාත් අතුලත් ඇඳ මත හිඳගත් අතර, අනෝමා මේසය ළඟ සුටුව අරක් ගත්තාය.

“හම්! මේකයි එතකොට ඔයාගෙ නවාතැන් පොළ” ඇ කීවේ විමසුමෙන් වටපිට බලමිනි. ඇය උවමනාවටත් වඩා හොඳට හැඳ පැළඳ ගෙන ආවැයි මට සිතිණි. දිලිසෙන නිල්පාට ගවුමක් අතට රන් වළල්ලක්. ඇගේ වත්සුණු සුවඳත් මට දැනිණි. විත්තා එයට වඩා වාම්ව රෝස පැහැ ගවුමක් හැඳ සිටියාය. අතුල ද ළාපැහැ කම්සයක් කලිසමක් හැඳලාය.

“අපි මෙව්වර කල් හිටියට අද තමයි මෙව්වර දුර මේ පැත්තට ආවේ.” අතුල පහත් හඬින් කීය. “කොහොමද ජනකට මෙතන හම්බ උනේ?”

“අපෙ යාළුවො වගයක් ඉන්නව ගලහ. ලීලාවතී මැණිකෙව කලක ඉඳල දන්නව. ඒගොල්ලො මට හබරවැටට එන්න උනැයි කිව්වම ඒ ගොල්ලො තමයි මෙතැන පංගාඩං කරල දුන්නේ.”

“දුර තමා ටිකක්”

“දැන් මට බයිසිකලේ තියෙනවනෙ. ගාණක් නැහැ. මේ ඩිංගක් ඉන්න” කී මා දොරෙන් පිටවූයේ මුළුතැන්ගෙට ගොස් අමුත්තන්ට බීමට යමක් ගෙන එන්නටයි.

සාලයෙන් යා නොහැකි නිසා මම වටයෙන් පිලිකන්නට ගියෙමි. ඒ යන අතරේ මා මොහොතකට ගැස්සුණේ අඳුරේ මා අතට පිය

නගමින් සිටි නිලමීමා දැකීමෙනි. ඇ ඉතා සිරුවෙන් බිම බලාගෙන පිය මැත්තේ භාවනාවකින් මෙනි. ඇ මා ගැන වගක්වත් ගත්තේ නැත. ඇය ජීවත්වන්නේ වෙනම ලෝකයකැයි මට සිතීමි.

වජිරා කුසස්සියේ සිටියාය. “අතේ නංගි මේ මගෙ බැකුවෙ යාළුවෝ තුන් දෙනෙක් ආවා බොන්න මොනවත්”

“මං හදල ගෙන්නං අයියා, අඳුර ගන්නත් ආපයි”

මට ආපසු සිතු තරම් ඉක්මනට පෙරළා කාමරයට යාමට ඉඩ නොලැබීමි. මා සොයමින් අමරසිරි බංඩාර පසු පිලට ආවේය. “අන්න අයියා හොයනව. එන්න දෙහි කපන්න”

“මේ දැන්?”

“ඔව් දැන් තමා”

මම ඔහු අනුව සාලයට ගියෙමි. අඳුන ලඟ පැදුරේ මට හිඳ ගන්නට සිදුවිය. සුදු පිරුවටයක් මා හිස වසා වැටීමි. වියෝනිස් ගිරයෙන් අල්ලා ගත් දෙහි ගෙඩියක් මගේ හිස සිට දෙපතුල දක්වා ඇද ගෙන ගොස් යමක් මතුරමින් ලඟවූ දිය බාල්දියක් ඉහළින් දෙහි ගෙඩිය “ටකස්” ගා දෙකට කපා දියට හෙළුවේය. මම සැහැල්ලුවකින් හිඳගෙන සිටියෙමි. දෙහි ගෙඩිය ඇඟ ගැවෙද්දී පලින් පල කිනියක් මෙන් දැනුණා හැරෙන්නට වෙන හැඟීමක් නොවීය. මෙසේ දෙහි ගෙඩි කීපයක් කැපුණාට පසු මට යන්නට අවසර ලැබීමි.

මා කාමරයට එනවිට තිදෙනා හිඳගත් තැන්වලම සිටියහ.

“කෝ ඔයා කොහේ ගියාද?” කී අනෝමා එක්වනම ඇඳි ඉහළවූ කවුළුවෙන් පිටත බලා බියගත් දෑසින් “අර?” යැයි කීවාය.

ඇය ඇඟිල්ල දිගු කළ දිසාව මම බැලුවෙමි. ජනේලයේ යකඩ කුරු අතරින් බලා සිටියේ අන් කිසිවෙකු නොව නිලමීමාය.

මට සිතා නොවී නොහැකිවිය. “ඒ තමා නිලමීමා. අහිකුණ්ටික ගැණි සාස්තර කියන”

“අතේ ඇත්තට මටත් සාස්තරයක් අහන්න ඕනැ” අනෝමා කීවාය.

නිලමීමා යමක් මතුරමින් කවුළුවෙන් ඇත්ව අඳුර අතට ගියාය.

“අපි දවසක අහමුකො”

“මං හෙට හවසට එන්නද මෙයා?”

“මිනැ නං එන්න”

“ඉඳි ඇරිල එන්න”

අපේ කතාව නතර වූයේ බන්දේසියක බිම වීදුරු හතරක් තබා ගත් වජිරා කාමරයට ඇතුළු වූ හෙයිනි. සුදු ගවුම හැඳ සිටි ඇ වෙන වූයේ පෙර මා නොදුටු සන්සුන් ඉරියව්වකි.

ඇ තිර රෙද්ද මැත් කරමින් බන්දේසිය දැනින් ඔසවා ගෙන ඇතුළට ආවේ දේවාලයකට ඇතුළු වෙන බැතිමතියක අයුරෙනි.

“මේ තමා වජිරා” මම හඳුන්වා දුන්නෙමි. වජිරාත්, අනෝමාත් එකිනෙකා දෙස බලා සිතා පැවෝය.

“මම අනෝමා” අතවූ ලේන්සුව ඇඹරවූ අනෝමා කීවාය. “අර ඉන්නේ චිත්‍රා, අතුල” වජිරා සිනාසී බඳුන් පාත්ම, අනෝමා එකක් ගෙන “තැන්කස්” කීවාය.

වජිරා අනෙක් බඳුන් චිත්‍රාට හා අතුලට දෙන්නට ඒ පැත්තට හැරුණා පමණි. පිටත “කරාස්” ගා මහා හඬක් නැගිණි. අනෝමා අතවූ වීදුරුව ඇගේ අතින් ගිලිහී බිම වැටී කැලි කැලිවලට බිඳුනේ තවත් හඬක් නගමින් හැම අත සිති දියරය විසුරුවමනි.

“අනේ!” අනෝමාට කියැවිණි.

“යකා යන්ඩ ඇති” වජිරා කවුළුවෙන් බලා කීවාය. “වියෝනිස් කිව්වනෙ යනකොට සලකුණක් දිගෙන යනවා කියල. අර බලන්න අයියා ජම්බු ගහේ අර අත්ත”

අපි හැමදෙන කවුළුවෙන් පිටත බැලුවෙමු. අඩ අඳුරේ බිඳුණු අත්ත යන්නමට පෙනිණි.

“මං ඕගොල්ලන්ගෙ වීදුරුවත් බිත්දා” අනෝමා තැවුණාය.

“ඒකට කමෙක් නෑ අනෝමා වීදුරු බිඳෙනවනෙ” වජිරා සන්සුන් හඬින්ම කීවාය. “ඔන්න කකුල් කපා ගන්න විතරක් එපා. ඉන්න මං කොස්ස ගේන්න” කී ඇ අඩියට දෙකට කාමරයෙන් පිටවුණාය.

කීපදෙනා දැන් ඉස්තෝජ්ජුවට ඇවිත් සිටියෝය. ඒ අතරින් අමරසිරි බංඩාර දොර රෙද්ද මැත්කොට කාමරයට එබී බැලුවේය.

ඔහුගේ දෑස රැළුණේ අනෝමාගේ දෑස වෙතයි. ඔවුන් එකිනෙකා දෙස උවමනාවෙන් බැලූ ආකාරය මට හොඳ හැටි පෙනිණි.

කාන්දමකට ඇදී එන්නා සේ කාමරයට ආ අමරසිරි බංඩාර දොඩමළු වුණේය.

“හරි තේද අයියා. යකා සලකුණක් කරන් ගියා.”

“මෙතැනත් සලකුණක්” මට කියැවිණි.

“මොකද වුනේ?”

“අනෝමා අතින් වීදුරුව බිඳුණා.”

“අනේ මට සමාවෙන්න” කියමින් අනෝමා පස්සට වුණාය.

“අනේ ඒකට මක්වෙනවද?” අමරසිරි බංඩාර බිම නැමී ලොකු වීදුරු කැළි එකතු කරන්නට වුණේය.

වර්ෂා කොස්සන් රැගෙන එන විට ඔහු විසින් බොහොමයක් කැබ්ලිනි එකතු කොට තිබිණි. නයනා පරණ තුවා කඩක් ගෙනැවිත් බිම පිසදැමුවාය. මට බොන්නට ගෙන ආ වීදුරුව මම අනෝමාට දුන්නෙමි.

අපි සියලු දෙනාම එක්වනම ඉතා හිතවත්ව ඒ මොහොතේ සමීප මිතුරු මිතුරියන් බවට පත්වී යැයි මට හැඟුණි.

“සමහරවිට වීදුරුවක් බිඳෙන්නේ හොඳට” යැයි පසුව වෙලාවක අමරසිරි බංඩාර කියූ කතාවේ යම්කිසි ඇත්තක් විය. නමුත් හොඳ නරක සමබර යැයි මට තේරුම් ගියේ කාලයාගේ ඇවෑමෙනි.

ඒ රාත්‍රියේ අනෝමාත්, විත්‍රාත් අතුලත් ලීලාවතී මැණිකෙලාගේ ගෙදරින් පිටව ගියේ අපේ පෙරැන්නය නිසා රෑ කෑම ටිකකුත් කෑමෙන් පසුවයි.

දෙහි කැපිල්ලෙන් පසු හැමදෙනාම මෙන් විසිර ගිය පසු අමුත්තන් හැටියට ගෙදර ඉතිරි වූයේ ඒ තුන් දෙනා පමණයි.

බැකුවේ අප සතර දෙනා හැරෙන්නට, අමරසිරි බංඩාර හා වජිරා ද අප සමග කෑම මේසයට හිඳගත්තේය. මට මතක හැටියට වජිරා මා සමග එකම කෑම මේසයකට හිඳගත් මුල්ම වතාව මෙයයි.

අපි නොයෙක් විහිළු තහඩු කළෙමු. සෙත් සාන්තියෙන් පසු හැමගේම සිත් සැහැල්ලු වූවා සේය. නයනා පෙනෙන අහලක නොවූවාය. පසුදා පාසල් යා යුතු හෙයින් ඇ නිදිමතේම ඇඳට ගිය බව ලීලාවතී මැණිකේ කීවාය.

ලීලාවතී මැණිකේ, නිලම්මාටත් කරුපත්ටත් කෑම ඔතා ගෙනයන්නට දුන් බවක් සඳහන් කළාය. දවසක වැඩ ඇරි සාප්තර අහන්නට අභිගුණ්ටික ගුබ්බයමට එන බවක් අනෝමා යළිත් මතක් කළාය.

මේසයේ පුළුල් පැත්තක හිඳ සිටි මගේ දකුණතට වජිරා හිඳ සිටියාය. මගේ වම් පසින් මේසයේ කෙටි පැත්තේ හිඳ ගත්තේ අනෝමායි. ඇයට මුහුණලා අනෙක් කෙළවරේ අමරසිරි බංඩාර හිඳ සිටි අතර මටත්, වජිරාටත් අනෙක් පැත්තෙන් විත්‍රාත් - අතුලත් හිඳ

සිටියහ. “ජෝඩු කුතස්” යැයි මට නිතමට පිහිණි. අමරසිංහ බණ්ඩාර තෝරා බලා පුටුවක හිඳගත්තේ අනෝමාගේ මුහුණ දෙස එක එල්ලේ බැලීමට බව මට තේරුණේ පසුවයි.

චරත් චජ්ජා මගේ පිහානට යමක් බෙදු විට අනෙක් පසින් අනෝමා ද මට යමක් බෙදුවාය. අනතුරුව දෙදෙනාම පිනාසුණෝය. මට රුචිනී මතක් විය.

එදා රාත්‍රියේ මම කිසිදු කරදරයකින් තොරව නිදාගත්තෙමි. එළිවෙන යාමයේ මා අවදිව ගත්තේ සුළඟේ හමා යන පිරි පිරි පොදු වැස්සක හඬ අසමිනි. සියලු වස් දොස් සේදී ගියාක් මෙනි. මගේ ගතටත් සිතටත් තව පණක් දැනිණි. වෙනදා මෙන් වෙහෙසකර ගතියක් නොවීය. සේරටම බලපාන්නේ සිත නම්, ඒ සිත වෙනස් කරන්නට ඇතැම් විදියේ භෞතික අවස්ථාවන් උපකාරී වෙයි. පෙරදා රූයේ දෙති කැපිල්ල හැමදෙනාගේම සිත්වලට ගෙන ආ සහනයේ යම්කිසි බලපෑමක් වූ බව පැහැදිලි විය.

පොදු වැස්සෙන් වට දිය බිඳු සිඳිමින් ළහිරු නැගී ආවේය. වදුළුවල නොයෙක් කිවි බිවි කුරුව හඬද, වත්ත පාමුල අහිඟුණ්ටික කුඩාරම ළඟ තප්පුලන ගවයාගේ හඬද මට පැහැදිලිවම ඇසිණි. වැස්සෙන් වා ගැබද පැහැදුල් විය. සියල්ල අඳුන් වී නැවුම් බවක් පෑය.

මම නයනාව බයිසිකලයේ හිඳුවාගෙන පාසල ළඟට ඇරලා කාර්යාලයට ගියෙමි. අනෝමා මා එනතෙක් මෙන් මහ බලා සිටියාය. ඇගේ මුහුණේ සිනාව පිරිලාය. නවාතැනට ආ එක ගමනින්ම ඇය තවත් සුහද වුවා සේය.

“ඒ ගෙදර හැමෝම හරිම හොඳයි” ඇ කීවාය. “චජ්ජාත් හරි හැඩකාරී තේද?”

“මං නං ඔව්වර බැඳුවෙ නැහැ. මගේ ම නංගිලා වගේනෙ ඒ දෙන්නා. මේ ඒක නෙමෙයි ඕගොල්ලො රියෙ රූ කරදරයක් නැතුව ආපහු ගියාද?”

“ඔව් හොල්මන් නං දැක්කෙ නැහැ. ඔයා කියපු බෝදිලිමා වගේ ඒවා.”

“මං නෙමෙයි - ඒව කිව්වෙ අනිත් අය.”

“ආ ඒ උනාට අපි අර කූෂියන් කැලේ හරියෙ එනකොට වූවි සුදුපාට බල්ලෙක් පාර පැනල ගියා ගහ පැත්තට. අපි ඉස්සරවෙලා

හිතුවේ හාවෙත් කියලා. කාගෙ හරි ගෙදරකින් පැනල ගිය එකෙක් වෙන්නැති.”

“ඕගොල්ලො බය උනාද?”

“හිතට නිකං බයක් වගේ නම් දැනුණා. අපි තුන්දෙනාම හිටියනෙ...”

ඇය මේ කතාව කියත්ම පෙර ඇසූ කතාවක් මට සිහිවිය. මගේ සහෝදරියගේ මිතුරියක පැවසූ සිද්ධියකි එය. ඇයත් තව දෙදෙනෙකුත් නුවරඑළියේ නිවාඩුවට ගිය විටය, එය සිදුවී ඇත්තේ රාත්‍රියේ සාදයකට ගොස් පෙරළා නම නවාතැන් පළට ඇවිදගෙන එන අතර, ඔවුන් තිදෙනා ඉදිරියෙන් කුඩා සුදු බල්ලකු ඇවිද ගියාලු. නමුත් ඔවුන් විපරම් කර බැලූ නමුත් ඒ සතා සොයා ගත නොහැකි වුණාලු. මඳක් දුරදී යමින් එම බල්ලාම පාරෙහි අනික් අතට ඇවිද ගියාලු. මේ දෙවතාවේම ඔවුන්ට යම්කිසි සුවඳකුත් දැනුනාලු. ගෙජ්ජියක් සෙලවෙන හඬකුත් ඇසුණාලු.

පසුව මේ සිද්ධිය නවාතැන් පළේදී කිව්ව එතැන මෙහෙකරුවෙකු එය සනාථ කළාලු. කලකට ඉහත ඒ අඩවියේ ජීවත්වූ ධනවත් කාන්තාවක් ඇගේ බල්ලාත් කැට්ට හවස් වරුවක පාරේ ඇවිදින්නට ගිය ගමනකදී බිමත් වූ රියැදුරෙකු එළවා ගිය රියක හැපී මිය ගියාලු. වරින් වර මෙම බලු අවතාරය දෘශ්‍යමාන වෙනවාලු.

මේ සිද්ධිය සිහිවුවද මම ඒ කිසිවක් අනෝමාව නොකිවෙමි. නමුත් කුඹියන් කැලේ සුදු බල්ලෙක් කොයින්ද? අනෝමාව බිය ගැන්වීමේ තේරුමක් නොවීය.

බදාදා වැඩ ඇරි තමා නිලමිමාගෙන් සාස්තර අහන්නට එන බව අනෝමා කීවාය.

“ඒ ගැනි කියන ඒවා හරියට හරිලු” යැයි කීවේ චිත්‍රාය. “කිරි ගහට ඇත්ත වගේලු.”

“කිරි ගහට ඇත්තම මොකද වෙන්නේ?” අතුල විහිලුවට ඇසුවේ චිත්‍රාගෙන් ද පහරක් කමිනි.

අපි සියලු දෙනාම වඩාත් මිතුරු වූ සේය මට හැඟුණේ.

බදාදා සවස වැඩ ඇරුණාට පසු අනෝමා මා සමගම පෙරළා ආවාය. ඇය ඇගේ නවාතැනේ රැඳුණා නම් ඒ ටික මොහොතකට පමණයි. ඇ ඇගේ කාමරයට දුටගොස් දුඹුරු කඩදාසියෙන් එතු තරමක ලොකු පෙට්ටියක් රැගෙන ආවාය.

“කාටද තැනි?” යැයි මා ඇසුවද “බලමුකො” කී ඇය පිළිතුරු සිනාසුණා පමණි.

තවමත් රත්වත් හිරු එළිය අප අවට විය. රූ වෙන්තට කලින් අප බලා සාස්තර අසා ගත යුතු බවය ඇය කීවේ. මම බයිසිකලය තල්ලු කරගෙන ඇය සමඟ ඇවිද ආවෙමි.

අප ගෙදරට ළඟා වෙත්ම ඉස්තෝප්පුවේ බලා සිටි නයනා අප අතට දුටු ආවේ පළපුරුදු සිනාපාමිනි. ඇ අනෝමාගේ අතේ එල්ලුණේ බොහෝ කලක සිට හඳුනන කුළුපහ කෙනකුගේ අතේ එල්ලෙන්නා සේය.

“අනේ අනෝමා අක්කා පෝක් වළලු - පෝක් ගවුම” නයනා තොදොල් බසින් කීවාය.

“මෙන්න ඕගොල්ලන්ට තැග්ගක්” අනෝමා තමා අතවූ පාර්සලය නයනාට දුන්නාය.

“මොනවද අක්කා?”

“ගෙනිහුන් බලන්නකො”

අපට පෙරාතුව දුටු ගිය නයනා ඉස්තෝප්පුවට ගොඩවූ සැණෙන් කොට තාප්පයේ තබාගත් පාර්සලය ලිහන්නට වුණාය.

අප ගෙට ළඟත්ම, නයනාගේ කැහැමෙන් ලීලාවතී මැණිකේ ද ඉස්තෝප්පුවට ආවාය.

“අනේ දුටු මොනවට මේවා ගෙනාවද?” යි ඇයට කියැවිණි. පාර්සලයේ වූයේ අඳුරු මල් මල් විදුරු හයකි.

“මගේ අතින් බිඳිවිට එකට”

“ඒකට මොකද එහෙම හරියනවද?”

“මේක මගෙන් තැග්ගක් තරහ නැතුව ගන්න ඕනෑ”

“අනේ” කී ලීලාවතී මැණිකේ “ලොකු දුටු” යැයි හඬ ගාමින් ගෙතුළට ගියාය.

මම බයිසිකලය කාමරයට ගෙන ගොස් කෙළවර ජනේලය පහළ බිත්තියට හේත්තු කළෙමි. නයනාත් අනෝමාත් ඉස්තෝප්පුවේ කතා කරන හඬ ඇසිණි. පය තැම්බූ සපත්තු දෙක කඩිනමින් ගලවා දැමූ මා සෙරෙප්පු ලා ගන්නා විට, අමරසිරි බංඩාරගේ කට හඬ ද පිටත ඇසිණි.

“ඔ. සාප්තර් අතන්ත යන්න ආවා”

“ඔ. එක්කන් යන්න” අමරසිරි බෙඩාර සුභද හඬින් කියන විට ඔම ද ඉස්තෝප්පුවට ඇවිත් සිටියේම.

“අපි යමුද එහෙනම්?” කියමින් අනෝමා හුනස්නෙන් නැගාය.

“මේ මොකටද?” යැයි අමරසිරි බෙඩාර විමසියකින් විමසුවේ විදුරු දකිමිනි.

අනෝමා විලියකින් මෙන් ලේන්සු පටින් මුව පිසදා ගත්තාය. ඇගෙන් පිළිතුරක් නොලැබේ. නයනා විදුරු හය සහිත පෙට්ටිය ගෙට ගෙන යද්දී අපි තිදෙන මිදුලෙන් වත්ත පිටුපසට ඇවිද ගියෙමු.

මා මෙතරම් ඇතට මේ වත්තේ ඇවිද ගියේ මෙඳාය. ඒ තරම් ඇතට ඇවිද ගොස් බලන්නට මට මෙයට පෙර හේතුවක් හෝ කාල වේලාවක් හෝ නොතිබේ. ලීලාවතී මැණිකේගේ වත්තේ මායිම ඉවර වෙන තැනේ බිඳ වැටුණු වැටක් ද පෙළට සිටුවූ ගස් කීපයක් ද විය.

අභිගුණ්ඨකයින්ගේ කුඩාරම තිබුණේ එයින්ම යාර දෙසියයක් තරම් ඇත විවරවූ බිම් කඩක් මැදය.

කුඩාරමට මෙපිට දෙල් ගස යට කරත්තය රැඳුණු අතර ඒ අසලම කළු ගොන් නාම්බා උලා කමින් සිටියේය. එයින් මඳක් ඇත කුඩාරමට පිටුපසින් සුදු දුමක් නැගුණි. බිරු බල්ලෙක් කාගේදෝ ඇණවුමකින් නිහඬ විය. කුඩාරම අවට බිම මනාව ශුද්ධ පවිත්‍ර කර තිබුණ අතර අසල ගස් දෙකක් යා කරමින් ඇදුණු ලණු පටක් මත මඳ සුළඟට වැනෙන පාට පාට රෙදි කැලි කීපයක් විය. කුඩාරමේ කුඤ්ඤකට කර බඳින ලද වදුරා මට පෙනුණේ තවත් ළංවද්දීය. උණ රතු සායක් හැඳි රන් ඇට මාලයක් පැළඳ සිටියේය. අප දැක විලිස්සු උණ යළිත් දැනට ගත් යමක් හපන්නට වූයේ අපව අමතක කරමිනි.

අපේ ගමන දැනගත් නියායෙන් නිලම්මා කුඩාරමෙන් පිටතට ආවාය. හැට්ටයක් නොවූ ඇගේ උඩකය තැඹිලි පැහැ සාරයේ පටින් වැසී තිබේ.

“ආ මාත්තේලා නෝනාලා එන්න එන්න” ඇය කීවේ බුලත් කසට රැඳුණු දත් කීපය පෙන්වා සිනාසෙමිනි.

අපට හිඳගන්නට ඇ කුඩා ලැලි පෙට්ටි දෙකකුත් බැකුවකුත් පැවෑය. නිලම්මා ද බැකු පොඩියක් ළඟට අඳිමින් හිඳගත්තේ ඉතා

උටමනාවෙන් අනෝමාගේ මුහුණ දෙස බලමිනි.

“මේ නෝනාට තමා වැඩියම අහන්ඩ ඕනෑ සාස්තරේ එහෙම නේද?”

අනෝමා උනන්දුවකින් “ඔව්” කීවාය.

“පඩුරු ගෙනුව?”

“පඩුරු?”

“ඔව් බුලත් අතේ තියල දෙන්ට”

“අපි බුලත් නං ගෙනුවේ නෑ”

“බුලත් නං මා ගාව තීනවා”

නිලම්මා යළි කුඩාරම ඇතුළට නැව්ගෙන යන්ම “හොඳ ජාවාරම” යැයි අමරසිරි බංඩාර මැතිරුවේය.

නිලම්මා යළි පිටතට ආවේ මඳක් වියළි බුලත් කොළ කීපයක් දැනින් රැගෙනය.

“නෝනා මාතියා කැමති ගානක් තියන්ට. මං කීව දේ ඡරි නං තව කියක් හරි කෙමති ගානක් දෙන්ට. ඡරි?”

අනෝමා බුලත් අතගෙන එහි මැද රුපියල් දහයක් තබා යළි නිලම්මා අතට දුන්නාය. නිලම්මා එය දෝතින් තළලට කර යමක් මතුරා, මුදල ඉණ තුරේ ගසාගෙන බුලත පසෙකින් තබා, ගොඵ බසින්ම, අනෝමාගේ දෑත ඉල්ලා දැනින් අල්ලාගෙන මඳ වේලාවක් දැස පියා සිටියාය.

මට ඇසුණේ ඇත කරවි කළ කපුටෙකුගේ තනිවුණ හඬ පමණි. දැස් හැරිය නිලම්මා අනෝමාගේ දකුණතත් අනතුරුව වමතත් පෙරලමින් බැලුවාය. වරෙක ඇගේ මුහුණට විශ්මය මතු විය. වරෙක ප්‍රශ්නාර්ථය මතු විය. වරෙක ඇ “හුම්” හඬක් නැඟුවාය.

“නෝනා ඉස්සරාට අපලයි නෝනා පරිස්සං වෙන්ඩෝනෑ. පරිස්සං තේරුණාද?”

“ඔව්”

“දැන්ට නං හොඳම හොඳ තමා”

“හිතේ තියෙන්නා කාරණයක් එකක් ඉෂ්ඨ වෙනවා - එකක් ඉෂ්ඨ වෙන්නෑ - එකක් ඉෂ්ඨ වුණෝතින් ඒක තමා කරදර ගේනවා තේරුණාද?”

“ඔව්”

“අවුරුදු දාහතේ දී තමා අම්මා මෙරුණෝ? ජරි?”

අනෝමා “ඔව්” කියන්නට හිස වතද්දී ඇගේ දැස් වලට කඳුළු පුරුණි.

“අම්මා තාම ආරස්සාවට තමා ඉන්නවා. ඒත් අපල තමා කාවචන් වෙනස් කොරාන්ට අමාරු. තව නංගියි මල්ලියි ඉන්නවා ජරිද?”

“හරි”

“කිරි ගහට ඇන්නා වගේ කියනවා. නෝනා තාත්තා - අප්පා තව කසාදේ ගැන ඉතුවා කෙරගත්තේ නේ?”

“නෑ”

“ජරි. දරුවෝ ගැනම තමා ඉන්නවා ජරි නෝනා!” කී නිලම්මා යම්කිසි දෙයක් දකින්නට අකමැත්තෙන් මෙන් දැස වසා හිස සැලුවාය.

අනතුරුව දැස් හැරිය ඇ මටත් - අමරසිරි බංඩාරටත් ඇහිල්ල උචක් කොට යමක් මැතිරුවාය.

“මහත්තේලා මේ නෝනාව ආරස්සා කොරාන්ට ඕනෑ ජරි?”

“ජරි” යැයි පිළිතුරු දුන්නේ අමරසිරි බංඩාරයි. ඔහුගේ මුවහට සිහින් සිනහවක් ද නැගිණි.

“නෝනා හිතේ දෙහිඩියාවෙන් තමා ඉන්නවා. අරක කරනව ද මේක කරනවද කියා? තනි තිරණේ ගන්ට නෝනා. මාරුව හම්බ උනොත් නෝනා අරාන් යන්ට. ඉන්ට එපා. ඉන්ට එපා ජරි”

“හම්” කී අනෝමා බිම බලා ගත්තාය.

“නෝනා හොඳට දෙයියෝ බුදුන් වැඳලා ඉන්ට. ඕක තමා ඔඳම දෙයියෝන්ට පින් තමා දෙන්ට ඕනා. එත්තකොට තමා දෙයියෝ පලනවා.” කී නිලම්මා තම දෑතින් ආනෝමාගේ දෑත් එකතුකොට දැස් පියා යමක් මතුරා මඳක් ඇතට වුණාය.

අනෝමා මෙනෙක් කර පහත සහවා සිටි ලේන්සුව ගෙන තෙත් වූ දැස පිසදා ගත්තාය.

“සේරම ජරිනෙ නෝනා?”

“හරි. හරි”

වඳුරා අප වෙත විලිස්සුවේය. අනෝමා තම ලේන්සුවෙහි ඔබ්බ
ලිහා තව රූපියල් දහයක කොළයක් ගෙන දිගහැර නිලමිමා අත
තැබුවාය.

“මාත්තේලා ආස්ත්‍ර අහනවා?”

“නෑ නෑ නිලමිමා නෑ”යි නිස සැටු අමරසිරි බෙඩාර මා අදහස
බැඳුවේය.

“නෑ වෙන දවසක” යැයි මට කියැවිණි.

“කෝ කරුපන්?” අමරසිරි බෙඩාර විමසීය.

“හන්දියෙ ගියා මානියා”

“වඳුරා ගෙනිව්වෙ නෑ?”

“අද නයා නමා ගෙනිව්වා”

අනෝමා බියකින් අප දෙස බැඳුවාය “අපි යමුද ජනක?”

“යමු යමු”

අප ආපසු එන්නට හැරෙන්නම කුඩාරම තුළින් බල්ලා බුරුන හඬ
ඇසිණි. නිලමිමා ඉයු කෑමවල සුවඳත්, ඇය ලහ තිබූ තුළ බඩුවල
සුවඳත් මේ අවට විය. මට වඩාත්ම එය දැනුණේ කුඩාරමෙන් ඇතැම්
ඇවිද එද්දීය.

“කියපුව හරිද අනෝමා?” මඳක් තැනදී අමරසිරි බෙඩාර විමසුවේය.

“හුඟක්වා නං හරි. මට සමහර දේවල් නං තේරුණේ නැහැ”

“පවුලෙ අය ගැන හරියටම කිව්වනේද?”

“එව්වා නං සේරම හරි. බලන් හිටියා වගේ කිව්වා.”

“මොනවද අපල ගැන කිව්වෙ?” මම ඇසුවෙමි.

“ඕගොල්ලො හැමෝම අපල ගැන කියනවා” අමරසිරි තර්ක
කළේය. “ඇයි අපල තිබ්බාම සාත්ති කර්ම කරන්න ඒගොල්ලො
ලහට යන්න එපැයි. එතකොට තව කියක් කියක් හරි කඩා ගන්නවා.

“වෙන්නත් පුළුවන් ” මම එකඟ වුණෙමි.

අපල වෙන්න තියෙනවනං ඒවත් ඉතින් මග අරින්නෙ
කොහොමද?” අනෝමා සුසුමක් ලැබාය.

ලියාවන් මැණික්ගේ වත්තේ මායිමට එක්ම, අනෝමා එක්වනම නතර වුණාය. “අර බලන්න ජනක” යැයි ඇය කීවේ මගේ අත තරයේ අල්ලමිනි.

“මොකද්ද?”

“අර ගහේ අත්තේ”

අප ඉදිරියෙන් නමිනං ගසක අත්තක් පැත්තකට බරවී තිබිණි. ඒ අත්තේ අපව නොදුටුවාක් මෙන් ඇත බලා සිටියේ ලොකු කටුස්සෙකි. උගේ හම දිලිසෙන ලා කොළ පැහැයක් විය. දැස ඔරවා ගත් ගමන් උග යන්නමට හිස සැටුවේය.

“කටුස්සෙක්” යැයි මා කියද්දී “බෝදිලිමා” යැයි අමරසිරි බංඩාර කියා බිය ස්වරූපයක් මවා පෑවේ විහිළුවට මෙනි.

අනතුරුව ඔහු ගල් කැටයක් ගෙන එය කටුස්සා අතට දමා ගැසුවේය.

උග එය දැනුණු වගක්වත් නොහැගිණි. එහෙත් අප තවත් ළංවත්ම උග අත්ත දිගේ ගොස් කොළ අතු අතරේ අතුරුදහන් වුණේය.

අවට යන්නමට අපුර පැතිර එමින් තිබිණි. අප තිදෙන පිටුපස පිලෙන්ම ගෙට ගොඩ වෙද්දී වජ්රා මුව පුරා සිනාසෙමින් පිලට ආවාය.

“සාස්තර ඇහුවද ඕගොල්ලො?” ඇය ඇසුවේ අනෝමා දෙස එක එල්ලේ බලමිනි.

“හරියට හරි අනේ” අනෝමා කීවාය. “වජ්රා ඇහුවේ නැද්ද?”

“අම්මා කැමති නැතො අපි ඔව්ට යනවට.” වජ්රා පහත් හඬින් කියා “ඔන්න අයියල එනකල් බලන් හිටියා උණු තේ හදල දෙන්න” යැයි එකතු කළාය.

අපේ කටහඬ ඇසී නයනා ද ඇගේ කාමරයෙන් පිටතට ආවාය.

මදවේලාවකින් වජ්රා හැසු තේ නොළ ගාමින් අපි හැමදෙන ඉස්තෝප්පුවේ හිඳ සිටියෙමු. ඒ හැන්දෑවේ අනෝමාව ගෙදර හැරලන්නට මගේ තනි නොතනියට අමරසිරි බංඩාර ද ආවේය. එය එක් අතකට මගේ සැනසිල්ලට හේතුවිය.

සිතියේ ඉතිරි දින දෙක තුළ මා අනෝමා දුටුයේ වඩාත් කල්පනාවට බරවූ ආකාරයෙනි. මා හා සුභද්‍රා කුච්ඡගව දෙවුවද ඇ වරින් වර ගැඹුරකට වැටෙනු මට පෙනිණි.

“ඔය සාස්තර ඔය තරම ගණන් ගන්න එපා” යැයි මා කිවේ මේ වෙනස දකිමිනි.

“ඒ උනාට ඒ ගැනි කියපුවා සියට අනුවක් විතර හරි” ඇ කීවාය.
“කොහොමද ජනක අත බලලා ඒ තරම කියන්නෙ?”

“මං හිතන්නෙ අත විතරක් නෙමෙයි. ගැනි හිතත් කියනවා.”

“මටත් එහෙම හිතුණා.”

“මං නං ඔය තරම ඕවා ඔස්සෙ එළවලා යන්නෙ නෑ. සමහර දේවල් අපි නොදැනගත් තරමට හොඳයි අනෝමා.”

“ඒක ඇත්තයි. මං අහල තියෙනවා අපේ අප්පච්චි කියාපු කතාවක්. අඳුරන කෙනෙක් ගැන. ඒ මනුස්සය කේන්දර බලලා හරියටම කෙනෙක් මැරෙන වෙලාව ගණන් බලලා කියනවද. මිනිසා එයාගෙම කෙන්දරේ බලලා ඒ විදියට මැරෙන වෙලාව හොයා ගත්තද. පස්සේ ඒ දවසයි වෙලාවයි ආවාම එල්ලිලා මැරුණුද.”

“මට නම් ඕන නෑ මැරෙන වෙලාව දැනගන්න.”

“ඔයා හිතන්නෙ එහෙම දැනගන්න පුළුවන්ද?”

“මං හිතන්නෙ ග්‍රහවාරෙ - ඒ කියන්නෙ ග්‍රහයෝ පිහිටලා තියෙන

හැටියට පුළුවන්. ග්‍රහයෝ උපතින් ඉන්න තැන්වල හැටියට ඒ ග්‍රහයන්ට එක්තරා ආවිසක් තියෙනවා. ඊළඟට වෙන වෙන ග්‍රහයෝ එක්ක ඉන්නවනං ඒවැයිනුත් බලපෑම්වලින් ආයුෂ වෙනස් වෙනවා. ඒවා සේරම එකතු කරල මරණ ස්ථානෙන් බලලා ආයුෂ, මාරක අපල එහෙම කියන්න පුළුවන්දු.”

“මොකද්ද අනේ මරණස්ථාන කියන්නේ?”

“අට වෙනි කොටුවදු.”

“මට නම් ඔව්වා තේරෙන්නේ නෑ ජනක. ඔයා නං සැහෙන්න දන්නව හැඩයි.”

“මාත් ඔය තැනින් තැනින් අහපුවා තමයි. ඒ උනාට මං ඔවා එළවල හොයන්න යන්නේ නෑ. සමහරවිට අපිට පාරක යනකොට ඉස්සරහ දුර පේනවා. කඳු වංගු එහෙම. එතකොට හිතෙනවා ඒ දුර සේරම යන්න ඕනෑ නේද කියල. එතකොට හිතට නිකං බයක් වගේ දැනෙනවා.”

“ඒක හරි.”

“එහෙම ඇතට පේන්නේ තැනිකොට අපි ඔහේ යනවා. ජීවිතේදින් කරන්නේ ඒ ටිකයි. හුහක් ඉස්සරහට පේන්න ගත්තොත් ඒක සමහර විට හිතට හරි නැහැ.”

“ඔයාගෙ දර්ශනය” කී අනෝමා වැයමකින් සිනාපුණාය. “මට නං පේනවා ඔයා අද හවසට යන පාර.” ඇ මෙසේ කීවේ සිකුරාදා හවස වැඩ ඇරෙන්නට කලිනි.

“මොන පාරද?”

“ඔයාගෙ වාහනේ කෙළින්ම යන්නේ ඔයාගෙ ගැනු ළමයා ඉන්න පාරට හරිනේ?”

මගේ සිතහවම ඇගේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුර විය. පුරුදු පරිදි මම බයිසිකලය කඩයට බාරදී නුවර යන බස්රියට නැංගෙමි. එයට මඳකට කලින් අනෝමා ඇගේ අප්පව්වින් සමඟ ඔහුගේ රථයේ නැඟී යනු මා බලාගෙනය. ඇගේ අප්පව්ව් ඇයව කැට්ට යන්නට එන හැම සති අත්තයකම, තම මිතුරා වූ තන්දසේනගේ ගෙට ගොඩ වැදිලාය යන්නේ. ඇතැම් සිකුරාදාවක ඔවුන් ආපසු නුවරට යන්නේ ඒ ගෙදරින් කැමත් රැගෙන බව මට අනෝමා කියා තිබිණි. මට නම් පමා වීමට නොහැක. නුවරට යන සැණෙන් මම කොළඹ යන දුම්රියකට

හෝ බස් රියකට හෝ නඟින්නෙමි. මෙසේ මහ ගෙවා මා අපේ
නුගේගොඩ ගෙදරට යනවිට රාත්‍රි නවය පමණ වේ.

ඒ වනවිට අම්මා කෑම උයා මහ බලා සිටින්නීය. අසල්වැසියෙකු
හෝ මිතුරෙකු හෝ කතා බහට නොආවොත් මම වේලාසනින්ම
නින්දට යන්නෙමි.

සෙනසුරාදා අනිවාර්යයෙන්ම මට රූවිනි මුණ ගැසෙතැයි මම
සිහින මවමින් සිටියෙමි. එහෙත් මේ වනාවේ ඒ එසේ නොවීය.
හදිසියේ මළගමකට ඇ ගාටු ගොස් තිබුණාය. එක්වනම කොළඹ ආ
ගමන නිෂ්පල එකකැයි මට හැඟුණේ මෙවිටයි.

සවස් වෙනවිට ලීලාවතී මැණිකේගේ ගෙදර මෙයට වඩා පාඨ අඩු
යැයි මට සිතීමි. මැණිකේ, අමරසිරි බණ්ඩාර, වජිරා, නයනා ඔවුන්
හැමදෙනාගේ හිනැහෙන දොඩන මුහුණු මතක් වෙත්ම නුගේගොඩ
ගෙදර පාඨව වැඩි විය.

ඊ බෝවෙත්ම මිතුරෙකු සොයා ගියද ඔහුද ගෙදර නොවූයෙන්
එයද කලකිරවන සුභවිය. ලීලාවතී මැණිකේගේ ගෙදර වූ සෙත්
සාන්නිය, එහි ආ උදවිය, චිත්‍රා, අතුල, අනෝමා මේ හැම දෙනාම දැන්
දැන් මට වඩාත් සමීප වූවෝය. මේ විපර්යාසය වූයේ හදිසියේම මෙනි.

කුස්සියේ හිඳ අම්මා කහින හඬත් ඇය දෙපා අද්දවමින් ඇවිදින
හඬත් ප්‍රසන්න ඒවා නොවීය. අම්මාත්, අක්කාත් කතා කරන හඬවල්
හිස් බිත්ති අතර දෝකාර දෙවමින් ඇසේ. මා කොළඹ පෙරළා
එන්නට වලිකෑමේ එකම හේතුව රූවිනි නොවේද? හිත ගිය තැන
මාලිගාව.....

අක්කා කෑම පිසිද්දී අම්මා මා සොයා ගෙන විත් මැසිවිලි
කියන්නේ අක්කාට විවාහයක් කරදිය යුතු බවයි. දැනට ආ ගිය
මනමාලයන් එකෙකුවත් නොපැහිම අම්මාගේ හිතට වදයකි. අක්කා
කෙමෙන් වයසට යෑමත්, ඇගේ කේන්දරයේ ඇති ග්‍රහ අපල ආදියත්
ඇගේ සැනසිල්ලට හේතු නොවේ. මෙවන් සිතුවිලි මටද බලපාන්නට
වෙයි. අක්කාත්, අම්මාත් කෙරෙහි උපදින අනුකම්පාවට ළය හුණු
වුවද, මේ සියල්ල නොපෙනෙන ඇතැක යන්නට වරෙක සිතෙන්නේ
මෙවන් අවස්ථා සිහිවෙන විටය.

කවදාවත් නැතිව මෙවර මා පෙරළා හබරවැව බලා ආවේ
යම්කිසි කැමැත්තකිනි; පොරොත්තුවකිනි. රාත්‍රියේ බස් රියෙන්

බැස්ස පසු මා කඩයට ගියේ පුරුදුකාරයෙකු වෙයිනි. මුදලාදි වෙනදාට වඩා ඇහැලි මිතුරු වෙසින් තනා කළේය.

තේ කෝප්පයද ඉල්ලන්නට කලින් ලැබිණි. මම එය ඒ අමතරව මුදල් ගෙවා විස්කෝතු පැකට් එකක්ද මිලදී ගත්තෙමි. මේය මුදලාලිට ස්තූති කිරීමක් මෙන්ම, නයනා නංගිව සතුටු කිරීමටත්ය.

පුරුදු පරිදි මම බයිසිකලයට නැගෙමි. අද කවුරුත් මුණ ගැහේවිදැයි හිත යට දෙහිඩියාවකි. බස්රියෙන් බැස්ස මුත්, හැමදෙනාම කවුරුදැයි මම දැක බලා මතකයේ තබා ගෙන සිටියෙමි. ඔවුන් එකතු හෝ යන මහ හමුවුයේ නම් එයින් මගේ සිතට බයක් නොවේ.

මේ රාත්‍රියේද අනෝමාගේ නවාතැනෙහි ඉදිරි දොර කඩ පුදු එළිය දැල්විණි. එහි මුසල එළිය ගස්වැල්වල තැවරෙමින් මා ගමන් ගත් අතටත් ඇදුණි. අනෝමා කවුළුවකින් මා යන මහ බලා සිටින්නේද? ඇතැම් සති අන්තයක ගෙදර යන ඇය පෙරළා වැඩට එන්නේ කුටුර සිට සළදා උදේ බව ඇය වරක් මට කියා තිබිණි.

කාර් බාර් ඇති අයට ඉතින් ඕක මොන කජ්ජක්දැයි මට පිහිණි. එතැන පසුකරගෙන අපුර අතට මඳක් දුර ආවා පමණි. පටස් ගා හඬක් ඇසී මගේ හද ගැස්සිණි. මට කුණු හරුපයකුත් කියැවෙන්නට ආවේය. කෙහෙල්මල් බයිසිකලයේ රෝදයක හුළු ගිය බව ඊළඟ මොහොතේම දැනිණි.

දැන් මොකද කරන්නේ? තල්ලු කරත් ඉස්සරහටම යනවාද? ඒ නැත්නම් හන්දියට පෙරළා යනවාද? අනෝමාගේ නවාතැන් පළේ බයිසිකලය දමා ගියොත් හෙට හන්දියේදී මට එය හදා ගන්නටත් හැකි වේවි යන සිතුවිල්ල උපන්නේය.

මම ආපසු හැරී නන්දසේනලාගේ ගෙදර අතට ගියෙමි.

අවට මළ සොහොනක නිහඬියාවකි. ගස්වැල් පවා නොසෙල්වෙන මොහොතකි. ඒ නිසලතාව බිඳිමින් මම දොරට සෙමින් තට්ටු කළෙමි.

සෙමින් ඇරුණ දොර පිටුපස නන්දසේන කරුණානායක බලා සිටියේය.

“ක-වු-ද?” ඔහු ඇසුවේ ඇද පැදලා අවිශ්වාසයකිනි.

මෙතෙක් මා ඔහුව හරි හැටි දැක තිබුණේ නැති. ඔහුගේ උඩු රවුළත්, දීප්තිමත් දෑසත්, සිඳි යන හිස කෙස් අතරින් පතර වූ පුදුවත් මට දැන් පැහැදිලිවම පෙනිණි.

“මිස්ට් කරුණානායක. මං අනෝමා එක්ක බැංකුවේ වැඩ කරන්නෙ”
“ආ ඔව් එන්න එන්න - ජනක නේද?”
“ඔව්”

“ඉන්න අනෝමා ඉන්නවා”

“මං ආවෙ මේ මගේ බයිසිකලේ රෝදෙ හුළං ගියා. මේක තල්ලුකරන් යන්නත් බැහැ.”

“එන්න එන්න ගෙට “ඔහුගේ සරම පිටුපසින් විත් බැඳූ මුද්දර ඔහු කීවේ “පුතා අනෝමා අක්කට එන්න කියන්න” කියායි.”

තව මඳෙකින් රෝස පැහැ දිගු ගවුමක් හැඳගත් අනෝමා තනි කරලට ගෙනු කොණ්ඩයෙන් පුතුව සිතා පාමින් මා අතට ආවාය.
“ජනක?” ඇගේ දෑසේ විශ්මයයි.

“මගෙ රෝදෙක හුළං ගියා අනෝමා”

“ඔයාගෙ රෝදෙකද? බයිසිකලේ රෝදෙකද?” ඇගේ කථාව මුද්දරත්, නන්දසේනත් යන්නමට හිනැහුණාහ.

“මට රෝද නැහැනෙ” මට කියැවිණි.

“ඕක ඉතින් හදාගෙන යන්න පුළුවන් නේද අංකල්?”

“මට නං ඔවා හදන්න තේරෙන්නෙ නෑ”

“මං හිතුවෙ පුළුවන් නං අද රැ මේක මෙහේ නියල ගිහින් හෙට උදේ වැඩට ගියාම කොහේ හරි අරන් ගිහිල්ලා හදාගන්න.”

“ඒකට මොකද? නියල යන්න නියලා යන්න.” නන්දසේන එක හිනිත්ම කීවේය. අනතුරුව ඔහු මාව අනෝමා හා තනිකොට ගෙනුලට ගියේය.

“කොහොමද ඔයාගෙ කොළඹ වාරිකාව?” අනෝමා පුරුදු පරිදි ලෙන්ගතු කමින් ඇසුවාය.

“වෙනද වගේම තමයි ඉතින්. යනවා - එනවා”

“ඔයාට තියෙන්නෙ එක වික් එන්ඩ් එකක නොගිහින් ඉන්න.”

“මෙහේ මොනව කරන්නද?”

“නුවර එන්න. අපේ දිහා එන්න. වජිරා, අමරසිරි බංඩාර - නයනා එහෙම එක්ක එන්න. අපි මාලිගාවට යමු. පේරාදෙණි මල්වත්තට යමු.”

“බලමුකො” ඇයට වඩාත් සමීපවීමේ තැමැත්තක් මා තුළ
නොවීය. “ඊ වුණා අනෝමා යන්න මිනැ”
“මොනවත් බිල යන්න.”

“බෑ බෑ දැන් අරෙහෙ කට්ටිය කැම තියාගෙන බලන්න ඇති,
තත්දියෙනුත් තේ කෝප්පෙ බිලයි ගමන පටන් ගත්තේ.”
“ඔයා ලහ ටෝට් එකක් තියෙනවද?”

“සෙරම තියෙනව මල්ලෙ.”

“නයි මල්ලෙ” කී ඇ හිනැහුණාය.

මම යළි දොරෙන් පිටතට ආවෙමි. “බයිසිකලේ මෙහෙම තියල
යන්නද?”

“ඉන්න මං අත්කල්ගෙන් අහන්න. ගැරේජ් එකේ දැමීමොත් වැඩිය
හොඳයිනේ.” ගෙට ගිය ඇය යළිත් ආවේ තත්දසේන සමඟිනි.

“අපි ඕක ගැරේජ් එකේ දාමු” තත්දසේන කීවේය.

ඔවුන් හැමදෙනා කොතරම් හොඳ මිනිස්සුදැයි පාරට එද්දී මට
සිතුණි. ආපසු හැරී බලද්දී මට පෙනුණේ දොරකඩ පිටගත් අනෝමාත්,
තත්දසේනගේ බිරිඳ වූ පාලිකාත්ය. තත්දසේන, මිදුලේ පිටගෙන
සිටියේ මුදිත ඔහුගේ සරම වටා දැවටෙද්දීය.

“පරිස්සමෙන් යන්න” යැයි අනෝමා කියද්දී “කුණුවත්ගෙ
සරණයි” පාලිකා පහත් හඬින් කියනු ඇසිණි.

මල්ල කරලාගෙන, විදුලි පත්දමක් දල්වා ගෙන පාරට ආ මට
අඩුවක් දැනිණි. යම්කිසි ශක්තියක් බයිසිකලය සමඟ රඳවා යන්නා
සේය, ඒ හැහිම. ඒ දඩුකඳට මා කොතරම් බැඳී ඇද්ද?

කුඹියන් කැලේට ළං වද්දී හිතට යම් තරමක බියක් නොදැනුණා
යැයි කීවොත් එය මුසාවකි. මුල්ම වතාවේ සිදුවූ දේවල් සේම වැහි
රාත්‍රියේ සිදුවූ දේවල්ද නිතැතින්ම සිහියට නැඟිණි.

වටපිට කිසිත් නොබලා මම විදුලි පත්දම් එළියේ දහරාව දෙසම
තෙත් යොමා පය ඉක්මන් කළෙමි. දකුණු පැත්තේ මාතා පසුරු ලහ
කවුදෝ හිඳගෙන ඉන්නවා පෙනිණි. මට මුලින්ම පෙනුණේ ඔහුගේ
මුවහ දැල්වුණ සුරුට්ටුවෙහි රතු ගිනි එළියයි. ඒ හා සමඟම සුරුට්ටු
ගඳද දැනිණි. මා දකින්න ඔහු නැගිට්ටේය. දුඹුරු පැහැ සරම් කඩක්
පමණක් හැඳ සිටි ඔහු උස මහත මිනිසකු විය.

මගේ හද බිය සැක නැති කරගන්නටම මම හඬ නගා “ආ කොහොමද ලොකු උන්නැහේ?” යි ආමන්ත්‍රණය කළෙමි.

“ඉන්නවා මහත්තයා” ඉතාම ගොරෝසු බැඳවී හඬකින් ඔහු කතා කළේය. “අද මහත්තයා බයිසිකලේ නෑ?” ඒ කටහඬේ වූයේ වැලි දැමූ බෙලෙක්කයක් සෙමින් සෙලවෙන ගතියකි.

“නෑ රෝදයක් ගියා.”

“එහෙම වෙනවා - එහෙම වෙනවා.”

මෙයට පෙරද ඔහු මා මෙනැතින් යන එනවා බලා සිටින්නට ඇත. සමහර විට කන්දේ කොනැනක හෝ සිට... මා බිය විය යුතු නැත. “මොහොත්” කියාගෙන මම අඩිය ඉක්මන් කළෙමි. ආපසු හැරී බලන්නට තරම් හිතට එඩියක් ආවේ මඳක් දුර ගිය තැනදීය. මා හැරී බලන විට ඔහු එතැන නොවීය. ඔහු කන්ද නඟින්නට ඇති. එත් මේ තරම් කඩිනමට? මම ඒ අතට විදුලි පන්දම් එළිය එල්ල කළෙමි. මාතෘ පදුරු සෙලවෙනවා පමණි මට පෙනුණේ.

මල්ල දැඩි කොටගත් මම ගෙදර අතට ඉහිල්ලුණෙමි. මා එසේ දිව්වේ කෙනකුගෙන් ගැලවීමකට වඩා හිත දැඩි කර ගැනීමකටය. බියකට අවනතවී බියකට දුවනවාට වඩා බිය තුරන්කර ගැනීමට කළ දිවීමකි එය.

ගෙය ළංවත්ම මම හැල්මේ ගමන් කළෙමි. එසේ කළේ හතිය නිවාගන්නටය. ගෙට යන කඳු ගැටය නඟින්නට කලින් මම නැවතුණෙමි.

සීතල අතක් මා අත මත රැඳිණි.

මට “ආ” ගැවිණි.

“අයියා!”

“අමරපිරි බණ්ඩාර !”

“මං පාරට ආවා අයියා තාම නැති නිසා. අම්මා කිව්වා ඩිංගක් ඇවිල්ල බලන්න කියලා කෝ බයිසිකලේ?”

“ඒකෙ රෝදයක් ගියා. ඒ පාර ඒක අනෝමලාගේ තැන තියල පයින් ආවා.”

“අයියට හතී.”

“ටිකක් දිව්වා.”

“මොකක්ද උනේ අයියා?”

“අනන්‍ය කුසියන් කැලේ උග මිනිසෙක් ඉඳන් හිටියා. පුරුවුවක් බිබි” මම නැවතී හති අරිමින් කතා කරන්නට වුණෙමි. “මං කතාත් කළා හැරිල බලන කොට මිනිහ නැහැ.”

“නෑ” අමරසිරි බංඩාරගේ කටහඬේ විශ්මය පිරි තිබිණි. අඳුරේ මට ඔහුට හරි හැටි නොපෙනිණි.

“මං හිතන්නෙ මිනිහා කන්ද නැහැල ගියා.”

“උය මහත මිනිසෙක්?”

“ඔව්, ඇයි?”

“මං හිතන්නෙ අයියා දකින්න ඇත්තෙ බක්කගෙ අවතාරෙ.”

“අනේ නිකං ඉන්න මල්ලි ඒ මිනිහ මට කතා කෙරුවා. අද බයිසිකලේ නැද්ද ඇහුවා.”

“ඉතිං?” ඔහුගේ කටහඬේ විශ්මය රැඳෙන්නේ ඉක්කාවක් ලෙසිනි.

“ඉතිං?”

“අවතාරයක් නං කොහොමද කතා කරල බයිසිකලේ ගැන හෙන්නෙ?”

“අපි යමු අයියා ගෙට යමු.” මා අතින් මල්ල ගනිමින් අමරසිරි බංඩාර කීවේය. “අම්මලා නංගිල සේරම ඉස්තෝප්පුවෙ බලන් ඉන්නවා.”

“ඒ ගොල්ලන්ට නං කියන්න එපා. නිකං බොරුවට බයවෙව්.”

“නෑ නෑ මං කියන්නේ නෑ”

“මොකා ආවත් මං බයවුණේ නෑ” මම අවට ගස් වදුලුවලට විදුලි පන්දම උපක් කළෙමි. අතුපතරේ නිශාවර හඬ ඇසිණි.

ඉස්තෝප්පුවේ විමිනි ලාම්පුව මළාන රතකින් දැල්විණි.

“මොකද මහත්තයා උනේ?” ලීලාවතී මැණිකේ හිඳ සිටි භාත්සි පුවුවෙන් නැගිටිමින් ඇසුවාය.

“බයිසිකලේ ටයර් එකක් ගියා කියන්නෙ” මා වෙනුවෙන් පිළිතුරු දුන්නේ අමරසිරි බංඩාරයි.

“කෝ අයියා බයිසිකලේ?” නයනා සතුටින්දෝ කෑ ගසා විමසුවාය.

“අතෝමා ඉන්න ගෙදර නියල ආවා.”

“එහෙත් ගියාද?” වජිරා නොසිතාමය ඇසුවේ.

“වෙන කොහේ තියන්නද නංගී? එතන පහු කරන කොටම තමයි රෝදේ ගියෙ.”

“අනෝමා අක්කා ඊයෙ හවස කාරෙකෙන් ආවා.” නයනා ප්‍රවෘත්තියක් හෙළි කළාය. “මෙහේ නෙමෙයි. වත්ත පල්ලෙහා අහිඟුණ්ටිකයො බලන්න.”

“ඇත්තට?” යි මා අසද්දී

“ඉන්න අයියට වතුර එක දාන්න” කියමින් වජිරා ගෙට ගියාය. ඒ පසු පසින් ලීලාවතී මැණිකේද ගෙට ගියාය.

මම අමරසිරි බංඩාර අතින් බැග් මල්ල ගෙන හැර එතුළින් ගත් විස්කෝතු පෙට්ටිය නයනා අතට දුන්නෙමි. ඇ එය දැකින්ම ගෙන සතුටින් දෙකකුල පද්දමින් හිඳ සිටි පුටුවේම හිඳ “ඒ අක්කා ආවෙ එයාගෙ අප්පවිට්ටි, නංගියි, මල්ලියි එක්ක” යි කීවාය.

අමරසිරි බංඩාර කතාවකින් තොරවම ගෙනුළ අතට ගියේය. නයනා තව තවත් දොඩමලුටුණාය. “මං ඒ පැත්තට ගියා. අනෝමා අක්කගෙ මල්ලියි, නංගියි මා එක්ක හරියට යාළු වුණා. රවීන්ද්‍රයි, නිලුපුලියි. අපි වත්තෙ සෙල්ලං කළා. අනෝමා අක්කයි එයාගෙ අප්පවිට්ටි ආයි සාස්තර ඇහුවා.”

“මෙහේ ගෙදරත් ආවද?”

“නෑ ගෙදරට ආවෙ නැහැ. අපිට කරදර කරන්නෙ නෑ කියල ගියා. අපේ අයිය නං ගිහින් කතා කර කර හිටියා.”

අනෝමා මේ ආ ගමන මට නිකමටවත් සඳහන් කළේ නෑ නොවේද? සමහරවිට බයිසිකලයේ පලහිලව්ව නිසා ඇයට ඒ වග අමතක වෙන්නටත් ඇති. පසුදා වැඩට ගිය විට ඇය අනිවාර්යයෙන්ම ඒ ගැන සඳහනක් කරනැයි මම සිතුවෙමි. එහෙත් ඒ එසේ නොවීය.

මා විමසන තෙක්ම ඇ ඒ ගැන කිසිවක් නොකීවාය.

පසුවදා පයින්ම කාර්යාලයට ගිය මම කෙටි නිවාඩුවක් ගෙන බයිසිකලය හඳුන්වන ගෙන ගියෙමි. එදා උදේ ඇගේ නවාතැන ළඟදී අනෝමාද මට එක්වුණාය.

එහෙත් ඇ අහිඟුණ්ටිකයින් බලන්නට ආ ගමන ගැන කීවේ මා විමසුවාට පසුවය.

“ඔව් අනේ. අප්පච්චිට ඕනෑ කියල. ඒ පාර අපි කට්ටියම ආවා. අප්පච්චිට ඕනෑ උනේ අම්මා ගැන අහන්න. අම්මා අපිව බලාගෙන ඉන්නවා කියල තමයි ඒ ගැනි ආයෙත් කිව්වෙ. මං දිහා කන්න වගේ බලන් ඉඳල ආයෙත් මට කිව්වා මාරුව හම්බ උනොත් අරන් යන්ට කියලා. අපිට ඕනෑ ඕනෑ විදියට මාරු හම්බ වෙනවද ජනක තේද?”

“ඒක නං හරි.”

“මං හිතුවෙ ඔයා ඉන්න කල් මාත් මෙහේ ඉන්නවා.”

“ඒ මොකටද?”

“ඔයා තොත්ත බබා වගේ අහන හැටි. මට දැන් මේ හරිය දාලා යන්න බෑ ජනක. ඔයත් මෙහේම ඉන්ට.”

“වෙලාවකට එහෙම හිතෙනවා” මා එසේ කීවේ ගිය සති අන්තයේ කොළඹදී ඇතිවූ පාඨව සිහිවීමෙනි. “නෑ මං කිව්වෙ, මෙහේට ටික ටික පුරුදු වෙනකොට එහෙම හිතෙනවා.”

“එහෙම තමා මටත් හිතෙන්නේ.” කී අනෝමා මා දෙස බලා හිනැහී “අපි දෙන්නටම හිතෙන්නේ එකම විදියටද ජනක?” කියා ඇසුවාය.

“ඒක මං දන්නේ නැහැ. මට කාගෙවත් හිත් කියවන්න නං බැහැ”

“හිත් කියවන්න ඕන නෑ තේරු ගන්න.”

මම කතා නොකළෙමි. ඇ දෙන පොට ඔස්සේ එල්ලී යන්නට මා තුළ කැමැත්තක් නොවීය. ඇය ලස්සන තමා. හොඳට අඳින පළඳින කෙනෙක් තමා - හිනවත් තමා. නමුත් එයින් එහාට මා තුළ හැඟීමක් තම් නොවීය.

මහ දුර කාර්යාලයට යාම හා ආපසු ඒම ඇය හා එක්ව හැමදාම කරන්නටද මා තුළ කැමැත්තක් නොවීය.

එහෙත් මෙයින් පසු බොහෝ දිනෙක ඇ මගේ ගමනට හවුල් වුණාය. ඇය හා නොයෙක් දේ කතා බහ කළද, රුචිනි පිළිබඳ වැඩිදුර යමක් හෙළිකරන්නට මා සිත ඉඩ දුන්නේ නැත.

ඇයට මගේ සිත කියවන්නට නොහැකි වීම එක් අතකට හේතුවක් විය.

නිලම්මාගෙන් සාස්තර අහන්නට යන ඇතැමෙක් ලිලාවතී මැණිකේගේ වත්ත උඩින් ගොස් ඒ පැත්තට යති. එයට ගෙර කිසිවකුගෙන් අවහිරයක් නොවීය.

විටෙක නිලම්මා තමිබන කඩලවල සුවඳ මගේ කාමරයටත් දැනෙයි. කුඩාරම දෙසින් බල්ලා බුරන්නේ ඉතාම කලාතුරකිනි. කරුපත් වදුරා කරතබාගෙන ගේ ඉදිරියෙන් යනවා මා දුටුවේ දෙවතාවක්ම පමණි. ඔහු ඇතැම් දිනෙක නුවර දක්වාම ගොස් වදුරා හෝ නයා නටවා මුදල් එකතු කරගෙන ආ බව මට කීවේ නයනාය.

නිලම්මා තැම්බූ කඩල ගෙනවුත් තම පාසල ළග තබාගෙන විකුණන බවද නයනා හෙළි කළාය.

“ඔය ජරාව කාලා බඩේ අමාරු හදාගෙන එහෙම එන්න එපා” යි ලිලාවතී මැණිකේ ඇගේ පොඩි දුටු තරවුටුකුත් කළාය.

“මං ජරාව කන්නෙ නෑ” යි නයනා පෙරළා කීවේද අම්මාටම හරියන කට හඬකිනි.

අහිගුණ්ටිකයන්ගේ ජීවිතය කෙතරම් සැහැල්ලු දැයි මට සිතූණේ ඊළඟ වතාවේ ඒ කුඩාරම වෙතට ගිය විටදීය. එය සිදුවූයේ ඒ සතියේ බ්‍රහස්පතින්දා සවසය. විත්‍රාටත් අතුලටත් සාස්තර අහගන්නට ඕනෑ වූයෙන් ඒ දෙදෙනා අනෝමාත් මාත් සමඟ වැඩ ඇරී ආවෝය.

“ඕගොල්ලො හැමදාමත් මේ පැත්තට ඇවිදන් එනවනං කොච්චර ගෝක්දැ” යි මම කීවෙමි.

“අපි කට්ටියම එකට ඉන්න තැනක් ගමු ” යැයි අනෝමා කීවද,
“අපි දැන් ඉන්න තැන කිසිම කරදරයක් නෑ” යි අතුල ඒ කතාව මග
හැරියේය.

අනෝමා හැම අවස්ථාවකම මට තව තවත් ළං වෙන්නට තැන්
දරනැයි හැඟෙන්න මා කළේ තව තවත් ඇත්වීමය. ඇය හා
“පටලැවෙන්නට” මගේ හඳේ කිසිදු ආසාවක් නම් නොවීය.

අප වත්තට ඇතුළු වෙන්න නයනා අප වෙත දුටු ආවාය. ඇ ඉතා
කුඩාය අනෝමාගේ අතේ එල්ලී සතුටෙන් දෙඩුවාය.

“මමත් අම්මගෙන් අහල ඒ පැත්තෙ එන්නම් අක්කා හොඳේ”
කියමින් ඇය ගෙතුළට දුටුගියේ අප ආ කාරණය දැනගත් විගසය.

වර්ෂාව නම් අභිගුණ්ථික ගැහැනියගෙන් සාස්තර අහගන්නට
වරම් නැති බව ඇගේ පිට පෙරළු තොලෙන් යුතු මුහුණෙන්ම
පෙනිණි. ඇ පිටුපස පිලේ කණුවකට හේත්තු වී තාත්තුවාවකින්
බලා සිටියාය. අමරසිරි බංඩාර ළිඳ ළඟ වතුර ඇඳ්දේය.

“තව සිංගෙන් මාත් එන්නම්” යැයි ඔහු කීවේ වර්ෂාගේ සිත තවත්
රිදවමිනි.

අප යන විට පුරුදු පරිදි කුඩාරම පසුපසින් සුදු දුම් කඳක් නැඟිණි.
බිරු බල්ලා නිලම්මාගේ විධානයෙන් නිහඬ වුණේය. අදත් කරුපත්
පෙනෙන්නට නොසිටියේය. සාරි පොටෙන් දෙනන වසාගෙන බුලත්
හපමින් අප වෙතට ආ නිලම්මා කීවේ කරුපත් ළඟට ගිය බවකි.

මෙවරද ඇ වඩාත් වුවමනාවෙන් බැඳුවේ අනෝමා දෙසය.

මුලින්ම සාස්තර ඇසුවේ චිත්‍රායි. ඔවුන්ට පැවසෙන දෙය ගැන
එතරම් උනන්දුවක් නොවූයෙන් මම අවට බැඳුවෙමි. ගස් අතු අතර
බලා සිටි යෝධ කටුස්සා යළිත් මගේ ඇස ගැසුණේ මෙසේ බලද්දී
ඉබේමය. උභව අනෝමාට පෙන්වන්නට සිතා ඇය අතට හැරී නිහඬව
ඇගේ අතකට තට්ටු කරන්න යමක් කියාගෙන ගේ දෙසින් ආ
තයනාගේ හඬට බිය වූන කටුස්සා අතු පතර සැඟවුණේය.

“ඇයි ජනක?” අනෝමා ඇසුවාය.

“වැඩක් නෑ ඔයාගෙ යාළුවා බලන් ඉඳල ගියා.” මා රහසින් මෙන්
කීවේ නිලම්මාගේ සාස්තර කීමට බාධා නොකිරීමටය.

“කවුද මගෙ යාළුවා?” ඇයද ඒ හඬින්ම අසන විට නයනා අපට
තවත් ළං විය. “නයනා ද?”

“මමද?” නයනා හඬ උස්කරත්ම මම ඇයට නිහඬ වත්තටැයි සන කළෙමි. “එන්න ටිකක් එහාට යමු.”

අනෝමාත්, නයනාත් මා අනුව කුඩාරමෙන් ඇතට ඇවිද ආවෝය. මා උවමනාවෙන්ම ඇවිද ගියේ කටුස්සා රැඳී ගස අතටයි. බියට බිය වෙනවාට වඩා එයට මුහුණ දිය යුතුය යන සිතුවිල්ලය මා තුළ වූයේ.

“එන්න ඔයාගේ යාළුවා පෙන්නන්න” මම පහත් හඬින් කීවෙමි.

“මොන යාළුවද?” අනෝමාගේ කටහඬේ කුතුහලයයි. නයනාගේ දෑසේ නොඉවසිලිමත් විශ්මයයි - එපිටින් ඇසෙන්නේ නිලම්මා චිත්‍රාගේ අත අල්ලා සාස්තර කියන හඬයි.

ගස ළඟටම ආ මම විපරම් කරමින් බැලුවෙමි. නයනා යමක් කියන්නට තනනත්ම මම අතින් අල්ලා ඇයව නිහඬ කළෙමි. මා ගසවටා ඇවිද යත්ම අනෝමා මගේ අතකින් අල්ලා ගෙන මා අනුව ආවාය. ඇයගේ අත ගසා දමන්නට තරම් සිතක් මා තුළ නොවීය.

“මොකද්ද අතේ ජනක?” ඇ කතා කළේ නොදොල් රහසිගත අයුරකිනි.

ගස් අතු සෙලැවිණි.

බොරුවක් කියා මා ඇයව මෙනැතට ගෙන ආවා යැයි ඇය සිතුවාදැයි මම නොදනිමි. නයනා ගසෙන් අනෙක් පසට දුව යත්ම අනෝමා මගේ කම්මුලක් සිපගත්තාය. මම ඇගෙන් අත මුදා ගත්තෙමි. මෙය මා බලාපොරොත්තුවූ අවස්ථාවක් නොවීය.

“කෝ ඉතින්?” යැයි කියූ ඇගේ මුහුණ ජම්බු ගෙඩියක් සේ රතු විය.

“මං ආවෙ ඔයාට කටුස්සා පෙන්නන්න?”

“කටුස්සා?” කී ඇ අතකින් මුව වසා හිතැහෙන්නට වුණාය. “කෝ ඉතින් ඔයාද කටුස්සා?”

“නෑ ඇත්තමයි අනෝමා. උං බලං හිටියා ආං අර අත්තෙ.”

“කෝ ඉතින්?”

“ඒක තමයි උං දැන් නෑ”

“අවතාරයක්ද?”

“එහෙම හිතමු.”

මා එසේ කියද්දී ගහවටේ දුවගිය නයනා යළි අප සිටි පැත්තට ආවාය.

“නවුද අයියා යාච්චා?”

“කටුස්සෙක්ඳු” කී අනෝමා යළිත් හිතැහුණාය.

මව පියුම් ලජ්ජාවක් සේම කෝපයක්ද දැනිණි. ඇ මා විහිළුවට බාර ගන්නා හැරෙන්නට, ඇ මා වරදවා තේරුම් ගන්නටද ඇත. මා සාප කළේ අත් කිසිවකුට නොව සැහවී ගිය කටුස්සාටයි. උඹ යැබවිත්ම මායාවක්ද?

අමරසිරි බංඩාර අප අතට ඇවිද ආවේ මේ මොහොතේයි. අනෝමා ගෙන් මඳක් ඇතට වුණාය. ලේන්සුටෙන් මුහුණ පියදා ගන්නාය. ඇගේ දෙකම්මුලේ රත් පැහැය මැකී යමින් තිබිණ. දැසේ කෝල බවක් මතු විය.

“අපි කටුස්සො හොයනවා.” ඇ අමරසිරි බංඩාරට ඇසෙන්නට එහෙත් රහස් හඬකින් කීවාය.

“අපි එදා දැකපු එක්කෙනාද?”

“ඔව්”

ඔවුන් කතා කළේ රහස් කියා ගන්නා සේය.

“එයාව හැමදාම පේන්නෙ නෑ” අමරසිරි බංඩාර දැසට බිය මවා ගනිමින් කීවේය. “මං කිව්වනෙ ඒකා නිකං කටුස්සෙක් නෙමේ— බෝදිලිමෙක්.”

“ඔන්න කිව්වා” කී අනෝමා ඔහුගේ පිටට කොලොප්පම් ලෙසින් පහරක් හෙළවාය.

“නැද්ද අයියා? එහෙම නේද?”

“මං දන්නෙ නෑ මල්ලි - මං උඹ ආයෙමත් දැක්කා. මේ ගනේ. ඒකයි මං මේ අනෝමට පෙන්නන්න එක්කගෙන ආවෙ.”

“හරි හරි” අනෝමා එය කීවේ තාලයට ඇද පැද මාව අවිශ්වාස කරන අයුරෙනි.

“එන්න අපි යං අතන ජම්බු ගහක් තියෙනවා - ගෙඩි කඩා ගමු.”

අමරසිරි බංඩාර අපව කැටුව ගියේය. නයනා සතුටකින් උඩ පතිමින් ආවේ තටු ගසමින් යන සමනලයකු ලෙසිනි.

අමරසිරි බංඩාර කී ජම්බුගසේ යායට ජම්බු ගෙඩි පිරි තිබුණි. ඔහු එහත් කළ අතුවලින් මමත්, අනෝමාත් ගෙඩි කඩා ගත්තෙමු.

නයනාගේ ගවුම් ඔඩොක්කුවේ ඒවා තැන්පත් විය.

ඇ මඳක් එපිට ගසක් යට හිඳගත්තේ මේ සියල්ල මෙසේ පැහැර
කරගෙනය. අනෝමා ගෙඩියක් කඩා මගේ මුවට ලං කළාය. මම එය
ඇගේ අතින් ගෙන කෑවෙමි.

“කෝ මට?”

ඇය ඇසුවද මට පිළිතුරක් දෙන්නට ඉඩක් නොලැබිණි.
එක්වනම නයනා මහ හඬින් කැගැසුවාය. ඇ කඩිනමින් නැගිටිමින්
ඔඩොක්කුවේ වූ රතුම රතු ජම්බු ඇ වටා හැම අතම විසිරිණි.

“මොකද නංගි?” අමරසිරි බංඩාරද පෙරළා කැගැසුවේය.

“අරු අරු මගේ ළහින් - මගේ - ල-හි-න් ගියා” නයනා ගොත
ගසමින් කියමින් මගේ ඇහේ එල්ලුණාය.

“මොකද?”

“අර කටුස්සා” ඇය අත දිගු කළ අත අප බැලුවද පෙනෙන
මානයක නම් සතෙක් නොවීය.

“කෝ?”

“මෙයා මේ අපිව බය කරන්න.”

“නෑ අයියා නෑ-සත්තයි.”

“මේ - මේ ජම්බු ටික එකතු කරන් යමු.” අමරසිරි බංඩාර
නොසැලැකිල්ලකින් කීවේය. “හැමෝටම ඒ පාර නොපෙනෙන
කටුස්සො පේන්න වෙලා.”

“නෑ නෑ සත්තයි.”

“නංගි මේ ඔයා ඔඩොක්කුව අල්ලන්න. අපි මේ ජම්බු ටික දාන්න.”

මෙවර නයනා අල්ලා සිටි ගවුම් ඔඩොක්කුවට අපි තිදෙන ජම්බු
අහුලා දැමුවෙමු.

අප ආපසු එනවිට, නිලම්මා අතුලගේ අත් සාස්තරය අවසන්
කරමින් සිටියාය. කොහේදෝ ගියැයි කී කරුපන්ද පෙරළා ඇවිදිනි.
ඔහුගේ හිස මත නයි පෙට්ටියද, අතකින් ගත් ලණුපට කෙළවර
දිලිසෙන රතු, රන්, කළු ඇඳුමකින් සැරසුන කුඩා වළුරාද විය.

“අනේ අයියා අපි වළුරා නටනවා බලමුකෝ.” නයනා පින්සෙත්වූ
වුණාය.

"මේ මෙයට ඔන නැති එකක් නෑ" අමරසිංහ බාහිර බොරු
අමනාපයකින් කීවේය.

"නවවත්තද මානියා?" කරුපත් නයි පෙට්ටිය බිම තබමින්
කීවේය.

"වදුර නටනව බලමු අනේ" අනෝමාද කීවාය.

"අපිට නං කොළඹදී ඕව නිතර පේනවා" මම විහිළුවට කීවෙමි.

"නවවත්තං මානියා?" කියමින් කරුපත් නයි පෙට්ටියෙන්
රබානකුත්, ගෙජ්ජි කිපයකුත් ගත්තේය. ඒවා තමා ළඟ බිමින් තබා
ඔහු වදුරාගේ ගෙල බැඳී කඹයේ අතික් කෙළවර නයි පෙට්ටියේ
කොනකට තැබූ කුඤ්ඤයක බැන්දේය. අනතුරුව ඔහු නැගිට රබාන
වයමින් ගෙජ්ජි සොලවමින් ගයන්නට වුණේය.

"හා හා නටපත් පුතා."

"අපි නේගම් යඤ්ඤා

බලාන්ට යඤ්ඤා

නැන්දා මාමා, ලොකු අත්තා."

වදුරා කතුල් බකල් කරගෙන විරිත්තමින් වටයක් ගියේය.
අනතුරුව නයි පෙට්ටිය හැර බියෙන් මෙන් එයට අත රුවා එළියට
ඇදී ගත්තේය. උගේ පෙනුම හැසිරීම සැබවින්ම විප්ලව විය.

රිළඟ මොහොතේ උග පෙට්ටිය තුළට විලිස්සා ඒ තුළින් කුඩා
කෝටු කැබැල්ලක් කෙළවර බැඳී පුංචි රෝදි පොට්ටනියක් අතට
ගත්තේය.

"අපි නේගම් යඤ්ඤා.

නේගම් යඤ්ඤා

නේගි බෝග රාසියක්ම

කර පිඤ්ඤා - හා -

කර පිඤ්ඤා."

වදුරාගේ නැටුම සැබවින්ම භාසාර ජනක විය. පොට්ටනිය
කරපින්නා ගෙන වටේට ගිය උග කරණම් කිපයක්ද ගසමින් අපට
විලිස්සුවේය.

නිලම්මා ගෙන අවුත් පෑ කෙසෙල් ගෙඩියකින් උෟ කැල්ලක් කඩාගෙන තවත් පිනුම් දෙක තුනක් ගසා පොට්ටනිය හෙළා අත් ඔසවමින් නැටුවේය. කරුපත් වඩ වඩාත් වේගයෙන් ගෙජ්ජි සොලවමින් රබාන වයා නැවැත්තුවේය.

අපි සිතාසෙමින් අත්පොළසන් දුන්නෙමු. අතුල තම සාක්කුවෙන් ගත් කාපි කීපයක් බිමට විසි කරත්ම වඳුරා ඒවා අහුලා ගෙන ගොස් කරුපත්ට බාර දුන්නේය.

“වරෙන් පුතා වරෙන්” කී කරුපත් වඳුරාව වඩා ගත්තේය.

“මොකද්ද උගේ නම?” නයනා හඬ නඟා ඇසුවාය.

“ගුලා” කී කරුපත් තමා වෙතට ආ නිලම්මාගේ දෝතට වඳුරාව දුන්නේය.

නිලම්මා උෟව කුඩාරම ළඟ ගැට ගැසුවාය. පිටුපස පිලේ බලා සිටි වජිරා අප වෙත දුව ආවේ අපේ සිතා හඬත් අත් පොළසන් හඬත් අසමිනි.

“මං අතනින් බලන් හිටියා. අනේ උගේ ලස්සන” යැයි වජිරා කියත්ම අමසිරි බාධාර “ටිකක් අපේ අක්කා වගෙයි” කීවේය.

“ඉතින් මොකද උඹ මගෙ මල්ලිනෙ?” වජිරා පෙරළා කියා තොල් ඇද කළාය.

“නයා තටවන්නෙ නැද්ද?” නයනා විමසුවාය.

“ඒකත් කොම්මුකෝ” කී කරුපත් පෙට්ටිය තුළින් නයි මල්ල එළියට ගත්තේය. එය බිම හළා පෙට්ටියෙන්ම ගත් නලාව ඔහු පිඹින්නට වත්ම, නයා මල්ලෙන් පිටතට ඇදී ඔහු අතට ඇදුණේය. ඔහු උගේ හිසට යත්තම් තට්ටු කරත්ම උෟ බඳ ඔසවා පෙණය පිප්පුවේය. වරෙක දරණ, ගසමින් වරෙක පෙණ ගොබය පුම්බමින් උෟ මෙසේ නැටුවේය. වජිරාත්, අනෝමාත් එකිනෙකාට ළංව විශ්මයෙන් බලා සිටින අයුරු මට පෙනිණි.

නලාවෙහි හඬ කන් හාරවන සිහින් හඬක් විය.

කුඩාරමේ පිටුපසින් නැගී පුදු දුමද මේ නලා හඬට වශීව තටත්තේ යැයි මට සිහිණි. දුම් කැරලි නැගී ඉහළ හවස අහසට අතුරුදහන් විය.

තවමත් හිරු බැස නොගියද ඇත අහසේ ඉරබව තරුව පායා
ආවේය. කුඩාරම පිටුපසින් නැගී ආවේ කඩල තැම්බෙන සුවඳයි.
නියාගේ නැටුම අවසන් වී අපේ අත්පොළයන් හඬ නැගෙත්ම,
හිමිමා කුඩාරම තුළින් අප වෙතට ආවේ කඩල ගොටු කීපයක් රැ
ගෙනය.

මා ඒවාට මුදල් දුන් අතර, චිත්‍රාත් අතුලත් කරුපත්ට
සන්නේයමත් දුන්නේය.

"නංගී මතකනෙ අම්මා කිව්ව ඒවා?" අමරසිරි බංඩාර තරවටු
ස්වරයෙන් කීවේ මා කඩල ගොටුවක් නයනා අතට දෙද්දිය.

"කමක් නෑ අනේ අයිියා." නයනා බැහැබරව කීවාය.

"කනවා-කනවා-මටත් දීලා"

මම කඩල ගොටු අතුලටත්, චිත්‍රාටත්, අනෝමාටත් දුන්නෙමි.

"චජ්රා නංගී?"

"නෑ අයිියා මට එපා"

නයනා ගත් ගොටුවෙන් ටිකක් අත්ලට හලාගෙන ගොටුව
අමරසිරි බංඩාරට පෑවාය. ඔහු එය ගෙන මඳක් කටට හලාගත්තේය.

අඳුර ගොනුවෙද්දී අපි ගෙදර අතට ඇවිද ගෙන ආවෙමු.

"මං තේ හදන්නං - ඇවිල්ලා තේ එකක් බිලා යන්න" චජ්රා
කීවාය. "අනෝමා අක්කා එනවනේ?"

"නංගිට බෑ කියල බැනේ...."

ඔවුන් එක වයසේම මෙන් වුවද චජ්රා අනෝමාට "අක්කා" යැයි
ඇමතුවේ අනෝමා වඩාත් මේරූ ගතියක් පෑ නිසා යැයි මට සිතුණි.
කෙසේ වුවද දෙදෙනා ඉතා කුච්භග වූවෝය.

චජ්රා මුළුතැන් ගෙට ඇදෙද්දී අපි ඉදිරි පිලට ආවෙමු.

ලීලාවතී මැණිකේ ඇසු හරස් ප්‍රශ්නවලට චජ්රා මුමුණුමින්
පිළිතුරු දෙනු මට යන්නමට ඇසිණි. අනතුරුව ලීලාවතී මැණිකේ
හඬ ගැවෙත් නයනාද ගේ තුළට දුව ගියාය.

අමරසිරි බංඩාර පිලේ කොට තාප්පය මත මා සමඟ හිඳගත් අතර
අනෙක් තිදෙනා පුටුවලට අරක් ගත්තෝය. අමරසිරි බංඩාර තමා අත
වූ ගොටුවේ කඩල ටික කා අවසන් කොට කඩදාසි ගොටුව ගලිකොට
මිදුලට වීසි කළේය.

මා කමින් සිටි ගොවුවද හිස් විය. මම නිකමට එය දිනෙදා බැටුවෙමි.

“සිත්තුස්සකොව පුහරොව..

අප්පකිච්චොව සල්ලහුන වුත්ති.....”

එය පිරිත් පොතක කොළයක් විය. අමරසිරි බංඩාර එය මා අතින් උදුරා බලා “මේක අපේ නැති වෙච්ච පිරිත් පොතෙන්” කියා කාළු කණ්ඩියෙන් මිදුලට පැන අතින් කොළයද අහුලා දිග හැරියේය.

ඔහු සියල්ල කළේ යම්කිසි ආවේශයකිනි. ඒ කොළයද පිරිත් පොතේම කොළයක් විය.

“අර අහිගුණ්ටිකයෝ මේක අරන් කඩල ඔතනවා.” ඔහු කෝපයෙන් කැගැහුවේය. “මන් දෙන්තංකො ඕකුන්ට පිරිත්.....”

අතුලද තම අතවු ගොවුව හිස්කොට දිග හැරියේය. එයද එවන්ම කොළයක් විය.

“මං අහන්තංකො ඕකුන්ගෙන්.....”

“මොකද්ද අනේ උනේ?” අනෝමා විමසුවාය.

“නෑ අපේ පිරිත් පොත නැතිවුණා. අපේ මේ ජනක අයියගෙ කාමරේ තිබ්බේ... දැන් මෙන්න ඒකෙ කඩල ඔතනවා.”

“මල්ලි - මල්ලි ඕක නැතිවුනේ ඒ මිනිස්සු එන්න කලින් නේද?”

“හරි ඉන්නකො මං අහල එන්න.” කොළ ටික එකතු කරගත් අමරසිරි බංඩාර ගේ වටයෙන්ම පිටුපසට දුව ගියේය.

“මොන හුනියමක් කරගන්නද දන්නෙ නෑ ඒ පාර.” අනෝමා කීවාය.

“ඉන්න මං බලල එන්න” කී මමද ඔහු අනුව වත්ත පිටුපසට ගියෙමි.

දැන් ගොම්මන් අඳුර ගලන වේලාවයි. කුඩාරම ඉදිරියේ හරිකේන් ලන්තැරුමක් දැල්විණි. බල්ලා බුරා හැටුණේය.

මා යන විටත් අමරසිරි බංඩාර නිලම්මාට මොනවාදෝ කියමින් සිටියේය.

“නේ නේ මානියා අප්පෝ නේ..... මේක මේක මේ මේ මං අත්තන ගා යට තිබ්බේලා තමා ගත්තා.” නිලම්මා නිදහසට කාරණා කීවාය.

"මල්ලි මේ අපි යං ඔන්න ඕක අල්ලල දාලා."

එපිට මුකලාන දෙසින් කරුපත්ගේ කච්චන් කච් මුහුණ අප අතට එනු පෙනිණි. එහි ඇත්තේ එතරම් හොඳ බැල්මක් නොවේ. අප ළඟට ආ ඔහු දත් භාරමින් බලා සිටියේය. නිලමිමා කරුපත්ට දෙමළෙන් යමක් කීවාය. කරුපත්ද පෙරළා යමක් කීවේය.

"මේ මානියා කරදර නොදී යන්ට මානියා" ඔහු ඉතා පහත් හඬින්, කීවේ.

"මල්ලි මේ යමු යමු" මම අමරසිරි බංඩාරගේ අතින් ඇද්දෙමි.

"මුත් මෙතනින් යන කල් නිවනක් නැහැ" ඔහු ආපසු හැරෙමින් කීවේය. "මේ විගඩම් බලන්න වන්න උඩින් එක එකා යනවා. කවුද දන්නෙ කවුද කියලා."

නිලමිමාත් - කරුපත් එකිනෙකාට මොන මොනවාදෝ දෙඩුන. මම අමරසිරි බංඩාරගේ අතින් ඇදගෙන ආපසු ඉස්තෝප්පුවට ආවෙමි.

ඒ එනවිට නයනා විමිනි ලාම්පුව ඉස්තෝප්පුවට ගෙන එමින් සිටියාය. අනෝමා මගේ කාමර දොරකඩ තිර රෙද්ද මැත් කරමින් එතැනින් පිටතට ආවාය.

ඇ මගේ කාමරයට මොන එහෙකට රිංගුවා දැයි සිතූණද මම කිසිවක් නොකීවෙමි. ඇය වඩාත් මිතුරු වෙන්නට තැන් කිරීම මා රුස්සන දෙයක් නොවේ.

අමරසිරි බංඩාර තවමත් නොසංසිදි කෝපයෙන් තාප්පය මත හිඳ ගත්තේය.

"මොකද උනේ?" අතුල විමසීය.

"නෑ අයියා ඔය මිනිස්සු හොරු. මොනව අරන් යනවද අපි දන්නෙ නැහැ."

"ගෙයි තිබ්ලද පොත ගත්තේ?"

"නෑ නෑ ඕක නැතිවෙලා ටික දවසක්." මම තේරුම් කළෙමි. "ඔය මිනිස්සු ආවෙ ඊට පස්සේ. ඒ ගැනි කිව්වෙ ගහක් යට තිබ්ල හම්බ උනා කියලා."

"එතකොට ඕක කොහොමද එතැන්ට ගියේ?" අමරසිරි බංඩාර තර්ක කළේය.

“බහිරවය ගෙනිහිල්ලා” අනෝමා කීවාය.

“නෑ බෝදිලිමා” අමරසිරි බංඩාර පහත් හඬකින් කීවේය එහෙත් ඒ හඬ තරහව ගැබ් විය.

“මොකද්ද බහිරවය ගෙනිව්වේ?” යැයි නයනා විපරම් කරන්නා අනෝමා තමා අතවු හිස් ගොටුව ඇයට පෑවාය.

නයනා කොළය බලා “හතේ අපේ පිරිත් පොත” යි කීවාය. “කොහෙන්ද අයිතා මේ?”

“ඉඹල බලන්න නංගී.”

නයනා කොළය සිඹ බලා “කඩල එතුවේ මේකෙද?” ඇසුවාය.

“තව මොන මොනව ඕකු අරන් නයි මල්ලෙ දාගනිව්ද දත්තෙ නෑ” අමරසිරි බංඩාරගේ කෝපය තවමත් කටහඬේ පැහැදිලි විය.

“මේ මල්ලි ටිකක් පරිස්සමෙන් කතා කරන්න.” චිත්‍රා අවවාද ලෙසින් කීවාය. “ඕකු හදි හුනියා කරන්න දන්නවා.”

“ඔය ටිකම තමයි මාත් කියන්න ගියේ.” අනෝමාද අනුමත කළාය.

වජිරා තේ බන්දේසිය ගෙන ආවෙන් කතා බහ මඳකට නැවතිණි. සිදුවූ දේ ඇසූ ඇ පිරිත් පොතේ කොළයක් ගෙන බලා පෙරළා “ඕකට මොකටද ඔය හැටි කෑගහන්නෙ ඉතින්? හැමදේම පොළවට පස්වෙනවනෙ” යි කීවාය.

“ඒක හරි පොළවට පස්” අනෝමාද එකඟව කීවාය.

මෙයින් පසු අපි නිහඬව තේ තොල ගැවෙමු. අමුත්තන් තිදෙන පිටව යද්දී අමරසිරි බංඩාරද මා සමඟ ඔවුන්ගෙන් සමුගන්නට පාර ළඟට ආවේය. ඔහුගේ කෝපය සංහිදී තිබිණි. අවට අඳුරු විය.

“චිත්‍රාට කියපු සාස්තරේ හරිද?” ඔහු විමසුමක් කළේය.

“සේරම වගේ හරි.”

“කිරි ගහට ඇන්න වගේ” අතුලද එකඟවුනේ සමුගන්නට කලිනි.

විෂිති ලාම්පුවෙන් එළියවුනු කාමරයට ආ මම බත ඉඳෙන තුරු සාතක් කියවන්නට සිතා මේසය අසල හිඳගත්තෙමි. මට බාධා නොකරන්නටදෝ අමරසිරි බෙදාර මා මහහැර ගෙතුළට ගියේය.

අද හවස ඔහු අභිගුණවිකයින් වෙත හැසිරුණ ආකාරය පුදුම ඵලවන පුදුමය. ඔහු අපයට ගිනි පුපුරකැයි මට සිතීමි. ඔහු කෙතරම් සිතාසි කතා කළත් හිත යට සහවා සිටි කෝපය මතුපුණේ කෙතරම් පුරුදෙයකින්ද? ඔහු එසේ හැසිරුණේ අනෝමාගේ සිත දිනා ගන්නට විය නොහැකිය. එසේ හැසිරෙන්නෙකු කාගේවත් සිත දිනාගන්නේ කොහොමද?

අභි-සක අභිගුණවිකයින් මේ වන්නේ ජීවත්වීම ගැන අමරසිරි බෙදාර විටින් විට කී වචන වලින් ඔහුගේ අකමැත්තම ප්‍රකාශ කළේය. ඔහු එසේ හැසිරුණේ සැබවින්ම ඔහු ඔවුන් කෙරෙහි අස්ථාන බියක් දැක්වූ නිසා නොවේද?

අමරසිරි බෙදාරගේ මා නොදන්නා පැත්තක් ඇතැයි මට හැඟුණේ මේ හවසය. අනෝමා පිළිබඳ ඵලානිම හැඟීමක් මා තුළ ඇති වුණේ මේ හවසය. ගස ළහඳී ඇ බලෙන්ම මෙන් මා සිපගත් අකාරය මා කැලඹවූ අවස්ථාවක් විය. ඇය රූපිනීට වඩා කෙතරම් වෙනස්දැයි මට සිතීමි.

රූපිනී...රූපිනීට කොහොම ඇද්ද? මේ සති අන්තයේ නම් කෙසේ හෝ ඇය දකින්නෙමැයි මම සිහින මවමින් සිටියෙමි. ඇගේ

තොදැනීම මම ඉතාමත් අවදියෙන් සිටියෙමි. පිබිදුණු ඉඳුරන් යුතුව මම ඇඳෙහි පෙරළිය නොහැකි තැන බිම ඇලවුනෙමි. බිම සිත වුවද මා ඇඟ රත් යවටත් විය. මා පොළඹවන්නේ කවුද? මගේම සිතද? ඒ නැත්නම් දැසට නොපෙනෙනා යම්කිසි බාහිර බලවේගයක් ද? කොයි අයුරෙන් හෝ මට මගේ සිත වාචා ගත නොහැකි විය. තුරුණු මදය යැයි කියා අවනතවන්නට පුළුවන. එහෙත් මේ වෙලාවේ මා හැසිරුණේ යම්කිසි තේරුම් කළ නොහෙන ආවේගයකිනි. රත් යවටත් වූ මා ඉඳුරන් මගේම ග්‍රහණයෙන් සන්තර්පනය වෙත තුරු මට සැනසීමක් නොවීය.

මම දොර හැරගෙන පිටතට ගියෙමි. පිතෙහි කිසිදු බියක් තම් නොවීය. පිති පොදු හෙළන ආකාසයේ මඳ සඳ එළියක් විය. ගස් අතු අතර කණ මැදිරි එළි නැටුවේය. මම නිරුවතින් තරු යට සිටගෙන සිටියෙමි.

මුළු විශ්වයම මගේය, මා එහි කොටසක්ය යන හැඟීම මා ඉහවහා ගියේය. කිසිවකුට මා බිය විය යුතු නැති. කිසිවකුත් මට බිය විය යුතුද නැති යන සිතුවිල්ලක් මා තුළ වූයේ. මෙසේ කාල තෝරාවක් පමණ සිට මම යළි කාමරයට ආවෙමි. හදිසියේම මා සිරුරට මහත් අප්‍රාණික ගතියක් දැනිණි. සියලු සාරය මගෙන් සිඳී ගියායේ සහනදායී නිදිබර සුවයක් විය එය.

ඇඳට වැටුණ සැණෙන් මම නින්දට වැටුණෙමි. මා අවදිවූයේ පිටත නයනාගේ කටහඬ අසමිනි. නිකමට කම්මුල අතගා බැටු මට එහිවූ සිරිම් ලකුණ දැනිණි.

මගේ අධ්‍යානය හරි විය. පිටුපස පිලේ කණ්ණාඩි කැල්ල ලහ රවුළ බාන්නට ගොස් බලද්දී වම් කම්මුලේ වූ පහුරු ගැලකුණු තුන පැහැදිලිවම පෙනිණි.

රවුළ වැවෙන්නට හැරියොත් මොකද? එවිටත් මේ පහුරු ගැමි සිදුවෙයිද? එහෙත් අත්තිමේදී මම රවුළ බැවෙමි. මගේ මුහුණ ගෙදර අයට වඩාත් නොපෙන්වන්නට මෙනි, මේ උදයේ මා හැසිරුණේ.

මෙය තරමක් දුරට සාර්ථක විය. මා සමග බයිසිකලයේ නැඟී ගිය නයනා පාසල ලහදී වෙන්ව යද්දී මගේ මුහුණේ ලකුණු දැක, “අයිව රේස් රත් කවුදෝ හුරලා තේද?” යි විමසුමක් කළාය.

“නෑ නංගි උදේ ධවුළ බාන කොට මේක උණේ” කී මම එතැනින් ඇත් වුණෙමි.

නයනා අවිශ්වාසයකින් හිස සලා සිනාසි වෙන්ව ගියාය. කාර්යාලයේදී නම් මට ගැලවුමක් නොවීය.

“ඔයාගෙ කටුස්ස ද මුණ හිරුවෙ?” අනෝමා මට කොලොප්පමක්ද කළාය.

“ඔවා හැමදාම තියෙන්නෙ නෑනෙ අනෝමා” මම සියල්ල සැහැල්ලුව සලකන නියායෙන් කීවෙමි.

එහෙත් මා කෙතරම් මෙය යටපත් කරන්නට හැදුව ද වඩාත්ම කැළඹීමකින් කතා කළේ ටිකිරිබංඩාය. දිවා අහරින් පසු බැංකු මිදුලේ කසගස යට බංකුව මත අප දෙදෙන හිඳගෙන සිටින අතරේය ඔහු එසේ කතා කළේ.

“මහත්තය ඕක නං බලා ඉඳල හොඳ නෑ! ඇඟ දිරාලා යන වැඩක්. මහත්තයට මෝටරයකුත් සිද්ධ වෙනවද?”

විළියෙන් වුවද මම “ඔව්” යැයි කීවෙමි. “සමහරවිට මහත්තයා මහත්තයගෙ හිත උදුරගන්න හඳුනා කාගෙ හරි බලපෑමක් තියෙනවා. අඳුනක් බැඳුවත් ඔය ටිකම කියාවි.”

“අඳුන් බලලා සෙන් සාත්ති කරල දෙහි කපලා පේරම කළානෙ ටිකිරි බංඩා.”

“හරි ඒ උනාට ආයෙන් බැල්ම වැටිලා තියෙනවා.”

වත්ත පහළ හදි ගැහුනු කටුස්සා මට සිහිවිය. කටුස්සෙක් කොහොමද මේ තරම් දෙයක් කරන්නේ? යැයි මට සිහිණි.

කාගෙ හරි බැල්ම වැටිලා තියෙනවා යැයි ටිකිරි බංඩා යළිත් කියද්දී මා සිතුවේ අනෝමා ගැනයි. බලෙන් මෙන් ඇ මා සිපගත් ආකාරයයි. මගේ මුහුණේ සිරිම් මතුවුණේ ඇය එසේ කළ දා රාත්‍රියේයි. මෙයට කලින් වතාවකත් සිරිගේ ගෙදර සාදයෙන් පසු මට ඇ හා තනිවෙන් සිදු වුනා නොවේද? එදා රැන් ඇ මගේ අතින් අල්ලා ගෙන ආවා නොවේද? ඇගේ හඳ තුළ කකියන තලියන යම්කිසි ආශාවකින් මෙසේ මා හඬා එමින් මට වද දෙන්නේද? මුල්ම වතාවේ සිරිම වෙනවිට ඇයත් මාත් තනිවූ අවස්ථාවක් නොවීය. එහෙත් මා බැංකුවට ආ මුල් දා පටන් ඇගේ සිතේ එවන් ආශා

හැගිමක් තිබුණා නම් එහි යම්කිසි ශක්තියකින් මට ශාරීරිකව
මෙවැන්නක් කරන්නට ඒ සිතුවිල්ලට නොහැකිද?

එසේ නම් මා ඇයගෙන් මිදී යන්නේ කෙසේද? ඇයට අවතැමි
වීමෙන්ද? එය නම් මගේ සිතට විරෝධී ක්‍රියාවක් විය. සිතුවිල්ලක්
විය. රූපිනිට පිදු මගේ හඳ වෙත කෙනෙකුගෙන් කෙළෙසන්නේ
කෙළෙසද?

“මහත්තයා මොකද්ද කල්පනාව?”

“නෑ ටිකිරි බංඩා මං හිතන්නෙ මං මේ සේරම අල්ලෙ දැන
කොළඹ ගියාම සේරම හරි.”

“ඒ උනට මහත්තයා”

“නෑ නෑ අපේ අම්මත් කියනවා, මට මේ ටිකේ හරි අපලයි කියලා
මේවා සේරම කවදාහරි ඉවර වෙන්නත් එපැයි. ඒවා ඇරිල යනකොට
මට සේරම හරි.”

“මහත්තයා ඕකත් එක්ක යෙල්ලං කරන්න එපා. ඔය බැල්ම
දිස්ටිය අරන් දාන්න ඕනෑ අපි අද වැඩ ඇරිල යමු අර වළල්ලක්
දාගන්න.”

“මට වළල්ලක් ඕනෑ නෑ - ටිකිරි බංඩා වැඩ ඇරිව්ව හැටියේම
ඕනෑ බස් එකේ නැගිල කොළඹ යන්න.”

“එතකොට සේරම හරි ඉතින්?”

“නැත්තං...ටිකිරිබංඩාහිතන්නෙ ඔය දිස්ටිය බස් එකේ නැගිලාම
එක්කම කොළඹ ඒවි කියලද?”

“මහත්තයාට සේරම විහිළු”

“මං දන්නෙ නෑ ටිකිරි බංඩා මේවට ඉඩ දෙන්න ගියාම තමයි අපි
ඒවයෙ වහල්ලු වෙන්නෙ”

“බුදු හාමුදුරුවොත් කිව්වනෙ හිතම තමයි හැම එකටම මුල
කියලා.”

“ඒ උනට හිත දුර්වල වෙත වෙලාවල් කියෙනවා. අපි
පෘතග්ජනයෝ නෙ මහත්තයා”

“ඒක තමයි මං ඒ දුර්වල හිතට ඉඩ දෙන්නෙ නැත්තෙ. හුරු හුරු
හති වැටුණාම දිස්ටිය වෙත කොහේ හරි යාවි.”

“එහෙම ගියොත් හොඳයි. එහෙම නැත්තා මහත්තයව අරන්ම ගිහිල්ල තමයි දිස්ටිය නවතින්නෙ.”

මේ කතාව දිගින් දිගට යාමේ තේරුමක් නොවුයෙන් මම බැකුවෙන් නැගිටිටෙමි.

“ටිකිරි බංඩා මට කොළඹ ගියාම සේරම හරි දන්නවනෙ?” කියා මම කතාව නතර කළෙමි.

ටිකිරි බංඩා සුසුම් හෙළවා පමණි.

ඒ සුසුමේ වූයේ “මහත්තයා ඕනෑ දෙයක් කොරගන්න” කියන විදියේ ගතියකි.

ඇත්තෙන්ම කොළඹ ආපසු සිරිමේ ලකුණු මැකී යත්ම, රුචිනී දකින්න, මගේ සිතේ වූ කලකිරීම් පහව ගොස් සතුටක් ඉපදිණි. රුචිනීත් - මමත් තුම්මුල්ලේ ඉන්දියානු කඩයෙන් දවල් කෑම ගෙන සෙනසුරාදා හවස් වෙනතුරු මුහුදු වෙරළේ හිඳ සිටියෙමු.

ලීලාවතී මැණිකේගේ ගෙදර කළ සාන්ති කර්මයත්, වත්ත පහළට අහිඟුණ්ටිකයන් ආ වගත් මම ඇයට හෙළි කළෙමි. එහෙත් සාන්ති කර්මයට මා හවුල් වූ හැටි හෝ පිරිත් පොත අතුරුදහන් වී කඩල ගොඩු බවට පත්වීම හෝ මා ඇයට හෙළි කළේ නැත. එහෙත් මේ කතා බහේදී ඇ නවාතැනේ උදවිය ගැනත්, බැංකුවේ උදවිය ගැනත් තරමක් දුරට දැනගන්නාය.

ඉරිදා දහවල මම පෙරළා ගමනට පිටත් වුණෙමි. ඕනෑම හදියකට මුහුණ දීමකට සූදානමෙනි මා මෙවර ගමන් කළේ. හබරවැව හන්දියෙන් බැස්ස මම කඩයට ගොස් පුරුද්දට තේ කෝප්පය බී බයිසිකලය අර ගත්තෙමි. අද රැ මොනවා වේවිදැයි යටි හිත ප්‍රශ්න කළත්, මම ඒ සිතුවිලි යටපත් කොටගෙන ඉතිපියො ගාථාව මිමුණුවෙමි.

අනෝමාගේ නවාතැන දොරකඩ සුපුරුදු පරිදි සුදු එළිය දැල්විණි. ඇය කොතැනක හෝ සැහවී මා යන මහ බලා සිටිනවාද? මම ඉක්මනින් එතැන පසු කළෙමි.

සඳ පිරි ආවද වළාකුළු ගහණ විය. වමනට වූ බැවුම දෙසින් ගෙම්බන්ගේ බක බකය ඉතාමත් පැහැදිලිව ඇසුණේ වැස්සක පෙරනිමිති කියමිනි.

කුඹුරුන් කැලේට දොරටුවේදී මම උවමනාවෙන්ම ඒ අත බැඳුවෙමි.
පේන මාතෘකා සෙවණැල්ලක්වත් නොවීය. මම හඬ නගා ඉතිපියො
ගාටාට කියමින් කන්ද පැහැවෙමි. මානා පුරු මට පිළිතුරු දෙන්නට
මෙන් සර සර ගියා.

ගෙදරට දොරටු ගතව අයුත් ගන්නියක්ද ලැබිණි. එක පිම්මට
බයිසිකලය ගේ අතට හරවාන විටම මගේ ඇඟේ වැදෙන්නට ආ සුදු
රුව මට එක්වරම පෙනුණේ නැත. මට කෑ ගැස්සිණි.

අනක්කිත් සුදු ජටාවක් හිස බැඳගනිමින් සිටගෙන සිටි රුව මා
හැඳින්නේ බයිසිකලයේ ලාම්පු එළියෙනි.

“මහත්තයා තව ඩිංගෙන් මං දැක්කෙම නෑ නොවැ?”

“මේ වියොනිස් උන්නැහෙ නේද?” කට්ටඩිරාලව මා වඩාත්
හැඳින්නේ රළු කටහඬෙනි.

“ඔව් මහත්තයා, මං මේ බලල යන්න ආවා ගෙදර උදවියට
කොහොමද කියලා. මහත්තයාට කරදරයක් නෑ නොවැ?”

“නෑ නෑ කිසි කරදරයක් නෑ”

“ඒක හොඳයි” කී ඔහු යළිත් ජටාව දැනින් සකසාගෙන බුලත
පිරු මුට්ටි පාර අද්දරට කෙළ පහරක් විඳ පන්සල දිසාවට යන්නට
ගියේය.

මම ගෙදර ආවෙමි.

ඉස්තෝප්පුවේ විමිනි ලාම්පුව දැල්විණි. ඒ මළාණික එළියේ
අමරසිරි බෙඩාර හිඳ සිටියේය.

“මං උන්නා අයියා අද එන එකක් නෑ කියලා”

“කොහොමද මල්ලි?”

“වරදක් නෑ අයියා ඇත්තටම අයිය නැති දවස් දෙක අපි
සේරෝටම පාළයි.”

“කෝ නංගියා?”

“නිදාගන්න ගිහිල්ලා”

මම බයිසිකලය තල්ලු කරගෙන කාමරයට යද්දී ඔහු අම්මාට මා
ආ වග කියන්නට දෝ ඇතුළු ගෙට ගියේය. තව මඳ වේලාවකින් මම
පුරුදු පරිදි ඇඳුම් අහවර කොට සරමට බැස පිටුපස පිලට ගියෙමි.

වජිරා මට වතුර බේසමක් පුරවා පිලේ කෙළවරක තැබුවාය.

ලියාවනි මැණිකේ කුස්සියේ සිට ගමේ තොරතුරක් කීවද මට
ඒ හරිහැටි ඇසුණේ නැත. මුහුණ දොවා තෙත මාත්තු කරගෙන
මම කැමට හිඳ ගත්තෙමි.

අමරසිරි බංඩාර මා ඉදිරියෙන් හිඳගෙන කොළඹ තොරතුරුත්
විහුරුව විස්තරත් ඇසුවේය. මා කැම කා අත යෝදා ගන්නා පමණි
කුස්සිය පැත්තෙන් ලියාවනි මැණිකේ “වජිරා වජිරා” යැයි කැ
සෙන හඬ ඇසිණි.

“මොකද අම්මේ?” කී අමරසිරි බංඩාර පුටුවත් පෙරළාගෙන
සෙසුපිල අතට යද්දී මම ද ඒ අනුව දිව්වෙමි.

වජිරා ළඳු ලහ සිහිසුන්ව වැටී සිටියාය. ඒ ලහ නැඹුරු වූ ලියාවනි
මැණිකේ “අනේ ලොකු දුව කතා කරන්නකෝ - කතා කරන්නකෝ”
යි බැහැ හඬින් කීවාය.

මම පනිට්ටුවෙන් ගත් වතුර මඳක් වජිරාගේ මුහුණට ඉස්සෙමි.
“වජිරා නංගි”

මඳ වේලාවකින් ඇ යන්නමට දෙනෙන් හැර අවට බැලුවාය.

“මොකද දුවේ උනේ?”

“අ-ම්-මා” කී වජිරා හිඳ ගන්නට තැන් කරන්ම - මමත් -
අමරසිරි බංඩාරත් ඇයට අත් උදව් දුන්නෙමු.

වජිරාගේ ගවුම පිට සියල්ල තෙමී තිබිණි.

“මොකද අක්කා උනේ?” යි අමරසිරි බංඩාර ද ඇසුවද අපට
පිළිතුරක් ලැබුණේ පිලට ගොඩනැංග පසුවය.

“මං - දන්නෙ නැ මං සිහි නැතුව වැටුණා” කී වජිරා කණුවකට
ඇළ වුණාය.

“ඇඳට යමු ඇඳට යමු.” මටත්, අමරසිරි බංඩාරටත් වත්තම් වුණු
වජිරා ඇඳට යන විට නින්දෙන් අවදිව ගත් නයනා නිඳි බේරෙන
දැසින් කාමරය දොරකඩ බලා සිටියාය.

“මොකද උනේ?” යැයි ඇය ඇසුවද ඇය මෙන්ම අප සියලු දෙනා
වෙත ද ඒ පැනයට හරි පිළිතුරක් නොවීය.

මට ඒ රාත්‍රියේ හරිහැටි නින්දක් නම් නොවීය. වජිරා වෙහෙසින්ම නින්දට වැටුණේ ලීලාවතී මැණිකේත්, අමරසිරි බංඩාරත් ඇගේ ඇඳුම හිඳ පිරිත් කියද්දීය. නිදි බේරෙමින් ඒ අසල සිටි නයනා ද එතැනම නිදා වැටුණාය.

ඇයව ඔසවා ගෙන ගොස් ඇඳෙහි තැබුවේ මාය. ඇයව ඇඳෙහි ඇලකරත්ම ඇ නින්දෙන්ම මගේ අත්ගොබයක් තරකොට අල්ලා මොනවාදෝ මිමුණුවාය. මා ඇයි දැයි ඇසුවද ඇගෙන් පිළිතුරක් නොවීය.

ලීලාවතී මැණිකේටත්, අමරසිරි බංඩාරටත් පිරිත් කියන්නට ඉඩ හැර මම මගේ කාමරයට ආවෙමි. එහෙත් මා කීවා සේ නින්ද නම් කඩිත් කඩ විය.

උදයේ අවදිවෙන විට මගේ දකුණු කම්මුලේ එකම එක සිරිම් පහරක් විය.

ඇත්තෙන්ම අත් කිසිවකුත් ඒ ගැන ප්‍රශ්නයක් නොකළේ එයට වඩා විමසිය යුතු තත්ත්වයක් මේ වහල යට උද්ගතවී තිබුණ හෙයිනි. වෙනදා අලියමිත්ම අවදිව තේ හදා බත් උයා දෙන වජිරා අද ඇඳේ ඇලවී ගත් ගමන් සිටියාය.

කුස්සියේ තනිව වැඩ කළ ලීලාවතී මැණිකේ ද දැඩි කල්පනාවෙන් බරව සිටියාය.

“කොහොමද අම්මේ නංගිට?” ධූල බානා අතරේ මම විමසුවෙමි
“අනේ මන්දා පුතා උණ ගතියත් තියෙනවා ඊ තියෙන්නේ සැරිත්
සැරේ දෙඩෙව්වා.”

ඊයේ රාත්‍රියේ වියෝනිස් ගෙදරට පැමිණ ගියේ සත්තියේ
ගුණාගුණ තොරතුරු දැනගන්නට නම්, සියල්ල හරි යැයි හැඟුණ
ඇසිල්ලේම වජිරා යළිත් ලෙඩ ගත්තේ හිතේ බලපෑමකින්දැයි මට
සිතීමි.

“නංගි උදව්වට නැතුව අත කැටුණා වගේ” ලීලාහි මැණිකේ
එනු ලියමින් කීවාය. “වෙනදට වජිරා පාන්දරම නැගිටල තේ ටිකත්
හදල දෙනවනේ.”

“අද මමයි තේ හැදුවෙ.” ළිඳ ළහින් මුහුණ සෝදාගෙන ආනයනා
උපාරුවට කීවාය. මුහුණේ ධූණ දියබිඳු තුවායෙන් පිය දැමූ ඇ
තුවාය වැලේ වනා “ලැස්තිවෙන්ට” කියමින් ගෙට දිව්වාය.

වජිරාගේ අසනීප තත්ත්වය මට මඳ වේලාවකට අමතක විය.
උදේ කෑමෙන් පසු මම නයනාව බයිසිකලයේ රඳවා ගෙන හන්දිය
අතට ආවෙමි. කාර්යාලයේ වැඩට ගිය පසු ගෙදර සිදුවීම් මඳකට
මතසේ යටපත් විය.

“කොහොමද තොරතුරු?” යැයි අනෝමා විමසද්දී, මට වජිරා
පිළිබඳ පුවත කියැවුණේ.

“අපේ වජිරා නංගිට ටිකක් අසනීපයි”

“ඒ මොකද?” අනෝමා විමතියක් පෑවාය.

“උණ වගේ. ඊයේ ඊ ළිඳ ළහ ඇඳන් වැටුණා”

“හරි වැඩේ....”

“ඒයා හරියට මහන්සි වෙනව වැඩියි. ගෙදර සේරම වැඩ ඒයා
කරපිට”

“පව්...” කී අනෝමා “ඉතිං කොහොමද ඔයාට? ඊට පස්සෙ
හොල්මන් එහෙම දැක්කෙ නැද්ද?”

මම කම්මුල වැසෙන්නට අත්ල තබා ගත්තෙමි. “පෙනුණත් මං
ඕවට බය නෑ ඔයා දන්නවනේ?” මම කීවෙමි. සිරි, අනෝමාට
කාර්යාලයට කතා කළෙන් ඇ පිටව ගියාය.

මගේ මුහුණේ සලකුණ දුටුවේ ටිකිරි බංඩාම පමණි. දවල් කෑම

පැයේ දී ඔහු ඒ දැක යළිත් මට වද කරන්නට වුණේය. “බලන් ඉන්න නං එපා මහත්තයා අපි අද යං අඳුනක් බලන්න. මම දන්න තැනක් තියෙනවා. වැඩි ඇතත් නෑ අපි අද වැඩ ඇරිල යමු.”

“ටිකිරි බංඩගේ වදේ.....”

“වදේ නැතුව බෑ මහත්තයා. ඕකට හරියට කරපුට හරි ගිහිල්ලා නෑ. නැත්තං ඔහොම ටෙන්නෙ නෑනෙ.”

“ඒ උනාට වියෝනිස් ඇවිල්ල යාන්තියක් කෙරුවා.”

“මිනිහ හරියට කරාද කවුද දන්නෙ? මං මේ යන තැන ගිරාඹේ ගුරුන්නාන්සේ කිව්වොත් හරියටම කිව්වා. අඳුන කියවන්නෙ එයාගෙ පොඩ්දුව.”

කොයිකටත් ගිහින් බලන්නට යැයි මා තුළ කුතුහලයක් ඇති විය.

එදා වැඩ ඇරුණ සැණින් අපි දෙදෙන බයිසිකල්වල නැගී ගිරාඹේ ගුරුන්නාන්සේගේ ගෙදර ගියෙමු. මේ වන විටත් කීප දෙනෙක් වත්තේ තැන තැන අරක් ගෙන සිටියාහ. හැමදෙනාම හැසිරුණේ යම්කිසි අහේතුවකින් ගොළුවූ ආකාරයෙනි. එය අත්ට හක්තියක් දැයි මම නොදනිමි. ඔවුන් ඇවිද්දේ - හිඳගත්තේ - යම්කිසි බියකිනි. කතා කළා නම් කතා කළේ පහත් හඬිනි. මේ පරිසරයේ හැමදෙනාම සොම්බි අවතාර වූ හැඩයි.

හවස හිරු එළිය මිදුලේ ගස් අතු අතරින් මළානව ඇද හැටුණි. ජෙන කීමෙන්ම සෙවූ මුදලින්දෝ ගිරාඹේ ගුරුන්නාන්සේගෙ ගෙදර අඳුනින්ම අඳුන් පත්තයට නිමවී තිබිණි. එහි මිදුලේ එත් කෙළවරක තැනූ කාමරයකය, අඳුන බැටුණේ. එහි දොරවල් දෙකක් විය. පැත්තෙහි වැසූ දොර ළඟ බිඳුණු පොල් ගෙඩි ද, දැල්වූ තෙල් පහනක් ද විය. එතැන වැඩෙන නා ගසක නොයෙක් දෙනා විසින් බඳින ලද තත්වත් කොඩි ද මල් මාලා ද රැඳිණි. අනෙක් ප්‍රධාන දොරටුව ද අඩක් වැසී තිබිණි.

ළා කොළ පැහැ සායමකින් බිත්ති පිරියම් විය. අවට වූ බංකු කීපයම කීපදෙනා අරක්ගෙන තිබුණෙන් මම එපිට ගසක් යටට වී මගේ වාරය එතතුරු සිටියෙමි.

ටිකිරි බංඩා කීප දෙනා සමඟ කතාබස් කළේය.

මගේ වාරය පැමිණෙන්නට හෝරාවක් පමණ ගත විය. අත්තිමේදී මට ගුරුන්නාන්සේගෙ ගෙදරින්ම පොල් ගෙඩියකුත්, බුලත් අතකුත්

මිලදීගෙන පඬුරු සමඟ තබන්නට සිදුවිය.

කාමරය තුළ ගුරුත්තාන්සේත් ඔහුගේ ලා බාල දියණියත් පැදුරක හිඳ සිටියහ. ඒ ඉදිරියෙන් කුඩා කවුළුවක් විය. ඒ අසල පොඩි මේසය මත අඳුන තිබිණි. කළුවට දිලියෙන ඒ පිහාන ඉදිරියේ දැල්වෙන තෙල් පහනත් නොයෙකුත් මල් ජාතින් පලතුරු ආදියත් විය.

මම පඬුරු පුජා කොට අඩ අඳුරේ බිම හිඳ ගත්තෙමි. මගේ තනි නොතනියට ටිකිරිබංඩා ද ඇවිත් හිඳ ගත්තේය.

අඳුන බැටු දැරිය කියවාගෙන ගිය කිසිවක් මට පැහැදිලිව වැටහුණේ නැත. ගිරාඹේ ගුරුත්තාන්සේ මට ඇසෙන්නට ඒ සියල්ල කියා දුන්නේය.

“එක බැල්මක් නෙමෙයි බැල්ම දෙක තුනක්ම මේ ඉන්න පාදයට වැටෙන්නෙ. හොඳ ඒවා නොවෙයි. කරපු සාන්ති කර්ම හරි ගිහිත්තම් නෑ. ඒවාම තමයි ආපහු ඇවිත් මේ වැදෙන්නෙ.”

“මේ මහත්තයාට බෝදිලිමාගේ බැල්ම වැටිලා තියෙන්නෙ. ඒ ඇරෙන්න තවත් දිස්ටි දෙකක්...”

දැරිය එක්වනම වඩාත් කලබලයෙන් කියන්නට වුණාය. ගුරුත්තාන්සේ සියල්ල පැහැදිලි කළේය.

“මේ දැන් පේන හැටියට. මෙතැන්ට මේ ළඟදි තව විනයක් වෙලා තියෙන්නෙ. ලාභ පොරෝජන බලාපොරොත්තුවෙන් කරපු දෙයක්. මහත්තයාගෙ හිත ගන්නත් එක්ක...සේරම නොපිට පෙරළිලා ළමයෙක් ඉන්නවද දිස්ටිය වැහිලා?”

“මං දන්න තරමට නම් නෑ”

“බලන්න ගිහිත් බලන්න. මේ ළමයට ආවේසයක් වෙනවා. ඕක අරන් දාන්න මං දන්න කෙනෙක් ඉන්නවා. ඕනෑ නං”

“ඒකට කෙනෙක් ඒ ගෙදර අය දන්නවා. මං කියල බලන්නං” මට කියැවිණි.

“කොරල බලනවා එහෙනං...කොහොමෙන් හරි ඕක අස්කරව ගන්න ඕනෑ. කල් අරින්න එපා.”

“මේ මහත්තයාගෙ මුණ සුරන එකට මොකද කරන්නෙ?” ටිකිරි බංඩා පසෙක සිට ඇසුවේය.

“ඒක තමා ඒකට වැඩිය ලොකු එකක්නෙ දැන් මේ වෙලා තියෙන්නෙ” කියද්දී මට වජිරා සිහිවිය. “මේ සේරම කැපිල යන්න මොකක් හරි දෙයක් කෙරෙන්න ඕනෑ. දන්න විදියට කොරල බලන්න. බැරි උනොත් මා ලගට එන්නකො.”

“හොඳයි”

“දැන් ඉතින් යන්ට පුළුවනි. දැනට ඕකට ආරස්සාවට සුරයක් හදා දෙන්නට පුළුවනි. ඒ උනාට ඔය සේරම මග ඇරෙන්න එක විටේ තොයිලයක් කෙරුනොත් තමා හොඳ තේරුණාද?”

“ඔව්”

“හොඳමයි යන්ට පුළුවනි.”

පිටතට ආ මට සිතුවේ කියැවුණ දෙයක් නෑ කියායි. සුරයක් බැඳගත්තට මගේ උවමනාවක් නොවීය. ගුරුන්නාන්සේ තමා දන්නා කෙනෙක් ගැන කීවේ තමනුත් ගණනක් සොයා ගන්නට බව මම ටිකිරි බංඩාට කීවෙමි. මගේ අවිශ්වාසය ඔහුට තේරුම් යන්නට ඇති. එහෙත් ඔහු හිස සැලුවේ මට තහවුරුවක් ඇති කරවන්නට බැරි වූ තාපයකිනි.

අප්පුනේ කියූ දෙයෙහි යම් සත්‍යතාවයක් ඇති බව මට වැටහුණේ නවාතැනට ආ පසුවය. වජිරා සැබවින්ම ආකූරව සිටියාය. ඇය යම් කිසි ආවේසයකින් දොඩන බව මට කීවේ ඉස්තෝජ්ජුවේ බලා සිටි අමරසිරි බංඩාරය.

“මොනවද කියවන්නෙ මල්ලි?”

“අපිට හරියට තේරෙන්නෙ නෑ අයියා. සැරින් සැරේ වේවිලලා මහා ගොරෝසු හඬකින් මොනවද කියවනවා. අම්මා අරෙහෙ අඬනවා. නංගි මෙහෙ අඬනවා. මං මේ වියෝනිස් හම්බවෙලා ආවා විතරයි.”

“මිනිහ මොනවද කියන්නෙ?”

“තව රැ වෙලා ඒව් බලල යන්න. හෙටම මොකුත් හරි කරමු කිව්වා. අතේ තියෙන සේසතම යනව මේ හදි හුනියංවලට කියල අම්මා කිව්වා.”

“මමත් අද ගියා ජේතයක් බලන්න. මට පුදුමේ මල්ලි මටත් කිව්වනෙ මෙතෙත්ට මෙහෙම දෙයක් වෙලා තියෙනවා කියල, ළමයෙක් ඉන්නව කිව්වා දිස්ටිය වැහිලා.”

“මං නං හිතන්නෙ අරුත් තමයි මේවා කරන්න ඇත්තෙ.”
දෙරසිරි බංඩාර වත්ත පිටුපසට ගෙල හැරෙව්වේය. “අර අහිගුණ්ථික
යක්කු උන් මොනව හරි කරන්න ඇති මා එක්ක කේන්තියට”

“එහෙම එක පාරට තීරණ ගන්න එපා මල්ලි අපි දන්නෙ
නැහැනෙ.”

“ඕකුංව මං හෙට වත්තෙන් එළවනවා පුළුවන්තං. මං දැන්ම
කරන්න ගියෙ නැත්තෙ මෙතන තියෙන මේ කරදර හින්දා. ආරප්පාව
කරාට පස්සෙ මං ගිහින් කියන්නංකො ඕකුංව මාත් කපනවා හොඳ
දෙහි කැපිල්ලක්.” ඔහුගේ මුහුණ කෝපයෙන් රතු විය.

මම බයිසිකලය අඳුරු කාමරයට ගෙන ගොස් බිත්තියට හේත්තු
කළෙමි. ගොම්මතේ හැමතැන වුයේ මුස්පේත්තු මුසල ගතියකි.
හැමදෙනාම මළාක් මෙනි. වත්ත පිටියට අරක් ගන්නා අඳුර කළු
භූතයන් පොරවා ගත් කළු තිර කඩ ලෙසිනි.

වජිරා කෙදිරි ගාන හඬ ඇතුළු කාමරයකින් ඇසිණි.

සාලයේ දැල්වුණේ කුප්පියක්ම පමණි. අනික් කාමරයේ නයනා
ඉකි බිත්තිය. දොරකඩින් බැටු මම එතැනින් ඉවත් වුණෙමි. මා
කුමක් කරන්නද? ගොනු ගැහෙන අඳුරේ ජිඳ ලහට ගිය මම වතුර
පනිට්ටුවක් ඇඳ මුහුණ අතපය සෝදා ගත්තෙමි. අහිගුණ්ථික
කුඩාරම ලහ දැල්වෙන ලත්තැරුමේ රතු මළාන එළිය ගිනි පුපුරක්
ලෙසිනි, මෙතැනට පෙනුණේ. කුඩාරමේ බල්ලා පවා නිසල විය. ඒ
දෙසින් කඩල බැඳෙන සුවඳ ඇදී ආවේය.

මට තේ කෝප්පය සාදා දුන්නේ ලීලාවතී මැණිකේය. එය රැගෙන
අඳුරු ඉස්තෝප්පුවට ආ ඇගේ මුහුණ කඳුළින්ම ඉදිමි ඇති සැටි මට
යන්නමට පෙනිණි.

“මං දන්නෑ මොනවා කරන්නද කියලා පුතා” ඇ හාන්සි පුටුවේ
හිඳ ගනිමින් කීවාය. “අද දවසටම වජිරාට මොනවත් පත්තියක්
වුනේ නෑ. සේරම වමනෙ දැම්මා. මේක අස්කරලා දානකල් මොනවත්
හරියන්නෙ නෑ.”

“මටත් අද එහෙම කෙනෙක් කිව්වා. දිස්ට් දෙක තුනකම බැල්ම
මෙතැන්ට තියෙනවා කියලා.”

“මටත් හිතුණා පුතා. මටත් එහෙමම හිතුණා. අර දෙහි කැපිල්ල
මදි මේ වෙච්ච නැස්පැත්තියට.”

“ඕව පේරම කරන්න ඇත්තෙ අරුත්.” අමරසිරි බංඩාර මිදුලෙන් ඉස්තෝප්පුවට එමින් කීවේය. “මට හිතෙනවා හිහිත් ඕකුත්...”

“අතේ නිකා ඉන්න පුතා..ආයෙ තව එකක් පටලවා ගන්න.”

“අම්මා අක්කා නිසා ඉවසනවා - මම ආරස්ථාව කළායින් පස්සෙ බලමුකො. ගුරුන්නාන්සේට කියන්න ඕනෑ ඕන ආපහු වදින්නම වැඩේ දෙන්න කියලා.”

“අපි ඒවා තිරණේ කොරන්න ඕන නෑ” ලීලාවතී මැණිකේ අවවාද දුන්නාය. “කරුම විපාකෙ කියල දෙයක් බුද්ධාගමේ තියෙනවා නොවැ. කරන මිනිස්සුන්ටම ඕවා පඩිසන් දේවි. නැද්ද පුතා?”

මම “හම්” යැයි අනුමතයෙන් තේ තොලගැවෙමි. මේ තේ කෝප්පය වජ්රා වෙනදා හදා දෙන තේ කෝප්පය තරම් රසවත් නොවීය.

හදිසියේම කාමරයෙන් වජ්රා කැගයන හඬ ඇසෙන්නට විය. අපි තිදෙනාම එහි දුව ගියෙමු. විමිනි ලාම්පුවෙන් එළිය වුන කාමරයේ ඇඳ මත වජ්රා දැනට වැනෙමින් ඇලවී සිටියාය. ඇගේ හිස වරින් වර වේගයෙන් දෙපසට සැළුන හිස වටා කෙස් විසිරුණේ කළුවත් කළු තාගයින් රැසක් විලසිණි. ලීලාවතී මැණිකේ ඇය ළඟ හිඳ ඇයව තවත්වන්නට තැත් කළ ද එයින් පලක් නොවීය.

වජ්රා ඉතාම ගොරෝසු හඬකින් යම් යම් දේවල් කියෙව්වාය. මට නම් කිසිවක් හරි හැටි පැහැදිලි නොවීය.

අතරින් පතර ඇසුණු වදනක් තේරුම් ගන්නට මම වඩාත් උත්සුකව කන් යොමු කළෙමි.

“ඒක මගේ - ඒක මගේ” කියන්නාක් වැනි හඬක් මට ඇසිණි.

ලීලාවතී මැණිකේ ඇඳ ළඟ හිඳ පිරිත් කියන්නට වුණාය.

“කරුණීය මතක කුසලෙන - යන්න. සන්න. පදං අභිසමෙච්ච සකෙකා උජුච සුජුච.....” ඇය ඒ සියල්ල කීවේ ඉතා සන්සුන් ආකාරයෙනි.

කාමර දොරකඩ බලා සිටි නයනා මගේ කාමරයට ගොස් කොට්ටය යටින් පිරිත් පොත ගෙනවුත් අම්මා අසල බිම හිඳ පිරිතට හවුල් වුණාය. කුමක් කරන්නදැයි මට නම් තේරුමක් නොවීය. අමරසිරි බංඩාර සහෝදරියගේ හිස නවතන්නට තැත් කරමින් දෝතෙන් අල්ලා මා දෙස බැහැ බර බැල්මක් හෙළුවේය.

මම ඔහුට සත් කරමින් කාමරයෙන් පිටතට ගියෙමි.

“මල්ලි” ඔහු හා සාලය අතට යමින් මම කතා කළෙමි. “බලන්
ඉන්නැතුව විශේෂීන්ට එක්කං එමු. ඕන්නං දෙන්නම යමු”

“අයිට මාන්සි ඇති. මං බයිසිකලේ අරන් යන්නද?”

“තනියෙන් පුළුවන්ද මල්ලිට?”

“මං බය නෑ අයිටා ඔය යක්කුන්ට. අක්කාට හදි කරපු එකා හම්බ
වුණා නං...”

“මල්ලි - මල්ලි කේන්ති අරං වැඩක් නෑ. යන්න බයිසිකලේ අරන්
යන්න.”

අපි දෙදෙනා කාමරය අතට ආවෙමු. දොර රෙද්ද මැත් කරද්දී මට
පෙනුණේ බිමට රූටා වැටී තිබුණ බයිසිකලයයි.

මා බයිසිකලය කලින් හේත්තු කරද්දී කඩිමුඩියෙන් එය කරන්නට
ඇති. ඊ ළඟට එය බිත්තිය අයිනේ රූටා වැටෙන්නට ඇති. අපට එය
වැටෙන හඩක් නොඇසුණේ වජිරාගේ කෑ ගැම නිසා විය යුතුය.

“ඔන්න මං නං නෙමෙයි අයිටා” එක එල්ලේ මා මුහුණ බලා කියූ
අමරසිරි බංඩාර, බයිසිකලය කෙලින් කොට එය පිටතට ගෙන
ගියේය.

කුමක් කරන්නදැයි නොදැන මා ඉස්තෝප්පුවේ බලා සිටියදී ඔහු
බයිසිකලයත් පැදගෙන අපුරු පාර අතට ගියේය. තව මඳකින්
තයනා පිරිත් කීම නවතා ඉස්තෝප්පුවට ආවාය. ඇගේ දෙනෙතින්
ගැඹු කඳුළු කම්මුල් දිගේ ගලමින් ලාමිපු එළියේ දිලිසුණි.

“අතේ අයිටා. අපිට උදව් කරන්න අයිටා” ඇ මා වෙතට එමින්
බැහැබරව කීවාය.

“ආත් ඔයාගෙ අයිටා කට්ටඩියා එක්කන් එන්න ගියා නංගි” මම
කීවෙමි. “නංගි ඔයා පිරිත් පොත ගේන්න කාමරේට එනකොට
බයිසිකලේ බිම වැටිල තිබුණද?”

ඇ අවිශ්වාසයෙන් මෙන් බලා හිස සලා “නෑ” කීවාය. ඇය බිය
වෙතැයි සිතා මම ඒ ඔස්සේ වෙන කිසිවක් නොදෙඩුවෙමි.

ඒ රාත්‍රියේම වියෝනිස් ගුරුත්තාත්සේ මතුරා බැඳී නූලකින් යම් තරමක සමනයක් වුවා සේ වජිරා සන්සුන්ව නින්දකට වැටුණාය. මට නම් හරි හැටි නිදාගත නොහැකි විය. මහ රෑ යළිත් වතාවක් බිත්තියට හේත්තු කළ බයිසිකලය මඳක් ඇලවෙන්නාක් සේ හඬක් ඇසිණි. සීනුවද යන්නමට නාද විය. අමරසිරි බංඩාර හරි හැටි බයිසිකලය හේත්තු කොට රඳවන්නට නැතිව ඇතැයි අඩ නින්දේම මම නිගමනය කළෙමි. පසුව කවුදෝ මිදුලේ ඇවිද යන හඬක් ඇසිණි. වියළිණු කොළ මත්තේ දෙපා සර සර ගා ගෙන කාමරයේ කවුළුව ළඟින් යනවා මම අසා සිටියෙමි. නිලමීමා හෝ කරුපත් මේ රාත්‍රියේ හොල්මන් කරනවාද? ඔවුන් මේ වත්තේ විසීම අගුණදායී බව මටද හිතාණේ මේ රාත්‍රියේය. ඔවුන් නොසිටියා නම් මේ කිසිවක් නොවන්නට ඉඩ තිබුණාද?

අමරසිරි බංඩාර හා කිපී ඔවුන් යම්කිසි හදි හුනියමක් සැබවින්ම කළාද? එසේ කළා නම් එය ගියේ අහිංසක වජිරා මත්තෙනි. කොට්ටය යට අත ගාබැටු මට පිරිත් පොත එතැන නැති බව පැහැදිලි විය. කලින් නයනා එය රැගෙන ගියා නොවැ. එය එතැන නැතිවීමෙන් මට යම්කිසි භානියක් වෙතැයි මා සිතුවොත් මා කරන්නේ එයට යම්කිසි බලයක් පවරා දීමය. එහෙත් යම්කිසි උත්තේජනයකින් මම අවදිව ගත්තෙමි. මා අවදිව ගත්තේ නොපෙනෙන අඳ්භූත බලයක මහිමයෙන්ද? ඇඳෙන් නැගිට දොරගුල ඇර ගෙන පිටතට යද්දී මා සිත වූයේ දෙගිඩි, දෙබිඩි සිතුවිලිය. එක

අතකින් මා සිත කීවේ මා යම් අදහන බලයකට අවනතව දොරෙන් පිටව යන බවකි. තව සිතුවිල්ලක් කීවේ එම අදහන බලවේගයට නොබියව මුහුණ දීමට මෙසේ රාත්‍රි අඳුරට පිටව යන බවකි. කෙසේ වුවද මම තව මොහොතකින් තරු පිරි අහස යට නිරුවතින් සිටගෙන සිටියෙමි. මා එසේ සිටියේ යකෙකුගේ ආවේගයකින් හෝ එයට එරෙහිව යාමේ ආවේගයකින් හෝ වෙන මොන යම්ම ආවේගයකින් හෝ විය හැකිය. එහෙත් මා පෙරළා කාමරයට ආවේ මගේ ගතින් සියලු සාරය උරා ගිය ආකාරයකිනි.

එයින් පසු මම ඉතාම වෙහෙසකර නින්දකට වැටුණෙමි. මගේ දකුණු කම්මුලේ අඳුරුම සිරිමි පහරක් විය. පිටත ඇවිද යද්දී කොහේ හෝ ගස් අත්තක කටුවකින් එය සිදුවිය නොහැකිදැයි මම යළිත් තර්ක කළෙමි. කෝකටත් මේ රාත්‍රියේ වියෝනිස් පැමිණ නොවිලය නටා සියල්ල සමනය කරනු ඇති නොවැ.....

වැඩට ගිය කල, මම නොවිලය පිළිබඳව හැමදෙනාටම මෙන් හෙළි කළෙමි. කටින් කට ගිය ආරංචිය අනෝමාට ද ටිකිරි බංඩාට ද සැලවිය. “අනේ හොඳයි මහත්තයා ආරස්සාව කර ගන්න එක” යැයි ටිකිරි බංඩා පැහැදීමකින් කීවේය. “ඕ. මහත්තයා ඔය කියන මිනිහට ඕක හරියට සුද්ද කරල දෙන්න බැරිනං අපි ගිහින් ගිරාඹේ ගුරුන්නාත්සෙටම කියමු හොඳේ?”

“බලමුකො”

“අපිත් එන්නං නොවිලෙ නටනවා බලන්න” යැයි අනෝමා කුඩා එකියකගේ උනන්දුවෙන් කීවාය. “අපි යමුද චිත්‍රා? අනේ අතුල යමුද?”

“එළිවෙන කල් නං ඉන්න බැහැ. ටිකක් වෙලා ඉඳල එමු.” අතුලද එකඟ වුණේය.

වැඩ ඇරුණ සැණින් ගෙදර ගිය මට නොවිලය වෙනුවෙන් කරන්නට බොහෝ වැඩ කටයුතු තිබිණි. මල් පලතුරු පිළියෙළ කිරීම, ගෙදර දොර අස්පස් කිරීම, මිදුල ඇමදීම ආදියට අමතරව, යනෙන අමුත්තන්ට සංග්‍රහ කිරීමට දේ සැපයීම, වියෝනිස්ටත් හැන්ඩ්ටත්, ආ අනික් නැට්ටුවන්ටත්, අවශ්‍ය දේ සැපයීම සියල්ලටම මම හවුල් වුණෙමි. නයනා, අම්මාට කුස්සියේ අත් උදව් දුන්නාය. වරින් වර වජිරාගේ දුක සැප ද විමසුවාය.

වජිරාගේ මුහුණ මේ දේදිනට හැකිම වෙනස්ම පැහැයක් ගෙන තිබිණි. ඇගේ දෙනෙත ගිලී ගොසිනි. වරින් වර වමනය කළ නිසාදෝ ඇ සිටි කාමරය තුළ දුගඳක් ද, අප්පුලක් ද විය. ඒ තුළට යාමට පවා මා තුළ වූයේ මැළියකි.

අඳුර වැටෙන්නට කලින් ආ අසල්වාසීන් කීප දෙනෙක් ද අත් උදව්වට සිටියෝ ය. එයින් එක ගැහැනියක් කාමරයට ගෙන ආ ලොකු වතුර බේසමකින් පෙහවු තුවායෙන් වජිරාගේ මුහුණ අතපය සේදුවාය.

ඉදිරි මිදුලේ මල් පැලක් බඳින්නට උදව් වෙමින් සිටි මට හදිසියේ ගේ පිටුපස අමරසිරි බංඩාර කැගයන හඬ ඇසිණි.

“පලයල්ලා පලයල්ලා උඹලගෙ උදව් අපිට ඕන නෑ” යි ඔහු හඬ නඟා කියනවා ඇසී මම ඒ අතට කර පොවා බැටුවෙමි.

නිලම්මා හිස නමාගෙන කුඩාරම අතට පරාජිත අපුරකින් ඇවිද යනු මට පෙනිණි.

“දන්නැද්ද අයියෙ උන් එනවා උදව් දෙන්න කියලා. ඔය එන්නෙ උදව් දෙන්න නෙමේ. ඔත්තු හොයන්න. ඔත්තු හොයලා තව විනයක් කරන්න.” අමරසිරි බංඩාර තවමත් කෝපයෙන් කීවේය. “හෙටම මං ඔකුන්ට ඔතනින් යන්න කියනවා. ගියෙ නැත්තං කරන්නංකො හොඳ වැඩක්.”

නිලම්මා කුඩාරම ඉදිරියේ හිඳ අඳුරු ගැහෙන ආකාසය අතට හිස හරවනු මට පෙනිණි. ඇ මතුරමින් සාපයක් කරනවාද යන සැකය මා සිත තුළ ඉස්මතු නොවුණා නොවේ.

ඊ බෝවෙන්නට කලින් අනෝමා ද, විත්තා හා අතුල ජෝඩුවද නොවිල් ගෙදරට ආහා. විත්තා හා අනෝමා එකතුව පොල් යම්බෝලයකුත්, අල වෑංජනයකුත් හඳාගෙන විත් තිබිණි.

අනෝමා හැසිරුණේ කුළුපග නැදැයකුගේ ආකාරයෙනි. ඇ කුස්සියටම ගොස් ලීලාවතී මැණිකේට “ඇන්ටී” කියා කතා කළාය. අනතුරුව ඇ වජිරාගේ කාමරයට ගොස් බලා කලකිරුණු සිතින් පිටතට ආවාය. වජිරා සිටියේ වෙහෙසකරවූ නින්දකය.

“අනේ පටි අනේ” යැයි අනෝමා පිටුපස පිලේ දී මට කීවාය. “මං හිතුවෙ නෑ වජිර වගේ කෙනෙකුට කවදාවත් ඔහොම වෙයි කියලා.”

“අපි කාටත් නොහිතපු දේවල් වෙන්න පුළුවන් අනෝමා.”

“ඒක නං ඇත්තයි ජනක. ඒ උනට ඔයා හිතන්නෙ අපිට යම් යම් දේවල් වෙනස් කරන්න බැරිද?”

“ඔං නං ජීවත් වෙන්නෙ වෙන දෙයක් වෙන්න කියලා.”

“එහෙම නම් තොවිල් තටලත් වැඩක් නෑනෙ ජනක. මේකෙන් වෙනස්ක් වෙන නිසානෙ මේක කරන්නෙ?”

“ඒ උනට මේක වෙන්නෙත් වෙන්න තියෙන හැටියට කියල අපිට කියන්න බැරිද?”

“ඔයත් එක්ක තර්ක කරල මට දිනන්න බෑ - පණ්ඩිතයා” කී ඇල්නෙස්ට්ට මුව වසා සිනාපුණාය. “මේ ඒක නෙමෙයි ඊට පස්සෙ වන්නෙ පල්ලෙහා කටුස්සො එහෙම දැක්කෙ තැද්ද?”

“තවම නං නෑ” කියා මම ඉවත බලා ගත්තෙමි. මගේ කම්මුලේ වූ සිරිමේ සලකුණ පහන් එළියෙන් ඇයට වඩාත් පැහැදිලිව පෙනෙන්නට ඇත්තේ මෙවිටයි. “අනේ මේ බලන්න” කී ඇ මගේ මුහුණ අතගා බැලුවාය.

මට “වැ” කියැවිණි.

“බලන්න ජනක ඔයා හිතන්නෙ මේකත් මේ තොයිලෙන් ඇරිල යාවිද?”

“එහෙම හිතමු.”

“අර අහිගුණ්ටක ගැනි කියපුව නං තාම මගේ හිතේ හොල්මන් කරනවා”

“මට නං මතකත් නෑ”

“කොහේද පිරිමි අයට ඕවා මතක තියෙන්නෙ?”

ලීලාවතී මැණිකේ කුස්සියේ දොරෙන් බලා “අනේ මේ ආයු ඇත්තන්ට තේ ඩිංගක්වත් හදන්න ඕනැයි” කී කල “මං හදන්නම් ඇත්ට්” කියා අනෝමා ඒ අතට ගියාය.

තව ටික වේලාවකින් ඇය හැසු තේ තැබූ බන්දේසිය රූගත ආවේ නයනාය. කරුවල වැටෙද්දී පැට්ටොමැක්ස් ලාම්පු දෙකක් ද දැල්වුණත්, ගෙදර අවට උත්සව සිරියක් විය. හැමදෙනාම පලින් පල කතාකරන හඬ ද එයට ආධාරකයක් විය. මේ හඬ හා ආලෝකය අතරේ සියලු භූතයන් පලා යනැයි මට හැඟිණි. එහෙත් වජ්රාගේ කාමරය තුළ මුසල අඳුරක් හා දුගඳක් විය. ඇය කෙරෙහි අපමණ අනුකම්පාවක්

මා තුළ උපන්නේය. අප හැමටම උදව් උපකාර කළ වජිරා මෙසේ
මත්පලව ආතුරව වැටී සිටීම ඉහිටුම් නොදෙන කාරණයක් විය.

ඉදිරි මිදුලේ නොවිලය ඇරඹුණේ එක් කෙළවරක ඉඳි කරන ලද
මඩුවක් ඉදිරියේය. පුවක් ලියෙන් ද ගොක් කොළයෙන් ද සරසා
කරන ලද මඩුව අසල රතු සොම්බර හිස බැඳගත් අත් උදව්කරුවෝ
ගැවසුණාහ.

මෙයට ඉදිරියෙන් මිදුල මැද සුදු රෙද්දකින් වසන ලද පිදේනි විය.
අග්ගලා, අටුවා, කැවුම් සහ නොයෙක් කෙසෙල් ජාති ද මෙතැන විය.
මේ හැරෙන්නට උගුරැස්ස, නාරං ගැට නාරං, දං, පිනිජම්බු හා රතුම
රතු කරවිල කැබැල්ල ආදී පලතුරු ද එහි තැබිණි.

“කෝ මස් මාංස?” යැයි කවුදෝ ඇසුවේය.

“අපි මෙහේ මළ පිදේනි දෙන්නෙ නෑ” යි හැන්ඩි පිළිතුරු
දුන්නේය.

ඉස්තෝප්පුවේ එලන ලද පැදුරක සුදු කඩින් හිස වසාගත් වජිරා
හිඳ සිටියාය. වියෝනිස් ගුරුත්තාත්තේ කළ දුම් ඇල්ලීමෙන් හා
යාදින්නෙන් පසු බෙර පද ඇරඹිණි.

මඩුව ළඟ ගිනි පන්දම් දැල්විණි. මඩුවේ සිට යක් මුහුණ පැළඳ
වෙස් ගත් කීප දෙනා නොයෙක් ආවේසයෙන් බෙර පදයට නැටුහ.

ඊ කෑම ගෙන මඳ වේලාවකට පසු අනෝමාත්, විත්තාත්, අතුලත්
සමුගත්තේ හෙටත් වැඩට යා යුතු නිසා නිදිමැරිය නොහැකි බව
කියමිනි. මම පසු දිනයට නිවාඩු ගෙන සිටියෙමි. එළිවෙන තුරු
නොවිලය කෙරෙන නිසා මට හරිහැටි නින්දක් නම් නොවෙන බව
කල්තියාම දැන සිටියෙමි.

නොයෙක් බෙර පද වැයෙද්දී නොයෙක් වෙස් ගත් නැටුම් මා
තෙත ගැටිණි. ගිනිපන්දම්වල එළිය අවට පැතිරිණි. වරින් වර
දුම්මල අහසට විදිමින් ආලෝක විහිදුණි.

වජිරා අධිපණුව මෙන් පැදුරේ හිඳ සිටියේ වරින් වර ලීලාවතී
මැණිකේට වත්තම් වෙමිනි. නයනා පැදුර කෙළවරම නිදා වැටුණාය.
මම ද අනෙක් කීප දෙනා මෙන් කෝපි බොමින් අවදිව සිටියෙමි.
හදිසියේම, වජිරා පැදුරෙන් නැගිට මිදුල මැදට ගොස් නටන්නට
වුණාය. බෙරපදය දැඩි විය.

ලීලාවතී මැණිකෙන් තයනාත් කැගැසුවද ඒ හඬට උඩින් අයුරුණේ යකැදුරාගේ යාදිත්තයි. වජිරා පිදේනි වටා යමින් පරලව තිස සලමින් නටා, වියෝනිස්ගේ අතේ වූ පොල් මල් ඉත්තෙන් විදින ලද දියෙන් සමනය වෙමින් යළි පැදුරෙහි ඇවිත් වැටුණාය.

නටන යකුන් පිළිබඳව මා තුළ එතරම් අවබෝධක් නම් නොවීය. එළිවෙන්නට පෙර යකා බැඳගන්නා වියෝනිස් ගුරුන්නාන්සේ අමු සොහොනට ගොස් එහිදී යකා මුදා හැර එන බව අමරසිරි බෙදා කීවේය.

“අපිත් යමු අයියෙ ගිහින් බලලා එමු”

“මොනව කියල බලන්නද?”

“වෙන දෙයක් බලමු. සමහරවිට අක්කා පරළ වෙලා දුවාවි. නැත්නම් වියෝනිස් යකාව ආවේස කරන් සොහොනට අරන් යාවි. අයියමනෙ කිව්වෙ බයට බයවෙලා බැහැ කියලා”

“මං බය නැහැ”

“එහෙම නං යමු ගිහින් එමු.”

සැබවින්ම එක එල්ලේ මෙවැනි දෙයකට මුහුණ දීම බයට අභියෝග කිරීමකි. මේ කිසිවක ඇත්ත නැත්ත දැනගැනීමට මට එතරම් අත්දැකීම් නොවීය. වියෝනිස් ගුරුන්නාන්සේ මේ ගමන යන්නේ තමාගේ ජීවිතයත් අනතුරේ තබාය යන කියමන මට කීපවර ඇසිණි. ඇතැම් විට යකා කට්ටඩියාවත් මරාගෙන යන්නේ යැයි කෙනෙක් කීවේය.

මම වරින් වර නිදා වැටුණෙමි. අඩ නින්දේ පවා මට බෙර හඬ ඇසිණි. වරෙක සෙමින් රිද්මයකට බර අඩි මෙන් ඇසුණු බෙර හඬ වරෙක වේග රිද්මයකින් - උස් හඬකින් කන් දෙදරවමින් ඇසිණි.

කාමරයේ ඇදෙහි ඇලවී සිටි මට මේ සියලු හඬ අතරේ කෙසේ හෝ ඇහැ පියැවෙන්නට ඇත. අමරසිරි බෙදා ඇහට අත තබන්නේ මම නිගැස්සී ඇහැරුණෙමි.

“යං අයියෙ අර වැඩේට ලැස්තියිලු.”

“හරි හරි” මම මුහුණ අත්ලෙන් පිස දමා නැගිට ගත්තෙමි.

“අයියා දැක්කෙ නෑ නොවැ අපේ අක්කා හොඳටම ආවේසෙන් තැටුවා.”

“හැ?”

“මව් මිදුල පුරාම නැටුව ඊළඟට” අමරසිරි බංඩාරට වෙන යමක් කියන්නට නොලැබිණි. වජ්රා ආවේසයෙන් අප සිටි කාමරයට දුව ආවාය. අප බසින් ගල්ගැසී බලා සිටියදී ඇ මහා ගෝරෝසු හඬින් යමක් දොඩමින් මගේ බයිසිකලය බිත්තිය ඔසින් උදුරාගෙන එය තල්ලු කරගෙන පිටතට දිව්වාය. අපි ද ඒ අනුව එළියට දිව්වෙමු.

ජීවිතයටම බයිසිකලයකට අතවත් තබා නැති වජ්රා දැන් මිදුල මැද වටයට බයිසිකලය පදින්නට වුණාය. ඇ එය කළේ ඇස් උඩ හිඳුවාගෙනය. ලීලාවතී මැණිකේ මෙන්ම තව බොහෝ දෙනා ද කෑ ගැසූහ.

එහෙත් වජ්රාට ඒ කිසිවක් ඇසුණේ නැත. ඇ වියරුවෙන් සිතාපෙමින් යමක් කියමින් වටේටම බයිසිකලය පැද්දාය.

වියෝනිස් ගුරුන්නාන්සේ මැතිරු වතුර ඇගේ ඇඟට දමා ගැසුවේය.

එක්වනම බයිසිකලය අත හැරීය වජ්රා කටින් සෙම වගුරුවමින් බිම ඇද වැටුණාය. ලීලාවතී මැණිකේ ඒ ළඟට දුව ගිය ද, ඇයට අත නියන්නටවත් බියෙන්දෝ “වජ්රා වජ්රා” යි කෑගාමින් ඇත මැත නැටුවාය.

හැන්ඩි පැමිණ වජ්රාව නැගිටුවේය. මම ද අමරසිරි බංඩාර ද අත් උදව් දුන්නෙමු. අප ඇයව පැදුර ළඟට ඔසවා ගෙන එනවිට තවත් කෑගැසීමක් ඇසිණි.

ආපසු හැරී බැලූ මට පෙනුණේ ආවේසයෙන් නටන වියෝනිස් ගුරුන්නාන්සේයි. යකා ඔහුට වැසී ඇති බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නොවීය. එක්වනම ඔහු තුලකුත් අතින් ගෙන වත්ත පහළට දුවන්නට වුණේය.

“යමු අයිසෙ” අමරසිරි බංඩාර මට කීවේ තව කීප දෙනා ද ගුරුන්නාන්සේ අඹා දුවන්නට වූ බැවිනි.

වජ්රාව පැදුරෙහි සැතපූ අපි ද අතික් කීප දෙනා අනුව දුව ගියෙමු.

මහ පාරට එළඹී ගුරුන්නාන්සේ යමක් දොඩවමින් දිව්වේ කුඹියන් කැලේ අතටයි. එයට මෙපිටින් වූ කුඩා ගුරු පාර දිගේ ඔහු

හත් දමමින් දිවවේය. අපේ පිරිසේ හත් දෙනකු පමණ සිටින්නට ඇති. අඩ අඳුරේ කී දෙනෙක් දිව්වාද, කවුරු දිව්වාදැයි සිහියක් මට නම් නොවීය.

අමු සොහොන වූයේ කුඹියන් කැලෙන් පාර අතික් පැත්තේය. හැත්ඩ් ඔසවා ආ පන්දමේ ඵළිය අවට ඵළිය කරන්නට තරම් පමණ වුණේ නැති. එහෙත් මේ මඳ ඵළියේ වියෝනිස් ගුරුන්නාන්සේ ඇහැට නොපෙනෙනා බලවේගයක් සමග සටන් කරන්නා සේ පෙනිණි.

එක්වනම ඔහු මහා 'හුවක්' තියාගෙන බිම ඇඳ වැටුණේය. අපි හැම දෙනා බීරාත්ත වී බලා සිටියෙමු.

තවත් හු හඩක් ඇසිණි. ඒ හුව නැහැණේ කොහෙත්දැයි අද වන තුරුත් මම නොදන්නෙමි.

අවට මහා පුළුහක් හමා ගියේය. සොහොන් පලේ වූ ගස්වැල් හඬ නඟමින් සෙලැවිණි. එපිට මාතා පඳුරු පවා සෙලැවෙනු මට යන්නමට පෙනිණි.

අනතුරුව තවත් එපිටින් හු හඩක් ඇසිණි. එය නම් නොවැරදීම ඇසුණේ කුඹියන් කැලේ දෙසිනි. මගේ ගත නිරිගවු පිපුණි. අතික් පිරිසට ළංව සිටීම එක අතකට සහනයක් විය. නිත නොසැලුණා යැයි කීම නම් මුසාවකි.

වියෝනිස් ගුරුන්නාන්සේ තුල් කඩත් අල්ලාගෙන සොහොන් ගලක් ළඟ වැටී සිටියේය. ඔහුගේ දෑස්, දත කට පියැවිලාය. හැත්ඩ්ගේ ළඟ සිටියෙක් ගත් වතුර වගයක් ගුරුන්නාන්සේගේ මුහුණට ඉස්සේය. පන්දමත් ගෙන නැඹුරුවූ හැත්ඩ් යමක් හඬ නඟා මැතිරුවේය.

ඉතා ඇත යළි හු හඩක් ඇසිණි.

ගස්වැල් සියල්ල නිසල විය. අනතුරුව ඇසුණේ පිළිතුරු දෝකාරයක් ලෙසින් බකමුහුණෙකු නැහැ හුම්! හුම්! හඬයි

තව මඳ වේලාවකින් වියෝනිස් ගුරුන්නාන්සේ හිස සලමින් දෑස් හැර හිඳ ගත්තේය. ඔහුගේ මුහුණත්, කඳත් දහදියෙන් නැවී තිබිණි. ඒ දහදිය ද මැතිරූ වතුර බිඳ ද සියල්ල ගිනි පන්දම් ඵළියට රතු කැට සේ දිලිසුණි.

“දැන් ඉතින් සේරම හරි” යැයි හැන්ඩ් කියනු ඇසිණි.
“බුද්ධානුභාවෙන්, ධම්මානුභාවෙන්, සංඝානුභාවෙන් සියලු දේවි
දේවතාවුන්ගේ ආරස්සාවෙන්” යැයි කියමින් ඔහු තවත් යමක්
මැතිරුවේය. කෙනෙක් ගෙන ආ සුදු කඩක්, වියෝතිස්
ගුරුත්තාත්සේගේ දෙපර වැසෙන්නට දැමීමේය.

යළිත් බකමුණාගේ හුම්! හඩ ඇසිණි. පෙරදිග අහසේ ලා අළු
ඵළිය පැතිරෙන්නට විය. ඉතා ඉහළ බැටු මට උදා තරුව පෙනිණි.
අටියම අතරේ හැඩවූ මුල්ම කුකුළාගේ හඩ ඇතිත් ඇසිණි.

කණ්ඩායම අනුව මමද පෙරළා එන්නට ගුරු පාරට පැමිණියෙමි.
මා කුඹියන් කැලේ පැත්ත බැටුවේ නිකමටය. හිමිදිරි අටු ඵළිය
යන්නම් පැතිරුණ මානා පඳුරු අතර වූයේ අටු නිල් පැහැයකි.
හදිසියේම පඳුරු අතර දිලිසෙන ලොකු කොළ පැහැ දැසක් මට
පෙනිණි. තවත් හොඳින් බැටු මට ඒ දැස සතු කොළ පැහැ කටුසු
සිරුර පෙනිණි. ගැබ්බරවූ බඩින් යුතු උණ මා දෙස රවා බලා සිටියේය.
මම අත් අය අනුව පය ඉක්මන් කළෙමි. එක් වරක් හැරී බැටුවත් උණ
පෙනෙන අහළක නොවීය.

ගෙදර විත් ඇඳට වැටුණු මට උණ ගතියක් දැනුණි. නින්දේදී
 පවා මට පෙනුණේ අර ඔරවා ගත් දෑයයි. මම කොතෙක් වේලා නිදා
 ගත්තාදැයි නොදනිමි. ඉර මුදුන්වෙන්නට කලින් මා අවදිව ගත්තේ
 අමරසිරි බංඩාර කාටදෝ බැණ වදින හඬ අසමිනි.

මම කන් නියා අසා සිටියෙමි. හඬ ඇසුණේ පිටුපස පිලෙනි.

“උඹල වරෙල්ලකො බලන්න ආපහු - ආවොත් අතුගැවිලා
 යන්නම දෙනව වැඩේ - හරිද?”

“මේ පුතා දැන් ඇති ඇති” ලීලාවතී මැණිකේ හඬ පහත් කොට
 කීවාය.

“බලමුකො අපිට වින කරලා”

මම ඇඳෙහි ඇලවී ගත් ගමන් සිටියෙමි. ගතට මහා අප්‍රාණික
 ගතියක් දැනිණි. මේ කෙටෙන්තුව නිදි මැරීමෙන්ම පමණක් නොවේ.
 මගේ ඇහ කෙමෙන් උණෙන් ගිනියම් වන්නට විය. වජ්රාගේ ඇහේ
 සිටි යකා මට වැහුනාද? එවන් යකෙකුට මගේ ළහ නම් ඉඩ නැතැයි
 මම හිත දැඩිකර ගත්තෙමි.

තව මඳ වේලාවකින් අමරසිරි බංඩාර මගේ කාමරයට ආවේය.
 “ඊතක අයියා”යි කියාගෙන පැමිණිල්ලක් කරන්නට මෙන් පැමිණිය
 ද ඔහු මගේ මුහුණේ වෙනස දැකදෝ “අයියට මොකද මේ?” කියා
 විමසීය. නිහඬ වූ මගේ නළලතට අත තැබූ ඔහු “ගිනි කබල වගේ”

යි කියා “අයි යට හොඳටම උණ ඉන්න මං අම්මට කියන්න” කියමින් කාමරයෙන් පිටවුණේය.

අනතුරුව අමරසිරි බංඩාරත්, ලීලාවතී මැණිකේත් කතා කරන හඬ අපැහැදිලිව ඇසිණි. දෙදෙනාම මගේ ඇඳි ළහට ආවේය.

“මොකද පුතා මේ?”

“ටිකක් උණ වගේ”

“පුතා මොහොතට හරි බය වුනාද?”

“නෑ”

“අයි යට මොකෙක් හරි වැහිල ද ඒ පාර?”

“පුතා” යැයි ලීලාවතී මැණිකේ සැර වුණාය.

“මට වැහිවිට යකෙක් නෑ මල්ලි. කොහොමද වජ්රා නංගිට?”

“දෙයියන්ගෙ බුදුන්ගෙ පිහිටෙන් දැන්නං සනීපයි වගේ. හොඳටම නිදි. මේවිටර දවසක් හරියට නිදාගන්නෙ නැහැනෙ.”

“එහෙනං තොවිලෙ හරියන්න ඇති.”

“මටත් හිතෙනවා. දැන් ඉතින් අපේ මේ ජනක පුතාට මොකද කරන්නෙ?”

“මට මේක ඇරිල යයි අම්මා. නිදිමරල මහන්සියට.”

“බලමුකො. ඔහොම දිගටම ඉඳල හරියන්නෙ නෑ.”

“මං ටිකක් නිදාගන්න ඕනෑ” මම අනික් ඇලයට හැරුණෙමි.

“උදේට මොනවත් කෑවෙත් නෑ”

“මට එව්වර බඩගින්නක් දැනෙන්නෙ නෑ”

“මං තැංචුං හොඳ්දක් හදන්නං පුතාට”

“අම්මා කරදර වෙන්න එපා”

“නෑ නෑ කරදරයක් නෑ කරදරයක් නෑ” කියමින් ලීලාවතී මැණිකේ කාමරයෙන් පිටවුණාය.

“අයි යෙ” යැයි රහසින් මෙන් කියමින් අමරසිරි බංඩාර මගේ ඇඳි කෙළවර හිඳ ගත්තේය. “මං කියන්න හිටියෙ. අරුන්ට මං අද උදේම හොඳ ෂැල් එකක් දැම්මා. අක්කට මොනව හරි බන්දන්න ඇත්තෙ ඔය අහිගුණ්ටිකයො තමයි.”

“එහෙම තීරණ ගන්න එපා මල්ලි.”

“තීරණේ අරන් ඉවරයි අයියා. අන්න උන් දැන් සේරම පොදි බිඳිනවා යන්න.”

“ආයි යනකොට මොනව හරි කරල යාවි.”

“එහෙම කළොත් සේරම ආපහු වදින්න මං වැඩේ දෙනවා. මං ඔරුන්නාත්සෙට කතා කරලයි තියෙන්නෙ”

“අනේ මන්දා” යැයි මා කියත්ම ජනේලය පහත බිත්තියට හේත්තු කර තිබුණු බයිසිකලය මඳක් සෙලවී සිනුව යන්නමට හැඩවිණි.

“බ්‍රිගොල්ලො මේ බයිසිකලේ ගෙනැත් තියන කොට කවදාවත් හරියට තියන්නෙ නෑ” මට කියැවිණි.

“මම නෙමේ අයියෙ ඊයෙ නං කවුරු ගෙනැත් තිබ්බද දන්නෙ නෑ.”

“වෙන කවුරු ගෙනැත් තිබ්බත් රැට මේක සඳ්ද වෙනවා.”

“පුදුමයි නේද අයියා ඊයෙ අපේ අක්කා බයිසිකලේ පැදපු හැටි” කියමින් අමරසිරි බංඩාර කතාව වෙනතකට යොමු කළේය. “අපේ අක්කා කවදාවත් බයිසිකලේ පැදල තියා ළඟටවත් ගිහින් නැහැ. ඒක නං පුදුම ආවේසයක් වුණේ.”

“ඒක නං පුදුම තමයි. වැහිල හිටපු එකා බයිසිකල් පදින්න දන්න යකෙක් වෙන්න ඇති.”

“වෙන්නත් ඇති”යි කී අමරසිරි බංඩාර වැයමකින් සිනාපුණේය. “කොහොම උනත් දැන් අපේ අක්කට සනීපයි. දැන් අයියා සනීප වෙන්න.”

“මට ඒ හැටි ලෙඩක් නෑ මල්ලි.” මම සිතල මඩින්නට රෙදි කඩ දැඩිව පොරවා ගනිමින් දෑස් පියාගත්තෙමි.

මා අවදි වූයේ ලීලාවතී මැණිකෙගේ කට හඬ අසමිනි. “පුතා මේත් මං තැම්බුං හොඳි ටිකක් ගෙනැවා. බතුන් ටිකක් කනවද?”

“නෑ අම්මා හොඳ්ද විතරක් ඇති.”

“මේක බීල නිදාගන්නකො හිස්බඩ ඉන්න හොඳ නෑ”

“ගෙදර ඇස්පිරින් තියේද?”

“ගෙදර නං නෑ - පුතාට කියල ගෙන්න ගමු”

“ඇස්පිරින් දෙකක් ගත්ත නං මට උණ බැහැල යනවා”

මා ඇඳෙහිම වාඩිවී තැම්බුං හොඳි තොල ගාද්දී අමරසිරි බාධාර මගේ බයිසිකලය රැගෙන පෙට්ටි කඩයට ගියේ මට බෙහෙත් පෙනී ගෙන ඒමටයි. “ඔන්න ගෙනත් තියෙන කොට බයිසිකලේ හරියට හේත්තු කරල තියන්න ඕනැ” යැයි මම කීවෙමි.

තැම්බුං හොඳ්ද ඒමෙන් පසු මට ගතට යම් තරමක පණක් ලැබිණි. දැඩි මුත්‍රා බරක් දැනුණෙන් එය හිස් කරන්නට මම කාමරයේ පිට පැත්තට ගියෙමි.

ගෙජ්ජ් හඬ මට ඇසුණේ එතැනින් ආපසු ඉස්තෝජ්ජුවට එද්දීය.

අභිගුණ්ටිකයන්ගේ ගැල වත්ත හරහා යනු පෙනුණි. කුඩාරමත් ඔවුන් සතු සියලු අතින් වස්තු සම්පත් ආදියත් පුරවා බැඳගත් කරත්තය ඉදිරියෙන් ගොනු ළඟ කරුපත් ගමන් ගත්තේය. ඔහුගේ උර මත ගුලා නම් වළුරා විලිස්සමින් හිඳ සිටියේ දැනින්ම ඔහුගේ හිස බදාගෙනය. කරුපත්ගේ කළු මුහුණ හැඟීමෙන් තොර විය. ගැල පිටුපස ලණුවක බැඳුණු බල්ලා ද රෝදයට අනුව ඇවිද ගියේ උවමනාවට එපාවට මෙනි. කරත්තය පිටුපසින් නිලම්මා ගමන් ගත්තාය. තැඹිලි පැහැ සාරිය හැඳ සිටි ඇගේ හිස කෙස් වෙනදා සේම අවුල් විය. ඇගේ මුහුණේ ද සිනාවක සේයාවක්වත් නොවීය. ඔවුන්ගේ සිතුවිලි වෙනුවට කතා කළේ කළු ගොනුන්ගේ ගෙල බැඳි ගෙජ්ජ් වැලම පමණි. ඒ හඬේ රැළුණේ පාළු ශෝකී ගතියකි.

එක් මොහොතකට නිලම්මා හැරී ගේ දෙස බැලුවාය. ඉස්තෝජ්ජුවේ බලා සිටි මගේ හා ඇගේ තෙත් එක කෙළින් ගැටුණාදැයි මම නොදනිමි. එහෙත් ඇගේ බැල්මේ වූයේ රවිල්ලකි.

“අපෝ” කියන හඬක් ඇසී මම හැරී බැලුවෙමි.

මා පිටුපසින් මෙන් සිටගෙන සිටියේ වජිරාය. ඇයව දැක්ම මා සිතට සතුටක්ම විය.

“තංගි දැන් සනීපද තංගි?”

“මට අසනීපයක් තිබුණේ නැතෙ අයියා”

ඇත්තෙන්ම ඇයට සියල්ල අමතක වීද?

“අයියට උණ වගෙයි කියල අම්මා කිව්වා”

“මටත් ඒ හැටි අසනීපයක් නෑ නංගි. ඇස්පිරින් දෙකක් ගැනුවාම
සේරම් හරි.”

“අර අහිගුණ්ටිකයෝ යනවා තේද අයිියා?”

“ඔව් ඉතින් ඒ ගොල්ලෝ එක තැනක රඳෙන අය තෙමෙයිනෙ”

“අපේ මූලය කැමති නැතෙ ඒගොල්ලන්ට”

“මං හිතන්නෙ නෑ ඒ මිනිස්සු අපිට වරදක් කරාවි කියලා.”

“ඒ උනාට වසරහින් බලන කොට සේරම් පේත්තෙ වසරේ.”

“කවුද වසර?” කියාගෙන නයනාද ඉස්තෝප්පුවට ඇවිය.
“අයිියට කරදර කරන්න එපැයි කියපු නිසාම ආවෙ නෑ දැන් අයිියා
ඒ පාර නැගිටලා.”

“නෑ නංගි මං ආයෙ නිදාගන්න මිනෑ බෙහෙත් ඩිංගක් කීලා.”

“අයිියා ඉක්මනට සනීප වෙන්න මිනෑ - මාත් මන්න අද
ඉස්කෝලෙ ගියෙ නෑ ඊයෙ නිදි මරලා”

“ඔයා ඒ වුණාට පාඩම් කරන්න මිනෑ නංගි” වජිරා තැනණියට
අවවාදයක් දුන්නාය.

“හරි හරි පාඩම් කර කර ඉඳල තමයි මං මේ ආවෙ -
අහිගුණ්ටිකයෝ යනවා බලන්න.”

කරන්නය කෙමෙන් අපෙත් ඇත් විය. පාරට අවතීර්ණ වූ එය
හබරවැව හන්දිය අතට හැරවිණි. තව මඳකින් ගෙජ්ජ හඩද තැපී
ගියේය.

මම මඳවේලාවක් වජිරා හා නයනා සමග දොඩා කාමරයට
පැමිණ ඇඳෙහි ඇලවුණෙමි. තව මඳ වේලාවකින් අමරසිරි බංඩාර
ගෙනවුත් දුන් ඇස්පිරින් පෙති දෙකක් බී මම නින්දට වැටුණෙමි.

හවස් වී මා අවදිවුණේ පුරුදු කටහඬක් ඉස්තෝප්පුව දෙසින්
අසමිනි.

“ඇත්තට? මං මේ බලලා යන්න ආවෙ.” ඒ කතා කළේ අනෝමාය.

“අද උදේ උණ ගත්තෙ” ඒ කතා කළේ අමරසිරි බංඩාරය.

අනතුරුව ඔහු කාමර දොර තිර රෙද්දෙන් හිස පොවා බැටුවේය.

“මේ අයිියගෙ යාලුවෙක් ඇවිදිත්.”

අනෝමා තිර රෙද්ද මැත් කරමින් සිනා පාගෙන කාමරයට ඇතුළු වුණාය. “මේ මොනවද ඔයාට වුණේ ජනක? ඔයට උණ ගත්තද?”

“මං මොකකටවත් ඔය වුණේ නෑ අනෝමා”

ඇ මගේ ඇඳි කෙළවරක හිඳ ගත්තාය. අමරසිරි බාධාර අපව තනිකොට ඇතුළුගෙට ගියේය. අනෝමා වෙතින් නැගී පුයර සුවඳ මගේ පෙණහඳු පුරවා ගත්තේය. ඇගේ අතකවූ වළඳු කීපයක් ගැටී සෙලැවිණි. ළා දම් පැහැ හැට්ටයයි. සාරියයි. ඇගේ සුදු මුහුණටම කැපෙන පාට. ඇ කෙතරම් සොඳුරුදැයි මෙසේ බලා සිටි මට සිතුවේ. ඇත්තෙන්ම මෙයට පෙරාතුව මම ඇය දෙස මෙයාකාරයෙන් බලා සිට නැත්තෙමි. ඇඳෙහි ඇලවී සිටි මට මඳක් ඉහලින් මෙන් පෙනුණ ඇගේ මුහුණෙහි අමුතූම කරුණාබර ගතියක් සටහන් විය. සිනහවේ පවා වූයේ වෙනදා නැති ප්‍රබෝධයකි. ඒ දැසේ අනුකම්පාවත්, දයාවත්, ආදරයත් රැඳිණි. ඇ සුරත මා නළලත රඳවා බැටුවාය.

“ඔයාට තාම උණ තියෙනවා ජනක”

“ඔයා කොහොමද දැනගත්තේ?”

“අපිට ආරංචි වෙනව ජනක”

“ඔයා තනියම ද ආවේ?”

“නැතුව කවුද වෙන මගේ තනියට ඉන්නේ?”

“ඔයා ආපහු යන්නෙ එතකොට?”

“මං ආ විදියටම යන්නකො - ඔයා ඔය වෙන්න එපා.”

“මං ඔය වෙන්නෙ නෑ - මං කිව්වනෙ.”

“රියෙ රි ඔයත් හෝම්පළට ගියාටු නේද?”

“හෝම් - පළ - ට?”

“ඔව් අනේ සොහොනට. අමු සොහොනට. ඔයා මොකක් දැකල ද ඔය වුණේ?”

“මං මොකෙක්වත් දැක්කෙ නෑ අනෝමා”

කටුස්සා ගැන සඳහන් කළොත් ඇය ඒ සියල්ල විහිළුවකට හරවා ගනිනැයි කුකුසක් මා තුළ විය.

හවස හිරු එළිය තීරුවක් කවුළුවෙන් කාමරයට ඇදී මගේ පොරෝනා කඩ මතට ද වැටිණි. එයින් පරාවර්තනය වූ එළිය අනෝමාගේ මුහුණ තවත් ඔපවත් කළේය. ඇගේ සෙනෙහසින් මා තුළ පිබිදීමක් නොවුණා යැයි කිව නොහැකිය.

තව මඳ වේලාවකින් නයනා, අනෝමාට තේ කෝප්පයක් ගෙන ආවාය. “ජනකයියා තේ එකක් බොනවද?”

“කහට ටිකක් විතරක් ඇති නංගි”

“මං ගේන්නම් ” කියමින් නයනා යළිත් ඉහිල ගියාය.

“අර අහිඟුණ්ටිකයෝ ගියාටු නේද?” තේ උගුරක් බිටි අනෝමා ඇසුවාය.

“ගියා නෙමෙයි අපේ අමරසිරි බංඩාර එළවගත්තටු නේ? මටත් මහ ලොකුවට කිව්වා. මට නම් ඒ ගැනි කිව්ව සාස්තර හුඟක්ම හරි. ඒ උනාට ඉස්සරහට වෙන අපල උපද්‍රාවල් ගැන අපි කොහොමද තීරණ ගන්නෙ නේද ජනක?”

“මං නං ඕවා ඔය තරම හිතන්නෙ නෑ”

“මං හිතන්නෙ ඒ මිනිස්සු කුඹියත් කැලේ උඩහ කුඩාරම ගහගෙන.”

“ඇත්තට?”

“මං දැක්කා එනකොට අර කරුපත් වළුරත් අරත් ඒ පැත්තෙ කන්ද නගිනවා.”

“ඒ මිනිස්සු නං හොල්මන්වලටවත් බය නැතුව ඇති.”

“හොල්මන් ඒ මිනිස්සුන්ට බය ඇති” කී අනෝමා හිනැහුණාය. ඇගේ අතේවූ තේ කෝප්පය ගැස්සී තේ කහට මඳක් මගේ පොරෝනා කඩ මතට වැටිණි. “අනේ මං කරපුදේ?” කී අනෝමා නැගිට තේ කෝප්පය මේසය මත තබා තම ලේන්සුවෙන් මගේ පොරෝනාව පිසදමන්නට වුණාය. රෙදි කඩේ එතැන වසා සිටියේ මගේ වම් කලවයයි. ඉතා සුමුදු ලෙසින් තේ කහට පිසදැමූ ඇ තවත් ළංචි මට මුහුණලා “සමාවෙන්න ජනක” යැයි කීවාය.

“මොනවටද සමාවෙන්නෙ?”

පිළිතුරක් නොදීම ඇ නැඹුරුව මගේ කම්මුල මත හාදුවක් තැබුවාය.

මම අත්දුන් කුන්දුන් වුණෙමි. ඇය යළිත් මගේ කම්මුල සිප දෙතොලට දෙතොල තැබුවාය. නයනා යමක් කියාගෙන කාමරය අතට ආවෙන් අනෝමා මඳක් ඇත්ව හිඳ ගත්තාය.

නයනා අත වුයේ මා වෙනුවෙන් ගෙන ආ කහට කෝප්පයයි. “මේ අයිියා.”

“මං ඔයාට පොවන්නද?” අනෝමා ඇසුවාය.

“මං තොත්ත බබෙක් නෙමෙයිනෙ” මම හිඳ ගනිමින් කීවෙමි.

අනෝමා මගේ තේ කෝප්පය ගෙන මට පාත්ම “ඒයා තොත්ත බබෙක් නෙමෙයිනෙ” කී නයනා කාමරයෙන් දුව ගියාය.

මම අනෝමාගේ අතින් තේ කෝප්පය අර ගත්තෙමි. ඇයට අවනත විය යුතු නැත.

“අනෝමා ඔයා දන්නවනෙ මං ආදරේ කරන කෙනෙක් ඉන්නවා.” මම තේ කහට දෙස බලාගෙන කීවෙමි.

“කවුද වජ්රද?”

“නෑ වජ්රා නෙමෙයි. වජ්රා මගේ නංගි වගේ! ඔයත් මගේ නංගි වගේ!”

“එහෙනං කවුරුද?”

“මං කිව්වනෙ. මං කාටවත් මේවා විස්තර කරල දෙන්න ඕනෙ නැහැ.”

“ඉතින් නම කියන්නකො”

“නම කිව්වැයි කියල ඔයාට මොකටද?”

“නිකම් දැනගන්නනෙ.”

“පස්සෙ කියන්න.”

“ඔයා නම කියන කල් මං විස්වාස කරන්නෙ නැහැ”

“ඔයා විස්වාස කරන්න ඕන නෑ. මං ගැන දන්නෙ මමනෙ.”

“හොඳයි ඔයා මං ගැන මොනවද හිතන්නෙ?”

“මං කිව්වෙ...මට” වෙන යමක් කියන්නට ඉඩ නොලැබිණි. අමරපිරි බංඩාර කාමරයට පැමිණියේය. ඔහු මේසය ළඟ පුටුවක හිඳ, “ආත්...අනෝමටත් එක්ක කෑම හදනව”යි කීවේය.

“අනේ අම්මට කියන්න කරදර වෙන්න එපා කියලා”
 “කරදරයක් නෙමේදු”
 “මාත් එන්න කුස්සියට”
 “ඔව් ලෙඩාට නිදාගන්න ඉඩ දීලා”
 “ඔයා විකක් නිදාගන්නකො ජනක. මං දැන්ම යන්නෙ නෑ” කියා
 අනෝමා හිස් කළ තේ කෝප්පයත් රැගෙන කාමරයෙන් පිටවුණාය.
 මම කහට තොලගාමින් හිස සැලුවෙමි.
 “අයියා තේ එක බිල දෙන්න. මේ මං බයිසිකලේ පොඩ්ඩක් අරන්
 යන්නද?”
 “ඕක අහන්නත් ඕනෑද මල්ලි?”
 “අහන්නැතුව හොඳ නෑනෙ?”
 “හැමදේම මගෙන් අහලද ඔයා ගන්නෙ?”
 “අයියට අයිති දේවල් නම් එහෙමයි.”
 අමරසිරි බංඩාර මා හිස් කළ තේ කෝප්පය ගෙට ගෙන ගොස්
 තබා පැමිණ බයිසිකලය රැගෙන කොහේදෝ ගියේය.
 මට නොදැනීම නින්ද ගියේය.
 මා අවදිවුයේ අත්ලක පහසෙහි. කාමරය තුළ අඳුර විය. මගේ
 ගේකඩ සකසා පෙරවූ අනෝමා මගේ මුහුණ අතගැටාය.
 “ඔයාට හොඳටම නින්ද ගියා නේද ජනක?”
 “මි...කියද වෙලාව?”
 “හත පහුළුණා. මං ලාම්පුව ගෙනැවා. ඉස්තෝප්පුවෙ තිබ්බා.
 ඇතුළට ගේන්නද?”
 “ගේන්න” මා කීවේ ඇය හා තනිව අඳුරේ රැඳීම හරි මදි යැයි
 හැඟුණ හෙයිනි.
 “මං ගොඩක් වෙලා හිටියා ඔයා ඇහැරෙයි කියල බලාගෙන”
 “කෝ අමරසිරි බංඩාර ආවද?”
 “තවම නෑ. බයිසිකලේ අරන් රෝන්දෙ ගහන්න ගිහි.”
 “කෝ ගෙදර අනිත් අය ”
 “පේරමලා කුස්සියෙ”

“ලාම්පුව හේන්ත අනෝමා”

“ඔයාට ලැජ්ජයි” කියමින් ඇ දොරෙන් පිටවුණාය.

නිකමට අතහා බැඳු මට මා දෙකලව මැද තෙත්ව ඇති බව දැනුණි. දැඩි මුත්තාබරක් ද විය. අපහසුවෙන් වුවද මම නැගිටිමි.

“ඔය කොහේ යන්නද?” ලාම්පුව රැගෙන කාමරයට එමින් අනෝමා ඇසුවාය.

“මට දොට්ට යන්න”

“ඉන්න ඔහොම හුළං වැදි වැදී යන්න එපා.”

“මං කලිනුත් ගියා”

“එහෙම හොඳද? ඉන්න පඩික්කමක් හේන්ත”

“එපා එපා අනෝමා”

“අනේ ලැජ්ජකාරයා. ඔහොම ඉන්නකො” කී ඇ “නංගි” යි හඬ ගැටුවාය.

නයනා කොහේදෝ සිට දුටු ආවාය. අනෝමාගේ අණට අවනතව ඇ මට පඩික්කමක් සෝදා ගෙනවුත් දුන්නාය.

“මිං අපි යනවා ඕනෑ දෙයක් කරගන්න” කී අනෝමා නයනාගේ අතින් අල්ලාගෙන කාමරයෙන් පිටවුණාය.

මම නැගිට පහන් තිරය පහන් කොට දොරද අඩවල් කොට මුත්තාගය හිස් කළෙමි. මහා අප්‍රාණික ගතියක් දැනුණෙන් යළිත් ඇඳට වැටුණ මට නොදැනීම නින්ද ගියේය.

මා අවදි වෙන විට බොහෝ රූ විය. අමරසිරි බංඩාර බයිසිකලය ගෙනවුත් තැබූ හඬින් මා අවදිවුයේ. තමා අනෝමාව ගෙදර ගොස් ඇරඳු බවත්, වෙලාව රාත්‍රි නවය පසුඋන බවත් ඔහු හෙළි කළේය.

මේ සති අත්තයේ මට ගෙදර යන්නට තරම්වත් ඇහට ශක්තියක් නොතිබිණි. පිතුරාදා හවස් වෙන විට උණ බැස ගියද මා ඇහ කෙටෙත්තු කර ගනිමින් බස්පියක නැගී කොළඹ නොයා පුතු බව ලීලාවතී මැණිකේ කීවාය. ඇත්තෙන්ම ගෙදරදී ලැබෙන තරම්ම සත්කාර මට නවාතැන් පළේදීද ලැබිණි.

බ්‍රහස්පතින්දාත්, පිතුරාදාත් දින දෙකෙහිම අනෝමා මා බලන්නට ආවාය. ඒ දෙදිනම ඇය පෙරළා ගියේ අමරපිරි බාධාර සමඟිනි. ඇයට තනිවට කියමින් ගිය මේ ගමන් වලට ඔහු මගේ බයිසිකලය ද රඳවන ගියේය.

සෙනසුරාදා උදය වන විට මට උණ පහව ගොස් සුවය ලැබිණි. දවල් වරුවේ මට නාගන්නට කියා වජිරා වතුර රත් කර දුන්නාය.

ඇයද සුවයෙන් සිටිනු දැකීම මා සිතට සතුටක් විය. ඇත්තෙන්ම, තමාට කුමක් සිදුවූයේදැයි ඇයට හරිහැටි තේරුමක් නොවීය.

මටම කියා වැටකොටු හොඳ්දකුත් හදා තිබුණද මම අනෙක් වැරද්දක් රස කරමින් කෑවෙමි. මගේ කෑම පිරිය ආදියද පෙර පරිදි ඇති විය.

“අයියට උණ ගත්තෙ මොහොතට හරි බයවෙලා නම් තමා” නයනා ඔව්වමට මෙන් කීවාය.

"නෑ නෑ මින කරගත්තෙ අපෙන් සත්කාර ලබන්නට." වජිරා කීවේ තමා ගෙල බැඳි පුරය අතගාමිනි. ඇගේ ආරප්පාවට කියා ඇයට මේ අයුත් පුරයද ලැබී තිබිණි. ලෙඩ දුකින් තොරවූ ඇගේ මුහුණ පහත් විය.

මේ ගෙදර හැමදෙනම සතුටකින් හැසිරෙන කතා කරන ආකාරය පැහැදිලි විය. උණ පහව ගිය මගේ සිරුරටද සැහැල්ලු - සහත් බවක් දැනුණි.

මෙදින සවස් වරුවේ මගේ දුක සැප බලන්නට පැමිණියේ ජයසිරිත්, ටිකිරි බංඩාත්ය. මා සති අන්තය මෙහිම රඳෙන බව ඔවුන් දැනගෙන ඇත්තේ අනෝමා ගෙනි. ඉස්තෝප්පුවෙන් පිටත කෙටි තාප්පයට බයිසිකල් හේත්තු කර ගෙට ගොඩවූ ඔවුන් මා වෙනුවෙන් විස්කෝතු පැකට්ටුවක්ද ගෙනවුත් තිබිණි.

"මහත්තයා ලෙඩ වුණේ නොවිලෙ නැටුවට පස්සෙ. එහෙම හොඳද?" ටිකිරි බංඩා කීවේය.

අපි තිදෙන ඉස්තෝප්පුවේ හිඳ කතාවට වැටුණෙමු.

"අනෝමා නෝනා මහත්තය ගැන හරි තාත්තු වාවෙන් හැම තිස්සෙම කතා කළේ" ටිකිරි බංඩා හෙළි කළේය. "ජයසිරිත් එක්ක මං කිව්වා අපි ගිහින් බලලා එමු කියලා."

"මාත් මේ පැත්තට වැටිය එවෙන්නෙ නෑ අපේ නැන්දා මළාට පස්සෙ" ජයසිරි වටපිට බලමින් කීවේය. "මහත්තයට බයිසිකලෙන් කිසි කරදරයක් නෑනෙ."

"කරදරයක් මොකද රෝද දෙක කැරකෙනව නං තේද මහත්තයා?" ටිකිරි බණ්ඩා ඔව්වම් කළේය.

"සැරයක් නං රෝදයක් ගියා" මම කීවෙමි "මතකනෙ."

"හරි හරි. දැන් ඒ උනාට ලෙඩක් මොකවත් නෑනෙ?" ජයසිරි විමසුම් කළේය.

"කිසිම ලෙඩක් නෑ ජයසිරි. මං තමා කරුමෙට ලෙඩ වුණේ."

"අපිට නොකිව්වට මහත්තයා මොහොතට හරි බයවෙලා තියෙනවා." ටිකිරි බණ්ඩා මා දෙස විමසුම් බැලුම් හෙළි ය.

"අපි සොහොනට ගියේ එළිවෙන්න කිට්ටුවනෙ ඒ වෙලාවෙ නං හිතට යන්නං බය ගතියක් දැනුණා." කටුස්සා දුටු පුවත හෙළි

කරන්නට මම මැළි වුණෙමි. එසේ කීවා නම් යකඩ වළඳු පළඳින්නැයි
ටිකිරි බංඩා යළිත් අවවාද දෙවි. ඒ එකම බෙර පදේ අසන්නට මා තුළ
කැමැත්තක් නොවීය.

“මහත්තයගෙ මුණ ඉන්පස්සෙ තීරුවෙ නැහැ?” ටිකිරි බංඩා යළි
ප්‍රශ්න නැඟීය.

“නෑ නෑ දැන් ඒවා සේරම හරි.”

“මං කිව්වෙ අර වගේ කෙනෙක්ගෙ බැල්ම තියෙන කොට ඒ
බැල්මට අවනත වෙනකල් ඕක වෙන්න පුළුවන්.”

ටිකිරි බංඩාගේ ඒ කතාවට මට අනෝමා සිහි විය. බදාදා රාත්‍රියේ
මා සැබවින්ම ඇයට අවනත වුණාද? අඩ නින්දේ උණෙන් පෙළෙමින්
සිටි මා අවදිවුයේ ඇගේ පහසෙනි. ඇ මගේ රෙදි පිළි සැකසූ අන්දම
මට යන්නමට මතකය. ඇ කොතෙක් වේලා අඳුරේ මා හා කාමරයේ
සිටියාදැයි මට නිව්වි නැත. මගේ මුහුණේ සිරිමි ලකුණුවලට වගකිව
යුත්තිය අනෝමා නම්, ඇ මගෙන් ආශාව සපුරා ගත්තී නම් මා තවත්
බිය විය යුතු කුමටද?

මගේ සිතුවිල්ලට බාධා කරමින් නයනා තේ බන්දේසියක් රැගෙන
ආවාය. යමක් කියමින් සිටි ජයසිරි කතාව තවතා ඇය දෙස
බැලුවේය. ටිකිරි බංඩාගේ දෙනෙතද නයනා වෙත යොමුවිය.
ඇත්තෙන්ම මේ සැඳෑ එළියේ නයනාගේ අහිංසක මුහුණ ඉතාම
ලස්සනට පැහැදිලිව පෙනුණි. ඔවුන් ඇගේ සුන්දරත්වයෙන් වඟි වුවා
සේය.

නයනා යන්නමට හිස ඔසවා බලමින් අමුත්තන්ට තේ බන්දේසිය
පෑවාය.

“බබාට දැන් වයස කීයද?” ජයසිරි තේ කෝප්පය ගනිමින් ඇසීය.

“එකො-ළ-හයි ” නයනා පහත් හඬින් ඇඳ පැද කීවාය.

“බබෙක් නෙමේ එහෙනම්, පොඩි නෝනෙක්.” ටිකිරි බංඩාද තේ
කෝප්පය ගනිමින් විහිළුවක් කළේය.

ඔවුන් දෙදෙනාම ඇය දෙස බලා සිටියේ යම් කිසි දැපනකට
වැටුණ කලක මෙනි. ඇය මටත් තේ කෝප්පය දී ගේ අතට යද්දීද
ඔවුන්ගේ දෑස් ඇයව හඹා ගියේය.

“හරිම සිද්දේවි පොඩිනෝනා” ටිකිරි බංඩා තේ උතුරක් බී තිබේය.
ජයසිරි කල්පනාවකින් නිහඬ විය.

“මහත්තයට කියන්න තව කාරණාවක් තියෙනවා.” ටිකිරි බංඩා
රහස් හඬින්ය කීවේ. “තේ ඒක බිලා - මිදුලට යමු ඒක කියන්න.”

මා තුළ කුතුහලය වැඩිණි. තව මඳ වේලාවක් කතා බහ කරමින්
සිටි ඔවුන් මිදුලට බසිද්දී මමද ඒ අනුව ගියෙමි.

“මොකද්ද ටිකිරි බංඩා කාරණෝ?” පාර අතට යමින් මම අසුවෙමි.

“අර පොඩි නෝනගෙ වයසෙ අය ඉන්න සමහර ගෙවල්වල එක
එක පෙරළිකාර දේවල් වෙනවා. ඒකයි මං කියන්න හිටියෙ.”

“ඔය වගේ කතා මාත් අහල තියෙනවා. ඕකට වචනයක් තියෙනවා
ටිකිරි බංඩා පෝල්ට ගයිස්ට් කියලා” කලකට ඉහත දුටු වික්‍රමපියක
එවන් සිද්ධියක්ද මට සිහිපත් විය.

“මොන පෝල්ද මං දන්නෙ නෑ මහත්තයා. හැබැයි ඔය ලොකු
වේගන එන ළමයින්ගෙ තියෙනවා යමකිසි බලවේගයක්. ඒ
ගොල්ලන්ටත් නොදැනි ඒ ගොල්ලො යම් යම් දේවල් කරනවා.”

කාමරයෙන් සාලයට ගිය තේ කෝප්පය මට මතක් විය. එය අඩක්
බී එයට පස් දැමුවේ නයනා විය නොහැකිද? එතකොට පිරිත්
පොත....අයුම ගෙනවුත් දුන් පිරිත් පොත අයුම ගිහින් විසිකරන්නට
ඇද්ද? රුචිනිගේ සේයාරුව ඉරා දැමුවේ නයනා විය නොහැකිද?

“මොකද්ද මහත්තයා කල්පනාව?” ටිකිරි බංඩා මගේ නිහඬ බව
දැක විමසුවේය.

“නෑ, නෑ මට දැන් මේ මතක් වුණේ මේ ගෙදර වෙච්ච දේවල්
කිපයක්. ඒ උනාට තව දේවල් තියෙනවා මට ඒ විදියෙන් ඔප්පු
කරන්න බැරි.”

“එහෙම නං මහත්තයා බලවේග එකට වඩා ඇති.” ටිකිරි බංඩා
තර්කයක් ගෙන හැර පෑවේය.

“ඒකත් වෙන්ත පුළුවන්” යැයි කතාව අනුමත කළේ වැඩි
කතාබහක් නොකළ ජයසිරිය.

දෙදෙනා පාරට එළඹ බයිසිකල්වල නැගී හබරවැව අතට යනු මම
බලා සිටියෙමි. ඔවුන්ගේ ජීවිත කෙතරම් සරලද? උදේ බැඳුවේ

වැඩට යන ඔවුහු සවස ගෙදර යති. දරු පවුල් රකිති. මාරුවක් ගැන සිතන්නට - ප්‍රොමෝෂන් ගැන සිතන්නට ඔවුන්ට හේතුවක් නැතිව ඇති. මට තරම් අසහනයක් ඔවුන්ගේ ඒ උපේක්ෂා සහගත ජීවිතවල නොවේ. සුදු සරම්, කම්ස හැඳගත් ඔවුන් දෙදෙනා බයිසිකල් පදවා ගෙන ගියේ තටු සලා ඉගිලෙන සමතලයින් දෙදෙනෙකු විලසිනි. ඇත්තෙන්ම ඔවුන් ජීවිතය ගැන ගැඹුරට නොසිතුවද, ඉතා නැණවත් වී යැයි මට මේ මොහොතේ සිතියි. ටිකිරි බණ්ඩා, නයනාව දැක්මෙන් ගෙන ආ අදහස සත්‍ය විය නොහැකිද? පෝල්ටර්ගයිස්ට් යන පර්මන් වචනයේ අරුත දඩ්බිඩිකාර (පෙරළිකාර හෝ හඬ නගන) ආත්මයක් යනුයි. 1900 ගණන්වල මුලදී හැදුනු මේ වචනය වෙනුවට අද සයිකොකිනෙසිස් යන වචනය යොදාගන්නා බවද මම කියවා ඇත්තෙමි. ඉබේ යළි යළි සිදුවෙන මෙම ක්‍රියාවන්හි භෞතික බලවේගයකින් තොරව යමක් එහා මෙහා කිරීම සිදුවෙයි. ඉදින් නයනාත් එවන් බලවේගයකින් තේ කෝප්පය එහා මෙහා කරන්නට ඇද්ද?

එහෙත් ගේ අතට එමින් ඉස්තෝප්පුවේ බලා සිටි නයනාගේ අභි-සක සිතහව දකිද්දී මට එය එසේ යැයි විශ්වාස කිරීම අපහසුවිය. එහෙත් රුචිනිගේ සේයා රුව ඉරා දැමීම මා කාගෙන් හෝ ඇසිය යුතු වූ අතර මේ එයට හොඳම අවස්ථාව විය.

“නංගි මේ එන්නකො වෙච්ච වැඩක් කියන්න”

“මොකද්ද අයියා?”

“මෙහෙත් වාඩිවෙමුකො - මේ ඉස්තෝප්පුවෙන්.”

“ඉතිං කියමුකො?” බිත්ති කණ්ඩිය උඩ හරිබරි ගැහෙමින් ඇ ඇසුවාය.

“නංගි හරි වැඩේ උනේ. මගෙ ගාව අර පින්තූරයක් තිබුණ ඔයාට පෙන්නුව මතකද?”

“ඔව් ඔයාගෙ ගැනු ළමයගෙ”

“ඒක නංගි කවුදෝ ඉරා දාලා?”

“නෑ - ඒ තොහේද්ද?”

“ඒක තමයි ඒක තිබුණේ මේසේ කඩදාසිය යට.”

“මං නං දැක්කෙ නෑ අයියා.”

“ඒක තමයි මං හිතන්නෙ පිරිත් පොත ගෙනිහුං විසිකරපු බහිරවයම ඒක කරන්න ඇති.”

“ඇයි එතකොට අයියගෙ තේ කෝප්පෙ මතකද?” ඇයම එය මතු කළාය.

“ඒකත් හරි. මින් පස්සෙ නං එහෙම දේවල් වෙන එකක් නෑ නේද නංගි?”

“මං හිතන්නෙ නෑ අයියා. දැන් මේ ගේ ආරස්සාවයි. අපේ අක්කට වැහිලා හිටි යකා ගියානෙ ඉතින්”

“ඔව්, නංගි එහෙම හිතමු.”

ලීලාවතී මැණිකේ හඬ ගැයෙත් නයනා ගෙනුළුට දුව ගියාය.

මෙයින් පසු ටික කලක් යන තුරුම අසාමාන්‍ය සිදුවීම් මේ අවට නොවීය. එහෙත් ඒ සන්සුන් බව කුණාටුවක පෙරනිමිත්ත බව අපි කවුරුවත් නොදැන සිටියෙමු.

සිංහල නවකතා 1000කට අධික ප්‍රමාණයක් නොමිලේ

Ebook ආකාරයෙන් කියවන්න...

දැන්ම www.sinhalaebbooks.com වෙත පිවිසෙන්න..

මාසයක් පමණ කාලයක් තිස්සේ කිසිදු හැලහොල්මනක් නැතිව
 ජීවිතය ගෙවී ගියා යැයි කීවොත් වරදක් නොවේ. මට වූ එකම වදය
 නම් අනෝමය. ඇ බලෙන්ම මෙන් මගේ "ඇඟට ගොඩවීම" ඇතැම්
 විට මහා කරදරයක් විය. ඇය කෙතරම් හැඩකාර වුවද, රූවිනි
 දිනාගත් මගේ සිත වෙත අන් ආකර්ෂණයක් නොවීය. එහෙත් මා
 අනෝමාව මග හරින්නට තැත් කරන්නේ, ඇ තව තවත් මට
 ළ-වෙන්නටම තැත් දැරුවාය.

ඇතැම් සවසක ඇයත්, චිත්‍රාත්, අතුලත් මගේ නවාතැන පැත්තේ
 ආවේය. ඉඳහිට සවසක ඇගේ පෙරැන්නය නිසා අපි වික්‍රපටියක්
 බලන්නටද ගියෙමු. එසේ ගොස් එනවිට අනිවාර්යයෙන් ඇයත්, මමත්
 තනිවීමු. අවට අඳුරට මවාගත් බියෙන් ඇ මගේ අත අල්ලා ගත්තාය.
 මා සිස ගත්තාය. මටම පමණක් ආදරය කරන බවක් වහෙන් ඔරෝ
 බසින් කීවාය. මට පෙම්වතියක් සිටියත් නැතත් කමක් නැතැයි ඇ
 වරෙක කියා සිටියාය. දැන් මේ හබරවැවෙන් වෙන්ව යන්නට මට
 වඩාත්ම උවමනා කළේ මේ හේතුවයි. නැත්නම් ලිලාවති මැණිකේගේ
 නවාතැන සුවදායි නැතත් වන්නට ඉඩ තිබිණි. වජිරා, නයනා
 අමරසිරි බණ්ඩාර මගේම සොයුරු සොයුරියන් ලෙසිනි, මට වරෙක
 හැඟුණේ.

අනෝමා නිසා නොවේනම් මේ කනාන්දරය මෙනතින් කෙළවර
 වන්නට ඉඩ තිබිණි. නමුත් මා පිළිතුරු නොලද ප්‍රශ්න රාශියක්
 තිබුණ බව මා දැන ගත්තේ මෙයින් කලකට පසුවය.

ඊළඟ මාසය අග වෙනවිට අනෝමා වඩ වඩාත් කල්පනාකාරීව දවස ගෙව්වාය. ඇගේ මේ හදිසි වෙනස්වීම කාර්යාලයේ වැඩ කළ හැම දෙනාටම මෙන් පෙනෙන්නට ඇත. එහෙත් අප කිසිවකුත් ඒ ගැන තැකීමකින් කතා බහ කළේ නැත.

දිනක් සවස මා හා වැඩ ඇරී ගෙවල් අතට එන අතර ඇ කිසිදු හේතුවක් නැතිව කඳුළු සලන්නට වූවාය.

“මේ මොකද මේ?” මම විමනියෙන් ඇසුවෙමි. මගේ සිත ගන්නට මේ ඇයගේ තවත් මායමක් විය නොහැකිද?

පිළිතුරු වෙනුවට ආවේ ඇගේ හැඳුමම පමණි.

“මේ මොකද මං වැරද්දක් කළාදැ?” මට කියැවිණි.

“වැරද්ද වෙලා ඉවරයි ජනක” කී ඇ එක්වනම පාර පැන අපේ වමතට ගහ දෙස වූ බෑවුම අතට දුටන්නට වුණාය. කුමක් කරන්න දැයි නොදැන මමද ඇය හඹා ගියෙමි.

ගස් අතරින් බෑවුමේ දුටගිය ඇ ගහට මෙපිට ගලක් ළඟ නැවතුණාය. ඇගේ කඳුළු අඳුන් විය.

“මොකද අනෝමා? මොකද කියන්නකො”

“වැරද්ද වෙලා ඉවරයි ජනක” ඇ ඉකිය අතරින් බිඳුණු හඬින් කීවාය.

“මොන වැරද්දද?”

“ගැනියකුට වෙන්න පුළුවන් ලොකුම වැරද්ද” කී ඇ ගල්තලය මත හිඳ දැනින් මුහුණ වසා ගන්නාය.

“කවුද ඉතින් ඔය වැරද්ද කළේ?”

“කවුද ඉතින් ඔයා මිසක්.” හිස ඔසවා ඇ ගං දිය දෙස බැලුවාය.

“මම?” මට මෙය අදහාගත නොහැකි විය.

“ඔව්, ඔයා තමයි තොත්ත බබා වෙන කවුද?”

“දෙයියනේ මොනවද ඔයා මේ කියවන්නේ?”

“මටත් දැන් දෙවියන්ට තමයි කියන්න වෙලා තියෙන්නේ. වෙන කවුද ඉතින් මගේ දුක අහන්නේ?”

“අනෝමා. මේ මට තේරෙන්න කියන දෙයක් කියන්න හොඳේ...”

“ඔයාගෙ කාමරේ ඔයාට උණගත්තු වෙලාවේ”

“ඉතින්”

“ඔයා නිදාගෙන වගේ හිටියට.....”

“මං නිදාගෙන තමයි හිටියෙ.....”

“එහෙනං ඔයා පේරම කරන්න ඇත්තෙ හීනෙන්.”

“මට තේරෙන්නෙ නෑ අනෝමා”

“මං කිව්වෙ... ඔයා තොත්ත බබා.....”

ඇය මේ දොඩවන්නේ විකල්ලෙන්ද? එසේත් නැත්නම් උණ විකාරයෙන් මා විකල්ලෙන් හැසිරුණාද? ඇය පවසන දෙයෙහි සත්‍යයක් නිශ්චය නොහැකිද? එදා රාත්‍රියේ මා අවදිවන විට අඳුරු කාමරයේ බලා සිටියේ ඇයයි. මෙයට පෙරාතුව සිහිනයෙන් කෙනෙක් මගේ සිරුර මත හිඳගන්නවා මට මතකය. නමුත් මෙදා මා අවදිවූයේ තෙත් මත් ගතියකිනි. එය එසේ සිදුවිය හැකිද?

“මං දැනුවත්ව නම් මං එහෙම දෙයක් කෙරුවෙ නැහැ අනෝමා.”

“නෑ නෑ මමයි වරදකාරී..... ඔයාට ආදරේ වැඩිකමට” කී ඇය යළිත් කඳුළු වගුරුවන්නට වුණාය.

“ඉතිං ඔයා මට මොනවද කරන්න කියන්නෙ?”

“මාව අතරමං කරන්න එපා ජනක.”

“මං හිතලා නං එහෙම දෙයක් කරල නෑ අනෝමා. මේක හරිම හිතයක්.”

“ඔව්, ඒ වෙලාවෙ ඔයා මේක දකින්න ඇත්තේ හිතයක් විදියට නේ? ඒත් මට දැන් වෙන්නෙ.....” ඇගේ හැඬුමට වදන් යටපත් විය.

“ඔයා දන්නවනෙ අනෝමා. මං බඳින්න හිතාගත්තු කෙනෙක් ඉන්නවා. ඉතිං.....”

“ඉතිං ඔයා එයාටත් මෙහෙමද සලකන්නෙ?”

“තුන් හිතකින්වත් මං කාටවත් වැරදියට සලකලා නැහැ අනෝමා.....”

“මිනිසෙකුගෙ ආසාව පිරිවිව ඔවුටට හිතක් පසුවක් නෑ කියනවනෙ.”

“මට ඔය මොනවත් මතක නෑ අනෝමා.” මට ද දැන් කතා කිරීම අපහසු විය.

“ඔයාට කියල හිටින්නයි මං හිතුවෙ. ඔයා කැමති නැත්තං මං ඉතින් වෙන මාර්ගයක් හොයා ගන්න ඕනෑ”

“මොනවද වෙන මාර්ග?”

“වෙන මාර්ග නියෙනවා ජනක.”

“මෝඩ වැඩ කරන්න එපා අනෝමා”

“මෝඩ වැඩේ වෙලා ඉවරයි ජනක.” කී ඇ ගල් තලාවෙන් නැගිට යළි පාර අතට නගින්නට වුණාය. “මං බලාගන්නංකො මගෙ ජීවිතේ” ආපසු හැරී බැලූ ඇ කිව්වාය.

මම මඳ වෙලාවක් අන්දුන් කුන්දුන්ට ගහ දිය දෙස බලා සිටියෙමි. ගස් අතු අතරින් පෙරි ආ හිරු එළිය රිදී කාසි මෙන් ගහ දිය මත වැටී දිලිසුණි. ඒ සියලු මායාවේ මමද කොටසක් වුණෙමි. මට මේ කිසිවක් අදහාගත නොහැකි විය. ඇ දැන් පැමිණිලි කළේ මා වරදකාරයා ලෙසිනි. මගේ ඇහට ගොඩවුයේ ඇයයි. ඒ රාත්‍රියේ අඳුරේ මා උණ විකාරයෙන් සිටියදී මා සිරුර රත් යවටක්ව තිබියදී ඇ සැබවින්ම මගේ ඇහට ගොඩවුණාද?

ව්‍යාකූලවූ මනසින් මම බැවුම නැහ පාරට ආවෙමි. අනෝමා පෙනෙන අසලක නොවීය. වැටුණ නැතින් බයිසිකලය අහුලාගත් මම නවාතැන අතට පය ඉක්මන් කළෙමි. අනෝමාගේ නවාතැන ළහඳි මම වඩාත් වේගයකින් පාපැදිය පෑගුවෙමි. කුඹියන් කැලේට ළංවෙද්දී මා සිටියේ හති හලමිනි. එතැන පාර අද්දර නිලමීමා බලා සිටියාය.

ඇ දැනින්ම ඇගේ සුරතල් බල්ලා වඩා තුරුළු කරගෙනය සිටියේ. මා දකින්නම ඇ “ආං මානියා” කියා සිනාසුණාය. හිතේ කහටක් නැති බව පෙන්වන්නටදෝ ඇ කහට බැඳී දත් දෙක තුන පෙන්වුවාය.

“නිලමීමා මෙහේද දැන්?”

“අපි කන්දේ උඩ මානියා” ඇ කුඹියන් කැලේ අතට ගෙල දිගු කළාය.

“කොහොමද කරුපන්?”

“නයි නටවන්න ගියා මානියා.”

“නිලමීමා දන්නවනෙ. මමත් මෙහේ නැවතිලා ඉන්නවා විතරයි.” මා එසේ කීවේ මගේ නිදොස් බව ඇයට වටහා දෙන්නට මෙනි.

“මාතියා?” මා කී දෙය තේරුම් නොගත් ඇ ප්‍රශ්නාර්ථයෙන් කීවාය.

“මං කිව්වේ මං ඒ ගෙදර කෙනෙක් තෙමේ මං බෝඩං කාරයෙක්”

“ආ ජර් ජර් මං දත්තවා මාතියා - සේරම ජර් මාතියා.”

“මං යනවා නිලමිමා” කියා මම යළිත් බයිසිකලය තල්ලු කරන්නට වුණෙමි.

නිලමිමා දරණ ගැඹු සුදු කෙස් කැරලි හිස වටා විහිදා බලා සිටියාය. ඇය කුඹියත් කැලේ අවතාරවලට බය නැද්දැයි අසන්නට මට සිත්පිය. එහෙත් අමරසිරි බංඩාර කීවා සේ අවතාර ඇත්තමි ඒවා නිලමිමාගේ මුහුණට බය වෙතැයි සිතී මට යන්නමි සිතා නැහිණි.

මා ගෙදරට ළං වෙන විට අපූර ගලලාය. අමරසිරි බණ්ඩාර මා එන තෙක් නොඉවසිල්ලෙන් ඉස්තෝප්පුවේ බලා සිටියේය.

“මං හිතුව අද අයියට මොකද වුණේ කියලා.”

“ඩිංගක් පරක්කු වුණා මල්ලි - වැඩ.”

“ඔව් ටයිම්?”

“එව්වරම ඔව්ටයිම් එකකුත් තෙමෙයි.” හැබැවින්ම සිදුවූ දෙය කෙසේ නම් හෙළිකරන්නද?

“කොහොමද අනෝමා එහෙම?”

“වරදක් නෑ” කියමින් මම බයිසිකලය කාමරය ඇතුළට ගන්නට ගියෙමි.

“අයියෙ බයිසිකලේ දෙනවද? ටිකකට?”

මම වදනකුදු නොදොඩා පාපැදිය ඔහු අතට පෑවෙමි. ඉස්තෝප්පුවේදීම එයට නැහගත් අමරසිරි බංඩාර තව මොහොතකින් කුරුල්ලෙකු සේ පාර අතට ඉගිටුණේය. කොයිතරම් බරක් පතලක් නැති සැහැල්ලු ජීවිතයක්දැයි මට සිතූණි. අමරසිරි බංඩාර හෙටක් ගැන සිතන කෙනෙක් නොවේ. මා ගෙදර එන විටත් ඔහු හොඳින් හැඳ පැළඳ සිටියේ මගේ බයිසිකලය ගෙන සවාරි යාමටයි. ඔහු හන්දිය අතට නොපෙනී යත්ම මම කාමරයට වැදී ඇඳුම් අහවර කොට සරමට බැස්සෙමි.

“අයියා!” දොරකඩ සිටියේ නයනා ය.

“ආ නංගී”

“අයියා මොකද අද දාහට අරන් සියයට දුන්නා වගේ?”

“එහෙම නමයි නංගී බැංකුවල වැඩ කරන කොට.” මගේ කල්පනාකාරී බව ඇයටත් දැනුණා වන්නට ඇත. මම සිනාසුණෙමි.
“බැංකුවල අපි හැමදාමත් දාහක් දෙනවා - සියක් ගන්නවා”

“අයියට තේ ගේන්න”

“මං මුණු සෝදල එන්නංකො නංගී.”

වජිරා මට වතුර අඳින්නට ලැහැස්ති වුණද මම ඇයව වළකා වතුර ඇද ගත්තෙමි. වෙනදාට වඩා වැඩි වේලාවක් මා ඇල්වතුරෙන් මුහුණ සේදුවේ මනස පැහැදිලි කරගන්නට මෙනි. එහෙත් එය තාවකාලික සුවයක්ම පමණක් විය.

නයනා ගෙනැවුත් දුන් තේ කෝප්පය තොල ගාමින් මම අඳුරු ඉස්තෝප්පුවේ හිඳ සිටියෙමි. මගේ කල්පනාකාරී බව දැනිදෝ නයනා වදනක් දෙකක් දොඩා ගෙට ගියාය. මටත් නොදැනීම මා නොසිතාම අනෝමාට අවනත වූ හැටි මම මෙනෙහි කළෙමි. එය සිදුවිය හැකිද? වෙනදා සිහිනයෙන් අත් විඳි දෙයක්, මා උණ විකාරයෙන් සැබවින්ම ඇය හා අත්දුටුවාද? එසේ වුණා නම්, එය මා රස විඳි සන්තෘප්ත වූ අවස්ථාවක් නම් නොවීය. දැන් ඇ පිළිසිඳ ගත්තේ මගේ දරුවා යැයි චෝදනාවක් නගයි. ඇ මෙසේ කරන්නේ රුචිනීගේත් - මගේත් සිත් බිඳවා මාව අයත් කරගන්නටද? බටහිර රටවල්වල නම් දරුවාගේ සැබෑ දෙමාපියන් කවුදැයි විසඳන්නට ජාතික පර්යේෂණ වෙයි. ඒවායේදී දෙමාපියන්ගේ සෛල කීපයක් පරීක්ෂා කිරීමෙන්ම සැබෑ දෙමාපියන් කවුරුදැයි තීරණය කළ හැකි වෙයි. මෙවැනි ඩී.එන්.ඒ පරීක්ෂණ අපට කොයිත්ද? එහෙත් මගේම ලේ වර්ගය බැරිවෙලාවත් උපදින දරුවා වෙත තිබුණොත් මා රුචිනීට මුහුණ දෙන්නේ කෙසේද? මා මෙතරම් දුර බැහැර දුක් විඳගෙන ආවේ මෙවන් ව්‍යාකූල අත්දැකීමකට මුහුණ දෙන්නද?

මා අතින්, මා ගතින් අනෝමාට එවන් දෙයක් සිදුවුණා නම් එය කොතෙක් කල් ලෝකයාගෙන් සහවා සිටින්නද? ඇගේ ගැබ මෝරද්දී සියල්ල හෙළිවන්නේය. එයට කලින් යමක් සිදුවිය යුතුය. මා ඇයට අවනත විය යුතුද? මාරුවක් අරගන්නට බැරි නම්, රැකියාව අතහැරදා හෝ මා කාටවත් නොපෙනෙන අහකට යා යුතුය.

ඉන්පසුව මා රුවිනිට, අම්මාට, අක්කාට මුහුණ දෙන්නේ කොහොමද?
මා අයුත් රැකියාවක් සොයාගන්නේ කෙසේද? හැම ගැහැනියකම මා
දෙස සැකයකින් බලන්නට වේවි.

තේ කෝප්පය තොල ගැවද මට එහි රසයක් නම් නොදැනිණි.
මා කොතෙක් වේලා එසේ සිටියාදැයි නොදනිමි. සාලයේ බිත්ති
ඔරලෝසුවේ වේලාව වැදුනත් මට එය පසුබිමින් ඇසුණේ යන්නමිනි.
නයනා විමිනි ලාම්පුව ගෙනැවිත් ඉස්තෝප්පුවේ ටීපෝව මත තබා
“පාඩම් කරන්නට” කියමින් ගෙට ගියාය.

තව මඳකින්, බයිසිකලය තල්ලු කරගෙන කඳුගැටය නහින
අමරසිරි බණ්ඩාර දෘශ්‍යමාන විය. ඔහු හති හලන හඬ මට ඇත
නියාම ඇසිණි. ඉස්තෝප්පුවට ගොඩවූ ඔහු බයිසිකලය කොට
තාප්පයට හේත්තු කරන්නට තැත් කළේ හදිසියකිනි. මේ කලබලයේදී
බයිසිකලය හඬ නඟා ගෙන වැටුණි.

“මොකද මල්ලි මේ?” යැයි මා අසද්දී ඔහුගේ මුහුණ පුරා රැඳි ඩා
බ්ලි ලාම්පු එළියෙන් පැහැදිලි විය.

ඔහු කතා බහෙන් තොරවම බියගත් දෑසින් මගේ කාමරයට
වැදුණේය. මම බයිසිකලය අහුලාගෙන තල්ලුකරගෙන ඔහු අනුව
ගියෙමි ඇඳි කෙළවර හිඳගත් ඔහු බයිසිකලය දෙස හෙළුවේ බියගත්
බැල්මකි. මම සිරුවෙන් බයිසිකලය බිත්තියට හේත්තු කෙරුවෙමි.

“මල්ලි මේ ඔයා ඔය විදියට බයිසිකල් එක අතාරිනව නං ආයෙ
ගෙනියන්න එපා හොඳේ.”

“ආයෙනං මං ඕක පදින්නෙ නෑ අයිසෙ දෙයිමිපා.” කී ඔහු
කල්පනාවක වැටුණේය.

මම ඉස්තෝප්පුවෙන් විමිනි ලාම්පුව ගෙන ආවෙමි. ඔහුගේ
බියගත් මුහුණ වඩාත් පැහැදිලි වූයේ මෙවිටයි.

“මොකද මල්ලි මේ?”

ඔහු නිහඬ විය.

“කියන්නකො මල්ලි මොකද වුණේ?” කියමින් මම ඔහු අසල හිඳ
ගත්තෙමි.

දැන දෙකලව අතර රඳවාගෙන ඇඟ උන්ඩි කරගත් අමරසිරි
බණ්ඩාර, විලුම් ඇඳි මතට ගෙන එයින් තල්ලු වෙමින් බිත්තියට
හේත්තුවී ඇඳි ඉහළ කවුළුවෙන් බැලුවේ බියගත් දෑසිනි.

“කියන්නකො මල්ලි මොකද උණේ”

“හරි වැඩක් නෙ වුණෙ අයියා” ඔහුගේ කටහඬ වෙවිලුවේය.

“කියන්නකො ඉතින්?”

“මං කුඹියන් කැලේ පහුකළා විතරයි බයිසිකලේට මං නැග්ගා. එක පාරටම කන්ද පැත්තෙන් මොකෙද්ද මන්දා වළාකුලක් වගේ සුදුවට පාත්වුණා. හරියට මිදුමක් වගේ..... හරියටම.... බයිසිකලේ හැන්ඩලේ උඩ ඉඳගත්තා. මං බයටම තවත් හයියෙන් පෑගුවා. මේක අහකට යාපි කියලා. මගේ අත් දෙක හැන්ඩලේ බඳලා අල්ලාගත්තා. ඒ වෙලාවෙ මං දරදඬු උණා. බයිසිකලේ ඉස්සරහටම ගියා. අර මිදුමක් වගේ වලාකුළේ මහා හයානක මුණක් මැටුණා. ඊට පස්සේ හුළගේම මට ඇහුණා කටහඬක් - “මේක - මගේ- මේක මගේ කිව්වා.”

“මේක මගේ?”

“ඔව් මේක මගේ කිව්වා.”

“මේක මගේ” මෙයට පෙරත් මා එයම ඇසුවා නේද? ඒ වතාවේ එය ඇසුණේ ආවේසවී සිටි වජිරාගේ මුවිනි. ඇ දෙඩවූ සියළු දෙයින්ම මට පැහැදිලිව ඇසුණේ ඒ වදන් පමණි.

“බයිසිකලේ අයිතිකාරයා වෙන්නැති.”

“අනේ මන්දා අයියේ ඕක ගත්තු තැනකට ආපහු දෙන්න. ළඟ නං තියාගන්න එපා....”

“මේක මං ගත්තෙ ඇඩ්ඩින් අයියා කියල එක්කෙනෙකු ගෙන්.”

“කවුරු හරි කමක් නෑ අයියා ගිහින් අහන්න මේක කොහෙන්ද හොයාගත්තෙ කියලා. අයියා වුනත් මේකෙ හෙට යන්න එපා.”

“නොයා පුළුවන්ද මල්ලි? වැඩට යන්න එන්න කියලනෙ මේක ගත්තෙ. මීට කලින් කවදාවත් මට මේකෙන් මෙහෙම දෙයක් වෙලා නෑනෙ.”

“අනේ මන්දා අයියට ඕනෑ දෙයක්. අයියමනෙ කිව්වෙ සැරින් සැරේ ඕකෙ බෙල් එක ඉබේ වදිනව කියලා.”

“මං හිතන්නෙ මල්ලි මේ හරියට බිත්තියට හේත්තු කරල නොතිබ්බම ඒක ඉබේම එහා මෙහා වෙනවා, හේත්තු වෙනකල් හරියට. එතකොට බෙල් එක සද්ද වෙනවා.”

“අයියා හැම එකටම හේතු හොයනවා. ඒක හොඳයි. මං නං හිතන්නෙ මේක අර අභිගුණට්ඨකයන්ගෙ සෙප්පඩ විජ්ජාවක්. උන් මොකක් හරි මවල එවන්නැති එහෙනං.”

“ඒක මං දන්නෙ නෑ. මං අදත් වැඩ ඇරිල එනකොට ඒ ගැනිව දැක්කා එතන පල්ලෙනා ඉන්නවා මා එක්ක නං කතාත් කළා.”

“මං කිව්වෙ අයියට හැමෝවම විස්වාසයි ඉනිත්.”

“මට ඒ ගොල්ලන්ගෙන් වැරද්දක් උනේ නෑ.”

“මොකද නැත්තෙ අයියා. අයියට උණ ගත්තෙ ඇයි?”

මා වෙත පිළිතුරක් නොවීය. පිළිතුරක් තිබුණත් එය හෙළි කරන්නට මා සිත මැළි විය.

“මා දන්නව අයියෙ ඒ ගැනි අර බෝදිලිමව මවල එව්වා මතකද? එදා පාන්දර අපි සොහොනෙ ඉඳලා එනකොට. මමත් දැක්කා අයියෙ කුඹියන් කැලේ පැත්තෙ මුකලානෙ.”

“ඒ කටුස්සෙක්කෙනෙ මල්ලි.”

“මොකා හරි අයියා බය වුණා. අයියට උණ ගත්තා.”

“දෙකේ සම්බන්ධයක් නොතියෙන්නත් පුළුවන්.”

“වෙන්න පුළුවන් අයියා. ඒ උනාට මටත් සැරයක් උණ ගත්තා ඔය කැලේදි හොල්මන දැකලා - මතකයිනෙ?”

“ඒ සැරේ මං බය වුනාට උණ ගත්තෙ නැහැනෙ මල්ලි.”

“ඒක තමයි ඒ සැරේ මට උණ ගත්තා. මේ සැරේ අයියට උණ ගත්තා.”

“ඒ උණාට මල්ලි ඒ කටුසු අවතාරෙ මැව්වෙ නිලමිමා කියලා අපි සැක කරන්න තරකයි.”

“මං නං උන්ව විස්වාස කරන්නෙ නෑ අයියෙ එව්වරයි.” කි අමරසිරි බංඩාර ඇඳෙන් නැගිටිවෙය. “මං අයිය නං අද හෙටම ඔය බයිසිකලේ ආපහු දිලා දානවා. ඕකෙ සාපයක් තියෙනවා අයියෙ.”

ඒ කතාවට මට සිතා ගියේය. එහෙත් කොතැනක හෝ සාපයක් වූ බව මා දැනගත්තේ පසුවදා ය.

පිසුදා පුරුදු පරිදි මම බයිසිකලයේ නැගී වැඩට ගියෙමි. පුරුදු පරිදි නයනා මා හා බයිසිකලයේ නැගී ආවාය. පාසල ළඟින් බැස අන වනා වෙන්වී ගියාය.

කාර්යාලයේදී අනෝමාට මුහුණ දෙන්නේ කෙසේද යන චකිතය මා තුළ විය. වෙනදා මට කලින් වැඩට ඇවිත් බලා සිටින අනෝමා අද එතැන නොවීය.

දොරකඩ මැළවුන මුහුණින් බලා සිටි ටිකිරි බංඩා “හරි වැඩේනෙ ඊයේ රූ උණේ මහත්තය”යි ශෝකී ස්වරයකින් කීවේය.

“මොකද ටිකිරි බංඩා?”

“අපේ අනෝමා නෝනා..මැරුණෙන” කී ඔහු ඉකි බිඳින්නට වුණේය.

“නෑ! ඒ කොහොමද?” මට දෙකත් අදහාගත නොහැකි විය. ඊයේ සවස මා හා දොඩා - උරණුව ගිය අයට කුමක් නම් සිදුවීද?

“දන්නෙ නෑ මහත්තයා සමහරු කියන්නෙ විසක් කැවිලා කියලා. ඊයේ රාත්තරියේ බඩරුදාව හැදිල තියෙන්නේ. කෑ ගහ ගහා පෙරළි කළාටු. රූම නුවර ඉස්පිරිතාලට ගෙනිහුං එහේදි තමයි මැරිල තියෙන්නෙ.”

“නෑ” අඩපණුව කාර්යාලයට ගිය මම මේසය අසල හිඳ ගත්තෙමි.

කුමක් සිදුවන්නට ඇද්ද? මට සිතා ගත නොහැකි විය. ඇය වසක් වසක් බොන්නට ඇත්තේ මා නිසාද? මා කොපි තරම් පාපියෙක්ද? ඇත්තෙන්ම වරද සිදුවූයේ මගෙන්ද? ඇ දිවි නසා ගන්නා නම් ඒ මා නිසාද?

“ප්‍රවීණේ නියන එක ඔහොම තමයි තේද මහත්තයා. කොපි වෙලාවෙද කියල නැහැනෙ” මේසය උහට ආ ටිකිරිබංඩා දුනෙන් කීවේය.

“මට නං විස්වාස කරන්න බෑ ටිකිරි බංඩා. ඊයෙ මේ හොඳට හිටපු එක්කෙනා.”

“අපිත් කොපි මොහොතෙද කියන්නෙ කොහොමද මහත්තයා?”

කිසිවක් සිතන්නට කරන්නට තරම් ශක්තියක් මා තුළ නොවීය. තව මඳ වෙලාවකින් සිරි මාව කාමරයට කැඳවීය. අනෝමා රෝහලේදී මියගිය පුවත ඔහුද දන්නා හැටියෙන් කීවේය. “අනිද්දු ඊයුනරල් එක. බ්‍රහස්පතින්දා අපි හැමෝමම පුළුවන්තා යන්න තියෙන්නෙ. ඒත් මෙනෙ වැඩ ඉවර කරල ඉන්න එපැයි. අපි සේරමම වෑන් එකක් අරන් යනැකි.”

“ඒක තමා කරන්න තියෙන්නෙ. මිස්ට් ජයතුංග, මට නං මේක ඇහුවට පස්සෙ මොනවත් කරන්න හිතෙන්නෙ නැහැ.”

“ මට තේරෙනවා ජනක. අනෝමාට ටිකක් ජනක කිට්ටුත් වුණානෙ.”

මම ගොළු වුණෙමි.

“ජනක ලිවි එකක් දාලා යන්න. අනිද්දට අපි එක්ක යන්න එන්න.”

විත්‍රාත් - අතුලන් දොරකඩින් එද්දී මම එතැනින් පිටවුණෙමි. ආරංචිය ලද ඔවුන්ගේ මුහුණුවලද වූයේ අපරිමිත ගෝකයකි. විත්‍රාගේ දැස්වලට කඳුළු පුරවා ආවේය.

“අතේ මගේම නංගි වගේ හිටි කෙල්ල” යැයි ඇ ඉකිබිඳින්නට වුණාය.

“එක එක කතා කියනව එක එක්කෙනා.” අතුල කීවේය. “මං හිතන්නෙ නෑ අනෝමා වස බොන ජාතියෙ කෙනෙක් කියලා.”

ඒ ඔස්සේ කතා නොකර මම ඔවුන්ගෙන් සමුගත්තෙමි.

බයිසිකලයට නැගුණ මට කොහේ යන්නද, කුමක් කරන්න දැයි තේරුමක් නොවීය. කඩයෙන් තේ එකක් බිචි මම මුදලාලිගේ ප්‍රශ්නවලට කෙටියෙන් පිළිතුරු දුන්නෙමි. අනෝමා දිවිනසා ගත් බවය ඔහු අසා තිබුණේ.

“මං නං හරියටම දන්නෙ නෑ” කියා මම එතැනින් පිටවුණෙමි.

මා ගං දිය අසලට ඇඳී ගියේ නොදැනීමය. බයිසිකලය පාර අද්දර ගසකට හේන්තු කළ මම බෑවුම බැස ගල් තලාවට ගියෙමි. ගංදිය පෙර පරිදිම බොර පාවිත් ගලා බැස්සාය. හිරු එළිය ගස් අතු අතරින් පෙරි අවුත් ළපලු මැවීය. ඊයේ හවස මාත් අනෝමාත් සිටියේ මෙතැනයි. ඇ කි හැමදෙයක්ම මට මතකේ රඳවා ගත නොහැකි වුවද ඇ සිත තුළ වූ කෝපය ද, වේදනාව ද මට දැනෙන්නට විය. ඇ සියල්ල කළේ මගෙන් පලිගන්නද? මට රිදවන්නද? දැනුවත්ව නම් මම ඇයට වරදක් නොකළෙමි. ඇ මගේ “ඇඟට ගොඩවුණේ” ඇගේම වුවමනාවට නොවේද?

මගේ හදවත මහා බරක් විය. පෙරළි කරමින් ඇදෙන ගංදියේ බොරපැහැය මෙන්ම මගේ අභ්‍යන්තරය ද මඩ වගුරක් විය. සියල්ල හරි හැටිම දැනගන්නා තුරු සිතට සහනයක් නම් නොවීය.

මා පාරට එනවිට අහසේ වලාකුළු ගොනුවන්නට විය. නවාතැනට යන්නට කලින් අනෝමාගේ නවාතැන වූ කරුණානායක ගෙදරට ගොස් විමසා බලන්නට මට සිත් විය.

ඒ අවට පාළු විය. මම වසා තිබූ දොරට තට්ටු කළෙමි. දිග මල් මල් ගවුමක් හැඳගත් පාලිකා දොර හැරීයාය.

“ආ... මේ... ජනක නේද?”

“ඔව් මං ආවෙ...මේ...”

“දන්නවනෙ අපේ අනෝමට වෙච්ච හදිය.”

ඇගේ දෙනෙත්වලට කළුළු පිරුණි. “කොච්චර හිනාවෙලා සන්නෝසෙන් හිටි ළමයෙක්ද?”

“මොකද්ද උණේ මිසිස් කරුණානායක?”

“අනේ මන්දා ඊයේ ආව විතරයි. හැරිච්ච අතට ගෙයින් ගියා. මං හිතුවෙ එහේ ජනකලගෙ දිනා ගියා කියල. නිතර ඒ පැත්තෙ යනවනෙ?”

“නිතර නං නොවෙයි ඉතින්...” කියන්න පාලිකාගේ දෙනෙතේ අවිශ්වාසය සටහන් විය.

“අනේ මන්දා කොහොම හරි වෙනද වගේ ඒ පැත්තට ඇවිදත් ගියා. පැයකින් විතර ආපහු ආවා. රට කැවෙත් කැ ඊළඟට බඩ ඉඳෙනවා කියලා ඇඳේ පෙරළෙන්න වුණා. තත්දසේන ඒ වෙලාවෙම නුවර එක්කන් ගියා.”

“කෝ මිස්ට් කරුණානායක?”

“එයා තවම නුවර”

“හරියටම මොකද්ද වුණේ කියල කිව්වද?”

“හෙට තමයි හරියටම දැනගන්න වෙන්නෙ අද කපල බලාපි.”

“මං එහෙනං යනවා මිසින් කරුණානායක.”

“හොඳයි ජනක. අනේ අනෝමා කොච්චරවත් ජනක ගැන කියනවා. එදත් ජනකගෙ නම කිව්වා.”

ඇගෙන් වැඩි විස්තර අසන්නට තරම් මගේ සිත ප්‍රබල නොවීය. අනෝමා මගේ නම කීවේ තරහකින්ද? ආදරයකින්ද? ව්‍යාකූල වූ සිතුවිල්ලෙන්ද? මට පිළිතුරක් නොවීය.

මා නවාතැනට ළං වෙන විට පොදු වැසි වැටෙන්නට විය.

“අයියා යන්නං වැස්සට කලින් ආවා”යි අමරසිරි බංඩාර ඉස්තෝජ්‍යවේ හිඳ කීවේය. “මොකද මේ හදිස්සියේ?” කියමින් ඔහු නැගිටිවේය.

අනෝමාගේ මරණය මම හෙළි කළෙමි. අමරසිරි බංඩාර අධ්‍යාපන යළිත් පුටුව මත ඇඳ වැටුණේය. “අනේ අයියා...කොහොම විස්වාස කරන්නද අයියා?”

“වෙලා ඉවරයි මල්ලි. සේරම වෙලා ඉවරයි.”

අමරසිරි බංඩාර ආරංචිය දෙන්නට ගෙට දුටගියේය. තව මඳකින් ලිලාවතී මැණිකේත් වජිරාත් තොරතුරු අසන්නට ආවෝය. අමරසිරි බංඩාර ජේන අහලක නොවීය. මම දන්නා හැටියෙන් සියල්ල යළිත් කියා දැමීමෙමි.

වජිරා හඬන්නට වුණාය.

ලිලාවතී මැණිකේ ද “හේව්වං අනිව්වං” කියමින් ගෙහුළුව
පුදුණාය.

මම කාමරයට වැදී ඇදෙහි ඇල වුණෙමි. වැහි පොඳ එක දෙක
වැටෙන්නට විය. මිදුලේ පොල් කිව්වෝ හැඩුහ. අහසත් හඩන්නේ
යැයි මට සිතියි. පසුගිය කාලයේ නොයෙකුත් සිදුවීම් සිතුවම්
පට සේ මට මැවී පෙනෙන්නට විය. අනෝමා වදයක් යැයි මා සිතා
සිතුවිල්ල වෙනුවට දැන් වූයේ දැඩි වේදනා බර අනුකම්පාකි. වැස්සේ
හඩට කන් දෙමින් මම කොට්ටයට මුහුණ ඔබා ගත්තෙමි.

දහවල, ගෙදර චිත් ආරංචිය ඇසු නයනා ද හඩන්නට වුණාය.
හැමදෙනාමත් අවමහලට නුවර යන්නට ඕනෑ බව කිවෙන් වෑන්
රථයේ ඉඩ ඇද්දැයි හෙට දින අසා දැනගන්නට මම පොරොන්දු
වුණෙමි.

වෑන් රථයෙහි ඉඩ තිබියි.

බ්‍රහස්පතින්දා දවල් ගෙදර උදවිය ද කාර්යාලයේ කිප දෙනා ද
සමග මම නුවර ගියෙමි. ගලහ පාරේ වූ අනෝමලාගේ ගෙදර අවට
සැහෙන සෙනෙක් රැස්වී සිටියහ. මග දිගට ගොස් කොළයෙන් ද, සුදු
කොඩියෙන් ද සැරසියි. ගෙහුළුන් අරෝනා හඩ වරින් වර ඇසියි.
සංග්‍රිකන්වය කියා පෑ ගෙය තුළ ආලෝක දැල්වුණ ද, අවට වූයේ මුසල
ගතියකි. ඇගේ සුදු පෙරවූ සිරුර දෙස බැලූ මට, ඒ මුහුණ හඳුනාගන්නට
පවා නොහැකි විය. වෙනදා හිතැති සුදුවට පෙනුණ වුවන අඳ අළු
පැහැයක් විය. දෙනොල වේදනාවකින් පියැවිලාය. දෙනෙන ද
එසේමය.

මම මඳ වේලාවක් ඇය දෙස බලා සිටියෙමි. මේ මා හා දෙඩු, මගේ
අනිත් දල්ලා ගිය කෙල්ලමද? කෝ ඇගේ සිනහ? කෝ ඇගේ දහකාර
සිතුවිලි?

මිදුලට ආ මට කිප දෙනාගේ කසු කුසු හඩ ඇසියි.

මට සියල්ල වටහා ගන්නට නවත් හෝරා කිපයක් ගත විය.

සුසාන හුමියෙන් පිටත් වන්නට අප වෑන් රියට නඟින විට යළි කුඩු පොද වැස්සක් ඇරඹිණි. අප හබරවැවට ලං වෙන විට එය ධාරාණීපාතයක් ම විය.

කවුළුවකට ලංව හිඳ සිටි නයනා ඇගේ හිස මගේ උරහිස මත රඳවා ගත්තාය. ඇගේ ශෝකය නිහඩ බවින්ම පැහැදිලි විය. ඇත්තෙන්ම දොඩන්නට තරම් ශක්තියක් අප කිසිවකුත් තුළ නොවීය.

සිදුවූයේ කුමක්ද? කෙසේද? යන්න මට තවමත් ප්‍රහේලිකාවක් විය. කිසිවකු වෙත එයට පිළිතුරක් ද නොවීය. මග දිගට මගින් බැස්ස පසු වෑන් රියේ ඉතිරිවූයේ ලීලාවතී මැණිකෙගේ ගෙදර උදවියත්. මාත් පමණි. රියේ විදුරු කවුළු ඔස්සේ කළුළු සේ බේරෙන වැහි බිංදු අතරින් පෙනුණේ පිටත ලෝකයේ අඳුරම පමණි.

අප කිල්ලට හසුවී ඇති නිසා නාගෙනම ගෙට යමු යැයි ලීලාවතී මැණිකේ රියෙන් බසිද්දී කීවාය. මේ හෙයින් අපි පිලේදීම දිය රෙදි හැඳගෙන වැස්සේම ලීඳ වෙතට ගියෙමු. මෙසේ වැස්සයට නාද්දී සියලු වස් දොස් සේදී යන ගතියක් මට දැනුණි. අනෝමාගේ මරණයේ බර තවමත් මා සිතට වද දුන්නද, මා දැනුවත්ව නම් වරදක් නොකළේය - යන හැඟුම මෙසේ වැස්සේ තෙමෙමින් සිටියදී මා තුළ ඇති විය. සිතලේ වෙවිලමින් පිලට ආ මට වජිරා තුවායක්

“නයනා!”

මේ මහ රූ නයනා කුමක් කරන්නේද? දනින් පහළට වැටෙන ළා රෝස පැහැ රූ ගවුමක් හැඳ සිටි ඇ දැන් විහිදා වටයක් සෙමින් කැරකි නැටුමක් පෑවාය. අනතුරුව මිදුලට දිවිවාය.

මමද සරම් ගැටය තද කර ගනිමින් ඉස්තෝජ්ජවට ගියෙමි. සඳ එළියේ ඇ තවත් වටයක් කැරකුණාය.

මම ඇයට ළං වෙමින් “නංගි” ඇමතුවෙමි.

මා දෙස බලා සිනාසුණ ඇ “අයියා මා එක්ක එනවද යන්නැයි” රහස් හඬකින් ඇසුවාය.

“කොහේද?”

“එන්නකො පෙන්නන්න”

“මොනවද?”

“යංකො කියන්න” කී ඇ පාර අතට දුවන්නට වුණාය.

මම ද අන්දුන් කන්දුන්ව ඇය අනුව දුව ගියෙමි.

පාර ළඟට ආ ඇ නැවති ආපසු හැරී බලා මට එන්නැයි කියන්නට මෙන් අතැගිල්ලෙන් සන් කළාය.

“එන්නකො අයියා කියන්න”

“නවතින්න නංගි මේ” මා කියත්ම ඇ යළිත් දුවන්නට වුණාය. ඇ දිව්වේ හන්දිය අතටයි ඇයට අනතුරක් වෙනැයි සිතමින් මමද ඇය අනුව දුවන්නට වුණෙමි.

තවත් මඳක් තැන් ගිය ඇ යළිත් නැවති හැරී මා දෙස බලා “හිකි හිකි” ගා හිනැහුණාය.

“නංගි මේ සෙල්ලමක් නෙමෙයි යමු ගෙදර” මම ළංවෙමින් කියත්ම ඇ යළිත් ඉදිරියට දුවන්නට වුණාය.

මෙසේ වරින් වර නැවතෙමින් අපි කුඹියන් කැලේටම ආවෙමු.

කිසිදු වෙනසකින් තොරව නයනා මානා පඳුරු පිරමින් කඳු ගැටය නැංගේ පළපුරුදුකාරියක විලසිනි. මම ද හනි හලමින් කන්ද නැග්ගෙමි. වැස්සෙහි තෙතමනය මේ හැම තැනම විය. එහෙත් මට වඩා ළා බාලවූ නයනා මෙසේ නොබියව දුවද්දී මා බිය ගන්නේ කුමටද?

කුඹියන් කැලේ යෝධ අඳුරු ගසක් යට ඇ නතර වුණාය. මෙතැන බිම ලා තණපතින් පමණක් සැදුම් ලේදකි. ගස් මුල් විසාල දැඩි පිඹුරන් සේ අවට ඇදී වැතිරුණි. මේ මුලක් මත හිඳගත් නයනා. “අයියන් ඉඳගන්නකො” යි පහත් හඬින් කීවාය.

මම ඇය ළඟින් හිඳ ගත්තෙමි.

“ඉතින් කියන්නකො නංගි ඇයි මේ?”

“අයියට කියන්න රහසක්. මං නයනා”

“මං දන්නවා ඔයා නයනා වින්නිය.”

“නයනා කවුද දන්නවද?”

“ඔව් නයනා ලීලාවතී මැණිකෙගෙ පුංචි දුව”

“නෑ නයනාව අරන් හදාගන්නා. නයනගෙ අම්මා තමා සිසිලින්. නයනගෙ තාත්තා තමා බක්කා.” කී ඇ යළිත් හිකි හිකි ගැව්වාය.

“නංගි මොනවද මේ කියවන්නෙ?”

“මේ ඇත්තයි. නයනා කියන්නෙ ඇත්තයි. සිසිලින් ඊළඟ බබා ලැබෙන්න ගිහින් මැරුණාම ලීලාවතී මැණිකෙ නයනව අරන් හදාගන්නා මං මේ සේරම දන්නවා.”

“ඇත්තට?”

“මං බොරු කියන්නෙ නෑ අයියා - ජනක අයියා” කී ඇ දැන මගේ ගෙලවටා දැමුවාය. “මං ඔයාගෙ කාමරේට ආවා. හරිනෙ. පිරිත් පොත ගෙනිව්වා. පින්තුරෙ ඉරුවා. තේ එක ගෙනිව්වා හොඳේ.”

“මං හිතුවා,”

“එහෙනං අයියා දන්නවා. මං නයනා. සිසිලින්ගෙයි බක්කගෙයි දුව.”

“හොඳයි එහෙනං බක්කට මොකද උණේ?”

“බක්කා? බක්කා මැරුණා.”

“හොඳයි කොහොමද?”

“බක්කගෙ පැල ගිනි තිබ්බා මිනිස්සු - සිසිලින්ගෙ හොල්මනට බයේ. බක්කා නයනව දුන්නා. ලීලාවතී මැණිකෙට - පස්සෙ බක්කා බයිසිකලෙන් වැටිල... පස්සෙ මැරුණා.”

“බයිසිකලෙන් වැටිලා?”

“ඔව් ඔයා පදින්නෙ ඒ බයිසිකලේ තමා” කී ඇ යමින් හිනි හිනි ගැහැය. “තේරුණානෙ? අපේ වර්තමාන ආවේය උණේ බක්කා. ඒකනෙ එයා බයිසිකලේ පැද්දේ.”

යම් යම් දේ මට දැන් පැහැදිලි විය. වර්තමාන ආරූප වූ බක්කා “මේක මගේ” යැයි කීවේ බයිසිකලයට විය යුතුය. අමරසිරි බාධාරව බිය වද්දන්නට බයිසිකලයේ හැත්තලය මත හිඳගෙන ආවෙන් බක්කාගේ අවතාරයම විය යුතුය. කාමරයේදී බයිසිකලය සෙලවුණේත් සිනුව නාද වුනේත් මේ හේතු නිසා විය හැකිය. නොයෙකුත් මෙවන් දේ මගේ සිතට ගලා එන්නට විය.

“බක්කා නයනට ආදරෙයි. ඒකයි ගෙදරට ඇවිත් හොල්මන් කරන්නෙ. ඒ උනාට ජනකට බක්කා කරදර කරන්නෙ නෑ. ඇයි දන්නවද?”

“ඇයි?”

“ඇයි එයා නයනට බයිසිකලේ නියන් ඉස්කෝලෙ ගෙනියනවනෙ”

“ඒකත් එහෙමයි එහෙනං”

“බක්කා කාටවත් කරදර කරන්නෙ නෑ. බක්කා නයනට ආදරෙයි.”

“කෝ එතකොට සිසිලිත්?”

“දෙන්නම ඉන්නවා. දෙන්නම ඉන්නව මේ කුඹියන් කැලේ. ඒකනෙ නයනා මෙහේ ආවෙ. නයනට බය නැහැ. කිසිම බයක් නැහැ.”

මගේ කුඩය යටින් ආ ගැහැනිය මට සිහිවිය. කන්ද උඩ කුඩයක් ඉහලා සුදු හැඳ සිටි මිනිසා සිහිවිය.

“බක්කයි සිසිලිනුයි දෙන්නම මෙහේ ඉන්නවද නයනා?”

“ඔව්, ඔව්, ඉන්නවා. සැරයක් කිව්වනෙ. තාම සිසිලිත් දරු දුකට අඩනවා. තංගි මැරෙන්න කලින් සිසිලිත් එහේ ගිහින් ආවා. ජනකගෙ කුඩේ යටින්.”

මගේ ඇඟ හිරි ගවු පිපුණි. “මං දන්නවා.” යි මට කියැවිණි.

“බයවෙන්න එපා. බයවෙන්න එපා නයනා ඉන්නවා.”

“මේ තංගි මේ අපි දැන් යමු.”

“ඉතින් අහන්නකො ඉතුරු විකන්”

“මොන ඉතුරු විකද?”

“බයිසිකලේ බක්කගෙ. දන්නවනෙ?”

“ඔව් මට කිව්වා.” ජයසිරි බයිසිකලය කාගේදැයි කල් නියාම දැන සිටින්නට ඇති. එහි කරදරයක් වරදක් නැද්දැයි ඔහු නිතර නිතර විපරම් කළේ ඒ නිසා විය යුතුය. “බයිසිකලේ මං ආපහු දෙනවා.”

“ඔව්, ඒක හොඳයි. ඒක ඔනනින් ගෙනියන්නට. අමරසිරිට නං දෙන්න එපා. අමරසිරි නරකයි. අමරසිරි ඕක අරන් ගියා අනෝමාව බලන්න.”

“අමරසිරි බංඩාර අනෝමාව බලන්න ගියා?”

“ඔව් අමරසිරි බංඩාර” කී නයනා ඉකි බිඳින්නට වුණාය. “අනෝමාව අමාරුවේ දැමීමේ අමරසිරි බංඩාර. ඔයා නෙමෙයි ජනක, ඔයා නෙමෙයි වරදකාරයා. ඒක කියන්නයි අපි මේ ආවෙ.”

මගේ දෑසට ද කළු පිරුණි.

“ලැජ්ජාව වහගන්ට අනෝමා ඔයාව වැරදිකාරයා කෙරුවා. ඇයි දන්නවද? අනෝමා ඔයාට ආදරෙයි ඒකයි. ජනක, ඔයාව බිඳින්නයි අනෝමට ඕනෑ වුණේ. අනේ ඒක හරි ගියෙ නෑනෙ ජනක.”

“නංගි අපි දැන් යමු නයනා”

“නයනා නෙමෙයි මම අනෝමා” කී නයනා එක්වරම හිඳ හුන් තැනින් නැගිට්ටාය. “මම අනෝමා මං මැරෙන්න නෙමෙයි ඒක බිඳිවෙ ජනක. මැරෙන්න නෙමෙයි. දරු ගැබ හැලෙන්න විතරයි. අනේ ජනක, මට සමාවෙන්න ජනක” කී නයනා මගේ ඇඟට හේත්තු වී ඉකිබිඳින්නට වුණාය.

මගේ ගත සිත සියල්ල ගල් ගැසුණි. මා නයනාව බදාගනිත්ම ඇ වෙවිලන්නට වුණාය. ඒ වෙවිලිල්ලෙන් මම ද වෙවිලුවෙමි. මඳ වෙලාවක් මෙසේ සලිත වූ ඇ හදිසියේම අප්‍රාණිකව මගේ ග්‍රහණයෙන් මිදී බිම ඇඳ වැටුණාය.

“නයනා නංගි” යි මා කතා කළ ද ඇගෙන් පිළිතුරක් නොවීය.

මම ඇයව සෙලෙව්වෙමි. දරදඩු වූ ඇගේ අනපය සීතල විය. සඳ එළිය ඔව්වමට මෙන් වලාකුළු අතරින් එබිකම් පෑවාය.

“හරි වැඩෙනෙ.” කියා මා නළලතට අත තැබූ අය “රස්තෙයි නේන්නං. ආයෙත් උණ තේද?” කීවාය. “බයිසිකලේ මෙතැන බිම.”

“අනේ මන්දා”

“ඔයාට මැලේරියාවද?”

“කොයිකටත් මං අද හෙටම වෙන කොහේට හරි මාරුවක් ගන්නවා.” මට කියැවිණි.

ටික වේලාවකින් නයනා දොර රෙද්ද මැත් කරමින් බැටුවාය. ඇගේ සිනා පිරි මුහුණේ කිසිදු වෙනසක් මට නොපෙනිණි. මා උගත් රහස් ඇයවත් දන්නවාද? අසිහියෙන් සිටි ඇය කිසිවක් දැන ගන්නේ කෙතොමද? ඇගේ නල දත, ඇගේ සිනහව.. ඇ අනික් දරු දෙදෙනාට වඩා කෙතරම් වෙනස්ද? රහස මට හෙළි කළේ නයනා නොව ඇයට ආවේය වූ අනෝමායි.

“අයියා අද මාව බයිසිකලේ එක්කත් යන්නෙ නෑ?”

“නෑ නංගි මට සතිය මදි. මං බයිසිකලේ විකුණනවා.”

“අනේ එතකොට මම?”

“නංගි පයින් යන්නකො”

“එතකොට අයියා”

මාරුවක් ගෙන යන බව මොන හිතකින් කියන්නද?

“මම දන්නෙ නෑ නංගි. මං සේරටම ඉස්සරවෙලා සතිය වෙලා ඉන්න ඕනෑ” කියූ මම හිස සිට රෙදි කඩ පොරවා ගත්තෙමි.

ඊළඟ මාසයේ කෙසේ හෝ මාරුව හදාගත් මම හෝමාගම ශාඛාවට පත්වීමක් ලැබුවෙමි. කොළඹ නොවුවද ගෙදර සිට දිනපතා වැඩට යාමේ හැකියාව මෙයින් මට ලැබිණි. බයිසිකලය යළිත් ඇඩ්ඩිත්ටම බාරදී, මා හබරවැවට ආයුබෝවන් කියද්දී ලිලාවතී මැණිකේ මෙන්ම දරු තිදෙනා ද කඳුළු සැටුවෝය. ඔවුන් හැරදා ඒම හිතට වේදනාකර වුවද ඒ පරිසරයෙන් මිදීම සිතට සැහැල්ලුවක්ම විය. එහි වූ අප්‍රසන්න මතකයන් තවමත් මගේ සිතට යම් තරමකින් වද දුන්නේය.

මේ කතන්දරයේ ප්‍රහේළිකාවේ ඉතිරි කොටස් මා පැහැවේ හෝමාගම වැඩ කරද්දීය. අපේ කාර්යාලය පසුපස හිස් ඉඩමක් වෙයි. දිනක් ඒ පැත්තේ කවුළුවෙන් බලද්දී එතැන කුඩාරමක් ඉඳිවෙනු මට පෙනිණි.

මට දෙනෙන් අදහාගත නොහැකි විය. කුඩාරම ඉඳි කරමින් සිටියේ අන් කිසිවකුත් නොව නිලමිමා හා කරුපත්ය. ඔවුන්ගේ අන් උදව්වට මෙන් තවත් තරුණ ගැහැනියකුත් සිටියාය.

මගේ කුතුහලය දැඩි විය. එදා හවස වැඩ අවසන් කළ සැණින් මම එහි ඇවිද ගියෙමි. කුඩාරම් දොරකඩ සිටි යුවතිය මා දැක මහමින් සිටි රෙදි කඩ හකුලා ගෙන කුඩාරම තුළට ගියාය. තව මොහොතකින් නිලමිමා එතැන දිස්වුණාය.

“මාතියා?”

“මාව මතක ද නිලමිමා?”

“මේ නුවර මානියානේ?”

“ඔව්, ඔව්, නිලමිමා”

“මානියා මේ කෝද?”

“මං අර බැංකුවෙ දැන් වැඩ කරන්නෙ”

“ආ!”

“කෝ කරුපන්?”

“ඕත් ඇවිදිනට ගියා. එයා බෙන්දා මානියා. “දොරකඩ බලා සිටි යුවතිය බිම බලා කොමළ සිතාවක් පෑවාය. “මේ එයාගෙ ගේනි. මහෙස්වර්.”

“ආ පෝක්නෙ...”

“මානියා එන්ට යමු අරේට කියානට” කියමින් නිලමිමා කුඩාරමෙන් ඇනට ඇවිද යන්ට වුණාය.

“මොකද්ද නිලමිමා?”

“මානියා මේ අම්බුවෙව්ව් එක දෙසියො තමා එව්වා. අර නෝනා පාවම්. ඒ නෝනා මෙරුණා නේ?”

“අනෝමා?”

“ඔව් මානියා ජා: යජ නෝනා. මං ළඟට තමා ආවා කීප සෙරේ. මං සාත්තරේ පලාලා කීවා ඕක තමා සිද්ධ වෙනවා. මං කීවා අපල තමා තිනවා. මාරකේ තමා තිනවා.”

“ඒ නෝනා ආවා මානියා මා ගාවට මානියාට දෙන්ට ඉතා ඉල්ලුවා. මං ගාව එව්වා නෑ මානියා. ඊ ගාවට මානියා මා ගාවට ආවා මානියා ඒ නෝනා ඒ ගෙදර අතින් නෝනාට විනයක් කුරාන්ට කියලා.”

“වජිරා නෝනට?”

“ජරි ජරි වජිරා නෝනාට වින කරන්ට තමා කීව්වා. මං බේ කීව්ව මානියා. එතකොට තමා අර කට්ටඩියා ඒක කළා.”

“වියෝනිස්”

“ඔව් ඔව් මානියා හවස එවින් තුළ දාලා තමා ගියා. කරුපත් දැක්කා මානියා. ඒ උනාට අපි කියාන්ට ගියේ නේ. අර පොඩි මානියා ඡර වසායි නෙ මානියා.”

එදා සවස වියෝනිස් වත්තෙන් පිටව ගිය හැටින්, ඒ රූ වජිරා රෝගී වූ සැටින් මට දැන් සිහිවිය.

“රිගාවට මානියා ඒ මුනියාම ඇවිත් ඒක කපල අරාන් දෙමීමා. දෙපෙත්තෙන්ම ඡල්ලි ගත්තා නෙ මානියා.”

මම අවිශ්වාසයෙන් අසා සිටියෙමි. ටිකිරි බංඩා සමග ගිරාඹේ ගුරුන්නාන්සේ වෙත ගිය විට ඔහු කී දෙයක් මට සිහිපත් විය. “මේ දැන් ජේත හැටියට මෙතැන්ට මේ ළඟදි තව විනයක් වෙලා තියෙන්නෙ. ලාභ පොරෝජන බලාපොරොත්තුවෙන් කරපු දෙයක්. මහත්තයගෙ හිත ගන්නත් එක්ක සේරම නොපිටට පෙරළලා. ළමයෙක් ඉන්නවද දිස්ටිය වැහිලා...” ගිරාඹේ ගුරුන්නාන්සේ කී දෙය කෙතරම් සත්‍යද? ලාභ ප්‍රයෝජන බලාපොරොත්තු වුණේ අනෝමා පමණක් නොවේ. වියෝනිස් ද ඒ සියල්ල කළේ ලාභ ප්‍රයෝජන බලාපොරොත්තුවෙනි. “දත්ත විදියට කොරල බලන්න, බැරි උනොත් මා ළඟට එන්නකො” යැයි ගිරාඹේ ගුරුන්නාන්සේ කීවේ සියල්ල අඳුනෙන් දැකලා නොවේද?

නිලම්මා වුවද සියල්ල දැනගෙන නිහඬ වත රැක්කේ අමරසිරි බංඩාරගේ උඩඟු කමට එරෙහිව යා නොහැකි බැවිනි.

“මානියා ඔව්ව දෙන් කල්පනා කොරල පලාක් නේ. අත්තිමේ අර නෝනා ළමයා නැති කොරන්ට මා ළඟට ආවා මානියා. මගෙන් බේත් තමා ඉල්ලුවා. මං දුන්නෙ නේ මානියා. එව්වගෙ දේ මං කොරන්නෙ නේ. පෂ්ෂෙ මටාත් බෙනල තමා ගියා. කන්ද පල්ලෙනා අර පොඩි මානියා පයිසිකලේ තියාන් හිටියා. මං දැක්කා මානියා. දෙන්නම ඒ පාර ගියා හබරවෙව හන්දියට. ඒ රූ තමා නෝනා බෙනෙන විෂ වෙලා මෙරුණා.”

අනෝමාගේ මරණයට වගකිව යුත්තා අමරසිරි බංඩාරම නොවේද? ඔහු සියල්ල කරා ගැලවී ගියේ කොතරම් සුක්‍ෂ්ම අයුරින්ද? හැම විටම ඔහු හඬ නඟා වරද පැටවුයේ වෙත කෙනකු මතයි. එවන් මිනිසුන් තව කොතෙක් මෙලොව ඇද්ද? නිලම්මා සේ සියල්ල දැනගෙන නිහඬවත රකිනවුන් කී දෙනෙක් තව මොලොව ඇද්ද?

“මානියා මානියාට දැන් දෝෂ නැතෙ මානියා?”

“නෑ, නෑ, එහෙත් ආවට පස්සෙ මට සේරම හරි.”

“ඒ හුම් හොඳ නෑ මානියා. කපඩ හුම්. සාස්තරේ තමා කියනවා. අපි එක තෙන ඉන්නෙ නැතේ මානියා. ඒක තමා.”

“පෙරළෙන ගලෙහි පාසි නොබැඳේ” යන කියමන මට සිහිවිය. පලින් පල යන නිලම්මා - කරුපත් වැනි උදවිය කොයිතරම් නිදහස්ද? ඇගේ දැනුමෙන් මා කොතරම් පෝෂිත වීද?

“මානියා මානියාට බැල්ම දැම්මෙ බෝදිලිමා නෙමේ මානියා. අර නෝනා. එයාගෙ හිත තමා මානියාව එලෝගෙන ආවා. මුණ සිරුවා තේ?”

“ඔව්, ඔව් දැන් ඒවා සේරම හරි.”

“ඒක තමා. ඒ නෝනාගෙ මාරකේ මං දැක්කා මානියා. මං කිව්වා මානියා. මං කිව්වා එතැනින් යන්ට කියා. ඇවිටෙ නෑ මානියා - කරුමේ මානියා.”

“ඒක තමා නිලම්මා කරුම වෙනස් කරන්ඩ බෑ.”

“හිත තමා මානියා හිත” නිලම්මා පපුවට තට්ටු කර ගත්තාය. කරුවල වැටී ගෙන ආ හෙයින් ගෙදර යා යුතු බව මම කීවෙමි. කුඩාරමට ආපසු එමින් සිටි කරුපත් මා හා සිතාසුණේය. ඔහුගේ කරේ වඳුරා සිටියේය.

“මානියා!”

“කරුපන්ට මාව මතකද?”

“නැතුව මානියා. යන්නං මානියා” කියා බයාදුව හිස නැමූ ඔහු කුඩාරමට ළංවිය. මහේස්වරී පිටතට ඇවිත් වඳුරා වඩා ගත්තාය. ඔවුන් යම් යම් දේ දොඩමින් කුඩාරම ළඟ රැඳෙද්දී මම නිලම්මාට ආයුබෝවන් කියා පාර අතට ආවෙමි.

මුඩු ඉඩම කෙළවර මට දෑසක් මුණ ගැසිණි. මා දෙස ඔරවා ගත් ගමන් බලා සිටියේ කටුස්සෙකි. මා ගල් කැටයක් ඔසවා විසි කරන්ම උභ විසළි පඳුරු අතර දුව යමින් සැඟවුණේය.

උභ බයවුණේ මටයි. මා උභට බියවිය යුතු නොවේ යන දැඩි සිතුවිල්ලකින් මම පාරට ආවෙමි. බොහෝ කලකට පසු සැහැල්ලුවෙන් හුස්මක් හෙළන්නට මට හැකි විය.

හදුරේ මහින්ද ජයතිලක ලියූ
හයානක රසය දනවන
තුන් ඇඳුතු නවකතාවෙහි දෙවැන්න
මෙතෙකින් නිමා වෙයි.

1997 ජනවාරි 3 සිකුරාදා

හයානක රසය දනවන නවකතා ත්‍රිත්වයේ
තුන්වැන්න

දුර කඳු මත අතුණු
බලාපොරොත්තු වන්න.

තුන් ඇඳුතු නවකතාවෙහි
පළමුවැන්න

සඳු වියරුව

මිල රු. 150.00

සර්වෝදය විශ්ව ලේඛා ප්‍රකාශනයේ
නමින් මුදල් ඇණවුමක් එවන්න.

ගෙවන කාර්යාලය: ගල්කිස්ස

වෙක්සන් සර්වෝදය විශ්ව ලේඛා ප්‍රකාශනයේ නමින් ලියන්න.

ලිපිනය

කළමනාකාර - ප්‍රකාශන

සර්වෝදය විශ්ව ලේඛා

41 ලුම්බිනි මාවත රත්මලාන

ටෙලි: 71 4820 71 4829 ෆැක්ස් 738932

තැපැල් ගාස්තු අය නොකරමු

හදුපි

මහින්ද පයතිලක

බෝදිලිමාගේ කාපය

“කවුදෝ ඉදිරියෙන් ඇවිද යනු ගන්නමට පෙනිණි, හෙමත් ගමන් කරන කුඩා රුවකි,
හුදු සාරියක් දවවා ගත් ගැහැනියකි. ඇගේ අතක පත් මල්ලකි, මේ රැ. තට්ටු තනියමේ
ගැහැනියක් කොගේ ගතවාද? මගේ සිත අළු මළු කරන්නට විය. ඇයව පසුකර ගතවාද?
නැත්නම් ඇයව ගන්නට හැර හෙමත් ගතවාද?

ඉදිරියෙන් යන රුව ඉතාම හෙමිනී ගමන් ගත්තේ, හිත දැඩි කරගත් මම ඒ අතට
විදුලි පත්දම ගොමු කරමින් වන්නක් වේවායි අසීයා ගත්මත් කළෙමි.

ගැහැනියක් තමා, මැදිවිතට ලංවූ ගැහැනියක්.

“තව පොඩ්ඩ දුරයි මහත්තයා”

මා ගමක් කියන්නවත් පෙර ඇ කතා කළාය.

“කොගේ ගතවාද?”

“අර කන්දට”

“මං තව ටිකක් දුර ගන්න ඕනෑ, තෙමෙනවනෙ...”

එන්න කුසට ගටට.”

“අනේ පිත් සිද්ධ වෙනව මහත්තයා”

ඇ කුසගේ සෙවනට ආවාය.

“කොගේ ගියාද?”

“නුවර ගියා නංගි බලාලා එත්ඩි, පැනිදෙහියෙ, සතිය මළු, මහත්තයා ඉතින්
පරිස්සමෙන් ගන්න. මං මෙතනින් උඩහට ගතවා.”

“ඔය අහ ගෙවල් තියෙනවයැ.”

“මොකෝ නැත්තෙ මහත්තයා?” ඇ බොල් හඬින් සිනාසුණාය.

එක්වනම ඇ කුසගේ සෙවනෙන් ඇත්ව දකුණට වූ කන්ද තරින්නට වූවාය. ඇ නැංගා
නොව පියැඳුවා කියායි මට සිතුවේ. එතරම්ම කඩිනමකින් ඇ මානා පදුරු අතරින් උඩට
නැංගාය.

මම ඒ අතට විදුලි පත්දම ගොමු කෙළෙමි. කන්ද මදක් දුර තවත් කවුදෝ බලා සිටී.
ඔහු කළු කුසක් ඉහළාගෙන සිටින බව පෙනිණි. ගැහැනිය ඒ කුසගේ ගටට රිංගුවාය.

රළු මොහොතේ මට කවුදෝ සිනාසෙන්නාක් යේ ඇසිණි.

සිතේ බියක් මතුවෙන්නට විය. ඉතිපිසෝ ගාථාව මුමුණාමත් මම දවන්නට වූණෙමි.

Cover designed by Priyantha Colombage
A Sarvodaya Vishva Lekha Publication
Ratmalana: Sri Lanka - 1999

ISBN 955-599-135-9

මිල රු. 175.00

